

KODUKORD

Euroopa Parlamendi seitsmes ametiaeg

juuli 2012

Lugejale

Vastavalt parlamendi otsustele sooneutraalse keelekasutuse kohta parlamendi dokumentides on kodukorda kohandatud, et võtta arvesse soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kõrgetasemelises töörühmas 13. veebruaril 2008. aastal heaks kiidetud ning juhatuses 19. mail 2008. aastal kinnitatud selleteemalisi suuniseid.

Artiklite tõlgendused (artikli 211 alusel) on toodud kaldkirjas.

SISUKORD

I OSA EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED, ORGANID JA FRAKTSIOONID

1. PEATÜKK

EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED

Artikkel 1	Euroopa Parlament
Artikkel 2	Sõltumatu mandaat
Artikkel 3	Volituste kontrollimine
Artikkel 4	Parlamendiliikme ametiaeg
Artikkel 5	Eesõigused ja puutumatus
Artikkel 6	Puutumatus äravõtmine
Artikkel 7	Puutumatuslega seotud menetlused
Artikkel 8	Parlamendiliikmete põhimääruse rakendamine
Artikkel 9	Parlamendiliikmete majanduslikud huvid, käitumisreeglid, kohustuslik läbipaistvusregister ja pääs parlamendi ruumidesse
Artikkel 10	Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlused
Artikkel 11	Vaatlejad

2. PEATÜKK

PARLAMENDI AMETIKANDJAD

Artikkel 12	Ajutine istungi juhataja
Artikkel 13	Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted
Artikkel 14	Presidendi valimine ja avakõne
Artikkel 15	Asepresidentide valimine
Artikkel 16	Kvestorite valimine
Artikkel 17	Ametikandjate ametiaeg
Artikkel 18	Vabaks jäävad ametikohad
Artikkel 19	Volituste ennetähtaegne lõpetamine

3. PEATÜKK

PARLAMENDI ORGANID JA NENDE ÜLESANDED

Artikkel 20	Presidendi ülesanded
Artikkel 21	Asepresidentide ülesanded
Artikkel 22	Juhatuse koosseis
Artikkel 23	Juhatuse ülesanded
Artikkel 24	Esimeeste konverentsi koosseis
Artikkel 25	Esimeeste konverentsi ülesanded
Artikkel 26	Kvestorite ülesanded
Artikkel 27	Komisjonide esimeeste konverents
Artikkel 28	Delegatsioonide juhtide konverents
Artikkel 29	Juhatuse ja esimeeste konverentsi aruandekohustus

4. PEATÜKK

FRAKTSIOONID

Artikkel 30	Fraktsioonide moodustamine
Artikkel 31	Fraktsioonide tegevus ja õiguslik staatus
Artikkel 32	Laiendatud töörühmad
Artikkel 33	Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed
Artikkel 34	Kohtade jaotus istungisaalis

II OSA SEADUSANDLIKUD JA EELARVEMENETLUSED NING MUUD MENETLUSED

1. PEATÜKK

SEADUSANDLIK MENETLUS – ÜLDSÄTTED

Artikkel 35	Euroopa Komisjoni tööprogramm
Artikkel 36	Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimine

Artikkel 37	Õigusliku aluse kontrollimine
Artikkel 37a	Seadusandlike volituste delegeerimine
Artikkel 38	Finantsraamistikuga kokkusobivuse kontrollimine
Artikkel 38a	Subsidiiaarsuse põhimõtte järgimine
Artikkel 39	Parlamendi teavitamine ja juurdepääs dokumentidele
Artikkel 40	Parlamendi esindamine nõukogu koosolekutel
Artikkel 41	Parlamendile aluslepingutega antud algatusõigused
Artikkel 42	Algatus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel
Artikkel 43	Seadusandlike dokumentide läbivaatamine
Artikkel 44	Liikmesriikide algatustel põhinevad seadusandlikud menetlused

2. PEATÜKK

MENETLUS PARLAMENDIKOMISJONIS

Artikkel 45	Seadusandlikud raportid
Artikkel 46	Lihtsustatud menetlus
Artikkel 47	Muud kui seadusandlikud raportid
Artikkel 48	Algatusraportid
Artikkel 49	Komisjonide arvamused
Artikkel 50	Menetlus kaasatud komisjonide osalusel
Artikkel 51	Komisjonide ühiste koosolekutega menetlus
Artikkel 52	Raporti koostamine

3. PEATÜKK

ESIMENE LUGEMINE

Menetlus parlamendikomisjonis

Artikkel 53	Seadusandliku ettepaneku muutmine
Artikkel 54	Euroopa Komisjoni ja nõukogu seisukoht muudatusettepanekute suhtes

Menetlus täiskogul

Artikkel 55	Esimese lugemise lõpetamine
Artikkel 56	Euroopa Komisjoni ettepaneku tagasilükkamine
Artikkel 57	Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta esitatud muudatusettepanekute vastuvõtmine

Menetluse edasine käik

Artikkel 58	Tegevus parlamendi seisukoha vastuvõtmise järel
Artikkel 59	Ettepaneku uuesti menetlemine parlamendis
Artikkel 60	(välja jäetud)

4. PEATÜKK

TEINE LUGEMINE

Menetlus parlamendikomisjonis

Artikkel 61	Nõukogu seisukoha teatavakstegemine
Artikkel 62	Tähtaegade pikendamine
Artikkel 63	Seisukoha edastamine vastutavale komisjonile ja menetlus selles komisjonis

Menetlus täiskogul

Artikkel 64	Teise lugemise lõpetamine
Artikkel 65	Nõukogu seisukoha tagasilükkamine
Artikkel 66	Nõukogu seisukoha muutmine

5. PEATÜKK

KOLMAS LUGEMINE

Lepitusmenetlus

Artikkel 67	Lepituskomitee kokkukutsumine
Artikkel 68	Delegatsioon lepituskomitees
Menetlus täiskogul	
Artikkel 69	Ühine tekst
6. PEATÜKK	SEADUSANDLIKU MENETLUSE LÕPETAMINE
Artikkel 70	Institutsioonidevahelised läbirääkimised seadusandlikus menetluses
Artikkel 71	Kokkulepe esimesel lugemisel
Artikkel 72	Kokkulepe teisel lugemisel
Artikkel 73	Õigusaktide koostamise nõuded
Artikkel 74	Vastuvõetud õigusaktide allakirjutamine
6A. PEATÜKK	PÕHISEADUSKÜSIMUSED
Artikkel 74a	Aluslepingute tavaline läbivaatamine
Artikkel 74b	Aluslepingute lihtsustatud läbivaatamine
Artikkel 74c	Ühinemislepingud
Artikkel 74d	Euroopa Liidust väljaastumine
Artikkel 74e	Aluspõhimõtete rikkumine liikmesriigi poolt
Artikkel 74f	Parlamendi koosseis
Artikkel 74g	Liikmesriikidevaheline tõhustatud koostöö
7. PEATÜKK	EELARVEMENETLUSED
Artikkel 75	Mitmeaastane finantsraamistik
Artikkel 75a	Töödokumendid
Artikkel 75b	Eelarveprojekti läbivaatamine: esimene etapp
Artikkel 75c	Kolmepoolsed kohtumised finantsküsimustes
Artikkel 75d	Eelarve lepitusmenetlus
Artikkel 75e	Eelarve lõplik vastuvõtmine
Artikkel 75f	Ajutiste kaheteistkümnendike süsteem
Artikkel 76	Heakskiidu andmine Euroopa Komisjonile eelarve täitmisel
Artikkel 77	Muud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlused
Artikkel 78	Parlamendi järelevalve eelarve täitmise üle
8. PEATÜKK	INSTITUTSIOONISESED EELARVEMENETLUSED
Artikkel 79	Parlamendi eelarvestus
Artikkel 79a	Parlamendi eelarvestuse koostamine
Artikkel 80	Kulukohustuste võtmise ja kulutuste tegemise pädevus
9. PEATÜKK	NÕUSOLEKUMENETLUS
Artikkel 81	Nõusolekumenetlus
10. PEATÜKK	(välja jäetud)
Artikkel 82	(välja jäetud)
11. PEATÜKK	MUUD MENETLUSED
Artikkel 83	Arvamuse avaldamine Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 alusel
Artikkel 84	Tööturu osapoolte dialoog
Artikkel 85	Vabatahtlike kokkulepete kontrollimine
Artikkel 86	Kodifitseerimine
Artikkel 87	Uuesti sõnastamine
Artikkel 87a	Delegeeritud õigusaktid
Artikkel 88	Rakendusaktid ja rakendusmeetmed

Artikkel 88a Läbivaatamine kaasatud komisjonidega menetluse või komisjonide ühiste koosolekutega menetluse kohaselt

IIa OSA VÄLISSUHTED

12. PEATÜKK

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

Artikkel 89 (välja jäetud)
Artikkel 90 Rahvusvahelised lepingud
Artikkel 91 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 218 põhinev menetlus rahvusvaheliste lepingute ajutise kohaldamise, nende kohaldamise peatamise või rahvusvahelise lepinguga loodud organites liidu seisukoha kehtestamise korral

13. PEATÜKK

LIIDU ESINDAMINE VÄLISSUHETES NING ÜHINE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA

Artikkel 92 (välja jäetud)
Artikkel 93 Eriesindajad
Artikkel 94 (välja jäetud)
Artikkel 95 Esindamine rahvusvahelistes suhetes
Artikkel 96 Parlamendiga konsulteerimine ning parlamendi teavitamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames
Artikkel 97 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames antavad soovitused
Artikkel 98 Inimõiguste rikkumine

14. PEATÜKK

(välja jäetud)

Artikkel 99 (välja jäetud)
Artikkel 100 (välja jäetud)
Artikkel 101 (välja jäetud)

15. PEATÜKK

(välja jäetud)

Artikkel 102 (välja jäetud)

III OSA PARLAMENDI TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS

Artikkel 103 Parlamendi tegevuse läbipaistvus
Artikkel 104 Üldsuse juurdepääs dokumentidele

IV OSA SUHTED TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

1. PEATÜKK

AMETISSENIMETAMISED

Artikkel 105 Euroopa Komisjoni presidendi valimine
Artikkel 106 Euroopa Komisjoni valimine
Artikkel 107 Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek
Artikkel 107a Euroopa Liidu Kohtu kohtunike ja kohtujuristide nimetamine
Artikkel 108 Kontrollikoja liikmete ametissenimetamine
Artikkel 109 Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamine

2. PEATÜKK

AVALDUSED

Artikkel 110 Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused
Artikkel 111 Avaldused Euroopa Komisjoni otsuste selgitamiseks
Artikkel 112 Kontrollikoja avaldused
Artikkel 113 Euroopa Keskpanga avaldused
Artikkel 114 Soovitus majanduspoliitika üldsunniste kohta

3. PEATÜKK

EUROOPA PARLAMENDI KÜSIMUSED

Artikkel 115 Suuliselt vastatav küsimus aruteluga
Artikkel 116 Infotund

Artikkel 117	Kirjalikult vastatavad küsimused
Artikkel 118	Kirjalikult vastatavad küsimused Euroopa Keskpangale
4. PEATÜKK	TEISTE INSTITUTSIOONIDE ARUANDED
Artikkel 119	Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded
5. PEATÜKK	RESOLUTSIOONID JA SOOVITUSED
Artikkel 120	Resolutsiooni ettepanekud
Artikkel 121	Soovitused nõukogule
Artikkel 122	Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamine
Artikkel 123	Kirjalikud deklaratsioonid
Artikkel 124	Konsulteerimine Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega
Artikkel 125	Konsulteerimine Regioonide Komiteega
Artikkel 126	Taotlused Euroopa ametitele
6. PEATÜKK	INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED
Artikkel 127	Institutsioonidevahelised kokkulepped
7. PEATÜKK	HAGI ESITAMINE EUROOPA LIIDU KOHTULE
Artikkel 128	Menetlus Euroopa Liidu Kohtus
Artikkel 129	(välja jäetud)
V OSA	SUHTED RIIKIDE PARLAMENTIDEGA
Artikkel 130	Teabevahetus, kontaktid ning vastastikune ruumide ja muude vahendite kasutamine
Artikkel 131	Euroopa Ühenduse Küsimustega Tegelevate Komisjonide Konverents (COSAC)
Artikkel 132	Parlamentide konverents
VI OSA	ISTUNGJÄRGUD
1. PEATÜKK	PARLAMENDI ISTUNGJÄRGUD
Artikkel 133	Parlamendi koosseisu ametiaeg ning istungjärgud, osaistungjärgud ja istungid
Artikkel 134	Parlamendi kokkukutsumine
Artikkel 135	Istungite ja koosolekute toimumiskoht
Artikkel 136	Parlamendiliikmete osavõtt istungitest
2. PEATÜKK	PARLAMENDI TÖÖPLAAN
Artikkel 137	Päevakorra projekt
Artikkel 138	Menetlus täiskogul ilma muudatusettepanekute ja aruteluta
Artikkel 139	Lühiettekanne
Artikkel 140	Päevakorra kinnitamine ja muutmine
Artikkel 141	Erakorraline arutelu
Artikkel 142	Kiireloomulisus
Artikkel 143	Ühine arutelu
Artikkel 144	Tähtajad
3. PEATÜKK	ISTUNGITE LÄBIVIIMISE ÜLDINE KORD
Artikkel 145	Pääs istungisaali
Artikkel 146	Keeled
Artikkel 147	Üleminekukord
Artikkel 148	Dokumentide väljajagamine
Artikkel 149	Kõneaja eraldamine ja sõnavõtjate nimekiri

Artikkel 150 Üheminutilised sõnavõttud
Artikkel 151 Isiklikud avaldused

4. PEATÜKK

PARLAMENDILIIKMETE KÄITUMISREEGLITE RIKKUMISE KORRAL VÕETAVAD MEETMED

Artikkel 152 Viivitamatult rakendatavad meetmed
Artikkel 153 Sanksioonid
Artikkel 154 Sisemine edasikaebamine

5. PEATÜKK

KVOORUM JA HÄÄLETAMINE

Artikkel 155 Kvoorum
Artikkel 156 Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine
Artikkel 157 Muudatusettepanekute vastuvõetavus
Artikkel 158 Häälte kord
Artikkel 159 Häälte võrdne jagunemine
Artikkel 160 Häälte läbiviimise põhimõtted
Artikkel 161 Muudatusettepanekute hääletamise järjekord
Artikkel 162 Täiskogul esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine
parlamendikomisjonis
Artikkel 163 Osade kaupa hääletamine
Artikkel 164 Hääleõigus
Artikkel 165 Hääletamine
Artikkel 166 Lõpphäälendus
Artikkel 167 Nimeline hääletus
Artikkel 168 Elektrooniline hääletus
Artikkel 169 Salajane hääletus
Artikkel 170 Häälte kohta selgituste andmine
Artikkel 171 Vaidlused hääletuse üle

6. PEATÜKK

MENETLUSEGA SEOTUD SÕNAVÕTTUD

Artikkel 172 Menetlusega seotud ettepanekud
Artikkel 173 Kodukorda puudutavad märkused
Artikkel 174 Küsimuse vastuvõetamatus
Artikkel 175 Tagasisaatmine vastutavale komisjonile
Artikkel 176 Arutelu lõpetamine
Artikkel 177 Arutelu ja hääletuse edasilükkamine
Artikkel 178 Istungi katkestamine või lõpetamine

7. PEATÜKK

PARLAMENDI TÖÖ AVALIKKUS

Artikkel 179 Istungi protokoll
Artikkel 180 Vastuvõetud tekstid
Artikkel 181 Istungi stenogramm
Artikkel 182 Istungi audiovisuaalne salvestis

VII OSA KOMISJONID JA DELEGATSIOONID

1. PEATÜKK

KOMISJONIDE MOODUSTAMINE JA NENDE VOLITUSED

Artikkel 183 Alaliste komisjonide moodustamine
Artikkel 184 Erikomisjonide moodustamine
Artikkel 185 Uurimiskomisjonid
Artikkel 186 Komisjonide koosseis
Artikkel 187 Asendusliikmed
Artikkel 188 Komisjonide ülesanded

Artikkel 189	Volituste kontrollimise eest vastutav komisjon
Artikkel 190	Allkomisjonid
Artikkel 191	Komisjoni juhatus
Artikkel 192	Komisjonide koordinaatorid ja variraportöörid

2. PEATÜKK

KOMISJONIDE TEGEVUS

Artikkel 193	Komisjonide koosolekud
Artikkel 194	Komisjoni koosoleku protokoll
Artikkel 195	Komisjonis toimuvad hääletused
Artikkel 196	Täiskogu istungi läbiviimist reguleerivad sätted, mida kohaldatakse ka komisjonides
Artikkel 197	Komisjoni infotund
Artikkel 197a	Kodanikualgastega seotud avalikud kuulamised

3. PEATÜKK

PARLAMENTIDEVAHELISED DELEGATSIOONID

Artikkel 198	Parlamentidevaheliste delegatsioonide moodustamine ja nende ülesanded
Artikkel 199	Koostöö Euroopa Nõukogu parlamentaarse assambleega
Artikkel 200	Parlamentaarset ühiskomisjonid

VIII OSA PETITSIOONID

Artikkel 201	Petitsiooniõigus
Artikkel 202	Petitsioonide läbivaatamine
Artikkel 203	Petitsioonidest teadaandmine
Artikkel 203a	Kodanikualgatus

IX OSA OMBUDSMAN

Artikkel 204	Ombudsmani valimine
Artikkel 205	Ombudsmani tegevus
Artikkel 206	Ombudsmani ametist tagandamine

X OSA PARLAMENDI PEASEKRETARIAAT

Artikkel 207	Peasekretariaat
--------------	-----------------

XI OSA EUROOPA TASANDI ERAKONDI PUUDUTAVAD VOLITUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 208	Presidendi volitused ja kohustused
Artikkel 209	Juhatuse volitused ja kohustused
Artikkel 210	Vastutava komisjoni ja parlamendi täiskogu volitused ja kohustused

XII OSA KODUKORRA KOHALDAMINE JA MUUTMINE

Artikkel 211	Kodukorra kohaldamine
Artikkel 212	Kodukorra muutmine

XIII OSA MUUD SÄTTED

Artikkel 213	Liidu sümbolid
Artikkel 214	Pooleliolevad küsimused
Artikkel 215	Lisade esitus
Artikkel 216	Parandused

I LISA

Euroopa Parlamendi liikmete majanduslike huve ja huvide konflikti käsitlev käitumisjuhend

II LISA

Infotunni läbiviimine artikli 116 alusel

III LISA	Suunised artiklite 117 ja 118 alusel esitatavate kirjalikult vastatavate küsimuste kohta
IV LISA	Suunised ja üldpõhimõtted päevakorra teemade valikuks arutelu korraldamisel inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite üle artikli 122 alusel
V LISA	(välja jäetud)
VI LISA	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuste läbivaatamine ja vastuvõtmine
VII LISA	Parlamendi alaliste komisjonide volitused ja vastutusalad
VIII LISA	Salajased ja tundliku sisuga dokumendid ning teave
IX LISA	Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted
X LISA	Läbipaistvusregister
XI LISA	Ombudsmani kohustuste täitmine
XII LISA	Pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamine
XIII LISA	Euroopa Parlamendi ja komisjoni kokkulepe nõukogu otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ja mida on muudetud otsusega 2006/512/EÜ) rakendamise korra kohta
XIV LISA	Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepe
XV LISA	Määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele
XVI LISA	Parlamendiliikmete käitumisreeglite tõlgendamise suunised
XVII LISA	Euroopa Komisjoni heakskiitmise suunised
XVIII LISA	Algatusraportite koostamise loa andmise kord
XIX LISA	Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel
XX LISA	Kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlev Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 13. juuni 2007. aasta ühine deklaratsioon (EÜ asutamislepingu artikkel 251)
XXI LISA	Seadusandliku tavamenetluse dokumentide üle peetavate läbirääkimiste eeskiri

I OSA

EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED, ORGANID JA FRAKTSIOONID

1. PEATÜKK

EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED

Artikkel 1

Euroopa Parlament

1. Euroopa Parlament on aluslepingute, Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsesel ja üldistel valimistel käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti ning aluslepingutest tulenevate siseriiklike õigusaktide alusel valitud kogu.

2. Euroopa Parlamendi liikmeid nimetatakse alljärgnevalt:

bulgaaria keeles "Членове на Европейския парламент",
hispaania keeles "Diputados al Parlamento Europeo",
tšehhi keeles "Poslanci Evropského parlamentu",
taani keeles "Medlemmer af Europa-Parlamentet",
saksa keeles "Mitglieder des Europäischen Parlaments",
eesti keeles "Euroopa Parlamendi liikmed",
kreeka keeles "Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου",
inglise keeles "Members of the European Parliament",
prantsuse keeles "Députés au Parlement européen",
iiri keeles "Feisirí de Pharlaimint na hEorpa",
itaalia keeles "Deputati al Parlamento europeo",
läti keeles "Eiropas Parlamenta deputāti",
leedu keeles "Europos Parlamento nariai",
ungari keeles "Európai Parlamenti Képviselők",
malta keeles "Membri tal-Parlament Ewropew",
hollandi keeles "Leden van het Europees Parlement",
poola keeles "Posłowie do Parlamentu Europejskiego",
portugali keeles "Deputados ao Parlamento europeu",
rumeenia keeles "Deputați în Parlamentul European",
slovaki keeles "Poslanci Európskeho parlamentu",
sloveeni keeles "Poslanci Evropskega parlamenta",

soome keeles "Euroopan parlamentin jäsenet",

rootsi keeles "Ledamöter av Europaparlamentet".

Artikkel 2

Sõltumatu mandaat

Euroopa Parlamendi liige on oma ülesannete täitmisel sõltumatu. Tema mandaat ja talle antud juhised ei ole siduvad.

Artikkel 3

Volituste kontrollimine

1. Euroopa Parlamendi valimiste järel palub president liikmesriikide pädevatel ametiasutustel teatada parlamendile viivitamatult valitud liikmete nimed, et kõik liikmed saaksid parlamendis tööle asuda valimisjärgse esimese istungi avamisest alates.

Ühtlasi juhib president ametiasutuste tähelepanu 20. septembri 1976. aasta akti asjakohastele sätetele ja palub neil võtta vajalikud meetmed, et vältida kokkusobimatust Euroopa Parlamendi liikme ametiga.

2. Iga liige, kelle valimisest on parlamendile teatatud, esitab enne parlamendis ametisse asumist kirjaliku deklaratsiooni selle kohta, et tal ei ole ühtki Euroopa Parlamendi liikme ametiga kokkusobimatut ametit 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses. Deklaratsioon esitatakse pärast üldisi valimisi võimaluse korral hiljemalt kuus päeva enne parlamendi esimest istungit. Kuni parlamendiliikme volitusi ei ole kontrollitud või vaidluse kohta ei ole veel otsust vastu võetud ja tingimusel, et parlamendiliige on eespool nimetatud deklaratsioonile eelnevalt alla kirjutanud, võtab ta täievoliliselt parlamendi istungitest ja selle organite koosolekutest osa.

Kui avalikkusele kättesaadavate allikate abil kontrollitavate asjaolude alusel on kindlaks tehtud, et liikmel on 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõigete 1 ja 2 tähenduses Euroopa Parlamendi liikme ametiga kokkusobimatu amet, loeb parlament presidendilt saadud teabe põhjal ametikoha vabaks.

3. Volituste kontrollimise eest vastutava komisjoni raporti alusel kontrollib parlament viivitamatult iga vastvalitud liikme volitusi ja võtab vastu otsuse tema mandaadi kehtivuse kohta, samuti vaidluste kohta, mis võivad tekkida 20. septembri 1976. aasta akti sätete alusel, kuid mitte vaidluste kohta, mis põhinevad siseriiklikel valimisseadustel.

4. Vastutava komisjoni raport põhineb iga liikmesriigi ametlikult teatatud täielikel valimistulemustel, mis sisaldavad valitud kandidaatide ja võimalike asendusliikmete nimesid koos nende järjestusega vastavalt valimistulemustele.

Parlamendiliikme mandaadi kehtivust ei ole võimalik kinnitada, kuni parlamendiliige ei ole esitanud käesolevas artiklis ja kodukorra I lisas nõutud kirjalikke deklaratsioone.

Parlament võib vastutava komisjoni raporti alusel igal ajal teha otsuse vaidluses mõne parlamendiliikme mandaadi kehtivuse üle.

5. Kui parlamendiliikme nimetamine on tingitud samas nimekirjas olnud kandidaatide tagasiastumisest, tagab komisjon, et tagasiastumine on kooskõlas 20. septembri 1976. aasta akti sätte ja mõttega ning kodukorra artikli 4 lõikega 3.

6. Vastutav komisjon tagab, et liikmesriikide või liidu ametiasutused edastavad parlamendile viivitamatult igasuguse teabe, mis võib mõjutada Euroopa Parlamendi liikme ülesannete täitmist või asendusliikmete järjestust, ning näitavad ametissenimetamise puhul ära otsuse jõustumise kuupäeva.

Kui liikmesriigi pädevad ametiasutused algatavad mõne parlamendiliikme vastu menetluse, mille tagajärjeks võib olla liikmemandaadi kaotamine, palub president hoida end kursis menetluse käiguga ja edastab küsimuse vastutavale komisjonile. Vastutava komisjoni ettepanekul võib parlament võtta küsimuses vastu seisukoha.

Artikkel 4

Parlamendiliikme ametiaeg

1. Parlamendiliikme ametiaeg algab ja lõpeb vastavalt 20. septembri 1976. aasta aktile. Ametiaeg lõpeb ka parlamendiliikme surma või tagasiastumise korral.

2. Parlamendiliige jääb ametisse kuni parlamendi esimese pärast valimisi toimuva istungi avamiseni.

3. Tagasiastuv parlamendiliige teatab presidendile tagasiastumisest ja märgib ära kuupäeva, millal ta tagasi astub; see peab toimuma kolme kuu jooksul pärast teatamist. Teade vormistatakse peasekretäri või tema esindaja juuresolekul koostatava ametliku protokollina, millele kirjutavad alla peasekretär või tema esindaja ja asjaomane parlamendiliige. Teade antakse viivitamatult üle vastutavale komisjonile, kes võtab küsimuse dokumendi saamisele järgneva esimese koosoleku päevakorda.

Kui vastutav komisjon on arvamusel, et tagasiastumine ei ole kooskõlas 20. septembri 1976. aasta akti sätte ja mõttega, teavitab ta sellest parlamenti, et viimane saaks otsustada, kas ametikoht loetakse vabaks või mitte.

Vastasel korral loetakse ametikoht vabaks tagasiastuva parlamendiliikme poolt ametlikus protokollis märgitud kuupäeval. Seda küsimust parlamendis ei hääletata.

Teatavate erandlike olukordade puhuks on võetud kasutusele lihtsustatud menetluskord; see kehtib eelkõige juhul, kui tagasiastumise jõustumise kuupäeva ja vastutava komisjoni esimese koosoleku vahel toimub üks või mitu osaistungjärku ning fraktsioon, millesse tagasiastuv parlamendiliige kuulub, ei saa nende osaistungjärkude ajaks asendusliiget seetõttu, et ametikohta ei ole vabaks loetud. Lihtsustatud menetluskorra järgi on juhtumite lahendamise eest vastutava komisjoni raportööril õigus vaadata viivitamatult läbi iga tagasiastumise teade, millest teda on nõuetekohaselt teavitatud, ja kui viivitus tagasiastumisteate läbivaatamisel võiks kahju tuua, pöörduda vastutava komisjoni esimehe poole, paludes tal vastavalt lõikele 3:

- *teavitadavastutava komisjoni nimel presidenti sellest, et ametikoha võib vabaks lugeda,*
- *või kutsuda kokku vastutava komisjoni erakorraline koosolek raportööri tõstatatud probleemide arutamiseks.*

4. Kui liikmesriigi pädev ametiasutus teavitab presidenti Euroopa Parlamendi liikme volituste lõppemisest selle liikmesriigi õigusnormide kohaselt 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõikes 3 nimetatud kokkusobimatuse tõttu või mandaadi kehtetuks tunnistamise tõttu nimetatud akti artikli 13 lõike 3 kohaselt, teavitab president parlamenti mandaadi lõppemisest liikmesriigi teatatud kuupäeval ja palub liikmesriigil vaba ametikoht viivitamatult täita.

Kui liikmesriigi või liidu pädev ametiasutus või asjaomane parlamendiliige teatab presidendile parlamendiliikme sellisesse ametisse nimetamisest või valimisest, mis on kokkusobimatu Euroopa Parlamendi liikme ametiga 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses, teavitab president sellest parlamenti, kes loeb ametikoha vabaks.

5. Liikmesriikide või liidu pädevad ametiasutused teavitavad presidenti igast ülesandest, mille nad kavatsevad parlamendiliikmele anda. President palub vastutaval komisjonil uurida, kas kavandatavad ülesanded on kooskõlas 20. septembri 1976. aasta akti sätte ja mõttega, ning teavitab parlamenti, asjaomast parlamendiliiget ja asjaomaseid ametiasutusi komisjoni järeldustest.

6. Ametiaja lõppemise ja ametikoha vabaksjäämise kuupäevaks loetakse:

- tagasiastumise korral kuupäev, millal parlament luges tagasiastumisteate põhjal ametikoha vabaks;
- juhul, kui parlamendiliige nimetatakse või valitakse ametisse, mis 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses on kokkusobimatu Euroopa Parlamendi liikme ametiga, kuupäev, mille on teatanud liikmesriikide või liidu pädevad ametiasutused või asjaomane parlamendiliige.

7. Kui parlament on lugenud ametikoha vabaks, teavitab ta sellest asjaomast liikmesriiki ja palub tal ametikoha viivitamatult täita.

8. Kõik vaidlused parlamendiliikme mandaadi kehtivuse üle, kui parlamendiliikme volitused on juba kontrollitud, edastatakse vastutavale komisjonile, kes annab viivitamatult ja hiljemalt järgmise osaistungjärgu algul parlamendile aru.

9. Parlament jätab endale õiguse kuulutada kontrollitud mandaat kehtetuks või keelduda ametikoha vabaks lugemisest, kui selgub, et ametikoha vastuvõtmine või ametikohalt tagasiastumine tugines sisulisele veale või kehtetule tahteavaldusele.

Artikkel 5

Eesõigused ja puutumatus

1. Parlamendiliikmel on Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokolliga ette nähtud eesõigused ja puutumatus.

2. Kui parlamendi president on saanud teada parlamendiliikme valimisest, väljastab ta parlamendiliikmele liikmesriikides vaba liikumist võimaldava läbipääsuloa.

3. Parlamendiliikmel on õigus tutvuda parlamendi ja parlamendikomisjonide kõigi dokumentidega, välja arvatud isikutoimikud ja arved, millega lubatakse tutvuda ainult asjaomasel parlamendiliikmel. Erandid nimetatud põhimõttest selliste dokumentide käsitlemiseks, millele võidakse üldsuse juurdepääs keelata vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, on sätestatud kodukorra VIII lisas.

Artikkel 6

Puutumatuse äravõtmine

1. Oma eesõiguste ja puutumatusega seotud volituste rakendamisel taotleb parlament eelkõige enda kui demokraatliku legislatiivkogu puutumatuse säilitamist ja oma liikmete sõltumatuse tagamist nende ülesannete täitmisel.

2. Kui liikmesriigi pädev ametiasutus on esitanud presidendile parlamendiliikmelt puutumatus eesõiguste kaitsmise taotluse, antakse taotlusest teada täiskogu istungil ja taotlus edastatakse vastutavale komisjonile.

3. Kui parlamendiliige või endine parlamendiliige on esitanud presidendile puutumatus eesõiguste kaitsmise taotluse, antakse taotlusest teada täiskogu istungil ja taotlus edastatakse vastutavale komisjonile.

Parlamendiliiget või endist parlamendiliiget võib esindada teine parlamendiliige. Teine parlamendiliige ei või esitada taotlust esindatava parlamendiliikme nõusolekuta.

4. Juhul kui parlamendiliikme eesõiguste ja puutumatus oletatava rikkumisena on parlamendiliige vahistatud või tema liikumisvabadust piiratud, võib president pärast seda, kui ta on pidanud nõu vastutava komisjoni esimehe ja raportööriga, võtta kiiresti meetmeid asjaomase parlamendiliikme eesõiguste ja puutumatus maksmapanemiseks. President teatab oma algatusest vastutavale komisjonile ja teavitab parlamenti.

Artikkel 7

Puutumatusesega seotud menetlused

1. Vastutav komisjon vaatab puutumatus eesõiguste ja puutumatus kaitsmise taotlused läbi viivitamatult nende esitamise järjekorras.

2. Vastutav komisjon teeb ettepaneku võtta vastu põhjendatud otsus, milles soovitatakse puutumatus eesõiguste ja puutumatus kaitsmise taotlus rahuldada või tagasi lükata.

3. Vastutav komisjon võib paluda asjaomasel ametiasutusel anda teavet või selgitusi, mida komisjon peab vajalikuks, et jõuda seisukohale, kas puutumatus tuleks ära võtta või tuleks seda kaitsta. Asjaomasele parlamendiliikmele antakse võimalus anda selgitusi; ta võib esitada dokumente või muid kirjalikke tõendeid, mida ta peab asjakohaseks. Teda võib esindada teine parlamendiliige.

4. Kui puutumatus eesõiguste kaitsmist taotletakse mitmel alusel, võib iga aluse suhtes võtta vastu eraldi otsuse. Erandjuhul võib vastutav komisjon teha oma raportis ettepaneku, et puutumatus eesõiguste kaitsmist rakendatakse ainult juurdlustoimingute suhtes ja kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni säilib parlamendiliikme puutumatus igasuguse kinnipidamise, eelvangistuse või muu meetme suhtes, mis takistaks tal tema mandaadiga seotud ülesannete täitmist.

5. Kui parlamendiliikmel tuleb esineda tunnistajana või anda tunnistusi eksperdina, ei ole vaja taotleja puutumatus eesõiguste kaitsmist juhul, kui:

- parlamendiliiget ei kohustata ilmuma sellisel kuupäeval või kellaajal, mis takistab või raskendab tal tema kui parlamendiliikme kohustuste täitmist, või kui ta võib anda tunnistuse kirjalikult või muus vormis, mis ei raskenda tema parlamendiliikme ülesannete täitmist;
- parlamendiliiget ei kohustata andma tunnistusi küsimustes, mille kohta ta oma ametiülesannete täitmisel on saanud konfidentsiaalset teavet, mille avaldamist ta ei pea asjakohaseks.

6. Eesõiguste või puutumatus kaitsmise korral teeb vastutav komisjon kindlaks, kas asjaolud kujutavad endast haldus- või muud piirangut, mis takistab parlamendiliikme vaba liikumist parlamendi koosoleku toimumiskohhta või sealt tagasi või arvamuse väljendamist või hääletamist tema mandaadiga seotud ülesannete täitmisel, või kuuluvad need privileegide ja immunitetide

protokolli artikli 9 aspektide alla, mis ei ole reguleeritud siseriikliku õigusega; vastutav komisjon teeb ettepaneku paluda asjaomasel ametiasutusel teha vajalikud järeldused.

7. Vastutav komisjon võib esitada põhjendatud arvamuse taotluse esitanud ametiasutuse pädevuse ja taotluse vastuvõetavuse kohta, kuid ei võta mingil juhul seisukohta küsimuses, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles parlamendiliiget süüdistatakse, õigustavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui nõude läbivaatamise käigus on juhtumi asjaolud komisjonile üksikasjalikult teatavaks saanud.

8. Vastutava komisjoni raport paigutatakse selle esitamise päevale järgneva esimese istungi päevakorra algusesse. Otsuse ettepaneku(te) kohta ei saa esitada muudatusettepanekuid.

Arutelu piirdub puutumatus eärvõtmise või allesjätmise või puutumatus eäi eesõiguste kaitsmise ettepanekutele poolt- ja vastuargumentide esitamisega.

Ilma et see piiraks artikli 151 sätete kohaldamist, ei võta parlamendiliige, kelle eesõiguseid või puutumatus arutatakse, arutelul sõna.

Raportis sisalduv(ad) otsuse ettepanek(ud) pannakse hääletusele esimesel arutelule järgneval hääletusel.

Kui parlament on küsimust arutanud, pannakse iga raportis sisalduv ettepanek eraldi hääletusele. Kui mõni ettepanek lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks sellele vastupidine otsus.

9. President teatab parlamendi otsusest viivitamatult asjaomasele parlamendiliikmele ja asjaomase liikmesriigi pädevale ametiasutusele ning taotleb, et teda teavitataks edasisest menetluse käigust ja selle tulemusel tehtud kohtuotsustest. Pärast teabe saamist edastab president selle parlamendile viisil, mida ta peab kõige sobivamaks, vajaduse korral pärast nõupidamist vastutava komisjoniga.

10. Kui president kasutab talle artikli 6 lõikega 4 antud volitusi, võtab vastutav komisjon oma järgmisel koosolekul presidendi algatuse teadmiseks. Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, võib ta koostada parlamendile esitamiseks raporti.

11. Vastutav komisjon käsitleb nimetatud küsimusi ja kõiki saadud dokumente ülima konfidentsiaalsusega.

12. Vastutav komisjon võib pärast nõupidamist liikmesriikidega koostada soovitusliku nimekirja liikmesriikide ametiasutustest, mis on pädevad esitama taotlust parlamendiliikme puutumatus eärvõtmiseks.

13. Kõik pädevate ametiasutuste järelepärimised parlamendiliikmete eesõiguste või puutumatus ulatuse kohta vaadatakse läbi vastavalt ülaltoodud sätetele.

Artikkel 8

Parlamendiliikmete põhimääruse rakendamine

Euroopa Parlament võtab vastu Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse ja selle võimalikud muudatused vastutava komisjoni ettepaneku alusel. Artikli 138 lõiget 1 kohaldatakse vajalike muudatustega. Juhatus vastutab nende eeskirjade kohaldamise eest ja otsustab aastaeelarvest lähtudes rahastamise üle.

Artikkel 9

Parlamendiliikmete majanduslikud huvid, käitumisreeglid, kohustuslik läbipaistvusregister ja pääs parlamendi ruumidesse

1. Parlament kehtestab parlamendiliikmete majanduslike huvide läbipaistvust reguleeriva eeskirja käitumisjuhendina, mis võetakse vastu parlamendiliikmete hääleteenamusega vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 232 ja lisatakse kodukorrale¹.

Eeskiri ei piira parlamendiliiget tema ametikohustuste täitmisel ega sellega seotud poliitilises või muus tegevuses.

2. Parlamendiliikmete käitumine põhineb vastastikusel austusel, Euroopa Liidu alusaktides sätestatud väärtustel ja põhimõtetel, tagab parlamendi väärkuse ning ei tohi ohustada parlamendi töö sujuvat toimumist ega häirida rahu ja vaikust parlamendi hoonetes. Parlamendiliikmed täidavad parlamendi eeskirju konfidentsiaalse teabe käsitlemise kohta.

Nimetatud põhimõtete ja eeskirjade mittetäitmine võib kaasa tuua meetmete kohaldamise vastavalt artiklitele 152, 153 ja 154.

3. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira mingil viisil parlamendis toimuvate arutelude elavust ega parlamendiliikmete sõnavabadust.

Artikli kohaldamine põhineb esmases õiguses ja parlamendiliikmete põhimääruses sätestatud parlamendiliikmete õiguste täielikul austamisel.

Artikli kohaldamine põhineb läbipaistvuse põhimõttel ning tagatakse antud valdkonda puudutavate sätete teatavakstegemine parlamendiliikmetele, keda teavitatakse isiklikult nende õigustest ja kohustustest.

4. Parlamendi ametiaja algul määravad kvestorid kindlaks, kui palju assistente võib iga parlamendiliige registreerida (registreeritud assistendid).

5. Kvestorid vastutavad pikaajaliste läbipääsulubade väljaandmise eest liidu institutsioonide välisele isikutele. Läbipääsuload kehtivad kuni ühe aasta ja neid võib uuendada. Läbipääsulubade kasutamise korra määrab kindlaks juhatus.

Läbipääsuload võidakse anda:

- isikutele, kes on registreeritud läbipaistvusregistris² või kes esindavad organisatsioone või töötavad organisatsioonides, mis on registrisse kantud, kuid registreerimine ei anna automaatselt õigust läbipääsuloale;
- isikutele, kes soovivad sageli pääseda parlamendi ruumidesse, kuid ei kuulu läbipaistvusregistri loomist käsitleva kokkuleppe³ kohaldamisalasse;
- parlamendiliikmete kohapealsetele assistentidele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ja Regionide Komitee liikmeid abistavatele isikutele.

6. Läbipaistvusregistris registreeritud isikud peavad suhetes parlamendiga järgima:

¹Vt I lisa.

²Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vahelise läbipaistvusregistri loomist käsitleva kokkuleppega loodud register organisatsioonidele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes tegelevad ELi poliitika kujundamise ja rakendamise (vt X lisa B osa).

³Vt X lisa B osa.

- kokkuleppele lisatud käitumisjuhendit⁴;
- kokkuleppes sätestatud korda ja muid kohustusi ning
- käesoleva artikli sätteid ja selle rakendussätteid.

7. Kvestorid otsustavad, millisel määral kohaldatakse käitumisjuhendit nende isikute suhtes, kellel on pikaajaline läbipääsuluba, kuid kes ei kuulu kokkuleppe kohaldamisalasse.

8. Läbipääsuluba võetakse ära kvestorite põhjendatud otsusega järgmistel juhtudel:

- kui loa omanik on läbipaistvusregistrist kustutatud, v.a juhul kui on mõjuvaid põhjuseid luba mitte ära võtta;
- kui loa omanik on raskelt rikkunud lõikes 6 sätestatud kohustusi.

9. Juhatuse kehtestab peasekretäri ettepanekul meetmed, mida on vaja läbipaistvusregistri kasutusele võtmiseks registri loomist käsitleva kokkuleppe kohaselt.

Lõigete 5–8 rakendussätted kehtestatakse lisas⁵.

10. Endiste parlamendiliikmete eetikakoodeks, õigused ja privileegid kehtestatakse juhatuse otsusega. Endisi parlamendiliikmeid koheldakse võrdselt.

Artikkel 10

Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlustused

Vastavalt parlamendi otsusele, mis on ära toodud kodukorra lisas,⁶ rakendatakse parlamendis 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust) kehtestatud ühtseid eeskirju, milles on toodud vajalikud meetmed ameti korraldatavate juurdluste takistusteta läbiviimiseks.

Artikkel 11

Vaatlejad

1. Kui leping riigi ühinemise kohta Euroopa Liiduga on alla kirjutatud, võib president pärast esimeeste konverentsi nõusoleku saamist paluda ühineva riigi parlamendil määrata oma liikmete seast vaatlejaid; vaatlejate arv võrdub kõnealusele riigile Euroopa Parlamendis tulevikus eraldatavate kohtade arvuga.

2. Vaatlejad osalevad Euroopa Parlamendi töös kuni ühinemislepingu jõustumiseni ning neil on õigus võtta sõna komisjonides ja fraktsioonides. Neil ei ole õigust hääletada ega kandideerida parlamendis ametikohtadele. Nende osalemisel ei ole õiguslikku mõju parlamendi tööle.

3. Parlamendi pakutavate võimaluste kasutamisel ja vaatlejana tegutsedes tekkinud kulude hüvitamisel koheldakse vaatlejaid sarnaselt parlamendiliikmetega.

4. Lõiget 1 kohaldatakse vastavate muudatustega, kuni jõustub kord⁷, millega eraldatakse mõnele liikmesriigile parlamendis lisakohti kuni parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni. Asjaomastel liikmesriikidel palutakse määrata vaatlejad kooskõlas siseriiklike õigusaktidega.

⁴Vt X lisa B osas oleva kokkuleppe 3. lisa.

⁵Vt X lisa A osa.

⁶Vt XII lisa.

⁷Vastavalt 11. ja 12. detsembril 2008 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldustele.

2. PEATÜKK

PARLAMENDI AMETIKANDJAD

Artikkel 12

Ajutine istungi juhataja

1. Artikli 134 lõikes 2 ette nähtud istungit ja iga muud istungit, mille eesmärk on valida president ja juhatus, juhatab kuni presidendi valimiseni ametist lahkuv president või, kui viimane ei saa seda teha, ametist lahkuv asepresident asepresidentide järjestuse alusel või, kui keegi neist ei saa seda teha, kõige kauem ametis olnud parlamendiliige.

2. Kui istungit juhatab parlamendiliige, kes on ajutine istungi juhataja lõike 1 alusel, arutatakse ainult küsimusi, mis on seotud presidendi valimise või volituste kontrollimisega.

Parlamendiliige, kes on ajutine istungi juhataja lõike 1 alusel, täidab presidendi volitusi, millele on osutatud artikli 3 lõike 2 teises lõigus. Kõik muud volituste kontrollimist puudutavad küsimused, mis tõstatatakse sel ajal, kui ta istungit juhatab, edastatakse volituste kontrollimise eest vastutavale komisjonile.

Artikkel 13

Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted

1. President, asepresidendid ja kvestorid valitakse salajasel hääletusel artikli 169 alusel. Kandidaatide ülesseadmiseks on vajalik nende nõusolek. Kandidaate võivad üles seada fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget. Kui ülesseatud kandidaatide arv ei ületa täidetavate kohtade arvu, võib kandidaatide valimine toimuda ühise heakskiitmise teel.

Kui tuleb asendada ainult üks asepresident ja kui on ainult üks kandidaat, võib ta osutada valituks ühise heakskiitmise teel. Presidendil on volitus otsustada kas valimine toimub ühise heakskiitmise teel või salajasel hääletusel. Valitud asepresident asub asepresidentide järjestuses oma eelkäija kohale.

2. Presidendi, asepresidentide ja kvestorite valimisel tuleks arvestada vajadusega tagada liikmesriikide ja poliitiliste vaadete üldine õiglane esindatus.

Artikkel 14

Presidendi valimine ja avakõne

1. Kõigepealt valitakse president. Ülesseatud kandidaatide nimed antakse enne iga hääletusvooru selle parlamendiliikme kätte, kes on artikli 12 alusel ajutine istungi juhataja ja kes teatab nimed parlamendile. Kui pärast kolme hääletusvooru ei ole ükski kandidaat kogunud antud häälte absoluutset enamust, pääsevad neljandasse hääletusvooru kaks parlamendiliiget, kes said kolmandas hääletusvoorus kõige enam häáli. Võrdse häälte arvu puhul kuulutatakse valituks vanem kandidaat.

2. Kohe, kui president on valitud, annab parlamendiliige, kes on ajutine istungi juhataja artikli 12 alusel, juhutamise talle üle. Avakõne võib pidada ainult valitud president.

Artikkel 15

Asepresidentide valimine

1. Seejärel valitakse asepresidendid, kasutades ühtainsat hääletussedelit. Esimeses hääletusvoorus kuulutatakse valituks häälte arvu järjekorras kuni 14 kandidaati, kes on saanud antud häälte absoluutse enamuse. Kui valitud kandidaatide arv on väiksem kui täidetavate ametikohtade arv, korraldatakse samadel tingimustel teine hääletusvoor, et täita ülejäänud ametikohad. Kui pärast seda läheb vaja veel kolmandat hääletusvooru, osutuvad ülejäänud kohtade täitmisel valituks kandidaadid, kes on saanud suhtelise häälteenamuse. Võrdse häälte arvu puhul kuulutatakse valituks vanimad kandidaadid.

Kuigi see artikkel ei näe erinevalt artikli 14 lõikest 1 asepresidentide valimise puhul otseselt ette uute kandidaatide ülesseadmist valimisvoorude vahel, on see lubatud, sest parlament kui suveräänne organ peab saama kaaluda kõiki võimalikke kandidaate ja sellise võimaluse puudumine võiks takistada valimiste sujuvat läbiviimist.

2. Asepresidentide järjestuse määrab nende valimise järjekord ja võrdse häälte arvu korral nende vanus, kui artikli 18 lõikes 1 ei ole sätestatud teisiti.

Kui asepresidente ei valita salajasel hääletusel, määrab nende järjestuse järjekord, milles president teatab parlamendile nende nimed.

Artikkel 16

Kvestorite valimine

Pärast asepresidentide valimist valib parlament viis kvestorit.

Kvestorid valitakse sama korra järgi nagu asepresidendid.

Artikkel 17

Ametikandjate ametiaeg

1. Presidendi, asepresidentide ja kvestorite ametiaeg on kaks ja pool aastat.

Kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, säilitab ta kahe ja poole aasta pikkusest ametiajast järelejäänud ajaks oma koha juhatuses või kvestorite kogus.

2. Kui selline ametikoht jääb vabaks enne nimetatud tähtaja lõppemist, kestab uue ametisse valitud parlamendiliikme ametiaeg ainult nimetatud tähtaja lõpuni.

Artikkel 18

Vabaks jäävad ametikohad

1. Kui presidendi, asepresidendi või kvestori ametikohale tuleb valida uus parlamendiliige, valitakse ametijärglane eespool toodud sätete alusel.

Uus asepresident asub asepresidentide järjestuses oma eelkäija kohale.

2. Kui vabaks jääb presidendi ametikoht, täidab kuni uue presidendi valimiseni presidendi ülesandeid esimene asepresident.

Artikkel 19

Volituste ennetähtaegne lõpetamine

Võttes otsuse vastu antud hääle kolmeviendikulise enamusega ja tingimusel, et esindatud on vähemalt kolm fraktsiooni, võib esimeeste konverents teha parlamendile ettepaneku lõpetada parlamendi presidendi, asepresidendi, kvestori, parlamendikomisjoni esimehe või aseesimehe, parlamentidevahelise delegatsiooni juhi või asejuhi või mõne muu parlamendis valitud ametikandja volitused, kui esimeeste konverents on arvamusel, et kõnealune parlamendiliige on süüdi rängas eksimuses. Parlament võtab otsuse nimetatud ettepaneku kohta vastu antud hääle kahekolmandikulise enamusega ja parlamendi koosseisu hääleteenamusega.

Kui raportöör rikub kodukorrale lisatud Euroopa Parlamendi liikmete majanduslikke huve ja huvide konflikti käsitlevat käitumisjuhendit, võib komisjon, kes ta nimetas, esimehe algatusel ja esimeeste konverentsi ettepanekul lõpetada nimetatud volitused. Esimeses lõigus sätestatud hääleteenamusi kohaldatakse vajalike muudatustega nimetatud menetluse igal etapil.

3. PEATÜKK

PARLAMENDI ORGANID JA NENDE ÜLESANDED

Artikkel 20

Presidendi ülesanded

1. President korraldab kogu parlamendi ja selle organite tegevust kodukorras sätestatud tingimustel. Tal on kõik volitused, et juhatada parlamendi tööd ja tagada selle nõuetekohane läbiviimine.

Käesolevat sätet võib tõlgendada nii, et sellega antud volituste hulka kuulub ka õigus lõpetada liigsed sõnavõttud kodukorrale viitamiseks, menetlusega seotud ettepanekud, sõnavõttud hääletuse kohta selgituste andmiseks ning eraldi, osade kaupa või nimelise hääletuse taotlemiseks, kui president on veendunud, et nendega soovitakse sihilikult takistada ja takistatakse pikaajaliselt ning oluliselt parlamendi tööd või teiste parlamendiliikmete õiguste teostamist.

Kõnealuse sättega antud volituste hulka kuulub ka õigus panna tekste hääletusele teises järjekorras, kui on määratud hääletusele pandavas dokumendis. Analoogiliselt artikli 161 lõikega 7 võib president küsida selleks eelnevalt parlamendi nõusolekut.

2. President avab, katkestab ja lõpetab istungeid ning võtab vastu otsuseid selle kohta, kas muudatusettepanekud on vastuvõetavad, millised küsimused esitada nõukogule ja Euroopa Komisjonile ning kas raportid on kooskõlas kodukorraga. President tagab kodukorras kinnipidamise, hoiab korda, annab sõnavõtjatele sõna, kuulutab arutelud lõppenuks, paneb küsimused hääletusele, kuulutab välja hääletuste tulemused ning edastab komisjonidele kõik neid puudutavad teated.

3. President võib arutelul sõna võtta ainult kokkuvõtte tegemiseks või sõnavõtjate korrale kutsumiseks. Kui ta soovib arutelust osa võtta, annab ta juhatamise üle ega asu uuesti juhatama enne, kui arutelu on lõppenud.

4. President esindab parlamenti rahvusvahelistes suhetes, ametlikel üritustel ning haldus-, õigus- ja finantsasjades; ta võib delegeerida need ülesanded teistele.

Artikkel 21

Asepresidentide ülesanded

1. Kui president ei viibi kohal, ei saa oma ülesandeid täita või soovib vastavalt artikli 20 lõikele 3 arutelust osa võtta, asendab teda üks asepresidentidest vastavalt artikli 15 lõikele 2.
2. Asepresidendid täidavad ka ülesandeid, mis on antud neile artikliga 23, artikli 25 lõigetega 3 ja 5 ning artikli 68 lõikega 3.
3. President võib delegeerida asepresidentidele ülesandeid, näiteks parlamendi esindamise ametlikel üritustel või muudes toimingutes. Eelkõige võib president määrata asepresidendi täitma ülesandeid, mis on presidendile antud artikli 116 lõikega 3 ja artikli 117 lõikega 2.

Artikkel 22

Juhatuse koosseis

1. Juhatus koosneb parlamendi presidendist ja asepresidendist.
2. Kvestoritel on juhatuses nõuandev hääl.
3. Kui juhatuses jagunevad hääled võrdselt, on presidendi hääl otsustav.

Artikkel 23

Juhatuse ülesanded

1. Juhatus täidab talle kodukorraga antud ülesandeid.
2. Juhatus võtab vastu otsuseid parlamendi, selle sekretariaadi ja organite sisemist korraldust puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes.
3. Juhatus võtab peasekretäri või fraktsiooni ettepanekul vastu otsuseid parlamendiliikmeid puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes.
4. Juhatus võtab vastu otsuseid istungite läbiviimist puudutavates küsimustes.

Fraas „istungite läbiviimine” hõlmab ka küsimusi, mis on seotud parlamendiliikmete käitumisega kõikides parlamendi hoonetes.

5. Juhatus võtab vastu artiklis 33 osutatud sätted fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete kohta.
6. Juhatus määrab kindlaks peasekretariaadi ametikohtade loetelu ning kehtestab ametnike ja muude teenistujate haldus- ja finantsseisundit reguleerivad eeskirjad.
7. Juhatus koostab parlamendi esialgse eelarvestuse projekti.
8. Juhatus võtab vastavalt artiklile 26 vastu suunised kvestoritele.
9. Juhatuse pädevuses on anda komisjonidele luba korraldada koosolekuid väljaspool tavapäraseid töökohti ja raportööridele luba viia läbi kuulamisi ning uurimis- ja teabekogumisreise.

Kui nimetatud koosolekute läbiviimise luba on antud, määratakse keelte kasutamise kord kindlaks vastavalt sellele, milliseid ametlikke keeli asjaomase komisjoni liikmed ja asendusliikmed kasutavad ning milliste keelte kasutamist nad taotlevad.

Sama korda kohaldatakse ka delegatsioonide suhtes, välja arvatud juhul, kui delegatsiooni liikmed ja asendusliikmed lepivad kokku teisiti.

10. Juhatus nimetab vastavalt artiklile 207 ametisse peasekretäri.

11. Juhatus määrab kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2004/2003 (Euroopa tasandi erakondi reguleerivate määruste ja erakondade rahastamise eeskirjade kohta) rakenduseeskirjad. Juhatus täidab määruse rakendamisel talle parlamendi kodukorraga antud ülesandeid.

12. Juhatus määrab kindlaks konfidentsiaalse teabe käsitlemise eeskirjad parlamendile ja selle organitele ning ametikandjatele ja teistele parlamendiliikmetele, võttes arvesse sellekohaseid institutsioonidevahelisi kokkuleppeid. Eeskirjad avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ja lisatakse kodukorrale⁸.

13. President ja/või juhatus võivad anda ühele või mitmele juhatuse liikmele üldisi või eriülesandeid, mis kuuluvad presidendi ja/või juhatuse pädevusse. Samaaegselt määratakse kindlaks ka nende ülesannete täitmise viisid ja vahendid.

14. Juhatus nimetab kaks asepresidenti, kes vastutavad suhete korraldamise eest riikide parlamentidega.

Nad annavad oma sellealasest tegevusest korrapäraselt aru esimeeste konverentsile.

15. Kui valitakse uus parlament, jääb ametist lahkuv juhatus ametisse kuni uue parlamendi esimese istungini.

Artikkel 24

Esimeeste konverentsi koosseis

1. Esimeeste konverents koosneb parlamendi presidendist ja fraktsioonide esimeestest. Fraktsiooni esimees võib lasta end esindada mõnel oma fraktsiooni liikmel.

2. Parlamendi president palub ühel fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmel osaleda esimeeste konverentsi koosolekul ilma hääleõiguseta.

3. Esimeeste konverents püüab talle lahendamiseks antud küsimustes saavutada konsensuse.

Kui konsensust saavutada ei õnnestu, pannakse küsimus hääletusele; häälele kaalu omistamisel arvestatakse liikmete arvu igas fraktsioonis.

Artikkel 25

Esimeeste konverentsi ülesanded

1. Esimeeste konverents täidab talle kodukorraga antud ülesandeid.

2. Esimeeste konverents võtab vastu otsused parlamendi töö korraldust ja seadusandluse kavandamist puudutavates küsimustes.

3. Esimeeste konverentsi pädevusse kuuluvad küsimused, mis puudutavad suhteid Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja asutustega ning liikmesriikide parlamentidega.

4. Esimeeste konverentsi pädevusse kuuluvad küsimused, mis puudutavad suhteid kolmandate riikide ning Euroopa Liidu väliste institutsioonide ja organisatsioonidega.

⁸Vt VIII lisa, E osa.

5. Esimeeste konverents vastutab tähtsamatel teemadel Euroopa kodanikuühiskonnaga struktureeritud konsultatsioonide korraldamise eest. See võib hõlmata Euroopa üldhuvi pakkuvatel teemadel selliste avalike arutelude korraldamist, millel saavad osaleda huvitatud kodanikud. Juhatus nimetab asepresidendi, kes vastutab konsultatsioonide läbiviimise eest ja annab aru esimeeste konverentsile.
6. Esimeeste konverents koostab parlamendi osaistungjärgu päevakorra projekti.
7. Esimeeste konverentsi pädevusse kuuluvad komisjonide, uurimiskomisjonide, parlamentaarsete ühiskomisjonide ning alaliste ja *ad hoc* delegatsioonide koosseisu ja pädevusega seotud küsimused.
8. Esimeeste konverents määrab vastavalt artiklile 34 kindlaks, kuidas jaotatakse parlamendi istungisaalis kohad.
9. Esimeeste konverentsi pädevuses on anda luba algatusraportite koostamiseks.
10. Esimeeste konverents teeb juhatusele ettepanekuid fraktsioone puudutavate haldus- ja eelarveküsimuste kohta.

Artikkel 26

Kvestorite ülesanded

Kvestorid vastutavad juhatuse kehtestatud suuniste alusel parlamendiliikmeid vahetult puudutavate haldus- ja finantsküsimuste eest.

Artikkel 27

Komisjonide esimeeste konverents

1. Komisjonide esimeeste konverents koosneb kõigi alaliste või erikomisjonide esimeestest. Komisjonide esimeeste konverents valib endale esimehe.

Esimehe puudumisel juhatab konverentsi koosolekut vanim liige või viimase puudumisel vanim kohalolev liige.

2. Komisjonide esimeeste konverents võib anda esimeeste konverentsile soovitusi komisjonide töö kohta ja osaistungjärgu päevakorra koostamiseks.

3. Juhatus ja esimeeste konverents võivad anda komisjonide esimeeste konverentsile teatavaid ülesandeid.

Artikkel 28

Delegatsioonide juhtide konverents

1. Delegatsioonide juhtide konverents koosneb kõigi alaliste parlamentidevaheliste delegatsioonide juhtidest. Delegatsioonide juhtide konverents valib endale esimehe.

Esimehe puudumisel juhatab konverentsi koosolekut vanim liige või viimase puudumisel vanim kohalolev liige.

2. Delegatsioonide juhtide konverents võib anda esimeeste konverentsile soovitusi delegatsioonide töö kohta.

3. Juhatus ja esimeeste konverents võivad anda delegatsioonide juhtide konverentsile teatavaid ülesandeid.

Artikkel 29

Juhatuse ja esimeeste konverentsi aruandekohustus

1. Juhatuse ja esimeeste konverentsi protokollid tõlgitakse ametlikesse keeltesse, trükitakse ja jagatakse laiali kõigile parlamendiliikmetele ning need on üldsusele kättesaadavad, kui juhatus või esimeeste konverents ei otsusta protokollil mõne üksiku punkti suhtes erandkorras teisiti konfidentsiaalsusnõuete tõttu, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1–4.

2. Iga parlamendiliige võib esitada küsimusi juhatuse, esimeeste konverentsi või kvestorite töö kohta. Küsimus esitatakse kirjalikult presidendile, tehakse parlamendiliikmetele teatavaks ja avaldatakse koos sellele antud vastusega parlamendi veebisaidil 30 päeva jooksul alates küsimuse esitamisest.

4. PEATÜKK

FRAKTSIOONID

Artikkel 30

Fraktsioonide moodustamine

1. Parlamendiliikmed võivad moodustada oma poliitiliste vaadete järgi fraktsioone.

Tavaliselt ei ole parlamendil vaja hinnata fraktsiooni liikmete poliitiliste vaadete sarnasust. Fraktsiooni moodustamisel käesoleva artikli alusel tunnistavad asjaomased parlamendiliikmed juba tulenevalt fraktsiooni definitsioonist, et neil on sarnased poliitilised vaated. Ainult siis, kui asjaomased parlamendiliikmed seda eitavad, peab parlament hindama, kas fraktsioon on moodustatud kooskõlas kodukorraga.

2. Fraktsioon koosneb parlamendiliikmetest, kes on valitud vähemalt veerandist liikmesriikidest. Fraktsiooni moodustamiseks nõutav minimaalne parlamendiliikmete arv on 25.

3. Kui fraktsiooni liikmete arv langeb alla nõutud künnise, võib president esimeeste konverentsi nõusolekul lubada fraktsioonil edasi tegutseda kuni parlamendi järgmise avaistungini, kui on täidetud järgmised tingimused:

- fraktsiooni liikmed esindavad jätkuvalt vähemalt viiendikku liikmesriikidest;
- fraktsioon on eksisteerinud kauem kui üks aasta.

President ei kohalda kõnealust erandit, kui on piisavalt alust kahtlustada selle kuritarvitamist.

4. Parlamendiliige ei saa kuuluda rohkem kui ühte fraktsiooni.

5. Fraktsiooni moodustamise kohta tehakse presidendile avaldus. Avalduses näidatakse ära fraktsiooni nimi, selle liikmete ja juhatuse liikmete nimed.

6. Fraktsiooni moodustamise avaldus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 31

Fraktsioonide tegevus ja õiguslik staatus

1. Fraktsioonid täidavad oma ülesandeid liidu tegevuse raames, sealhulgas ülesandeid, mis on fraktsioonidele antud kodukorraga. Fraktsioonide käsutuses on peasekretariaadi ametikohtade

loetelu raames sekretariaat, haldusvahendid ja parlamendi eelarves selleks ette nähtud assigneeringud.

2. Juhatus võtab vastu nimetatud vahendite ja assigneeringute eraldamise, rakendamise ja järelevalvega ning eelarve täitmise volituste delegeerimisega seotud eeskirjad.

3. Nimetatud eeskirjadega määratakse kindlaks fraktsiooni tegevuse lõppemise haldus- ja finantstagajärjed.

Artikkel 32

Laiendatud töörühmad

1. Parlamendiliikmed võivad moodustada laiendatud töörühmi või muid parlamendiliikmete mitteametlikke rühmi, et korraldada konkreetsetel teemadel fraktsiooniüleseid mitteformaalseid arvamuste vahetusi, kaasates eri parlamendikomisjonide liikmeid, ning edendada parlamendiliikmete ja kodanikuühiskonna suhteid.

2. Kõnealuste rühmade tegevus ei tohi olla selline, mida võiks pidada Euroopa Parlamendi või selle organite ametlikuks tegevuseks. Fraktsioonid võivad soodustada rühmade tegevust logistilise toetuse andmise teel, tingimusel et järgitakse juhatuse poolt vastu võetud rühmade moodustamise eeskirjas sätestatud tingimusi.

Rühmad peavad deklareerima igasuguse rühmale antud rahalise ja muu toetuse (nt abi sekretariaadi tööna), mis tuleb I lisa alusel deklareerida juhul, kui sellist toetust antakse parlamendiliikmele üksikisikuna.

Kvestorid peavad teises lõigus osutatud deklaratsioonide registrit. Register avaldatakse parlamendi veebisaidil. Kvestorid võtavad vastu nimetatud deklaratsioone käsitlevad eeskirjad.

Artikkel 33

Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed

1. Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete käsutuses on sekretariaat. Üksikasjad määrab peasekretäri ettepanekul kindlaks juhatus.

2. Juhatus määrab kindlaks selliste parlamendiliikmete staatuse ja parlamentaarsed õigused.

3. Juhatus võtab vastu fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete sekretariaadikulude ja haldusvahendite katmiseks parlamendi eelarves ette nähtud assigneeringute eraldamise, rakendamise ja auditeerimise eeskirjad.

Artikkel 34

Kohtade jaotus istungisaalis

Fraktsioonide, fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete ja Euroopa Liidu institutsioonide kohtade jaotuse istungisaalis otsustab esimeeste konverents.

II OSA

SEADUSANDLIKUD JA EELARVEMENETLUSED NING MUUD MENETLUSED

1. PEATÜKK

SEADUSANDLIK MENETLUS – ÜLDSÄTTED

Artikkel 35

Euroopa Komisjoni tööprogramm

1. Parlament teeb Euroopa Liidu õigusloomekava koostamisel koostööd Euroopa Komisjoni ja nõukoguga.

Parlament ja Euroopa Komisjon teevad Euroopa Komisjoni tööprogrammi – mis on Euroopa Komisjoni panus liidu tegevuse iga-aastasel ja mitmeaastasel kavandamisel – ettevalmistamisel koostööd vastavalt ajakavale ja korrale, milles need kaks institutsiooni on kokku leppinud ja mis on lisatud kodukorrale.⁹

2. Kiireloomuliste ja ettenägematute asjaolude korral võib üks institutsioonidest teha omal algatusel ja vastavalt aluslepingutes sätestatud menetlustele ettepaneku lisada Euroopa Komisjoni tööprogrammis esitatud õiguslikele meetmetele täiendava meetme.

3. President edastab parlamendi vastuvõetud resolutsiooni teistele Euroopa Liidu õigusloomes osalevatele institutsioonidele ja liikmesriikide parlamentidele.

President palub nõukogul esitada arvamuse Euroopa Komisjoni tööprogrammi ja parlamendi resolutsiooni kohta.

4. Kui mõni institutsioonidest ei suuda ettenähtud ajakavast kinni pidada, peaks ta teavitama teisi institutsioone viivituse põhjustest ja esitama ettepaneku uue ajakava kohta.

Artikkel 36

Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimine

1. Parlament järgib oma tegevuses täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi.

Samuti järgib parlament täielikult Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 ning artikli 6 lõigetes 2 ja 3 sätestatud õigusi ja põhimõtteid.

2. Kui kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on arvamusel, et seadusandlik ettepanek või selle osa ei ole kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustega, edastatakse küsimus nende taotlusel menetlemiseks harta tõlgendamise eest vastutavale komisjonile, kelle aramus lisatakse kõnealuse valdkonna eest vastutava komisjoni raportile.

⁹Vt XIV lisa.

Artikkel 37

Õigusliku aluse kontrollimine

1. Kõigi seadusandlike ettepanekute ja muude seadusandlike dokumentide puhul kontrollib kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon kõigepealt nende õiguslikku alust.
2. Kui see komisjon vaidlustab õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, sealhulgas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 alusel toimuva kontrollimise käigus, küsib ta õigusasjade eest vastutava komisjoni arvamust.
3. Õigusasjade eest vastutav komisjon võib tegeleda õigusaktide ettepanekute õiguslikku alust puudutavate küsimustega ka omal algatusel. Sellisel juhul teavitab ta sellest nõuetekohaselt kõnealuse valdkonna eest vastutavat komisjoni.
4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon otsustab vaidlustada õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, teavitab ta parlamenti oma järeldustest. Parlament paneb õigusasjade eest vastutava komisjoni järeldused hääletusele enne ettepaneku sisu hääletusele panemist.
5. Täiskogul esitatud muudatusettepanekud, mille eesmärk on muuta seadusandliku ettepaneku õiguslikku alust, ilma et sisu arutav kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon või õigusasjade eest vastutav komisjon oleks vaidlustanud õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, ei ole vastuvõetavad.
6. Kui Euroopa Komisjon ei nõustu muutma oma ettepanekut nii, et see oleks kooskõlas parlamendis heaks kiidetud õigusliku alusega, võib õigusasjade eest vastutava komisjoni või kõnealuse valdkonna eest vastutava komisjoni raportöör või esimees teha ettepaneku lükata ettepaneku sisu hääletus edasi mõnele hilisemale istungile.

Artikkel 37a

Seadusandlike volituste delegeerimine

1. Kui Euroopa Parlament vaatab läbi seadusandlikku ettepanekut, millega delegeeritakse Euroopa Komisjonile volitused vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290, pöörab ta erilist tähelepanu delegeerimise eesmärkidele, sisule, ulatusele ja kestusele ning selle suhtes kehtivatele tingimustele.
2. Kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon võib igal ajal küsida liidu õiguse tõlgendamise ja kohaldamise eest vastutava komisjoni arvamust.
3. Liidu õiguse tõlgendamise ja kohaldamise eest vastutav komisjon võib ka omal algatusel tõstatada küsimusi seoses seadusandlike volituste delegeerimisega. Sellistel juhtudel teavitab ta nõuetekohaselt kõnealuse valdkonna eest vastutavat komisjoni.

Artikkel 38

Finantsraamistikuga kokkusobivuse kontrollimine

1. Kui seadusandlikul ettepanekul on finantsmõjud, teeb parlament kindlaks, kas finantsvahendeid on ette nähtud piisavalt.
2. Ilma et see piiraks artikli 43 kohaldamist, kontrollib kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon seadusandliku ettepaneku või muu seadusandliku dokumendi kokkusobivust mitmeaastase finantsraamistikuga.

3. Kui kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon muudab arutatava õigusakti rahalist katet, küsib ta selleks eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni arvamust.
4. Eelarveküsimuste eest vastutav komisjon võib tegeleda seadusandlike ettepanekute finantsraamistikuga kokkusobivust puudutavate küsimustega ka omal algatusel. Sellisel juhul teavitab ta sellest nõuetekohaselt kõnealuse valdkonna eest vastutavat komisjoni.
5. Kui eelarveküsimuste eest vastutav komisjon otsustab vaidlustada ettepaneku kokkusobivuse finantsraamistikuga, teavitab ta parlamenti oma järeldustest; parlament paneb järeldused hääletusele.
6. Parlament võib võtta vastu finantsraamistikuga kokkusobimatuks tunnistatud õigusakti, kui eelarvepädevate institutsioonide otsustest ei tulene teisiti.

Artikkel 38a

Subsidaarsuse põhimõtte järgimine

1. Seadusandliku ettepaneku läbivaatamisel pöörab Euroopa Parlament erilist tähelepanu subsidaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimisele.
2. Subsidaarsuse põhimõtte järgimise eest vastutav komisjon võib otsustada esitada seadusandliku ettepaneku kohta kõnealuse valdkonna eest vastutavale komisjonile soovitusi.
3. Kui riigi parlament saadab kooskõlas riikide parlamentide rolli Euroopa Liidus käsitleva protokolliga 3 ning subsidaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokolliga 6 Euroopa Parlamendi presidendile põhjendatud arvamuse, edastatakse see dokument menetlemiseks kõnealuse valdkonna eest vastutavale komisjonile ja teavitamise eesmärgil subsidaarsuse põhimõtte järgimise eest vastutavale komisjonile.
4. Kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon ei korralda lõpphääletust enne, kui on möödunud subsidaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokolliga 6 sätestatud kaheksanädalane tähtaeg, välja arvatud riikide parlamentide rolli Euroopa Liidus käsitleva protokolliga 4 osutatud edasilükkamatutel juhtudel.
5. Kui põhjendatud arvamused seadusandliku ettepaneku väidetava kokkusobimatuse kohta subsidaarsuse põhimõttega esindavad vähemalt kolmandikku või Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 76 alusel esitatud seadusandliku ettepaneku puhul neljandikku kõikide riikide parlamentide häälte üldarvust, ei võta Euroopa Parlament otsust vastu enne, kui ettepaneku koostaja on teada andnud, kuidas ta kavatses edasi toimida.
6. Kui seadusandliku tavamenetluse raames esitatud põhjendatud arvamused seadusandliku ettepaneku kokkusobimatuse kohta subsidaarsuse põhimõttega esindavad vähemalt riikide parlamentide häälte lihtenamust, võib kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon pärast riikide parlamentide ja Euroopa Komisjoni põhjendatud arvamustega tutvumist ning pärast subsidaarsuse põhimõtte järgimise eest vastutava komisjoni seisukoha ärakuulamist soovitada Euroopa Parlamendil ettepaneku subsidaarsuse põhimõtte rikkumise tõttu tagasi lükata või esitab parlamendile muu soovitus, mis võib sisaldada ettepanekuid subsidaarsuse põhimõtte järgimisega seotud muudatusteks. Soovitusel lisatakse subsidaarsuse põhimõtte järgimise eest vastutava komisjoni arvamus.

Soovitus esitatakse Euroopa Parlamendile aruteluks ja hääletuseks. Kui soovitus lükata ettepanek tagasi võetakse antud häälte enamusega vastu, kuulutab president menetluse lõppenuks. Kui Euroopa Parlament ettepanekut tagasi ei lükka, jätkub menetlus Euroopa Parlamendis heakskiidetud soovitusi arvesse võttes.

Artikkel 39

Parlamendi teavitamine ja juurdepääs dokumentidele

1. Kogu seadusandliku protsessi vältel nõuavad parlament ja selle komisjonid juurdepääsu kõigile õigusaktide ettepanekuid puudutavatele dokumentidele samadel tingimustel nagu nõukogu ja selle töörühmad.

2. Seadusandliku ettepaneku läbivaatamise ajal palub vastutav komisjon Euroopa Komisjonil ja nõukogul hoida teda kursis sellega, millises järgus on ettepaneku läbivaatamine nõukogus ja selle töörühmades, ning teavitada teda eelkõige võimalikest kompromissidest, mis oluliselt muudavad õigusakti esialgset ettepanekut, või algataja kavatsusest oma ettepanek tagasi võtta.

Artikkel 40

Parlamendi esindamine nõukogu koosolekul

Kui nõukogu kutsub parlamenti osalema nõukogu koosolekul, millel nõukogu täidab seadusandlusega seotud ülesandeid, palub parlamendi president parlamenti esindada vastutava komisjoni esimehel, raportööril või mõnel teisel vastutava komisjoni määratud parlamendiliikmel.

Artikkel 41

Parlamendile aluslepingutega antud algatusõigused

Nendel juhtudel, kui aluslepingud annavad parlamendile algatusõiguse, võib vastutav komisjon otsustada koostada algatusraporti.

Raport sisaldab:

- a) resolutsiooni ettepanekut;
- b) vajaduse korral otsuse eelnõu või ettepaneku projekti;
- c) seletuskirja, vajaduse korral koos finantskalkulatsiooniga.

Kui õigusakti vastuvõtmine parlamendis eeldab nõukogu heakskiitu või nõusolekut ja Euroopa Komisjoni arvamust või nõusolekut, võib parlament pärast esitatud õigusakti üle hääletamist ning raportööri ettepaneku põhjal otsustada lükata hääletuse resolutsiooni ettepaneku üle edasi, kuni nõukogu või Euroopa Komisjon on esitanud oma seisukoha.

Artikkel 42

Algatus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel

1. Võttes vastu resolutsiooni vastutava komisjoni poolt vastavalt artiklile 48 koostatud algatusraporti alusel, võib parlament Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel taotleda, et Euroopa Komisjon esitaks talle asjakohase ettepaneku uue õigusakti vastuvõtmiseks või kehtiva õigusakti muutmiseks. Resolutsioon võetakse lõpphääletusel vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega. Parlament võib määrata sellise ettepaneku esitamiseks ka tähtaja.

2. Iga parlamendiliige võib vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 225 parlamendile antud algatusõiguse raames esitada liidu seadusandliku ettepaneku.

3. Ettepanek esitatakse presidendile, kes edastab selle läbivaatamiseks vastutavale komisjonile. Enne edastamist tõlgitakse ettepanek nendes liidu ametlikes keeltesse, mida nimetatud komisjoni esimees kokkuvõtliku läbivaatamise seisukohast vajalikuks peab. Vastutav

komisjon teeb otsuse edasise menetluse kohta kolme kuu jooksul alates edastamisest ja pärast ettepaneku koostaja ärakuulamist.

Kui vastutav komisjon otsustab vastavalt artiklis 48 sätestatud menetlusele esitada ettepaneku parlamendile, mainitakse raporti pealkirjas nimeliselt ettepaneku koostajat.

4. Parlamendi resolutsioonis näidatakse ära õigusakti sobiv õiguslik alus ja sellele lisatakse üksikasjalikud soovitused nõutud ettepaneku sisu suhtes; ettepanek peab olema kooskõlas põhiõigustega ja subsidiaarsuse põhimõttega.

5. Kui ettepanekul on finantsmõju, näitab parlament ära, kuidas tagatakse piisavate rahaliste vahendite olemasolu.

6. Vastutav komisjon jälgib parlamendi eritaotlusel koostatava seadusandliku ettepaneku väljatöötamise edenemist.

Artikkel 43

Seadusandlike dokumentide läbivaatamine

1. President saadab seadusandlikud ettepanekud ja muud seadusandlikud dokumendid läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

Kahtluse korral võib president, enne kui ta annab parlamendis teada dokumentide saatmisest vastutavale komisjonile, kohaldada artikli 188 lõike 2 sätteid.

Kui ettepanek on kantud Euroopa Komisjoni tööprogrammi, võib vastutav komisjon otsustada määrata raportööri, kes jälgib ettepaneku ettevalmistamist.

Nõukogu esitatud konsulteerimistaotlused või Euroopa Komisjoni arvamuse taotlused edastab president parlamendikomisjonile, mis vastutab kõnealuse ettepaneku läbivaatamise eest.

Artiklites 36–42, 53–59 ja artiklis 71 esitatud esimest lugemist käsitlevaid sätteid kohaldatakse kõigi õigusaktide ettepanekute suhtes, olenemata sellest, kas nende menetlemiseks on vaja ühte, kahte või kolme lugemist.

2. Nõukogu seisukohad saadetakse läbivaatamiseks esimesel lugemisel vastutavale komisjonile.

Nõukogu seisukohtade suhtes kohaldatakse artiklite 61–66 ja artikli 72 teist lugemist käsitlevaid sätteid.

3. Teisele lugemisele järgneva parlamendi ja nõukogu lepitusmenetluse ajal ettepanekut parlamendikomisjonile tagasi ei saadeta.

Lepitusmenetluse suhtes kohaldatakse artiklite 67, 68 ja 69 kolmandat lugemist käsitlevad sätted.

4. Artikleid 45, 46, 49, artikli 55 lõikeid 1 ja 3 ning artikleid 56, 57 ja 175 teise ning kolmanda lugemise suhtes ei kohaldata.

5. Kui teist ja kolmandat lugemist käsitleva kodukorrasätte ning kodukorra mõne muu sätte vahel ilmneb vastuolu, kohaldatakse teist ja kolmandat lugemist käsitlevat sätet.

Artikkel 44

Liikmesriikide algatustel põhinevad seadusandlikud menetlused

1. Liikmesriikide poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 76 alusel esitatud algatusi menetletakse käesoleva artikli ja kodukorra artiklite 36–39 ja artiklite 43 ning 55 alusel.
2. Vastutav komisjon võib kutsuda algatuse esitanud liikmesriikide esindajad oma algatust vastavale komisjonile tutvustama. Esindajatele lisaks võib osaleda ka nõukogu eesistuja.
3. Enne hääletama asumist küsib vastutav komisjon Euroopa Komisjonilt, kas tal on käsil algatuse kohta arvamuse koostamine. Juhul kui see nii on, ei võta komisjon raportit vastu enne, kui on saanud Euroopa Komisjoni arvamuse.
4. Kui parlament on saanud Euroopa Komisjonilt ja/või liikmesriikidelt üheaegselt või lühikese ajavahemiku jooksul kaks või enam sama õiguslikku eesmärki taotlevat ettepanekut, käsitleb parlament neid ühes raportis. Vastutav komisjon näitab raportis ära, millise teksti kohta on ta esitanud muudatusettepanekud ja viitab seadusandlikus resolutsioonis kõigile teistele tekstidele.

2. PEATÜKK

MENETLUS PARLAMENDIKOMISJONIS

Artikkel 45

Seadusandlikud raportid

1. Kui parlamendikomisjonile on edastatud läbivaatamiseks õigusakti ettepanek, teeb parlamendikomisjoni esimees oma komisjonile ettepaneku kasutatava menetluse kohta.
2. Pärast kasutatava menetluse otsustamist ja eeldusel, et ei kohaldata artiklit 46, määrab komisjon oma liikmete või nende alaliste asendusliikmete hulgast seadusandlikule ettepanekule raportööri, kui ta ei ole artikli 35 alusel kokku lepitud Euroopa Komisjoni tööprogrammi alusel juba eelnevalt raportööri määranud.
3. Komisjoni raport sisaldab:
 - a) ettepaneku võimalikke muudatusettepanekuid, millele on vajaduse korral lisatud lühikesed põhjendused; põhjenduste koostamise eest vastutab raportöör ja neid ei panda hääletusele;
 - b) seadusandliku resolutsiooni projekti artikli 55 lõike 2 alusel;
 - c) vajaduse korral seletuskirja koos finantskalkulatsiooniga, milles näidatakse ära raporti võimalik finantsmõju ja selle kokkusobivus mitmeaastase finantsraamistikuga.

Artikkel 46

Lihtsustatud menetlus

1. Pärast seadusandliku ettepaneku esimese arutelu lõppu võib komisjoni esimees teha ettepaneku võtta see muudatusteta vastu. Kui vähemalt kümnendik komisjoni liikmetest ei ole selle vastu, esitab esimees parlamendile raporti, milles kiidetakse õigusakti ettepanek heaks. Kohaldatakse artikli 138 lõike 1 teist lõiku ning lõikeid 2 ja 4.
2. Teise võimalusena võib komisjoni esimees teha ettepaneku, et tema ise või raportöör töötab seadusandliku ettepaneku kohta välja muudatusettepanekud, mis kajastavad komisjonis toimunud

arutelu. Kui komisjon on ettepanekuga nõus, saadetakse kõnealused muudatusettepanekud komisjoni liikmetele. Kui vähemalt kümnendik komisjoni liikmetest ei esita raporti kohta kindlaksmääratud tähtaja (mis ei tohi olla lühem kui 21 päeva alates muudatusettepanekute saatmisest) jooksul vastuväiteid, loetakse raport komisjonis vastuvõetuks. Sellisel juhul esitatakse seadusandliku resolutsiooni projekt ja muudatusettepanekud artikli 138 lõike 1 teise lõigu ning lõigete 2 ja 4 alusel ilma aruteluta parlamendile.

3. Kui vähemalt kümnendik komisjoni liikmetest esitab muudatusettepanekute kohta vastuväiteid, pannakse need järgmisel komisjoni koosolekul hääletusele.

4. Lõike 1 esimest ja teist lauset, lõike 2 esimest, teist ja kolmandat lauset ning lõiget 3 kohaldatakse komisjonide arvamuste suhtes artikli 49 tähenduses vajalike muudatustega.

Artikkel 47

Muud kui seadusandlikud raportid

1. Kui komisjon töötab välja muu kui seadusandliku raporti, määrab ta oma liikmete või nende alaliste asendusliikmete hulgast sellele raportööri.

2. Raportöör vastutab komisjoni raporti koostamise ja selle komisjoni nimel täiskogule esitamise eest.

3. Komisjoni raport sisaldab:

- a) resolutsiooni ettepanekut;
- b) seletuskirja koos finantskalkulatsiooniga, mis näitab ära raporti võimaliku finantsmõju ja selle kokkusobivuse mitmeaastase finantsraamistikuga;
- c) artikli 120 lõike 4 alusel lisatavate võimalike resolutsiooni ettepanekute tekste.

Artikkel 48

Algatusraportid

1. Kui komisjon kavatses koostada oma pädevusalasse kuuluva küsimuse kohta raporti ja esitada täiskogule sellekohase resolutsiooni ettepaneku, ilma et temaga oleks konsulteeritud või tema arvamust küsitud artikli 188 lõike 1 alusel, on komisjonil selleks vaja esimeeste konverentsi luba. Loa andmisest keeldumine peab alati olema põhjendatud. Kui raport käsitleb parlamendiliikme poolt vastavalt artikli 42 lõikele 2 esitatud ettepanekut, võib loa andmisest keelduda ainult juhul, kui parlamendiliikmete põhimääruse artiklis 5 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 225 sätestatud tingimused ei ole täidetud.

Esimeeste konverents teeb otsuse lõike 1 kohaste raportite koostamiseks loa saamise taotluste kohta vastavalt rakendussätetele, mille ta ise kindlaks määrab. Kui raporti koostamiseks loa saamise taotluse esitanud komisjoni pädevus vaidlustatakse, teeb esimeeste konverents otsuse kuue nädala jooksul komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel või sellise soovitusel puudumise korral esimeeste konverentsi esimehe soovitusel. Kui esimeeste konverents ei ole nimetatud aja jooksul otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks.

2. Parlament vaatab algatusraportites sisalduvad resolutsiooni ettepanekud läbi vastavalt artiklis 139 sätestatud lühiettekandega menetlusele. Selliste resolutsiooni ettepanekute muudatusettepanekud on täiskogul arutamiseks vastuvõetavad ainult siis, kui raportöör esitab need uue teabe arvessevõtmise eesmärgil või kui need esitab vähemalt kümnendik parlamendiliikmetest. Fraktsioonid võivad esitada alternatiivseid resolutsiooni ettepanekuid vastavalt artikli 157 lõikele 4. Komisjoni esitatud resolutsiooni ettepanekule ja selle muudatusettepanekutele kohaldatakse

artikleid 163 ja 167. Artiklit 167 kohaldatakse ka alternatiivsete resolutsiooni ettepanekute korral, mille üle toimub üks hääletus.¹⁰

Esimest alalõiku ei kohaldata, kui raporti teema kuulub täiskogul arutatavate olulise tähtsusega küsimuste hulka, kui raport koostatakse artiklis 41 või 42 osutatud algatusõiguse kohaselt või kui on antud luba koostada raport strateegiaraportina Vt kodukorra XVIII lisas esitatud esimeeste konverentsi asjakohast otsust.

3. Kui raporti teema kuulub artiklis 41 osutatud algatusõiguse alla, võib loa andmisest keelduda ainult põhjusel, et aluslepingutes sätestatud tingimused ei ole täidetud.

4. Artiklites 41 ja 42 osutatud juhtudel teeb esimeeste konverents otsuse kahe kuu jooksul.

Artikkel 49

Komisjonide arvamused

1. Kui komisjon, millele parlament algselt küsimuse läbivaatamiseks edastas, soovib kuulda teise komisjoni arvamust või kui mõni teine komisjon soovib avaldada arvamust algselt küsimuse läbivaatamisega tegeleva komisjoni raporti kohta, võivad nad esitada parlamendi presidendile taotluse määrata artikli 188 lõike 3 alusel üks komisjon vastutavaks komisjoniks ja teine nõuandvaks komisjoniks.

2. Artikli 43 lõike 1 tähenduses seadusandlike dokumentide puhul koosneb arvamus komisjonile edastatud teksti muudatusettepanekutest, millele on vajaduse korral lisatud lühikesed põhjendused. Põhjenduste koostamise eest vastutab nõuandva komisjoni arvamuse koostaja ja neid ei panda hääletusele. Vajaduse korral võib nõuandev komisjon lisada ka lühikese kirjaliku selgituse arvamuse kohta tervikuna.

Muude kui seadusandlike tekstide puhul koosneb arvamus ettepanekutest vastutava komisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku osade kohta.

Vastutav komisjon paneb muudatusettepanekute projektid või ettepanekud hääletusele.

Nõuandev komisjon käsitleb arvamuses ainult neid teemasid, mis kuuluvad tema vastutusalasse.

3. Vastutav komisjon määrab kindlaks tähtaja, mille jooksul nõuandev komisjon peab esitama arvamuse, et vastutav komisjon saaks seda arvesse võtta. Väljakuulutatud ajakavas tehtavatest muudatustest teavitab vastutav komisjon viivitamatult nõuandvaid komisjone. Enne tähtaja möödumist vastutav komisjon lõplikke järeldusi ei tee.

4. Kõik vastu võetud arvamused lisatakse vastutava komisjoni raportile.

5. Täiskogul võib muudatusettepanekuid esitada üksnes vastutav komisjon.

6. Nõuandva komisjoni esimees ja arvamuse koostaja kutsutakse nõuandjatena osalema vastutava komisjoni koosolekutel, millel käsitletakse ühist teemat.

Artikkel 50

Menetlus kaasatud komisjonide osalusel

Kui esimeeste konverentsile on edastatud pädevusküsimus artikli 188 lõike 2 või artikli 48 kohaselt ja esimeeste konverents on VII lisa põhjal arvamusel, et küsimus kuulub peaaegu võrdselt

10

kahe või enama komisjoni pädevusalasse või et küsimuse eri osad kuuluvad kahe või enama komisjoni pädevusalasse, kohaldatakse artiklit 49 koos järgmiste täiendavate sätetega:

- asjaomased komisjonid lepivad ühiselt kokku küsimuse käsitlemise ajakava;
- raportöör ja arvamuse koostajad teavitavad pidevalt üksteist ning püüavad jõuda kokkuleppele nii oma komisjonidele esitatavate tekstide kui ka muudatusettepanekuid puudutavate seisukohtade osas;
- asjaomased esimehed, raportöör ja arvamuse koostajad määravad ühiselt kindlaks need teksti osad, mis kuuluvad igäihe ainupädevusse või nende ühisesse pädevusse, ning lepivad kokku omavahelise koostöö täpse korra. Kui pädevuse osas esineb lahkaramusi, esitatakse küsimus asjaomase komisjoni taotlusel esimeeste konverentsile, kes võib otsustada pädevuse jagunemise üle või otsustada, et kohaldatakse komisjonide ühiste koosolekutega menetlust vastavalt artiklile 51; artikli 188 lõike 2 teist lõiku kohaldatakse vajalike muudatustega;
- vastutav komisjon kiidab kaasatud komisjoni muudatusettepanekud heaks ilma hääletuseta, kui need puudutavad küsimusi, mis kuuluvad kaasatud komisjoni ainupädevusse. Kui vastutav komisjon lükkab tagasi muudatusettepanekud küsimuses, mis kuulub vastutava komisjoni ja kaasatud komisjoni ühisesse pädevusse, võib kaasatud komisjon esitada need muudatusettepanekud otse täiskogule;
- kui ettepaneku osas toimub lepitusmenetlus, arvatakse parlamendi delegatsiooni kaasatud komisjonide arvamuse koostajad.

Käesoleva artikli sõnastusest ei tulene selle kohaldamisala piiranguid. Taotlused kaasatud komisjonidega menetluse kohaldamiseks muude kui seadusandlike raportite käsitlemisel artikli 48 lõike 1 ning artikli 119 lõigete 1 ja 2 alusel on vastuvõetavad.

Käesolevas artiklis sätestatud komisjonide kaasamist selleks, et kontrollida rahvusvahelisi lepinguid vastavalt artiklile 90, ei või kohaldada artikli 81 kohase nõusolekumenetluse puhul.

Esimeeste konverentsi otsust kaasatud komisjonidega menetluse kohta kohaldatakse kõnealuse menetluse kõigi etappide suhtes.

Vastutava komisjoni staatusega seotud õigusi teostab juhtiv komisjon. Oma õiguste teostamisel tunnustab juhtiv komisjon kaasatud komisjoni eriõigusi, eelkõige lojaalse koostöö kohustust seoses ajakavaga ning kaasatud komisjoni õigust teha otsus muudatusettepanekute osas, mis tema ainupädevuse raames esitatakse täiskogule.

Kui juhtiv komisjon ei tunnusta kaasatud komisjoni eriõigusi, jäävad juhtiva komisjoni otsused kehtima, kuid kaasatud komisjon võib esitada muudatusettepanekud oma ainupädevuse raames otse täiskogule.

Artikkel 51

Komisjonide ühiste koosolekutega menetlus

1. Esimeeste konverents võib juhul, kui tema poole pöördatakse artikli 188 lõike 2 alusel pädevusküsimuses, otsustada, et kohaldatakse komisjonide ühiste koosolekute ja ühise hääletusega menetlust, kui:

- valdkond on VII lisa alusel lahutamatult seotud mitme komisjoni vastutusalaga ning
- esimeeste konverents on veendunud, et tegemist on väga olulise küsimusega.

2. Sellisel juhul koostavad vastavad raportöörid üheainsa raporti projekti, mille asjaomased komisjonid vaatavad läbi ja mis pannakse hääletusele asjaomaste komisjonide esimeeste ühisel juhtimisel.

Kõikides menetlusetappides võivad vastutava komisjoni staatusega kaasnevat õigusi kasutada ainult need asjaomased komisjonid, kes tegutsevad ühiselt. Asjaomased komisjonid võivad moodustada töörühmi koosolekute ja hääletuste ettevalmistamiseks.

3. Seadusandliku tavamenetluse teisel lugemisel vaadatakse nõukogu seisukoht läbi asjaomaste komisjonide ühisel koosolekul, mis asjaomaste komisjonide esimeeste kokkuleppe puudumisel toimub nõukogu seisukoha parlamendile edastamisele järgneva esimese parlamendi organite koosolekuteks ettenähtud nädala kolmapäeval. Juhul kui puudub kokkulepe järgmise koosoleku kohta, kutsub selle kokku komisjonide esimeeste konverentsi esimees. Soovitus teisele lugemisele pannakse hääletusele ühisel koosolekul asjaomaste komisjonide raportööride koostatud ühise projekti alusel või selle puudumisel asjaomaste komisjonide esitatud muudatusettepanekute alusel.

Seadusandliku tavamenetluse kolmandal lugemisel kuuluvad asjaomaste komisjonide esimehed ja raportöörid ametiülesande korras lepituskomiteesse saadetud parlamendi delegatsioonini.

Käesolevat artiklit võib kohaldada menetlusele soovitusel andmiseks rahvusvahelise lepingu sõlmimise heakskiitmiseks või tagasilükkamiseks vastavalt artikli 90 lõikele 5 ja artikli 81 lõikele 1 juhul, kui selles kehtestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 52

Raporti koostamine

1. Seletuskirja koostamise eest vastutab raportöör ja seda ei panda hääletusele. Seletuskiri peab olema komisjonis vastu võetud resolutsiooni ettepaneku ja komisjoni esitatud muudatusettepanekutega kooskõlas. Vastasel juhul võib komisjoni esimees seletuskirja välja jätta.

2. Raportis esitatakse terve raporti üle toimunud hääletuse tulemus. Lisaks sellele tuuakse raportis ära see, kuidas iga üksik komisjoni liige hääletas, kui hääletuse hetkel taotleb seda vähemalt kolmandik kohalolevatest parlamendiliikmetest.

3. Kui komisjon ei esita arvamust ühehäälselt, esitatakse raportis ka kokkuvõtte vähemuse arvamusest. Vähemuse arvamus esitatakse terve teksti hääletusele panemise ajal ja selle koostajate taotlusel võib vähemuse arvamuse kuni 200 sõna sisaldava kirjaliku deklaratsioonina lisada seletuskirja juurde.

Nende sätete kohaldamisel tekkinud vaidlused lahendab komisjoni esimees.

4. Komisjon võib komisjoni juhatuse ettepanekul määrata kindlaks tähtaja, millal raportöör peab esitama raporti projekti. Tähtaega võib pikendada, samuti võib komisjon määrata uue raportööri.

5. Pärast tähtaja möödumist võib komisjon teha esimehele ülesandeks taotleda komisjoni poolt käsitletava küsimuse võtmist mõne järgmise parlamendi istungi päevakorda. Arutelud võivad seejuures toimuda asjaomase komisjoni suulise ettekande alusel.

3. PEATÜKK

ESIMENE LUGEMINE

Menetlus parlamendikomisjonis

Artikkel 53

Seadusandliku ettepaneku muutmine

1. Kui Euroopa Komisjon teavitab parlamenti või vastutav komisjon saab muul viisil teada, et Euroopa Komisjon kavatab oma ettepanekut muuta, lükkab vastutav komisjon ettepaneku läbivaatamise edasi, kuni on saanud uue ettepaneku või Euroopa Komisjoni muudatused.
2. Kui nõukogu muudab oluliselt seadusandlikku ettepanekut, kohaldatakse artikli 59 sätteid.

Artikkel 54

Euroopa Komisjoni ja nõukogu seisukoht muudatusettepanekute suhtes

1. Enne kui vastutav komisjon asub läbi viima seadusandliku ettepaneku lõpphääletust, palub ta Euroopa Komisjonil teatada oma seisukoha ettepaneku kõigi muudatusettepanekute suhtes, mille vastutav komisjon on vastu võtnud, ja nõukogul esitada oma kommentaarid.
2. Kui Euroopa Komisjon ei ole suuteline seda tegema või teatab, et ta ei ole valmis heaks kiitma kõiki vastutavas komisjonis vastuvõetud muudatusettepanekuid, võib vastutav komisjon lõpphääletuse edasi lükata.
3. Vajaduse korral lisatakse Euroopa Komisjoni seisukoht raportisse.

Menetlus täiskogul

Artikkel 55

Esimese lugemise lõpetamine

1. Parlament vaatab seadusandliku ettepaneku läbi vastutava komisjoni vastavalt artiklile 45 koostatud raporti alusel.
2. Kõigepealt pannakse parlamendis hääletusele vastutava komisjoni raporti aluseks oleva ettepaneku muudatusettepanekud, seejärel ettepanek ise esialgsel või muudetud kujul, siis seadusandliku resolutsiooni projekti muudatusettepanekud ning seejärel seadusandliku resolutsiooni projekt tervikuna; resolutsiooni projekt sisaldab üksnes avaldust selle kohta, kas parlament kiidab seadusandliku ettepaneku heaks, lükkab selle tagasi või esitab selle kohta muudatusettepanekuid, ja menetlusega seotud taotlusi.

Esimene lugemine lõpeb seadusandliku resolutsiooni projekti vastuvõtmisega. Kui parlament ei võta seadusandlikku resolutsiooni vastu, saadetakse ettepanek tagasi vastutavale komisjonile.

Kõik seadusandliku menetluse käigus esitatud raportid peavad vastama artiklitele 37, 43 ja 45. Kui parlamendikomisjon esitab muu kui seadusandliku resolutsiooni ettepaneku, peab see toimuma artiklis 48 või 188 sätestatud menetluse alusel.

3. Parlamendi president edastab parlamendis heaks kiidetud ettepaneku teksti ja selle juurde kuuluva resolutsiooni parlamendi seisukohana nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

Artikkel 56

Euroopa Komisjoni ettepaneku tagasilükkamine

1. Kui Euroopa Komisjoni ettepanekut ei kiideta antud häälte enamusega heaks või kui võetakse vastu selle tagasilükkamise ettepanek, mille võivad esitada vastutav komisjon või vähemalt 40 parlamendiliiget, palub president enne seadusandliku resolutsiooni projekti hääletusele panemist Euroopa Komisjonil oma ettepaneku tagasi võtta.
2. Kui Euroopa Komisjon võtab ettepaneku tagasi, kuulutab president menetluse lõppenuks ja teavitab sellest nõukogu.
3. Kui Euroopa Komisjon ettepanekut tagasi ei võta, saadab parlament selle seadusandliku resolutsiooni projekti hääletusele panemata tagasi vastutavale komisjonile, välja arvatud juhul, kui seadusandliku resolutsiooni projekt pannakse hääletusele vastutava komisjoni esimehe või raportööri, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel.

Tagasisaatmise korral teeb vastutav komisjon otsuse kasutatava menetluse kohta ja annab parlamendile ettepaneku kohta uuesti suuliselt või kirjalikult aru parlamendi määratud aja jooksul, mis ei või ületada kahte kuud.

Kui ettepanek on vastavalt lõikele 3 saadetud tagasi komisjonile, võimaldab juhtiv komisjon artikli 50 kohaselt kaasatud komisjonil enne kasutatavat menetlust käsitleva otsuse langetamist otsustada, millised muudatusettepanekud kuuluvad kaasatud komisjoni ainupädevusse, eelkõige need muudatusettepanekud, mis tuleb uuesti täiskogule esitada.

Lõike 3 teise lõigu kohaselt määratud tähtaega kohaldatakse vastutava komisjoni poolt suulise või kirjaliku aruandmise suhtes. See ei piira täiskogu otsustamast jätkata sobival hetkel kõnealust menetlust.

4. Kui vastutav komisjon ei suuda sellest tähtajast kinni pidada, palub ta saata ettepaneku artikli 175 lõike 1 alusel tagasi parlamendikomisjonile. Vajaduse korral võib parlament määrata artikli 175 lõike 5 alusel uue tähtaja. Kui parlament nimetatud komisjoni palvet ei rahulda, paneb ta seadusandliku resolutsiooni projekti hääletusele.

Artikkel 57

Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta esitatud muudatusettepanekute vastuvõtmine

1. Kui Euroopa Komisjoni ettepanek kiidetakse tervikuna heaks, arvestades ka vastuvõetud muudatusettepanekuid, lükatakse seadusandliku resolutsiooni projekti hääletus edasi, kuni Euroopa Komisjon on teatanud oma seisukoha iga parlamendi muudatusettepaneku kohta.

Kui Euroopa Komisjon ei ole suuteline esitada oma seisukohta ajaks, kui parlament ettepaneku hääletamise lõpetab, teatab ta presidendile või vastutavale komisjonile, millal ta on valmis seisukohta esitama; Euroopa Komisjoni ettepanek lisatakse sel juhul esimese sellele järgneva osaistungjärgu päevakorra projekti.

2. Kui Euroopa Komisjon teatab, et ta ei kavatse kõiki parlamendi muudatusettepanekuid heaks kiita, teeb vastutava komisjoni raportöör või vajaduse korral vastutava komisjoni esimees parlamendile ametliku ettepaneku selle kohta, kas seadusandliku resolutsiooni projekt tuleks panna hääletusele. Enne ametliku ettepaneku esitamist võib vastutava komisjoni raportöör või esimees paluda presidendil küsimuse käsitlemise peatada.

Kui parlament otsustab hääletuse edasi lükata, loetakse küsimus vastutavale komisjonile uuesti läbivaatamiseks tagasisaadetuks.

Sellisel juhul annab vastutav komisjon ettepaneku kohta parlamendile suuliselt või kirjalikult aru parlamendi määratud aja jooksul, mis ei tohi ületada kahte kuud.

Kui vastutav komisjon ei suuda sellest tähtajast kinni pidada, kohaldatakse artikli 56 lõikes 4 sätestatud menetlust.

Sellel etapil on vastuvõetavad ainult need vastutava komisjoni tehtud muudatusettepanekud, mille eesmärk on saavutada kompromiss Euroopa Komisjoniga.

3. Lõike 2 kohaldamine ei välista, et teised parlamendiliikmed esitavad artikli 175 alusel tagasisaatmise taotluse.

Komisjon, kellele küsimus on lõike 2 alusel tagasi saadetud, peab eelkõige vastavalt tagasisaatmise tingimustele andma määratud tähtajaks aru ja esitama vajaduse korral muudatusettepanekud, mille eesmärk on saavutada kompromiss Euroopa Komisjoniga. Tema ülesanne ei ole uuesti läbi vaadata kõiki parlamendis heaks kiidetud sätteid.

Arvestades tagasisaatmise edasilükkavat mõju, on vastutaval komisjonil suurem vabadus ettepaneku läbivaatamisel ja ta võib, kui see on kompromissi saavutamiseks vajalik, teha ettepaneku vaadata uuesti läbi parlamendis juba heaks kiidetud sätteid.

Kuna vastuvõetavad on ainult sellised parlamendikomisjoni muudatusettepanekud, mille eesmärk on saavutada kompromiss, ja selleks, et kaitsta parlamendi suveräänsust, tuleb eelnimetatud juhtudel lõikes 2 nimetatud aruandes selgelt näidata, millised juba heaks kiidetud sätteid muutuksid uute esitatud muudatusettepanekute vastuvõtmise korral kehtetuks.

Menetluse edasine käik

Artikkel 58

Tegevus parlamendi seisukoha vastuvõtmise järel

1. Pärast seda, kui parlament on võtnud vastu seisukoha Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta, jälgivad vastutava komisjoni esimees ja raportöör menetluse käiku ettepaneku vastuvõtmiseni nõukogus, eelkõige eesmärgiga tagada, et nõukogu ja Euroopa Komisjon järgivad nõuetekohaselt parlamendi seisukoha osas võetud kohustusi.

2. Vastutav komisjon võib kutsuda Euroopa Komisjoni ja nõukogu seda küsimust parlamendikomisjoniga arutama.

3. Kõnealuse menetluse igal etapil võib vastutav komisjon, kui ta peab seda vajalikuks, esitada käesoleva artikli alusel resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse, et parlament:

- paluks Euroopa Komisjonil oma ettepaneku tagasi võtta või
- paluks Euroopa Komisjonil või nõukogul saata Euroopa Komisjoni ettepanek parlamendile artikli 59 alusel uuesti läbivaatamiseks või paluks Euroopa Komisjonil esitada uue ettepaneku või
- otsustaks võtta muid sobivaid meetmeid.

Resolutsiooni ettepanek lisatakse vastutava komisjoni otsusele järgneva osaistungjärgu päevakorra projekti.

Artikkel 59

Ettepaneku uuesti menetlemine parlamendis

Seadusandlik tavamenetlus

1. Vastutava komisjoni taotlusel palub president Euroopa Komisjonil saata oma ettepanek parlamendile uuesti läbivaatamiseks juhul,

- kui Euroopa Komisjon võtab pärast seda, kui parlament on oma seisukoha vastu võtnud, oma esialgse ettepaneku tagasi, et asendada see teise tekstiga, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi seisukoha arvestamiseks, või
- kui Euroopa Komisjon muudab või kavatseb muuta oluliselt oma esialgset ettepanekut, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi seisukoha arvestamiseks, või
- kui aja möödudes või asjaolude muutudes on ettepanekus käsitletud probleemi olemus oluliselt muutunud või
- kui pärast parlamendi seisukoha esitamist on toimunud uued parlamendivalimised ja esimeeste konverents peab ettepaneku uuesti läbivaatamist soovitavaks.

2. Vastutava komisjoni taotlusel palub president saata nõukogul Euroopa Komisjoni poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 alusel esitatud ettepanek parlamendile uuesti läbivaatamiseks juhul, kui nõukogu kavatseb muuta ettepaneku õiguslikku alust nii, et ei kohaldataks enam seadusandlikku tavamenetlust.

Muud menetlused

3. Vastutava komisjoni taotlusel palub president nõukogul parlamendiga uuesti konsulteerida samadel asjaoludel ja tingimustel, nagu on sätestatud lõikes 1, ning ka siis, kui nõukogu muudab või kavatseb muuta oluliselt ettepanekut, mille kohta parlament algselt esitas oma seisukoha, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi muudatusettepanekute sisseviimiseks.

4. President palub, et õigusakti ettepanek saadetakse parlamendile uuesti läbivaatamiseks käesolevas artiklis kirjeldatud asjaoludel ka siis, kui parlament otsustab nii mõne fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul.

Artikkel 60

(välja jäetud)

4. PEATÜKK

TEINE LUGEMINE

Menetlus parlamendikomisjonis

Artikkel 61

Nõukogu seisukoha teatavakstegemine

1. Nõukogu seisukoha teatavakstegemine Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 alusel toimub siis, kui parlamendi president teatab sellest parlamendi istungil. President teeb seisukoha teatavaks pärast seda, kui on saanud dokumendid, mis sisaldavad seisukohta, kõiki seisukoha

vastuvõtmise ajal nõukogu protokollis kantud deklaratsioon, põhjuseid, mis viisid nõukogu seisukoha vastuvõtmiseni, ja Euroopa Komisjoni seisukohta, mis on kõik tõlgitud Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse. President teeb nõukogu seisukoha teatavaks osaistungjärgul, mis järgneb dokumentide saamisele.

Enne teatavakstegemist teeb president kindlaks, olles konsulteerinud vastutava komisjoni esimehe ja/või raportöoriga, et saadud teksti puhul on tõesti tegemist nõukogu esimese lugemise seisukohaga ning artiklis 59 sätestatud tingimusi ei kohaldata. Vastasel korral püüab president koos vastutava komisjoniga ja võimaluse korral kokkuleppel nõukoguga leida sobiva lahenduse.

2. Selliste teatavakstegemiste loetelu avaldatakse istungi protokollis koos vastutava komisjoni nimega.

Artikkel 62

Tähtaegade pikendamine

1. President pikendab vastutava komisjoni esimehe taotlusel teise lugemise tähtaegu või lepituskomitees osaleva parlamendi delegatsiooni taotlusel lepitusmenetluse tähtaegu kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikega 14.

2. President teatab parlamendile igast Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 14 alusel parlamendi või nõukogu algatusel toimunud tähtaegade pikendamisest.

Artikkel 63

Seisukoha edastamine vastutavale komisjonile ja menetlus selles komisjonis

1. Päeval, kui nõukogu seisukoht tehakse artikli 61 lõike 1 alusel parlamendile teatavaks, loetakse see ka edastatuks esimese lugemise ajal vastutavale komisjonile ja komisjonidele, kelle arvamust küsiti.

2. Nõukogu seisukoht kantakse esimese punktina vastutava komisjoni esimese sellest teatamise kuupäevale järgneva koosoleku päevakorda. Nõukogu võib kutsuda oma seisukohta tutvustama.

3. Kui ei otsustata teisiti, on teisel lugemisel raportööriks sama isik, kes oli raportööriks esimesel lugemisel.

4. Vastutavas komisjonis toimuva menetluse suhtes kohaldatakse artikli 66 lõigete 2, 3 ja 5 sätteid, mis käsitlevad teist lugemist parlamendis; ettepanekuid lükata seisukoht tagasi ja muudatusettepanekuid võivad esitada üksnes selle komisjoni liikmed või alalised asendusliikmed. Komisjon teeb otsuse antud häälte enamusega.

5. Enne hääletust võib komisjon paluda, et esimees ja raportöör arutaksid komisjonis esitatud muudatusettepanekuid nõukogu eesistuja või tema esindajaga ja kohal viibiva vastutava volinikuga. Pärast arutelu võib raportöör esitada kompromissmuudatusettepanekuid.

6. Vastutav komisjon esitab teise lugemise soovitusel, milles tehakse ettepanek nõukogu poolt vastu võetud seisukoht heaks kiita, seda muuta või see tagasi lükata. Soovitus sisaldab lühiselt esitatud otsuse kohta.

Menetlus täiskogul

Artikkel 64

Teise lugemise lõpetamine

1. Nõukogu seisukoht ja vastutava komisjoni soovitus teisele lugemisele (kui see on olemas) kantakse automaatselt selle osaistungjärgu päevakorra projekti, mille kolmapäev eelneb ja on kõige lähemal kolmekuuse tähtaja või juhul, kui tähtaega pikendatakse artikli 62 alusel, neljakuuse tähtaja möödumise kuupäevale, välja arvatud juhul, kui selle küsimusega on tegeletud mõnel varasemal osaistungjärgul.

Kuna komisjonide esitatud soovitused teisele lugemisele on võrdväärset seletuskirjaga, milles komisjon põhjendab arvamust nõukogu seisukoha kohta, siis neid tekste hääletusele ei panda.

2. Teine lugemine lõpeb, kui parlament kiidab nõukogu seisukoha heaks, lükkab selle tagasi või muudab seda Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 294 sätestatud tingimustel ning selleks ettenähtud aja jooksul.

Artikkel 65

Nõukogu seisukoha tagasilükkamine

1. Vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad enne presidendi määratud tähtaja möödumist esitada kirjaliku ettepaneku lükata nõukogu seisukoht tagasi. Ettepanek võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega. Ettepanek lükata nõukogu seisukoht tagasi pannakse hääletusele enne ühise seisukoha muudatusettepanekute hääletamist.

2. Kui parlament hääletab nõukogu seisukoha tagasilükkamise algse ettepaneku vastu, võib ta raportööri soovitusel arutada järgmist tagasilükkamise ettepanekut pärast seda, kui on hääletatud muudatusettepanekute üle ja kuulatud ära Euroopa Komisjoni artikli 66 lõike 5 alusel tehtav avaldus.

3. Kui nõukogu seisukoht lükatakse tagasi, kuulutab president parlamendis seadusandliku menetluse lõppenuks.

Artikkel 66

Nõukogu seisukoha muutmine

1. Nõukogu seisukoha muudatusettepanekuid võivad täiskogul esitada vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget.

2. Nõukogu seisukoha muudatusettepanek on vastuvõetav ainult siis, kui see on kooskõlas artiklitega 156 ja 157 ning sellega taotletakse:

- a) parlamendi poolt esimesel lugemisel vastu võetud seisukoha täielikku või osalist taastamist või
- b) kompromissi saavutamist nõukogu ja parlamendi vahel või
- c) nõukogu seisukoha selle osa muutmist, mis esimesele lugemisele esitatud ettepanekust puudus või mille sisu oli erinev ja mis ei kujuta endast olulist muudatusettepanekut artikli 59 tähenduses, või
- d) pärast esimest lugemist ilmnenuid uue fakti või tekkinud uue õigusliku olukorra arvessevõtmist.

Presidendi otsust kuulutada muudatusettepanek vastuvõetavaks või vastuvõetamatuks ei saa vaidlustada.

3. Kui pärast esimest lugemist on toimunud uued valimised, kuid artiklit 59 ei ole kasutatud, võib president otsustada kaotada lõikes 2 toodud vastuvõetavuse piirangud.

4. Muudatusettepanek võetakse vastu parlamendi koosseisu hääلteenamusega.

5. Enne muudatusettepanekute hääletamist võib president paluda Euroopa Komisjonil esitada nende suhtes oma seisukoha ja nõukogul oma kommentaarid.

5. PEATÜKK

KOLMAS LUGEMINE

Lepitusmenetlus

Artikkel 67

Lepituskomitee kokkukutsumine

Kui nõukogu teatab parlamendile, et ta ei kiida kõiki parlamendi poolt nõukogu seisukoha kohta esitatud muudatusettepanekuid heaks, lepivad president ja nõukogu kokku lepituskomitee esimese koosoleku aja ja koha. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikes 10 sätestatud kuuenädalast või pikendamise korral kaheksanädalast tähtaega hakatakse arvestama alates lepituskomitee esimese koosoleku päevast.

Artikkel 68

Delegatsioon lepituskomitees

1. Lepituskomiteesse saadetavasse parlamendi delegatsiooni kuulub sama palju parlamendiliikmeid, kui on liikmeid nõukogu delegatsioonis.

2. Delegatsiooni poliitiline koosseis vastab parlamendi jagunemisele fraktsioonideks. Esimeeste konverents määrab kindlaks, kui palju parlamendiliikmeid igast fraktsioonist delegatsiooni kuulub.

3. Fraktsioonid nimetavad delegatsiooni liikmed iga lepitusmenetluse jaoks eraldi, soovitavalt antud küsimusega seotud komisjonidest, välja arvatud kolm liiget, kes nimetatakse 12 kuuks järjestikuste delegatsioonide alalisteks liikmeteks. Fraktsioonid nimetavad kõnealusel kolm liiget asepresidentide hulgast, nii et esindatud on vähemalt kaks eri fraktsiooni. Samuti kuuluvad delegatsiooni liikmete hulka vastutava komisjoni esimees ja raportöör.

4. Delegatsioonis esindatud fraktsioonid nimetavad asendusliikmed.

5. Iga fraktsioon, kes ei ole delegatsioonis esindatud, võib saata ühe esindaja delegatsiooni parlamendisisesetele ettevalmistavatele koosolekutele; ühe esindaja võivad saata ka fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed.

6. Delegatsiooni juhib president või üks kolmest alalisest liikmest.

7. Delegatsioon teeb otsused koosseisu hääлteenamusega. Delegatsiooni arutelud ei ole avalikud.

Täiendavad lepituskomitee delegatsiooni tööd käsitlevad menetluseeskirjad kehtestab esimeeste konverents.

8. Delegatsioon annab parlamendile lepitusmenetluse tulemustest aru.

Menetlus täiskogul

Artikkel 69

Ühine tekst

1. Kui lepituskomitee jõuab ühise teksti suhtes kokkuleppele, võetakse küsimus selle parlamendi istungi päevakorda, mis peetakse kuue nädala jooksul või tähtaja pikendamise korral kaheksa nädala jooksul alates kuupäevast, kui lepituskomitee kiitis ühise teksti heaks.
2. Lepituskomiteesse saadetud parlamendi delegatsiooni juht või mõni teine parlamendiliige, kellele see ülesanne on antud, teeb ühise teksti kohta avalduse, millele lisatakse raport.
3. Ühise teksti kohta ei saa esitada muudatusettepanekuid.
4. Ühine tekst pannakse hääletusele tervikuna ja selle üle toimub üks hääletus. Ühine tekst kiidetakse heaks antud häälte enamusega.
5. Kui lepituskomitee ei jõua ühise teksti suhtes kokkuleppele, teeb lepituskomitee parlamendi delegatsiooni juht või mõni teine parlamendiliige, kellele see ülesanne on antud, avalduse. Avaldusele järgneb arutelu.

6. PEATÜKK

SEADUSANDLIKU MENETLUSE LÕPETAMINE

Artikkel 70

Institutsioonidevahelised läbirääkimised seadusandlikus menetluses

1. Teiste institutsioonidega peetavatel läbirääkimistel, mille eesmärk on saavutada seadusandliku menetluse käigus kokkulepe, järgitakse seadusandliku tavamenetluse dokumentide üle peetavate läbirääkimiste eeskirja¹¹.
2. Enne läbirääkimiste alustamist peaks vastutav komisjon põhimõtteliselt tegema oma liikmete häälteenamusega otsuse ning võtma vastu mandaadi, suunised või prioriteedid.
3. Kui läbirääkimiste tulemusel saavutatakse kompromiss nõukoguga pärast raporti vastuvõtmist parlamendikomisjonis, konsulteeritakse parlamendikomisjoniga igal juhul uuesti enne hääletust täiskogul.

Artikkel 71

Kokkulepe esimesel lugemisel

Kui nõukogu teavitab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 4 alusel parlamenti, et on parlamendi seisukoha heaks kiitnud, teatab president pärast lõplikku vormistamist kooskõlas artikliga 180 täiskogul, et ettepanek on vastu võetud parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

¹¹Vt XXI lisa.

Artikkel 72

Kokkulepe teisel lugemisel

Kui nõukogu seisukoha tagasilükkamisetpanekute ja sellele muudatusettepanekute esitamiseks ning hääletusele panemiseks ette nähtud aja jooksul ei võeta artiklite 65 ja 66 alusel vastu ühtegi seisukoha muudatusettepanekut ega tagasilükkamisetpanekut, teatab president täiskogul, et esitatud õigusakt on lõplikult vastu võetud. Koos nõukogu eesistujaga kirjutab president õigusaktile alla ja korraldab vastavalt artiklile 74 selle avaldamise *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 73

Õigusaktide koostamise nõuded

1. Parlamendi ja nõukogu poolt ühiselt seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu võetud õigusaktides näidatakse ära õigusakti liik ning lisatakse õigusakti seerianumber, vastuvõtmise kuupäev ja teema.
2. Parlamendi ja nõukogu poolt ühiselt vastu võetud õigusaktid sisaldavad järgmist:
 - a) fraas „Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu,”;
 - b) viide sätetele, mille alusel õigusakt on vastu võetud; sellele eelnevad sõnad „võttes arvesse”;
 - c) viited esitatud ettepanekutele, saadud arvamustele ja läbiviidud konsultatsioonidele;
 - d) õigusakti vastuvõtmise põhjused, mille juhatavad sisse sõnad „ning arvestades järgmist:”;
 - e) fraas „on vastu võtnud käesoleva määruse”, „on vastu võtnud käesoleva direktiivi” või „on vastu võtnud käesoleva otsuse”, millele järgneb õigusakti tekst.
3. Õigusaktid jagunevad artikliteks, mis vajaduse korral on liidetud peatükkideks ja osadeks.
4. Õigusakti viimases artiklis näidatakse ära õigusakti jõustumise kuupäev, juhul kui see on varasem või hilisem kui 20. päev pärast õigusakti avaldamist.
5. Õigusakti viimasele artiklile järgnevad:
 - märke õigusakti kohaldamise kohta aluslepingute sellekohaste sätete sõnastuse alusel;
 - õigusakti vastuvõtmise koht ja kuupäev;
 - fraasid „Euroopa Parlamendi nimel president ...”, „Nõukogu nimel eesistuja ...”, millele järgnevad õigusakti vastuvõtmise ajal ametis oleva parlamendi presidendi ja nõukogu eesistuja nimed.

Artikkel 74

Vastuvõetud õigusaktide allakirjutamine

Pärast vastuvõetud teksti lõplikku vormistamist kooskõlas artikliga 180 ja pärast kontrollimist, et menetlus on nõuetekohaselt lõpule viidud, kirjutavad parlamendi president ja peasekretär seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu võetud õigusaktidele alla ning parlamendi ja nõukogu peasekretär korraldavad õigusaktide avaldamise *Euroopa Liidu Teatajas*.

6A. PEATÜKK

PÕHISEADUSKÜSIMUSED

Artikkel 74a

Aluslepingute tavaline läbivaatamine

1. Kooskõlas artiklitega 41 ja 48 võib vastutav komisjon esitada parlamendile raporti, mis sisaldab ettepanekuid nõukogule aluslepingute muutmiseks.
2. Kui Euroopa Parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõike 3 alusel aluslepingute muudatusettepanekute läbivaatamist pooldava Euroopa Ülemkogu otsuse ettepaneku küsimuses, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile. Vastutav komisjon koostab raporti, mis sisaldab:
 - resolutsiooni ettepanekut, milles öeldakse, kas Euroopa Parlament kiidab kavandatud otsuse heaks või lükkab selle tagasi, ning mis võib sisaldada ettepanekuid konvendile või liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsile;
 - vajaduse korral seletuskirja.
3. Kui Euroopa Ülemkogu otsustab kokku kutsuda konvendi, nimetab parlament esimeeste konverentsi ettepaneku alusel oma esindajad.

Parlamendi delegatsioon valib endale juhi ja konvendi poolt moodustatava juhtrühma või juhatuse liikme kandidaadid.

4. Kui Euroopa Ülemkogu taotleb parlamendi heakskiitu seoses otsusega aluslepingute muudatusettepanekute läbivaatamiseks konvendi mitte kokku kutsuda, edastatakse küsimus kooskõlas artikliga 81 menetlemiseks vastutavale komisjonile.

Artikkel 74b

Aluslepingute lihtsustatud läbivaatamine

1. Vastavalt artiklitele 41 ja 48 võib vastutav komisjon kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõikes 6 sätestatud menetlusega esitada parlamendile raporti, mis sisaldab soovitusi Euroopa Ülemkogule muuta täielikult või osaliselt Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa sätteid.
2. Kui Euroopa Parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõike 6 alusel Euroopa Ülemkogu otsuse ettepaneku küsimuses, millega muudetakse Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmandat osa, kohaldatakse artikli 74a lõiget 2 vajalike muudatustega. Sellisel juhul võib resolutsiooni ettepanek sisaldada ainult Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa sätete muudatusettepanekuid.

Artikkel 74c

Ühinemislepingud

1. Euroopa riigi esitatud avaldus astuda Euroopa Liidu liikmeks saadetakse läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.
2. Vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul võib parlament otsustada kutsuda Euroopa Komisjoni ja nõukogu osalema arutelus, mis toimub enne taotlejariigiga peetavate läbirääkimiste algust.

3. Läbirääkimiste kestel teavitavad Euroopa Komisjon ja nõukogu vastutavat komisjoni regulaarselt ja täielikult läbirääkimiste käigust, vajaduse korral konfidentsiaalselt.
4. Parlament võib läbirääkimiste igal etapil võtta vastutava komisjoni raporti alusel vastu soovitusi ja taotleda, et neid võetaks arvesse enne, kui taotlejariigiga sõlmitakse Euroopa Liiduga ühinemise leping.
5. Pärast läbirääkimiste lõppu, kuid enne lepingu allkirjastamist esitatakse lepingu projekt vastavalt artiklile 81 parlamendile nõusoleku saamiseks.

Artikkel 74d

Euroopa Liidust väljaastumine

Kui liikmesriik otsustab vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 50 Euroopa Liidust välja astuda, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile. Artiklit 74c kohaldatakse vajalike muudatustega. Parlament teeb otsuse väljaastumise lepingule nõusoleku andmise kohta antud häälte enamusega.

Artikkel 74e

Aluspõhimõtete rikkumine liikmesriigi poolt

1. Parlament võib vastutava komisjoni eriraporti põhjal, mis koostatakse artiklite 41 ja 48 alusel:
 - a) panna hääletusele põhjendatud ettepaneku, millega palutakse nõukogul võtta Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel kasutusele teatavad meetmed;
 - b) panna hääletusele ettepaneku, millega palutakse Euroopa Komisjonil või liikmesriikidel esitada ettepanek Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 2 alusel;
 - c) panna hääletusele ettepaneku, millega palutakse nõukogul võtta Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 3 või hiljem artikli 7 lõike 4 alusel kasutusele teatavad meetmed.
2. Parlamendile teatatakse kõikidest taotlustest, mille nõukogu on esitanud, et saada parlamendi nõusolek Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõigete 1 ja 2 alusel esitatud ettepanekule, millega koos on esitatud ka kõnealuse liikmesriigi tähelepanekud, ning edastatakse menetlemiseks vastutavale komisjonile kooskõlas artikliga 81. Parlament võtab otsuse vastu vastutava komisjoni ettepaneku alusel, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel ja põhjendatud asjaoludel.
3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsuste vastuvõtmiseks on vaja kahekolmandikulist enamust häältest, mis peavad esindama parlamendi koosseisu enamust.
4. Vastutav komisjon võib esimeeste konverentsi loal esitada otsusele lisatava resolutsiooni ettepaneku. Resolutsiooni ettepanekus esitatakse parlamendi seisukoht liikmesriigipoolse tõsise rikkumise ning asjakohaste sanktsioonide ja nende muutmise või tühistamise kohta.
5. Vastutav komisjon tagab parlamendi täieliku teavitamise ja hoolitseb selle eest, et vajaduse korral küsitakse parlamendi arvamust kõikide lõike 3 alusel antud parlamendi nõusoleku tulemusena võetavate meetmete kohta. Nõukogul palutakse vajaduse korral anda ülevaade olukorra arengust. Parlament võib esimeeste konverentsi loal välja töötatud vastutava komisjoni ettepaneku alusel võtta vastu nõukogule edastatavad soovitusel.

Artikkel 74f

Parlamendi koosseis

Õigeaegselt enne koosseisu ametiaja lõppu võib parlament vastutava komisjoni raporti alusel, mis koostatakse kooskõlas artikliga 41, teha ettepaneku muuta parlamendi koosseisu. Euroopa Ülemkogu otsuse eelnõu Euroopa Parlamendi koosseisu kohta vaadatakse läbi kooskõlas artikliga 81.

Artikkel 74g

Liikmesriikidevaheline tõhustatud koostöö

1. President edastab taotlused liikmesriikidevahelise tõhustatud koostöö sisseadmiseks vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 20 läbivaatamiseks vastutavale komisjonile. Vastavalt vajadusele kohaldatakse kodukorra artikleid 37, 38, 39, 43, 53–59 ja artiklit 81.
2. Vastutav komisjon kontrollib, kas Euroopa Liidu lepingu artiklis 20 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 326–334 sätestatud nõuded on täidetud.
3. Selliste seadusandlike ettepanekute suhtes, mis esitatakse pärast tõhustatud koostöö sisseadmist selle raames, kohaldatakse sama menetluskorda, mis kehtib tõhustatud koostöö puudumise korral. Kohaldatakse artiklit 43.

7. PEATÜKK

EELARVEMENETLUSED

Artikkel 75

Mitmeaastane finantsraamistik

Kui nõukogu taotleb parlamendi nõusolekut ettepanekule võtta vastu määrus, millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik, edastatakse küsimus menetlemiseks vastutavale komisjonile kooskõlas artiklis 81 sätestatud menetlusega. Parlamendi nõusolekuks on vajalik koosseisu hääلteenamus.

Artikkel 75a

Töödokumendid

1. Parlamendiliikmetele tehakse kättesaadavaks järgmised dokumendid:
 - a) komisjoni esitatud eelarveprojekt;
 - b) nõukogu kokkuvõtte eelarveprojekti aruteludest nõukogus;
 - c) vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikele 3 koostatud nõukogu seisukoht eelarveprojekti kohta;
 - d) võimalikud otsuse eelnõud ajutiste kaheteistkümnendike süsteemi kohta, mis on ette nähtud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 315.
2. Dokumendid edastatakse vastutavale komisjonile. Iga asjassepuutuv komisjon võib esitada arvamuse.
3. Kui teised komisjonid soovivad esitada arvamusi, määrab president tähtaja, mille jooksul tuleb need edastada vastutavale komisjonile.

Artikkel 75b

Eelarveprojekti läbivaatamine: esimene etapp

1. Iga parlamendiliige võib allpool sätestatud tingimustel esitada eelarveprojekti kohta muudatusettepanekute projekte ning nende toetuseks sõna võtta.

2. Muudatusettepaneku projekt on vastuvõetav üksnes juhul, kui see on esitatud kirjalikult, sellele on alla kirjutanud vähemalt 40 parlamendiliiget või see on esitatud fraktsiooni või parlamendikomisjoni nimel, kui selles on täpselt määratletud eelarve rubriigid, mida muudatusettepanek puudutab, ning kui on tagatud tulude ja kulude tasakaalu püsimine. Muudatusettepaneku projekt peab sisaldama kogu asjakohast teavet märkuste kohta, mis lisatakse eelarve vastavasse rubriiki.

Kõiki eelarveprojekti muudatusettepanekute projekte tuleb kirjalikult põhjendada.

3. President määrab muudatusettepanekute projektide esitamiseks tähtaja.

4. Vastutav komisjon esitab oma arvamuse esitatud tekstide kohta enne nende arutelu täiskogul.

Vastutavas komisjonis tagasi lükatud muudatusettepaneku projekt pannakse parlamendis hääletusele üksnes juhul, kui seda on enne presidendi poolt määratud tähtaja lõppu kirjalikult taotlenud parlamendikomisjon või vähemalt 40 parlamendiliiget; sellest tähtajast peab hääletuse alguseni jääma vähemalt 24 tundi.

5. Parlamendi eelarvestuse muudatusettepaneku projekt, mis on sarnane parlamendi poolt eelarvestuse koostamise ajal tagasi lükatud muudatusettepaneku projektiga, võetakse arutamisele üksnes juhul, kui vastutav komisjon on selle kohta esitanud positiivse arvamuse.

6. Olenemata artikli 55 lõikest 2, hääletab parlament eraldi ja alltoodud järjestuses järgmiste tekstide üle:

- iga muudatusettepaneku projekt;
- eelarveprojekti iga jagu;
- resolutsiooni ettepanek eelarveprojekti kohta.

Kohaldatakse artikli 161 lõikeid 4–8.

7. Eelarveprojekti need artiklid, peatükid, jaotised ja jaod, mille kohta muudatusettepanekute projekte ei ole esitatud, loetakse vastuvõetuks.

8. Muudatusettepaneku projekt võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega.

9. Kui parlament on eelarveprojekti muutnud, edastatakse muudetud eelarveprojekt koos selgitustega nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

10. Nõukogule ja Euroopa Komisjonile edastatakse ka selle istungi protokoll, millel parlament esitas oma arvamuse eelarveprojekti kohta.

Artikkel 75c

Kolmepoolsed kohtumised finantsküsimustes

President osaleb Euroopa Parlamendi presidendi, nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni presidendi korrapärastel kohtumistel, mida korraldatakse Euroopa Komisjoni algatusel Euroopa

Liidu toimimise lepingu kuuenda osa II jaotises osutatud eelarvemenetluse käigus. President võtab kõik vajalikud meetmed selleks, et edendada konsulteerimist ja institutsioonide seisukohtade lähendamist ning aidata kaasa eelmainitud menetluse rakendamisele.

Parlamendi president võib selle ülesande delegeerida asepresidendile, kellel on kogemusi eelarveküsimustes, või eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni esimehele.

Artikkel 75d

Eelarve lepitusmenetlus

1. Parlamendi president kutsub lepituskomitee kokku kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikega 4.
2. Delegatsioon, mis eelarvemenetluse käigus esindab parlamenti lepituskomitee koosolekul, on sama palju liikmeid kui nõukogu delegatsioon.
3. Fraktsioonid nimetavad delegatsiooni liikmed igal aastal enne nõukogu seisukoha hääletust parlamendis, eelistatavalt eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni ja teiste asjaomaste komisjonide liikmete seast. Delegatsiooni juhib parlamendi president. President võib selle ülesande delegeerida asepresidendile, kellel on kogemusi eelarveküsimustes, või eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni esimehele.
4. Kohaldatakse artikli 68 lõikeid 2, 4, 5, 7 ja 8.
5. Kui lepituskomitee jõuab ühise teksti osas kokkuleppele, võetakse küsimus parlamendi selle istungi päevakorda, mis toimub 14 päeva jooksul alates kokkuleppe saavutamise kuupäevast. Ühine tekst tehakse kättesaadavaks kõikidele parlamendiliikmetele. Kohaldatakse artikli 69 lõikeid 2 ja 3.
6. Ühine tekst pannakse hääletusele tervikuna ja selle üle toimub üks hääletus. Hääletus on nimeline. Ühine tekst loetakse heakskiidetuks, kui seda ei lükata parlamendi koosseisu häälteenamusega tagasi.
7. Kui parlament kiidab ühise teksti heaks, kuid nõukogu lükkab selle tagasi, võib vastutav komisjon kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõike 7 punktiga d esitada kinnitamiseks kõik parlamendi muudatusettepanekud nõukogu seisukohale või osa neist.

Kinnitamise hääletus võetakse parlamendi selle istungi päevakorda, mis toimub 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil nõukogu teatas ühise teksti tagasilükkamisest.

Muudatusettepanekud loetakse kinnitatuks, kui need kiidetakse heaks parlamendi koosseisu häälteenamusega ja antud häälte kolmeviendikulise enamusega.

Artikkel 75e

Eelarve lõplik vastuvõtmine

Kui president on veendunud, et eelarve on vastu võetud kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 314, kuulutab ta parlamendi istungil eelarve lõplikult vastuvõetuks. President korraldab selle avaldamise *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 75f

Ajutiste kaheteistkümnendike süsteem

1. Nõukogu otsused, millega lubatakse ajutisest kaheteistkümnendikust suuremaid kulutusi, edastatakse vastutavale komisjonile.

2. Vastutav komisjon võib esitada otsuse eelnõu lõikes 1 osutatud kulutuste vähendamise kohta. Parlament teeb selle kohta otsuse 30 päeva jooksul pärast nõukogu otsuse vastuvõtmist.
3. Parlament teeb otsuse koosseisu hääldenamusega.

Artikkel 76

Heakskiidu andmine Euroopa Komisjonile eelarve täitmisel

Sätted, mis käsitlevad Euroopa Komisjonile eelarve täitmisel Euroopa Liidu toimimise lepingu finantssätete ja finantsmääruse alusel heakskiidu andmise otsuse rakendusmenetlust, on lisatud kodukorrale.¹² Nimetatud lisa võetakse vastu artikli 212 lõike 2 alusel.

Artikkel 77

Muud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlused

Sätteid, mis reguleerivad Euroopa Komisjonile eelarve täitmisel heakskiidu andmise menetlust, kohaldatakse ka järgmiste heakskiidu andmise menetluste suhtes:

- Euroopa Parlamendi presidendi tegevusele Euroopa Parlamendi eelarve täitmisel;
- Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja organite, nagu nõukogu (kui täitevvõimuasutuse), Euroopa Liidu Kohtu, kontrollikoja, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee eelarvete täitmise eest vastutavate isikute tegevusele eelarve täitmisel;
- Euroopa Komisjonile Euroopa Arengufondi eelarve täitmisel;
- liidu ülesandeid täitvate õiguslikult iseseisvate üksuste eelarvete haldamise eest vastutavatele organitele eelarve täitmisel, kui nende tegevuse kohta kehtivad õigusnormid, mille kohaselt Euroopa Parlamendi heakskiit eelarve täitmisele on nõutav.

Artikkel 78

Parlamendi järelevalve eelarve täitmise üle

1. Parlament teostab järelevalvet jooksva aasta eelarve täitmise üle. Ta annab selle ülesande eelarve ja eelarvekontrolli eest vastutavatele komisjonidele ning teistele asjaomastele komisjonidele.
2. Igal aastal enne järgmise aasta eelarve projekti esimest lugemist käsitleb parlament jooksva aasta eelarve täitmisega seotud probleeme; vajaduse korral tehakse seda vastutava komisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku alusel.

8. PEATÜKK

INSTITUTSIOONISISESED EELARVEMENETLUSED

Artikkel 79

Parlamendi eelarvestus

1. Peasekretäri koostatud aruande alusel koostab juhatus esialgse eelarvestuse projekti.

¹²Vt VI lisa.

2. President edastab esialgse eelarvestuse projekti vastutavale komisjonile, kes koostab eelarvestuse projekti ja annab parlamendile aru.

3. President määrab eelarvestuse projekti kohta muudatusettepanekute esitamise tähtaja.

Vastutav komisjon esitab muudatusettepanekute kohta arvamuse.

4. Parlament võtab eelarvestuse vastu.

5. President edastab eelarvestuse Euroopa Komisjonile ja nõukogule.

6. Eelnevaid sätteid kohaldatakse ka paranduseelarvete kalkulatsiooni suhtes.

Artikkel 79a

Parlamendi eelarvestuse koostamine

1. Parlamendi eelarve osas võtavad juhatus ja eelarveküsimuste eest vastutav komisjon järjestikustel etappidel vastu otsused:

- a) ametikohtade loetelu kohta;
- b) eelarvestuse eelprojekti ja eelarvestuse projekti kohta.

2. Ametikohtade loetelu käsitlevate otsuste vastuvõtmisel järgitakse järgmist korda:

- a) juhatus koostab eelarveaasta ametikohtade loetelu;
- b) kui eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni seisukoht erineb juhatuse esialgsetest otsustest, alustatakse juhatuse ja nimetatud parlamendikomisjoni vahel lepitusmenetlust;
- c) menetluse lõpul teeb juhatus kooskõlas kodukorra artikli 207 lõikega 3 ja ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 alusel vastuvõetud otsuste rakendamist, lõpliku otsuse ametikohtade loetelu eelarvestuse kohta.

3. Tegelik eelarvestuse koostamine algab niipea, kui juhatus on vastu võtnud lõpliku otsuse ametikohtade loetelu kohta. Eelarvestuse koostamise etapid on sätestatud kodukorra artiklis 79. Kui eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni seisukoht erineb oluliselt juhatuse seisukohast, alustatakse lepitusmenetlust.

Artikkel 80

Kulukohustuste võtmise ja kulutuste tegemise pädevus

1. President võtab kulukohustusi ja teeb kulutusi või annab korraldusi kulukohustuste võtmiseks ja kulutuste tegemiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi sisemiste finantseeskirjadega, mille juhatus on vastu võtnud pärast konsulteerimist vastutava komisjoniga.

2. President edastab vastutavale komisjonile raamatupidamise aastaaruande projekti.

3. Parlament kinnitab raamatupidamise aastaaruande ja otsustab eelarve täitmisele heakskiidu andmise üle vastutava komisjoni raporti põhjal.

9. PEATÜKK

NÕUSOLEKUMENETLUS

Artikkel 81

Nõusolekumenetlus

1. Kui parlamendilt taotletakse nõusolekut seadusandlikule ettepanekule, võtab parlament otsuse vastu, lähtudes vastutava komisjoni soovitusel anda kõnealusele aktile nõusolek või lükata see tagasi.

Õigusakti üle, mille vastuvõtmiseks on Euroopa Liidu lepingu või Euroopa Liidu toimimise lepingu alusel vajalik parlamendi nõusolek, toimub parlamendis üks hääletus; muudatusettepanekuid ei saa esitada. Nõusoleku andmiseks vajalik häälteenamus on seadusandliku ettepaneku õiguslikuks aluseks olevas Euroopa Liidu lepingu või Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis nõutav häälteenamus.

2. Ühinemislepingute ja rahvusvaheliste lepingute puhul ning juhul, kui tuvastatakse, et liikmesriik rikub oluliselt ja püsivalt aluspõhimõtteid, kohaldatakse vastavalt artikleid 74c, 74e ja 90. Seadusandliku tavamenetlusega hõlmatud valdkonnas tehtava tõhustatud koostöö menetluse puhul kohaldatakse kodukorra artiklit 74g.

3. Seadusandliku ettepaneku või kavandatava rahvusvahelise lepingu puhul, mille vastuvõtmiseks on vajalik parlamendi nõusolek, võib vastutav komisjon positiivse lõpptulemuse saavutamiseks otsustada esitada parlamendile vaheraporti ettepaneku kohta koos resolutsiooni ettepanekuga, milles sisalduvad soovitused seadusandliku ettepaneku muutmiseks või rakendamiseks.

10. PEATÜKK

(välja jäetud)

Artikkel 82

(välja jäetud)

11. PEATÜKK

MUUD MENETLUSED

Artikkel 83

Arvamuse avaldamine Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 alusel

1. Kui parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõike 2 alusel nõukogu soovitude küsimuses, arutab parlament neid pärast seda, kui nõukogu on soovitusi parlamendi istungil tutvustanud, lähtudes vastutava komisjoni suulisest või kirjalikust ettepanekust soovitud, mille osas parlamendiga konsulteeritakse, heaks kiita või tagasi lükata.

2. Seejärel pannakse kõik soovitused parlamendis ühele ühisele hääletusele ja muudatusettepanekuid nende kohta esitada ei saa.

Artikkel 84

Tööturu osapoolte dialoog

1. President edastab kõik dokumendid, mille Euroopa Komisjon on välja töötanud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 154 alusel, kokkulepped, mis on sõlmitud tööturu osapoolte vahel Euroopa Liidu lepingu artikli 155 lõike 1 alusel, ning ettepanekud, mille Euroopa Komisjon on esitanud Euroopa Liidu lepingu artikli 155 lõike 2 alusel, läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.
2. Kui tööturu osapooled teatavad Euroopa Komisjonile soovist alata Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 155 sätestatud menetlus, võib vastutav komisjon koostada kõnealuse küsimuse kohta raporti.
3. Kui tööturu osapooled on sõlminud kokkuleppe ja taotlenud ühiselt, et seda rakendataks Euroopa Komisjoni poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 155 lõike 2 alusel esitatud ettepaneku põhjal vastu võetava nõukogu otsusega, esitab vastutav komisjon resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse taotlus vastu võtta või tagasi lükata.

Artikkel 85

Vabatahtlike kokkulepete kontrollimine

1. Kui Euroopa Komisjon teatab parlamendile kavatsusest uurida vabatahtlike kokkulepete sõlmimise võimalust alternatiivina õigusaktidele, võib vastutav komisjon koostada artikli 48 alusel kõnealuse küsimuse kohta raporti.
2. Kui Euroopa Komisjon teatab, et ta kavatseb sõlmida vabatahtliku kokkuleppe, võib vastutav komisjon esitada resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse ettepanek heaks kiita või tagasi lükata ning täpsustatakse, millistel tingimustel seda tuleks teha.

Artikkel 86

Kodifitseerimine

1. Kui parlamendile esitatakse liidu õigusaktide kodifitseerimise ettepanek, edastatakse see õigusasjade eest vastutavale komisjonile. Viimane vaatab ettepaneku vastavalt institutsioonidevahelisel tasandil kokku lepitud korrale¹³ läbi, et veenduda, kas see piirdub üksnes kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta.
2. Komisjonilt, kes oli kodifitseeritava õigusakti eest vastutav, võib tema enda või õigusasjade eest vastutava komisjoni taotlusel küsida arvamust kodifitseerimise asjakohasuse kohta.
3. Ettepaneku teksti kohta ei ole lubatud muudatusettepanekuid esitada.

Õigusasjade eest vastutava komisjoni esimees võib raportööri taotlusel esitada komisjonile heakskiitmiseks tehnilisi kohandusi puudutavaid muudatusettepanekuid, kui need on vajalikud, et tagada ettepaneku vastavus kodifitseerimiseeskirjadele, ja kui need ei muuda ettepaneku sisu.

4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamisel, et ettepanek ei too kaasa liidu õigusaktide sisulisi muudatusi, edastab ta selle parlamendile heakskiitmiseks.

Kui komisjon on arvamisel, et ettepanek toob kaasa sisulise muudatuse, soovib ta parlamendil ettepaneku tagasi lükata.

¹³20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta, punkt 4 (EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2).

Mõlemal juhul teeb parlament otsuse ühel hääletusel ilma muudatusettepanekute ja aruteluta.

Artikkel 87

Uuesti sõnastamine

1. Kui parlamendile esitatakse liidu õigusaktide uuesti sõnastamise ettepanek, edastatakse see õigusasjade eest vastutavale komisjonile ja kõnealuse valdkonna eest vastutavale komisjonile.

2. Õigusasjade eest vastutav komisjon vaatab ettepaneku vastavalt institutsioonidevahelisel tasandil kokku lepitud korrale¹⁴ läbi, et veenduda, kas see sisaldab muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud.

Läbivaatamise käigus ei ole lubatud ettepaneku teksti kohta muudatusettepanekuid esitada. Sätete suhtes, mida uuesti sõnastamise ettepanekuga ei muudeta, kohaldatakse artikli 86 lõike 3 teist lõiku.

3. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on vastavalt esile toodud, teavitab ta sellest vastutavat komisjoni.

Sellisel juhul, välja arvatud artiklites 156 ja 157 sätestatud tingimustel, on ettepanekule muudatusettepanekute esitamine kõnealuse valdkonna eest vastutavas komisjonis lubatud üksnes juhul, kui need puudutavad ettepaneku neid osi, mis sisaldavad muudatusi.

Kui vastutav komisjon kavatses institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 8 kohaselt esitada muudatusettepanekuid ka ettepaneku kodifitseeritud osade kohta, teatab ta oma kavatsusest viivitamatult nõukogule ja Euroopa Komisjonile. Euroopa Komisjon peaks teavitama parlamendikomisjoni enne artikli 54 kohaselt toimuvat hääletust oma seisukohast muudatusettepanekute suhtes ja teatama, kas ta kavatses uuesti sõnastamise ettepaneku tagasi võtta.

4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek sisaldab muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, soovib ta parlamendil ettepaneku tagasi lükata ja teavitab sellest kõnealuse valdkonna eest vastutavat komisjoni.

Sellisel juhul palub president Euroopa Komisjonil oma ettepaneku tagasi võtta. Kui Euroopa Komisjon võtab ettepaneku tagasi, märgib president, et menetlus on muutunud alusetuks, ja teavitab sellest nõukogu. Kui Euroopa Komisjon ettepanekut tagasi ei võta, saadab parlament selle tagasi kõnealuse valdkonna eest vastutavale komisjonile, kes vaatab ettepaneku vastavalt tavapärasele menetlusele läbi.

Artikkel 87a

Delegeeritud õigusaktid

1. Kui Euroopa Komisjon esitab Euroopa Parlamendile delegeeritud õigusakti, edastab president selle põhiõigusakti eest vastutavale komisjonile, kes võib otsustada määrata ühe või mitme delegeeritud õigusakti läbivaatamiseks raportööri.

2. President teatab parlamendile kuupäeva, mil delegeeritud õigusakt saadi kätte kõikides ametlikes keeltes, ja tähtaja, mille jooksul võib esitada vastuväiteid. Tähtaega hakatakse arvestama alates sellest kuupäevast.

Teade avaldatakse istungi protokollis koos vastutava komisjoni nimega.

¹⁴ 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta, punkt 9 (EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1).

3. Vastutav komisjon võib vajaduse korral pärast kõikide asjaomaste komisjonidega konsulteerimist vastavalt põhiõigusakti sätetele esitada parlamendile resolutsiooni ettepaneku koos põhjendustega. Resolutsiooni ettepanekus näidatakse ära parlamendi vastuväite põhjendus ning ettepanekus võidakse paluda Euroopa Komisjonil esitada uus delegeeritud õigusakt, milles võetakse arvesse parlamendi soovitusi.

4. Kui vastutav komisjon ei ole esitanud resolutsiooni ettepanekut kümme tööpäeva enne selle osaistungjärgu algust, mille kolmapäev eelneb ja on kõige lähem lõikes 5 nimetatud tähtaja möödumisele, võib fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada asjakohase resolutsiooni ettepaneku nimetatud osaistungjärgu päevakorda lisamiseks.

5. Parlament teeb iga esitatud resolutsiooni ettepaneku kohta otsuse põhiõigusaktis kehtestatud tähtaja jooksul ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud enamusega.

Kui vastutav komisjon peab asjakohaseks pikendada delegeeritud õigusaktile vastuväidete esitamise tähtaega kooskõlas põhiõigusaktiga, teatab vastutava komisjoni esimees Euroopa Parlamendi nimel pikendamisest nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

6. Kui vastutav komisjon soovib parlamendil enne põhiõigusaktis kehtestatud tähtaja möödumist teatada, et parlamendil ei ole delegeeritud õigusakti kohta vastuväiteid, siis:

- teavitab vastutav komisjon sellest komisjonide esimeeste konverentsi esimeest kirja teel, tuues välja põhjendused, ning esitab vastava soovitusi;
- juhul kui komisjonide esimeeste konverentsi järgmisel koosolekul või kiireloomulistel juhtudel kirjaliku menetluse kohaselt vastuväiteid ei esitata, teavitab komisjonide esimeeste konverentsi esimees sellest parlamendi presidenti, kes annab sellest täiskogu istungil esimesel võimalusel teada;
- juhul kui 24 tunni jooksul pärast täiskogu istungil teatavaks tegemist esitab mõni fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget soovitusi kohta vastuväite, pannakse soovitus hääletusele;
- juhul kui sama ajavahemiku jooksul vastuväiteid ei esitata, loetakse esitatud soovitus heaks kiidetuks;
- pärast sellise soovitusi vastuvõtmist esitatud vastuväited delegeeritud õigusakti kohta on vastuvõetamatud.

7. Vastutav komisjon võib vastavalt põhiõigusakti sätetele esitada parlamendile nõuetekohaselt põhjendatud resolutsiooni ettepaneku, millega tühistatakse täielikult või osaliselt kõnealuses õigusaktis ette nähtud volituste delegeerimine. Parlament teeb otsuse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud enamusega.

8. President teavitab nõukogu ja Euroopa Komisjoni käesoleva artikli alusel võetud seisukohast.

Artikkel 88

Rakendusaktid ja rakendusmeetmed

1. Kui Euroopa Komisjon edastab parlamendile rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu, saadab president selle põhiakti eest vastutavale komisjonile, kes võib otsustada määrata ühe või mitme rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu läbivaatamiseks raportööri.

2. Vastutav komisjon võib esitada parlamendile põhjendatud resolutsiooni ettepaneku, milles märgitakse, et rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu ületab põhiõigusaktis ette nähtud rakendamisolulisi või on muul viisil liidu õigusega vastuolus.

3. Resolutsiooni ettepanekus võidakse paluda Euroopa Komisjonil õigusakt, meede, õigusakti või meetme eelnõu tagasi võtta, muuta seda parlamendi vastuväiteid arvesse võttes või esitada uus seadusandlik ettepanek. President teavitab tehtud otsusest nõukogu ja komisjoni.

4. Kui Euroopa Komisjoni kavandatud rakendusmeetmed kuuluvad nõukogu otsuses 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ette nähtud kontrolliga regulatiivmenetluse alla, kohaldatakse järgmisi täiendavaid sätteid:

- a) kontrolliks ette nähtud aega arvestatakse alates sellest, kui meetmete eelnõu on esitatud parlamendile kõigis ametlikes keeltes. Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 5 punktis b sätestatud lühema tähtaja korral ja otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikes 6 sätestatud tungivalt kiireloomulistel juhtudel arvestatakse kontrolliks ette nähtud aega alates sellest, kui parlament on saanud kätte rakendusmeetmete lõpliku eelnõu nendes keeleversioonides, mis esitati otsuse 1999/468/EÜ kohaselt moodustatud komitee liikmetele, välja arvatud juhul, kui vastutava komisjoni esimehel on vastuväiteid. Artiklit 146 sellisel juhul ei kohaldata;
- b) kui rakendusmeetme eelnõu põhineb otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikel 5 või 6, mille kohaselt on parlamendil vastuseisu avaldamiseks piiratud aeg, ja vastutaval komisjonil ei ole olnud võimalik ettenähtud aja jooksul kokku tulla, võib vastutava komisjoni esimees esitada resolutsiooni ettepaneku, milles väljendatakse meetme eelnõu vastuvõtmisele vastuseisu;
- c) parlament võib koosseisu häälteenamusega rakendusmeetme eelnõu tagasi lükata, märkides, et eelnõus ületatakse põhiaktiga ettenähtud rakendusvolitusi, eelnõu ei ole põhiakti eesmärgi või sisuga kooskõlas või rikub subsidiaarsuse või proportsionaalsuse põhimõtet;
- d) kui vastutav komisjon soovib pärast Euroopa Komisjoni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse saamist komisjonide esimeeste konverentsi esimehele saadetas põhjendusi sisaldavas kirjas, et parlament peaks enne otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punktis c ja/või artikli 5a lõike 4 punktis e sätestatud tavapärase tähtaja möödumist teatama, et tal ei ole kavandatava meetme kohta vastuväiteid, kohaldatakse käesoleva määruse artikli 87a lõikes 6 sätestatud menetlust.

Artikkel 88a

Läbivaatamine kaasatud komisjonidega menetluse või komisjonide ühiste koosolekutega menetluse kohaselt

1. Kui parlament võttis põhiõigusakti vastu artiklis 50 sätestatud menetluse kohaselt, kohaldatakse delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide või rakendusmeetmete eelnõude läbivaatamise suhtes järgmisi täiendavaid sätteid:

- delegeeritud õigusakt või rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu edastatakse vastutavale komisjonile ja kaasatud komisjonile;
- vastutava komisjoni esimees määrab tähtaja, mille jooksul võib kaasatud komisjon koostada ettepanekuid üksnes oma vastutusalasasse või kahe komisjoni ühisesse vastutusalasasse kuuluvate küsimuste kohta;

- kui delegeeritud õigusakt või rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu kuulub peamiselt kaasatud komisjoni vastutusalasse, võtab vastutav komisjon kaasatud komisjoni ettepanekud vastu ilma hääletuseta; vastasel juhul võib president anda kaasatud komisjonile loa esitada parlamendile resolutsiooni ettepanek.

2. Kui parlament võttis põhiõigusakti vastu artiklis 51 sätestatud menetluse kohaselt, kohaldatakse delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide või rakendusmeetmete eelnõude läbivaatamise suhtes järgmisi täiendavaid sätteid:

- delegeeritud õigusakti või rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu kättesaamisel otsustab president artiklis 51 sätestatud kriteeriumeid ja asjaomaste komisjonide esimeeste vahelisi võimalikke kokkuleppeid arvesse võttes, milline komisjon vastutab või millised komisjonid vastutavad ühiselt selle läbivaatamise eest;
- kui delegeeritud õigusakt või rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu on esitatud läbivaatamiseks komisjonide ühiste koosolekutega menetluse kohaselt, võib kumbki komisjon taotleda ühise koosoleku kokkukutsumist resolutsiooni ettepaneku läbivaatamiseks. Kui asjaomaste komisjonide esimehed kokkuleppele ei jõua, kutsub ühise koosoleku kokku komisjonide esimeeste konverentsi esimees.

IIa OSA

VÄLISSUHTED

12. PEATÜKK

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

Artikkel 89

(välja jäetud)

Artikkel 90

Rahvusvahelised lepingud

1. Kui kavatsetakse alustada läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks, selle kehtivuse pikendamiseks või lepingu muutmiseks, võib vastutav komisjon otsustada koostada raporti või muul viisil menetlust jälgida ning teavitada komisjonide esimeeste konverentsi sellest otsusest. Vajaduse korral võib küsida teiste komisjonide arvamust vastavalt artikli 49 lõikele 1. Vajaduse korral kohaldatakse artikli 188 lõiget 2, artiklit 50 või 51.

Vastutava komisjoni ning vajaduse korral kaasatud komisjonide esimehed ja raportöörid võtavad ühiselt asjakohaseid meetmeid, tagamaks, et parlamendile antaks viivitamatult, korrapäraselt ja vajaduse korral konfidentsiaalselt täielik teave läbirääkimiste ja rahvusvaheliste lepingute sõlmimiste kõikide etappide kohta, sh läbirääkimisjuhiste eelnõud ja vastuvõetud lõplikud läbirääkimisjuhised ning lõikes 3 osutatud teave:

- Euroopa Komisjoni teave vastavalt tema kohustustele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus, ning Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppega võetud kohustustele ja
- nõukogu teave vastavalt tema kohustustele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus.

2. Parlament võib vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul paluda nõukogul mitte lubada alustada läbirääkimisi enne, kui parlament on läbirääkimisvolitusi puudutava ettepaneku kohta esitanud vastutava komisjoni raporti alusel oma seisukoha.

3. Ajal, kui läbirääkimisi kavatsetakse alustada, uurib vastutav komisjon Euroopa Komisjonilt välja lõikes 1 nimetatud rahvusvahelise lepingu sõlmimisel valitud õigusliku aluse. Vastutav komisjon kontrollib valitud õiguslikku alust artikli 37 alusel. Kui Euroopa Komisjon õiguslikku alust ei esita või õigusliku aluse sobivus on kaheldav, kohaldatakse artiklit 37.

4. Parlament võib igal hetkel läbirääkimiste jooksul võtta vastutava komisjoni raporti alusel ja pärast kõigi artikli 121 alusel esitatud asjakohaste ettepanekute läbivaatamist vastu soovitusi ning taotleda, et neid võetaks enne arutatava lepingu sõlmimist arvesse.

5. Pärast läbirääkimiste lõppu, kuid enne kokkuleppe allakirjutamist esitatakse parlamendile arvamuse või nõusoleku saamiseks lepingu eelnõu. Nõusolekumenetluse puhul kohaldatakse artiklit 81.

6. Enne nõusoleku andmise hääletust võivad vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt kümnendik parlamendiliikmetest teha ettepaneku, et parlament küsiks Euroopa Liidu Kohtu

arvamust rahvusvahelise lepingu kooskõla kohta aluslepingutega. Kui parlament kiidab sellise ettepaneku heaks, lükatakse nõusoleku andmise hääletus edasi, kuni kohus on arvamuse esitanud¹⁵.

7. Parlament esitab arvamuse või annab nõusoleku Euroopa Liidu sõlmitava rahvusvahelise lepingu või finantsprotokolli sõlmimise, pikendamise või muutmise kohta ühel hääletusel antud häälte enamusega. Lepingu või protokolli teksti kohta ei saa esitada muudatusettepanekuid.

8. Kui parlamendis vastu võetud arvamus on eitav, palub president nõukogul lepingut mitte sõlmida.

9. Kui parlament ei anna rahvusvahelisele lepingule nõusolekut, annab president nõukogule teada, et vastavat lepingut ei saa sõlmida.

Artikkel 91

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 218 põhinev menetlus rahvusvaheliste lepingute ajutise kohaldamise, nende kohaldamise peatamise või rahvusvahelise lepinguga loodud organites liidu seisukoha kehtestamise korral

Kui Euroopa Komisjon vastavalt oma kohustustele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ning Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppes, teavitab parlamenti ja nõukogu oma kavatsusest teha ettepanek mingi rahvusvahelise lepingu ajutiseks kohaldamiseks või kohaldamise peatamiseks, tehakse parlamendi istungil avaldus, millele järgneb arutelu. Parlament võib artikli 90 või 97 alusel anda soovitusi.

Sama korda kohaldatakse siis, kui komisjon teavitab parlamenti ettepanekust, mis käsitleb seisukohti, mille peab liidu nimel vastu võtma rahvusvahelise lepingu alusel loodud organ.

13. PEATÜKK

LIIDU ESINDAMINE VÄLISSUHETES NING ÜHINE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA

Artikkel 92

(välja jäetud)

Artikkel 93

Eriesindajad

1. Kui nõukogu kavatses nimetada Euroopa Liidu lepingu artikli 33 alusel eriesindaja, palub president vastutava komisjoni taotlusel nõukogul esineda parlamendi ees sellekohase avaldusega ja vastata küsimustele eriesindaja mandaadi, eesmärkide ning muude eriesindaja ülesannete ja rolliga seotud oluliste asjaolude kohta.

2. Pärast eriesindaja nimetamist ja enne tema ametlikult ametisse asumist võib paluda eriesindajal esineda avaldusega vastutava komisjoni ees ja vastata küsimustele.

3. Kolme kuu jooksul pärast eriesindaja ärakuulamist võib vastutav komisjon esitada artikli 121 alusel soovitusi, mis on otseselt seotud tehtud avalduse ja antud vastustega.

¹⁵Vt ka artikli 128 tõlgendust.

4. Eriesindajal palutakse hoida parlamenti täielikult ja regulaarselt kursis oma volituste rakendamisega.

5. Parlament võib paluda nõukogu poolt teatavate poliitiliste küsimustega tegelemiseks ametisse nimetatud eriesindajal esineda avaldusega vastutavas komisjonis või eriesindaja võib ise selleks soovi avaldada.

Artikkel 94

(välja jäetud)

Artikkel 95

Esindamine rahvusvahelistes suhetes

1. Liidu välisdelegatsiooni juhi ametissenimetamise korral võib kandidaadil paluda esineda parlamendi asjakohase organi ees avaldusega ja vastata küsimustele.

2. Kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 nimetatud kuulamist võib vastutav komisjon vastavalt vajadusele võtta vastu resolutsiooni või anda soovitus, mis on otseselt seotud tehtud avalduse ja antud vastustega.

Artikkel 96

Parlamendiga konsulteerimine ning parlamendi teavitamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames

1. Kui parlamendiga konsulteeritakse vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 36, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile, kes võib kodukorra artikli 97 alusel anda soovitusi.

2. Asjaomased parlamendikomisjonid püüavad tagada, et Euroopa Komisjoni asepresident ning liidu välissuhete ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja annaks neile regulaarselt ja õigeaegselt teavet liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika arengu ning rakendamise kohta, kulutustega seotud otsuste vastuvõtmise korral kõigi kavandatavate kulutuste kohta ning muude finantsküsimuste kohta, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamisega. Euroopa Komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja taotlusel võib vastutav komisjon erandkorras võtta vastu otsuse kuulutada oma koosolek kinniseks.

3. Kaks korda aastas korraldatakse arutelu Euroopa Komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja esitatud konsultatsioonidokumendi üle, mis käsitleb ühise välis- ja julgeolekupoliitika, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika põhiaspekte ja -valikuid, samuti nende finantsmõju liidu eelarvele. Kohaldatakse artiklis 110 sätestatud menetlust.

(Vt ka tõlgendust artiklis 121.)

4. Euroopa Komisjoni asepresident ja kõrge esindaja kutsutakse osalema igale täiskogu arutelule, millel käsitletakse välis-, julgeoleku- või kaitsepoliitika küsimusi.

Artikkel 97

Ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames antavad soovitused

1. Ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas vastutav komisjon võib oma vastutusala piires esimeeste konverentsi loal või artikli 121 kohase ettepaneku alusel välja töötada soovitusi nõukogule.

2. Kiireloomulistel juhtudel võib lõikes 1 nimetatud loa anda president, kes võib ühtlasi anda loa asjaomase komisjoni erakorralise koosoleku pidamiseks.

3. Soovitused tuleb panna hääletusele kirjaliku tekstina ja nende vastuvõtmise käigus ei kohaldata artiklit 146 ning on lubatud esitada suulisi muudatusettepanekuid.

Artikli 146 kohaldamise võib välistada ainult parlamendikomisjonis ja ainult kiireloomulise juhtumi puhul. Parlamendikomisjoni koosolekul, mida ei ole kuulutatud kiireloomuliseks, ja täiskogu istungil ei tohi artikli 146 sätetest kõrvale kalduda.

Säte, mis lubab esitada suulisi muudatusettepanekuid, tähendab, et parlamendiliikmed ei saa esitada komisjonis suuliste muudatusettepanekute hääletusele panemise kohta vastuväiteid.

4. Sellisel viisil välja töötatud soovitused võetakse järgmise osaistungjärgu päevakorda. Kui president teeb otsuse asja kiireloomulisuse kohta, võib soovitused lisada juba käimasoleva osaistungjärgu päevakorda. Soovitused loetakse vastuvõetuks, kui vähemalt 40 parlamendiliiget ei ole esitanud enne osaistungjärgu algust nende kohta kirjalikku vastuväidet. Vastuväidete esitamise korral lisatakse komisjoni soovitused aruteluks ja hääletuseks sama osaistungjärgu päevakorda. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada muudatusettepanekuid.

Artikkel 98

Inimõiguste rikkumine

Igal osaistungjärgul võib iga vastutav komisjon selleks luba taotlemata esitada vastavalt artikli 97 lõikes 4 sätestatud menetlusele resolutsiooni ettepaneku inimõiguste rikkumise juhtumite kohta maailmas.

14. PEATÜKK

(välja jäetud)

Artikkel 99

(välja jäetud)

Artikkel 100

(välja jäetud)

Artikkel 101

(välja jäetud)

15. PEATÜKK

(välja jäetud)

Artikkel 102

(välja jäetud)

III OSA

PARLAMENDI TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS

Artikkel 103

Parlamendi tegevuse läbipaistvus

1. Parlament tagab kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 1 teise lõiguga, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 15 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 42 oma tegevuse suurima võimaliku läbipaistvuse.
2. Parlamendis toimuvad arutelud on avalikud.
3. Parlamendikomisjonide koosolekud on reeglina avalikud. Hiljemalt koosoleku päevakorra vastuvõtmise ajal võivad komisjonid otsustada jaotada koosoleku päevakorra avalikul ja kinnisel koosolekul käsitletavateks punktideks. Kui parlamendikomisjoni koosolek on kinnine, võib komisjon kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõigetega 1–4 teha üldsusele kättesaadavaks koosoleku dokumendid ja protokollid. Konfidentsiaalsusnõuete rikkumise korral kohaldatakse artiklit 153.
4. Puutumatuslega seotud menetlusi käsitlevate taotluste läbivaatamine vastutavas komisjonis artikli 7 alusel toimub alati kinnisel koosolekul.

Artikkel 104

Üldsuse juurdepääs dokumentidele

1. Kõigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 alusel õigus tutvuda parlamendi dokumentidega, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1049/2001 sätestatud põhimõtete, tingimuste ja piirangutega ning kooskõlas kodukorras sätestatud eritingimustega.

Võimaluse korral tagatakse juurdepääs parlamendi dokumentidele samadel põhimõtetel ka teistele füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

Määrus (EÜ) nr 1049/2001 avaldatakse teavitamise eesmärgil koos parlamendi kodukorraga.

2. Dokumentidele juurdepääsu mõttes tähistab väljend „parlamendi dokument” määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 3 punkti a tähenduses teksti, mille on koostanud või saanud kodukorra I osa 2. peatükis nimetatud parlamendi volitatud ametnikud, parlamendi juhtorganid, parlamendikomisjonid, parlamentidevahelised delegatsioonid või parlamendi peasekretariaat.

Üksikute parlamendiliikmete või fraktsioonide koostatud dokumendid on dokumentidele juurdepääsu mõttes parlamendi dokumendid, kui need on parlamendile esitatud kooskõlas kodukorraga.

Juhatus võtab vastu eeskirjad, et tagada parlamendi kõikide dokumentide registreerimine.

3. Parlament seab sisse parlamendi dokumentide registri. Seadusandlikele dokumentidele ja teatavatele muudele dokumendiliikidele võimaldatakse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001 registri kaudu vahetu juurdepääs. Võimaluse korral lisatakse registrisse viited muudele parlamendi dokumentidele.

Juhatus võtab vastu nimekirja dokumendiliikidest, millele on vahetu juurdepääs, ning see avaldatakse parlamendi veebisaidil. Nimekiri ei piira juurdepääsu dokumentidele, mis ei kuulu

selles loetletud dokumendiliikide hulka. Sellised dokumendid on kättesaadavad kirjaliku taotluse alusel.

Juhatus võib kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001 võtta vastu dokumentidele juurdepääsu reguleerivad eeskirjad, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. Juhatus määrab kindlaks organid, mille ülesanne on esialgsete juurdepääsutaotluste läbivaatamine (määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikkel 7), ja võtab vastu otsused kordustaotluste (määruse artikkel 8) ning tundliku sisuga dokumentidele juurdepääsu taotluste kohta (määruse artikkel 9).

5. Esimeeste konverents nimetab määruse (EÜ) 1049/2001 artikli 15 lõike 2 alusel moodustatud institutsioonidevahelisse komisjoni parlamendi esindajad.

6. Dokumentidele juurdepääsu taotluste käsitlemise järelevalve eest vastutab üks asepresidentidest.

7. Parlamendi vastutav komisjon koostab juhatuselt ja muudest allikatest saadud teabe põhjal määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklis 17 nimetatud aastaaruande ning esitab selle täiskogule.

Vastutav komisjon kontrollib ja hindab ka aruandeid, mille on määruse artikli 17 alusel vastu võtnud teised institutsioonid või asutused.

IV OSA

SUHTED TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

1. PEATÜKK

AMETISSENIMETAMISED

Artikkel 105

Euroopa Komisjoni presidendi valimine

1. Kui Euroopa Ülemkogu esitab Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadi, palub parlamendi president kandidaadil esineda parlamendi ees avaldusega ja tutvustada oma poliitilisi eesmäärke. Avaldusele järgneb arutelu.

Euroopa Ülemkogu kutsutakse arutelust osa võtma.

2. Parlament valib Euroopa Komisjoni presidendi koosseisu häälteenamusega.

Hääletus on salajane.

3. Kui kandidaat osutub valituks, teatab president sellest nõukogule ning palub nõukogul ja Euroopa Komisjoni ametisseastuval presidendil seada vastastikusel kokkuleppel üles kandidaadid komisjoni liikmete ametikohtadele.

4. Kui kandidaat ei saa nõutavat häälteenamust, palub president Euroopa Ülemkogul esitada ühe kuu jooksul uue kandidaadi, kes valitakse sama korra kohaselt.

Artikkel 106

Euroopa Komisjoni valimine

1. Pärast nõupidamist Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendiga palub parlamendi president kandidaatidel, kelle Euroopa Komisjoni ametisseastuv president ja nõukogu on volinike ametikohtadele üles seadnud, esineda asjaomaste parlamendikomisjonide ees. Need kuulamised on avalikud.

2. President võib kutsuda Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendi parlamenti teavitama, kuidas ta kavatseb oma poliitilistest suunistest lähtudes jaotada vastutusalad kavandatavas volinike kolleegiumis.

3. Asjaomane parlamendikomisjon või -komisjonid paluvad volinikukandidaadil esineda avaldusega ja vastata küsimustele. Kuulamised korraldatakse nii, et volinikukandidaat saab avaldada parlamendile kogu asjakohase teabe. Kuulamiste korraldamist käsitlevad sätted kehtestatakse kodukorra lisana¹⁶.

4. Euroopa Komisjoni ametisseastuv president tutvustab volinike kolleegiumi ja selle programmi parlamendi istungil, millest kutsutakse osa võtma Euroopa Ülemkogu eesistuja ja nõukogu eesistuja. Tema avaldusele järgneb arutelu.

5. Arutelu lõppedes võib iga fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada resolutsiooni ettepaneku. Kohaldatakse artikli 110 lõikeid 3, 4 ja 5.

¹⁶Vt XVII lisa.

Pärast resolutsiooni ettepaneku hääletust valib parlament Euroopa Komisjoni koosseisu või lükkab selle tagasi antud häälte enamusega.

Hääletus on nimeline.

Parlament võib lükata hääletuse edasi järgmisele istungile.

6. President teatab nõukogule Euroopa Komisjoni valimisest või tagasilükkamisest.

7. Kui Euroopa Komisjoni ametiaja jooksul jagatakse vastutuselad olulisel määral ümber, täidetakse vaba ametikoht või pärast uue liikmesriigi ühinemist nimetatakse ametisse uus volinik, kutsutakse asjaomased volinikud lõike 3 kohaselt esinema parlamendikomisjonidesse, mis vastutavad vastavate valdkondade eest.

Artikkel 107

Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek

1. Kümnendik parlamendi koosseisust võib esitada presidendile ettepaneku avaldada Euroopa Komisjonile umbusaldust.

2. Ettepanek kannab nime „umbusalduse avaldamise ettepanek” ja see peab olema põhjendatud. Ettepanek edastatakse Euroopa Komisjonile.

3. President teatab parlamendiliikmetele umbusalduse avaldamise ettepaneku esitamisest kohe pärast selle saamist.

4. Umbusalduse avaldamise arutelu ei või toimuda varem kui 24 tundi pärast seda, kui parlamendiliikmetele teatati umbusalduse avaldamise ettepaneku esitamisest.

5. Ettepaneku hääletus on nimeline ja see ei või toimuda varem kui 48 tundi pärast arutelu algust.

6. Arutelu ja hääletus toimuvad hiljemalt ettepaneku esitamisele järgneva osaistungjärgu jooksul.

7. Umbusalduse avaldamise ettepanek võetakse vastu antud häälte kahekolmandikulise enamusega ja parlamendi koosseisu häälteenamusega. Hääletustulemusest teatatakse nõukogu eesistujale ja Euroopa Komisjoni presidendile.

Artikkel 107a

Euroopa Liidu Kohtu kohtunike ja kohtujuristide nimetamine

Parlament nimetab vastutava komisjoni ettepaneku alusel oma esindaja seitsmest liikmest koosnevasse komiteesse, mille ülesanne on kontrollida kandidaatide sobivust Euroopa Liidu Kohtu ja Üldkohtu kohtuniku või kohtujuristi ametikohale.

Artikkel 108

Kontrollikoja liikmete ametissenimetamine

1. Kontrollikoja liikme kohtadele ülesseatud kandidaatidel palutakse esineda avaldusega vastutava parlamendikomisjoni ees ja vastata parlamendiliikmete küsimustele. Vastutav komisjon hääletab iga kandidaadi üle eraldi salajasel hääletusel.

2. Vastutav komisjon esitab parlamendile soovitusel, kas ülesseatud kandidaadid heaks kiita või mitte, tehes seda raporti vormis, milles on esitatud ettepanek iga kandidaadi kohta eraldi.

3. Hääletus toimub täiskogul kahe kuu jooksul pärast kandidaatide ülesseadmist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel teisiti. Parlament hääletab iga kandidaadi üle eraldi salajasel hääletusel ja teeb otsused antud hääle enamusega.

4. Kui parlament lükkab mõne kandidatuuri tagasi, palub president nõukogul selle kandidatuuri tagasi võtta ja esitada parlamendile uus kandidaat.

Artikkel 109

Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamine

1. Euroopa Keskpanga presidendi kohale ülesseatud kandidaadil palutakse esineda avaldusega parlamendi vastutava komisjoni ees ja vastata parlamendiliikmete küsimustele.

2. Vastutav komisjon esitab parlamendile soovitusel selle kohta, kas ülesseatud kandidaat heaks kiita või mitte.

3. Hääletus toimub kahe kuu jooksul pärast kandidaadi ülesseadmist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel teisiti.

4. Kui parlament lükkab kandidatuuri tagasi, palub president nõukogul selle kandidatuuri tagasi võtta ja esitada parlamendile uus kandidaat.

5. Sama menetlust rakendatakse Euroopa Keskpanga asepresidendi ja teiste Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamisel.

2. PEATÜKK

AVALDUSED

Artikkel 110

Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused

1. Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu liikmed võivad igal ajal paluda parlamendi presidendilt luba avalduse tegemiseks. Euroopa Ülemkogu eesistuja teeb pärast iga Euroopa Ülemkogu kohtumist avalduse. Parlamendi president otsustab, millal võib avalduse teha ning kas sellele järgneb põhjalik arutelu või võivad parlamendiliikmed 30 minuti jooksul esitada lühikesi ja täpselt sõnastatud küsimusi.

2. Kui parlament võtab päevakorda avalduse koos aruteluga, otsustab ta ühtlasi, kas arutelu lõpul võetakse vastu resolutsioon. Resolutsiooni vastuvõtmist ei planeerita siis, kui samateemaline raport on juba sama või järgmise osaistungjärgu päevakorras, välja arvatud juhul, kui president teeb erandlikel põhjustel teistsuguse ettepaneku. Kui parlament otsustab arutelu lõpul vastu võtta resolutsiooni, võib iga parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada resolutsiooni ettepaneku.

3. Resolutsiooni ettepanekud pannakse hääletusele samal päeval. President võib otsustada teha sellest reeglist erandeid. Hääletuse kohta on lubatud anda selgitusi.

4. Resolutsiooni ühisettepanek asendab sellele allakirjutanute varem esitatud resolutsiooni ettepanekud, kuid ei asenda teiste parlamendikomisjonide, fraktsioonide või parlamendiliikmete esitatud resolutsiooni ettepanekuid.

5. Pärast resolutsiooni ettepaneku vastuvõtmist ei panda teisi ettepanekuid hääletusele, kui president ei otsusta erandkorras teisiti.

Artikkel 111

Avaldused Euroopa Komisjoni otsuste selgitamiseks

Pärast nõupidamist esimeeste konverentsiga võib president paluda Euroopa Komisjoni presidendil, suhete eest Euroopa Parlamendiga vastutaval volinikul või kokkuleppe korral mõnel teisel volinikul teha parlamendile avalduse pärast Euroopa Komisjoni iga koosolekut, et selgitada peamisi vastuvõetud otsuseid. Avaldusele järgneb vähemalt 30-minutiline arutelu, mille käigus parlamendiliikmed võivad esitada lühikesi ja täpselt sõnastatud küsimusi.

Artikkel 112

Kontrollikoja avaldused

1. Seoses eelarve täitmisele heakskiidu andmisega või parlamendi tegevusega eelarvekontrolli valdkonnas võib paluda kontrollikoja presidendil tutvustada kontrollikoja aastaaruandes, eriettekannetes või arvamustes esitatud seisukohti või selgitada kontrollikoja töökava.
2. Parlament võib otsustada viia Euroopa Komisjoni ja nõukogu osavõtul läbi eraldi arutelu küsimustes, mis sellistes avaldustes tõstatatakse, eriti kui nendes juhitakse tähelepanu finantsjuhtimise eeskirjade eiramistele.

Artikkel 113

Euroopa Keskpanga avaldused

1. Euroopa Keskpanga president esitab parlamendile aastaaruande Euroopa keskpankade süsteemi tegevuse ning eelmise ja käesoleva aasta rahapoliitika kohta.
2. Aruande esitamisele järgneb üldine arutelu.
3. Euroopa Keskpanga presidendil palutakse võtta vähemalt neli korda aastas osa parlamendi vastutava komisjoni koosolekutest, et esineda avaldusega ja vastata küsimustele.
4. Euroopa Keskpanga presidenti, asepresidenti ja teisi juhatuse liikmeid kutsutakse osa võtma ka muudest koosolekutest, kui parlament või nimetatud isikud seda soovivad.
5. Lõigete 3 ja 4 alusel toimuvatest koosolekutest koostatakse ametlikes keeltes stenogramm.

Artikkel 114

Soovitus majanduspoliitika üldsuuniste kohta

1. Euroopa Komisjoni soovitus liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta edastatakse vastutavale komisjonile, kes esitab selle kohta täiskogule raporti.
2. Nõukogul palutakse teavitada parlamenti oma soovituse sisust ja Euroopa Ülemkogu seisukohast.

3. PEATÜKK

EUROOPA PARLAMENDI KÜSIMUSED

Artikkel 115

Suuliselt vastatav küsimus aruteluga

1. Parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada nõukogule või Euroopa Komisjonile küsimusi ja nõuda, et need kantaks parlamendi päevakorda.

Küsimused esitatakse kirjalikult presidendile, kes saadab need viivitamatult edasi esimeeste konverentsile.

Esimeeste konverents otsustab, kas ja millises järjekorras võtta küsimused päevakorda. Küsimused, mida ei võeta parlamendi päevakorda kolme kuu jooksul pärast nende esitamist, aeguvad.

2. Küsimused Euroopa Komisjonile tuleb saata talle vähemalt üks nädal enne istungit, mille päevakorda need küsimused võetakse, ja küsimused nõukogule vähemalt kolm nädalat enne vastavat istungit.

3. Kui küsimused puudutavad valdkondi, mida on nimetatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 42, siis käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tähtaeg ei kehti ja nõukogu peab vastama küsimustele piisavalt kiiresti, et oleks tagatud parlamendi asjakohane teavitamine.

4. Ühele küsimuse esitajatest antakse viis minutit kõneaega küsimuse selgitamiseks. Küsimusele vastab üks asjaomase institutsiooni liige.

Küsimuse esitajal on õigus kasutada ära kogu kõneaeg.

5. Artikli 110 lõikeid 2–5 kohaldatakse vajalike muudatustega.

Artikkel 116

Infotund

1. Igal osaistungjärgul peetakse Euroopa Komisjoni osavõtul infotund, mille toimumise aja määrab kindlaks parlament esimeeste konverentsi ettepanekul.

2. Ükski parlamendiliige ei tohi ühel osaistungjärgul esitada Euroopa Komisjonile üle ühe küsimuse.

3. Küsimused tuleb esitada kirjalikult presidendile, kes otsustab, kas need on vastuvõetavad ja millises järjekorras need esitatakse. Otsusest teatatakse viivitamatult küsimuse esitajale.

4. Infotunni läbiviimise kord on kindlaks määratud kodukorra lisas sätestatud suunistes¹⁷.

5. Kooskõlas esimeeste konverentsi suunistega võib korraldada eraldi infotunni nõukoguga, Euroopa Komisjoni presidendiga, Euroopa Komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga ning eurorühma esimehega.

Artikkel 117

Kirjalikult vastatavad küsimused

1. Iga parlamendiliige võib kooskõlas kodukorra lisas sätestatud suunistega¹⁸ esitada Euroopa Ülemkogu eesistujale, nõukogule, Euroopa Komisjonile või Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale kirjalikult vastatavaid küsimusi. Küsimuste sisu eest vastutavad ainult nende esitajad.

2. Küsimused tuleb esitada kirjalikult presidendile, kes edastab need adressaatidele. Kui küsimuse vastuvõetavuse suhtes on kahtlusi, teeb otsuse president. Tema otsus tehakse teatavaks küsimuse esitajale.

¹⁷Vt II lisa.

¹⁸Vt III lisa.

3. Kui küsimusele ei ole ettenähtud tähtaja jooksul vastatud, võetakse see esitaja taotlusel vastutava komisjoni järgmise koosoleku päevakorda. Artiklit 116 kohaldatakse vajalike muudatustega.

Kuna parlamendikomisjoni esimehel on artikli 193 lõike 1 kohaselt volitused kutsuda kokku komisjoni koosolek, peab ta töö nõuetekohase korraldamise huvides tegema otsuse tema poolt kokku kutsutud koosoleku päevakorra projekti kohta. See õigus ei välista artikli 117 lõike 3 kohast kohustust lisada kirjalikult vastatav küsimus koostaja taotlusel komisjoni järgmise koosoleku päevakorra projekti. Esimehel on aga kaalutusõigus, mille kohaselt ta võib poliitilisi prioriteete arvesse võttes esitada ettepaneku koosoleku tööplaani ja menetlusliku korralduse kohta (näiteks aruteluta menetlus ja vajaduse korral jätkutegevust puudutava otsuse tegemine või, kui see on asjakohane, soovitus lükata selle päevakorrapunkti arutamine edasi järgmisele koosolekule).

4. Küsimustele, mis nõuavad kiiret vastust, kuid mitte üksikasjalikku uurimist (prioriteetsed küsimused), vastatakse kolme nädala jooksul alates nende edastamisest adreessaatidele. Iga parlamendiliige võib esitada ühe prioriteetse küsimuse kuus.

Muudele (mitteprioriteetsetele) küsimustele vastatakse kuue nädala jooksul alates nende edastamisest adreessaatidele.

Parlamendiliikmed määravad kindlaks, millist tüüpi küsimuse nad esitavad. Lõpliku otsuse teeb president.

5. Küsimused ja vastused avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 118

Kirjalikult vastatavad küsimused Euroopa Keskpangale

1. Iga parlamendiliige võib kooskõlas kodukorra lisas sätestatud suunistega¹⁹ esitada Euroopa Keskpangale kirjalikult vastatavaid küsimusi.

2. Küsimused esitatakse kirjalikult vastutava komisjoni esimehele, kes edastab need Euroopa Keskpangale.

3. Küsimused ja vastused avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. Kui küsimusele ei ole ettenähtud tähtajaks vastatud, võetakse see esitaja taotlusel vastutava komisjoni järgmise Euroopa Keskpanga presidendi osavõtul toimuva koosoleku päevakorda.

4. PEATÜKK

TEISTE INSTITUTSIOONIDE ARUANDED

Artikkel 119

Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded

1. Teiste institutsioonide aasta- ja muude aruannete kohta, mille puhul aluslepingutes on ette nähtud konsulteerimine Euroopa Parlamendiga või mille puhul muudes õigusnormides on ette nähtud, et Euroopa Parlament avaldab arvamust, koostatakse raport, mis esitatakse täiskogule.

2. Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded, mis ei kuulu lõike 1 reguleerimisalasse, edastatakse vastutavale komisjonile, kes võib teha ettepaneku koostada artikli 48 alusel raport.

¹⁹Vt III lisa.

5. PEATÜKK

RESOLUTSIOONID JA SOOVITUSED

Artikkel 120

Resolutsiooni ettepanekud

1. Iga parlamendiliige võib esitada resolutsiooni ettepaneku Euroopa Liidu tegevusvaldkonda kuuluva küsimuse kohta.

Ettepanek ei tohi olla pikem kui 200 sõna.

2. Vastutav komisjon otsustab, millist menetlust kasutada.

Vastutav komisjon võib resolutsiooni ettepaneku ühendada teiste resolutsiooni ettepanekute või raportitega.

Vastutav komisjon võib võtta vastu arvamuse, mille võib esitada kirja vormis.

Vastutav komisjon võib otsustada koostada artikli 48 nõuetele vastava raporti.

3. Resolutsiooni ettepaneku autoreid teavitatakse vastutava komisjoni ja esimeeste konverentsi otsustest.

4. Raport sisaldab resolutsiooni ettepaneku teksti.

5. Euroopa Liidu teistele institutsioonidele kirja vormis esitatavad arvamused edastab neile president.

6. Resolutsiooni ettepaneku autoril või autoritel on õigus võtta artikli 110 lõike 2, artikli 115 lõike 5 või artikli 122 lõike 2 alusel esitatud resolutsiooni ettepanek enne lõpphääletust tagasi.

7. Lõike 1 alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku võivad resolutsiooni ettepaneku autor, autorid või esimene allkirjutanu tagasi võtta seni, kuni vastutav komisjon ei ole otsustanud koostada lõike 2 alusel selle kohta raportit.

Kui vastutav komisjon on raporti koostamise otsusega resolutsiooni ettepaneku üle võtnud, on ainult vastutaval komisjonil õigus seda kuni lõpphääletuse alguseni tagasi võtta.

8. Tagasivõetud resolutsiooni ettepaneku võib üle võtta ja kohe uuesti esitada fraktsioon, parlamendikomisjon või sama arv parlamendiliikmeid, kellel on õigus seda esitada.

Komisjonid peavad tagama, et resolutsiooni ettepanekute, mis on esitatud käesoleva artikli alusel ja vastavad kehtestatud nõuetele, tegeletakse edasi ja nende alusel koostatud dokumentides osutatakse nõuetekohaselt esialgsele resolutsiooni ettepanekule.

Artikkel 121

Soovitused nõukogule

1. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada ettepaneku võtta vastu soovitus nõukogule küsimustes, mida reguleerib Euroopa Liidu lepingu V jaotis, või juhul, kui parlamendiga ei ole rahvusvahelise lepingu küsimuses kodukorra artikli 90 või 91 alusel konsulteeritud.

2. Sellised ettepanekud saadetakse läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, edastab ta ettepaneku parlamendile, järgides kodukorras sätestatud korda.

3. Raportit esitades esitab vastutav komisjon parlamendile nõukogule antava soovitusena ettepaneku, lisades sellele lühikese seletuskirja ja vajaduse korral ka nõuandvate komisjonide arvamused.

Lõike kohaldamisel ei ole vaja esimeeste konverentsi eelnevat luba.

4. Kohaldatakse artikli 97 sätteid.

Artikkel 122

Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamine

1. Parlamendikomisjon, parlamentidevaheline delegatsioon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada presidendile kirjaliku taotluse korraldada arutelu inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise kiireloomuliste juhtumite üle (artikli 137 lõige 3).

2. Lõikes 1 osutatud taotluste ja IV lisa sätete alusel koostab esimeeste konverents nimekirja arutelu teemadest, mis lisatakse järgmise inimõiguste, demokraatia või õigusriigi põhimõtte rikkumist käsitleva arutelu lõplikku päevakorra projekti. Päevakorda võetavate teemade ja alateemade koguarv ei tohi olla suurem kui kolm.

Vastavalt artikli 140 sätetele võib parlament jätta kõrvale mõne teema, mille arutamine oli ette nähtud, ja asendada selle teemaga, mille arutamist ei olnud ette nähtud. Resolutsiooni ettepanekud nendel teemadel tuleb esitada selle päeva õhtuks, kui päevakord vastu võetakse. Täpse tähtaja selliste resolutsiooni ettepanekute esitamiseks määrab president.

3. Fraktsioonidele ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele eraldatakse arutelude koguajast kõneajaga vastavalt artikli 149 lõigetele 4 ja 5 kokku kuni 60 minutit osaistungjärgu kohta.

Pärast resolutsiooni ettepanekute tutvustamiseks ja nende hääletuseks vajaliku aja ning Euroopa Komisjonile ja nõukogule eraldatud kõneaja arvesse võtmist üle jääv aeg jagatakse fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete vahel.

4. Arutelu lõppedes toimub viivitamatult hääletus. Artiklit 170 ei kohaldata.

Presidendi ja esimeeste konverentsi otsusega võib käesoleva artikli alusel toimuvaid hääletusi ühendada.

5. Kui ühel ja samal teemal esitatakse kaks või enam resolutsiooni ettepanekut, kohaldatakse artikli 110 lõiget 4.

6. President ja fraktsioonide esimehed võivad otsustada, et resolutsiooni ettepanek pannakse hääletusele ilma aruteluta. Sellise otsuse vastuvõtmiseks on vaja kõigi fraktsioonide esimeeste ühehäälsel nõusolekul.

Resolutsiooni ettepanekute suhtes, mis on lisatud päevakorda inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite käsitlemiseks, artiklite 174, 175 ja 177 sätteid ei kohaldata.

Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumeid käsitlevaks aruteluks esitatakse resolutsiooni ettepanekud alles pärast teemade nimekirja vastuvõtmist. Resolutsiooni ettepanekud, mida ei jõuta aruteluks ette nähtud aja jooksul käsitleda, aeguvad. Sama kehtib resolutsiooni ettepanekute kohta, mille puhul on artikli 155 lõike 3 alusel esitatud taotluse põhjal

kindlaks tehtud, et puudub kvoorum. Parlamendiliikmetel on õigus esitada sellised ettepanekud uuesti, et need vaadataks vastavalt artiklile 120 läbi parlamendikomisjonis või kantaks järgmise osaistungjärgu päevakorda inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutelu raames.

Teemat ei saa võtta inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise arutelu raames päevakorda juhul, kui see juba on sama osaistungjärgu päevakorras.

Kodukorras puudub säte, mis lubaks lõike 2 teise lõigu alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku ja parlamendikomisjoni sama teemat käsitleva raporti üle korraldada ühise arutelu.

* * *

Kui artikli 155 lõike 3 alusel nõutakse kvoorumi kontrollimist, kehtib see nõue üksnes hääletusele pandava resolutsiooni ettepaneku suhtes, mitte järgnevate resolutsiooni ettepanekute suhtes.

Artikkel 123

Kirjalikud deklaratsioonid

1. Kuni viis parlamendiliiget võivad esitada kirjaliku deklaratsiooni pikkusega kuni 200 sõna teema kohta, mis kuulub Euroopa Liidu pädevusse ega hõlma küsimusi, mida parajasti käsitletakse seadusandlikus protsessis. President annab loa iga üksikjuhtumi puhul eraldi. Kirjalikud deklaratsioonid trükitakse ametlikes keeltes ja jagatakse laiali. Need kantakse koos allakirjutanute nimedega registrisse. Register on avalik ning asub osaistungjärkude ajal istungisaali sissepääsu ees ja osaistungjärkude vahelisel ajal sobivas kohas, mille määrab kindlaks kvestorite kogu.

Kirjaliku deklaratsiooni sisu ei tohi väljuda deklaratsiooni raamidest ja eelkõige ei tohi see sisaldada otsust küsimustes, mille vastuvõtmiseks on kodukorras sätestatud kindel kord ja pädevus.

2. Iga parlamendiliige võib anda registrisse kantud deklaratsioonile oma allkirja.

3. Kui deklaratsioonile on alla kirjutanud parlamendi koosseisu enamus, teatab president sellest parlamendile, allakirjutanute nimed avaldatakse protokollis ja deklaratsioon avaldatakse vastuvõetud tekstina.

4. Menetlus lõpeb sellega, et osaistungjärgu lõpus edastatakse deklaratsioon koos allakirjutanute nimedega deklaratsioonis nimetatud adressaatidele.

5. Kirjalik deklaratsioon, mis on olnud registris üle kolme kuu ja millele ei ole selleks ajaks alla kirjutanud vähemalt pool parlamendi koosseisust, aegub.

Artikkel 124

Konsulterimine Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomiteega

1. Kui Euroopa Liidu toimimise leping näeb ette konsulterimist Majandus- ja Sotsiaalkomiteega, algatab president nõuandemenetluse ja teavitab sellest parlamenti.

2. Parlamendikomisjon võib taotleda, et üldiste probleemide või konkreetsete küsimuste käsitlemisel konsulteritaks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega.

Parlamendikomisjon teatab tähtaja, mille jooksul palutakse Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomiteel esitada oma arvamus.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega konsulterimise taotluse kiidab parlament heaks ilma aruteluta.

3. Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamused saadetakse vastutavale komisjonile.

Artikkel 125

Konsulterimine Regioonide Komiteega

1. Kui Euroopa Liidu toimimise leping näeb ette konsulterimist Regioonide Komiteega, algatab president nõuandemenetluse ja teavitab sellest parlamenti.
2. Parlamendikomisjon võib taotleda, et üldiste probleemide või konkreetsete küsimuste käsitlemisel konsulteritaks Regioonide Komiteega.

Parlamendikomisjon teatab tähtaja, mille jooksul palutakse Regioonide Komiteel esitada oma arvamus.

Regioonide Komiteega konsulterimise taotluse kiidab parlament heaks ilma aruteluta.

3. Regioonide Komitee arvamused saadetakse vastutavale komisjonile.

Artikkel 126

Taotlused Euroopa ametitele

1. Juhul, kui parlamendil on õigus esitada Euroopa ametitele taotlusi, võib iga parlamendiliige esitada sellise taotluse kirjalikult parlamendi presidendile. Taotlustes tõstatatud küsimused peavad kuuluma asjaomase ameti vastutusalasse ning neile lisatakse küsimustega seotud asjaolusid ja liidu huve selgitav taustateave.
2. President saadab pärast konsulterimist vastutava komisjoniga taotluse edasi asjaomasele ametile või võtab muid asjakohaseid meetmeid. Taotluse esitanud parlamendiliiget teavitatakse viivitamatult presidendi otsusest. Kõik taotlused, mille president asjaomasele ametile saadab, sisaldavad vastamise tähtaega.
3. Kui asjaomane amet on seisukohal, et ei saa sellisel kujul esitatud taotlusele vastata või soovib, et taotlust muudetaks, teavitab ta sellest viivitamatult parlamendi presidenti, kes võtab asjakohaseid meetmeid, konsulterides vajaduse korral eelnevalt vastutava komisjoniga.

6. PEATÜKK

INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED

Artikkel 127

Institutsioonidevahelised kokkulepped

1. Parlament võib aluslepingute kohaldamiseks või menetluste parandamiseks või täpsustamiseks sõlmida teiste institutsioonidega kokkuleppeid.

Kokkuleppe võib vormistada ühisdeklaratsiooni, kirjavahetuse, toimimisjuhendi või muu sobiva dokumendi vormis. President kirjutab kokkuleppele alla pärast seda, kui põhiseaduskomisjon on selle läbi vaadanud ja parlament heaks kiitnud. Kokkuleppe võib teavitamise eesmärgil avaldada kodukorra lisana.

2. Kui kokkulepe eeldab parlamendiliikmete või parlamendi organite seniste kodukorrast tulenevate menetlusi puudutavate õiguste või kohustuste muutmist või uute kehtestamist või kodukorra või selle tõlgendamise muul viisil muutmist, edastatakse küsimus enne kokkuleppe allakirjutamist artikli 211 lõigete 2–6 alusel läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

7. PEATÜKK

HAGI ESITAMINE EUROOPA LIIDU KOHTULE

Artikkel 128

Menetlus Euroopa Liidu Kohtus

1. Parlament uurib liidu õigusakte ja rakendusmeetmeid tähtaja jooksul, mis on aluslepingutes ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirjas liidu institutsioonidele ning füüsilistele ja juriidilistele isikutele hagi esitamiseks ette nähtud, et veenduda, kas aluslepingute sätteid ja eriti parlamendi õigusi käsitlevaid sätteid on täielikult järgitud.

2. Kui vastutav komisjon on seisukohal, et liidu õigust on rikutud, annab ta selle kohta parlamendile aru, vajaduse korral suuliselt.

3. President esitab vastutava komisjoni soovitusel alusel parlamendi nimel Euroopa Liidu Kohtule hagi.

President võib panna otsuse hagi kohta järgmise osaistungjärgu alguses täiskogul hääletusele. Kui parlament hääletab antud hääle enamusega hagi vastu, võtab president hagi tagasi.

Kui president esitab kohtule hagi vastutava komisjoni soovitusel vastaselt paneb ta otsuse hagi kohta järgmise osaistungjärgi alguses täiskogul hääletusele.

4. President esitab parlamendi nimel kohtuasjade kohta tähelepanekuid või sekkub menetlusse pärast vastutava komisjoniga konsulteerimist.

Kui president kavatses vastutava komisjoni soovitusel kõrvale kalduda, teavitab ta sellest vastavat komisjoni ja edastab küsimuse esimeeste konverentsile, märkides ära oma otsuse põhjused.

Kui esimeeste konverents on seisukohal, et Euroopa Liidu Kohtu menetluses olevas kohtuasjas, mis käsitleb parlamendi õigusakti kehtivust, ei ole parlamendil erandkorras vaja tähelepanekuid esitada või menetlusse sekkuda, esitatakse küsimus viivitamatult täiskogule.

Edasilükkamatutel juhtudel võib president võtta kasutusele ettevaatusabinõusid, et pidada kinni kohtu seatud tähtaegadest. Sellistel juhtudel rakendatakse käesolevas lõikes sätestatud menetlust võimalikult kiiresti.

Kodukord ei takista vastutaval komisjonil otsustamast asjakohase menetluse üle, et edastada kiireloomulistel juhtudel oma soovitus õigeaegselt.

Artikli 90 lõikes 6 nähakse ette konkreetne menetlus seoses parlamendi otsusega kasutada oma õigust küsida Euroopa Kohtult vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 11 arvamust rahvusvahelise lepingu kooskõla kohta aluslepingutega. Kõnealune säte on lex specialis, mis on artiklis 128 sätestatud üldnormi suhtes ülimuslik.

Kuna küsimus on Euroopa Parlamendi õiguste kasutamises Euroopa Liidu Kohtu ees ja kõnealune akt ei kuulu artikli 128 kohaldamisalasse, rakendatakse kõnealuses artiklis ette nähtud menetlust analoogia põhjal.

Artikkel 129

(välja jäetud)

V OSA

SUHTED RIIKIDE PARLAMENTIDEGA

Artikkel 130

Teabevahetus, kontaktid ning vastastikune ruumide ja muude vahendite kasutamine

1. Parlament hoiab liikmesriikide parlamente oma tegevusega regulaarselt kursis.
2. Parlamentidevahelise koostöö tulemusliku ja regulaarse korralduse ja edendamise üle liidus vastavalt riikide parlamentide rolli Euroopa Liidus käsitleva protokollile artiklile 9 peetakse läbirääkimisi esimeeste konverentsilt saadud volituste alusel pärast komisjonide esimeeste konverentsiga konsulteerimist.

Euroopa Parlament kiidab kõik selliseid küsimusi käsitlevad kokkulepped heaks kodukorra artiklis 127 osutatud korras.

3. Parlamendikomisjon võib alustada dialoogi otse riikide parlamentidega komisjonide tasandil selleks eraldatud eelarveassigneeringute piires. See võib hõlmata seadusandlikule tegevusele eelnevat ja järgnevat koostööd sobivas vormis.
4. Liidu tasandi seadusandlikku menetlust käsitlev dokument, mille riigi parlament on ametlikult saatnud Euroopa Parlamendile, edastatakse dokumendis käsitletava teema eest vastutavale komisjonile.
5. Esimeeste konverents võib volitada presidenti pidama läbirääkimisi liikmesriikide parlamentidega ruumide ja muude vahendite vastastikuseks kasutamiseks ning ettepanekute tegemiseks muude abinõude kohta, et aidata kaasa riikide parlamentidega suhtlemisele.

Artikkel 131

Euroopa Ühenduse Küsimustega Tegelevate Komisjonide Konverents (COSAC)

1. Presidendi ettepanekul nimetab esimeeste konverents parlamendi delegatsiooni COSACi juurde ja võib anda delegatsioonile tegutsemisvolitused. Delegatsiooni juhivad Euroopa Parlamendi asepresident, kes vastutab suhete eest riikide parlamentidega, ja institutsiooniliste küsimuste eest vastutava komisjoni esimees.
2. Delegatsiooni teised liikmed valitakse COSACi koosolekul arutusele tulevatest temadest lähtuvalt nii, et võimaluse korral on liikmeteks nende temade eest vastutavate komisjonide esindajad. Pärast iga koosolekut esitab delegatsioon aruande.
3. Võetakse arvesse poliitiliste jõudude esindatust parlamendis.

Artikkel 132

Parlamentide konverents

Esimeeste konverents nimetab konverentsile või muule parlamentide esindajate kogule saadetava Euroopa Parlamendi delegatsiooni liikmed ja annab delegatsioonile tegutsemisvolitused, mis vastavad asjakohastele Euroopa Parlamendi resolutsioonidele. Delegatsioon valib endale juhi ja vajaduse korral ühe või mitu asejuhti.

VI OSA

ISTUNGJÄRGUD

1. PEATÜKK

PARLAMENDI ISTUNGJÄRGUD

Artikkel 133

Parlamendi koosseisu ametiaeg ning istungjärgud, osaistungjärgud ja istungid

1. Parlamendi koosseisu ametiaja pikkus on võrdne 20. septembri 1976. aasta aktis sätestatud parlamendiliikmete ametiaja pikkusega.
2. Nimetatud akti ja aluslepingute alusel on istungjärk aastapikkune periood.
3. Osaistungjärk on parlamendi koosolek, mis reeglina kutsutakse kokku igal kuul ja mis jaguneb ühe päeva pikkusteks istungiteks.

Ühel ja samal päeval toimuvaid parlamendi istungeid loetakse üheks istungiks.

Artikkel 134

Parlamendi kokkukutsumine

1. Parlament tuleb kokku, ilma et selleks oleks vaja eraldi kutset, iga aasta märtsi teisel teisipäeval ja otsustab istungjärgu katkestuste kestuse.
2. Lisaks tuleb parlament kokku, ilma et selleks oleks vaja eraldi kutset, esimesel teisipäeval pärast ühe kuu möödumist 20. septembri 1976. aasta akti artikli 10 lõikes 1 nimetatud ajavahemiku lõpust.
3. Esimeeste konverents võib põhjendatud otsusega muuta lõike 1 alusel määratud katkestuste kestust vähemalt kaks nädalat enne istungjärgu jätkumise kuupäeva, mille parlament on varem kindlaks määranud; istungjärgu jätkumise kuupäeva ei tohi edasi lükata rohkem kui kahe nädala võrra.
4. Erandkorras kutsub president pärast nõupidamist esimeeste konverentsiga parlamendi kokku kas parlamendi koosseisu enamuse, Euroopa Komisjoni või nõukogu taotlusel.

President võib esimeeste konverentsi heakskiidul parlamendi erandkorras kokku kutsuda ka kiireloomulistel juhtudel.

Artikkel 135

Istungite ja koosolekute toimumiskoht

1. Parlament peab istungeid ja parlamendikomisjonide koosolekuid vastavalt aluslepingute sätetele.

Brüsselis peetavate täiendavate osaistungjärkude korraldamise ettepanekud ja nende muudatusettepanekud võetakse vastu antud häälte enamusega.

2. Iga parlamendikomisjon võib taotleda, et üks või mitu koosolekut korraldataks mõnes muus kohas. Põhjendatud taotlus esitatakse presidendile, kes edastab selle juhatusele. Kiireloomulistel juhtudel võib president teha otsuse ise. Kui juhatus või president taotlust ei rahulda, tuleb otsust põhjendada.

Artikkel 136

Parlamendiliikmete osavõtt istungitest

1. Igal istungil pannakse välja kohalolijate nimekiri, millesse parlamendiliikmed annavad allkirja.
2. Iga istungi protokollis kantakse kohalviibinud parlamendiliikmete nimed vastavalt kohalolijate nimekirjale.

2. PEATÜKK

PARLAMENDI TÖÖPLAAN

Artikkel 137

Päevakorra projekt

1. Enne iga osaistungjärgu algust koostab esimeeste konverents komisjonide esimeeste konverentsi soovitude alusel päevakorra projekti, milles võetakse arvesse artiklis 35 osutatud eelnevalt kokku lepitud Euroopa Komisjoni tööprogrammi.

Euroopa Komisjon ja nõukogu võivad presidendi kutsel osaleda esimeeste konverentsi nõupidamistel, millel käsitletakse päevakorra projekti.

2. Päevakorra projektis võib ära märkida arutusele tulevate küsimuste hääletusele panemise ajad.
3. Artikli 122 alusel võib päevakorra projektis ette näha ühe või kaks ajavahemikku kogukestusega mitte üle 60 minuti inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamiseks.
4. Lõplik päevakorra projekt tehakse parlamendiliikmetele kättesaadavaks hiljemalt kolm tundi enne osaistungjärgu algust.

Artikkel 138

Menetlus täiskogul ilma muudatusettepanekute ja aruteluta

1. Kõik seadusandlikud ettepanekud (esimesel lugemisel) ja muud kui seadusandliku resolutsiooni ettepanekud, mille parlamendikomisjon võtab vastu vähem kui kümnendiku vastava komisjoni liikmete vastuhäältega, kantakse parlamendi osaistungjärgu päevakorra projekti hääletuseks muudatusettepanekuteta.

Sellise päevakorrapunkti üle toimub üks hääletus, välja arvatud juhul, kui enne lõpliku päevakorra projekti koostamist on fraktsioon või vähemalt kümnendik parlamendiliikmetest palunud kirjalikult luba esitada kõnealuse õigusakti kohta muudatusettepanekuid; sellisel juhul määrab president kindlaks muudatusettepanekute esitamise tähtaja.

2. Punktides, mis on lõplikku päevakorra projekti kantud hääletuseks ilma muudatusettepanekuteta, istungil arutelu ei toimu, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab osaistungjärgu alguses päevakorra kinnitamisel esimeeste konverentsi ettepanekul teisiti või kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on esitanud vastava taotluse.

3. Osaistungjärgu lõpliku päevakorra projekti koostamisel võib esimeeste konverents teha ettepaneku võtta päevakorda veel punkte menetlemiseks ilma muudatusettepanekute ja aruteluta. Parlament ei tohi võtta sellist ettepanekut päevakorra kinnitamisel vastu, kui fraktsioon või

vähemalt 40 parlamendiliiget on hiljemalt üks tund enne osaistungjärgu algust väljendanud sellele kirjalikult vastuseisu.

4. Kui päevakorrapunkt pannakse hääletusele ilma aruteluta, võib raportöör või vastutava komisjoni esimees esineda vahetult enne hääletamist kuni kaheminutilise avaldusega.

Artikkel 139

Lühiettekanne

Raportööri taotlusel või esimeeste konverentsi ettepanekul võib parlament otsustada, et küsimust, mis ei vaja põhjalikku arutelu, käsitletakse täiskogu istungil raportööri lühiettekanne kujul. Sellisel juhul on Euroopa Komisjonil võimalus vastata ja järgneb kuni kümneminutilise arutelu, mille jooksul president võib anda kuni üheks minutiks sõna parlamendiliikmetele, kes annavad märku soovist sõna võtta.

Artikkel 140

Päevakorra kinnitamine ja muutmine

1. Iga osaistungjärgu alguses teeb parlament otsuse lõpliku päevakorra projekti kohta. Muudatusettepanekuid võivad esitada parlamendikomisjonid, fraktsioonid või vähemalt 40 parlamendiliiget. Muudatusettepanekud tuleb esitada presidendile hiljemalt üks tund enne osaistungjärgu algust. President võib anda sõna ettepaneku esitajale, ühele sõnavõtjale ettepaneku poolt ja ühele sõnavõtjale ettepaneku vastu; sõnavõtu pikkus on kuni üks minut.

2. Pärast kinnitamist ei ole päevakorda enam võimalik muuta, välja arvatud artiklite 142 ja 174–178 kohaldamisel või presidendi ettepanekul.

Kui menetlusega seotud päevakorra muutmise ettepanek lükatakse tagasi, ei saa seda sama osaistungjärgu jooksul enam esitada.

3. Enne istungi lõppenuks kuulutamist teatab president parlamendile järgmise istungi toimumise kuupäeva, kellaaja ja päevakorra.

Artikkel 141

Erakorraline arutelu

1. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada taotluse, et parlamendi päevakorda võetaks erakorraline arutelu Euroopa Liidu poliitika seisukohast olulisel teemal. Ühe osaistungjärgu jooksul toimub üldjuhul ainult üks erakorraline arutelu.

2. Vastav taotlus tuleb esitada presidendile kirjalikult vähemalt kolm tundi enne selle osaistungjärgu algust, millel erakorraline arutelu peaks toimuma. Taotlus pannakse hääletusele päevakorra kinnitamisel osaistungjärgu alguses.

3. Seoses sündmustega, mis toimuvad pärast osaistungjärgu päevakorra kinnitamist, võib president pärast konsulteerimist fraktsioonide esimeestega teha ettepaneku korraldada erakorraline arutelu. Vastav ettepanek pannakse hääletusele istungi alguses või päevakorras ettenähtud hääletuse ajal ning parlamendiliikmeid teavitatakse sellest vähemalt üks tund ette.

4. President määrab kindlaks erakorralise arutelu toimumise aja. Erakorralise arutelu kestus ei tohi ületada 60 minutit. Kõneajag jagatakse fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete vahel artikli 149 lõigete 4 ja 5 alusel.

5. Arutelu lõpetatakse resolutsiooni vastu võtmata.

Artikkel 142

Kiireloomulisus

1. President, parlamendikomisjon, fraktsioon, vähemalt 40 parlamendiliiget, Euroopa Komisjon või nõukogu võivad esitada parlamendile taotluse käsitleda ettepanekut kiireloomulisena, kui ettepaneku osas konsulteeritakse parlamendiga artikli 43 lõike 1 alusel. Taotlus tuleb esitada kirjalikult ja see peab olema põhjendatud.

2. Kui presidendile on esitatud taotlus kiireloomulise arutelu korraldamiseks, teavitab ta sellest parlamenti. Taotlus pannakse hääletusele selle istungi alguses, mis järgneb istungile, millel president parlamenti taotlusest teavitas, tingimusel et ettepanek, mida taotlus käsitleb, on ametlikes keeltes välja jagatud. Kui ühe ja sama teema käsitlemiseks on esitatud mitu kiireloomulise arutelu taotlust, kehtib otsus taotluse heakskiitmise või tagasilükkamise kohta kõikide vastava teema käsitlemiseks esitatud taotluste suhtes.

3. Enne hääletust võivad kuni kolmeks minutiks sõna saada ainult taotluse esitaja, üks sõnavõtja taotluse poolt, üks sõnavõtja taotluse vastu ning vastutava komisjoni esimees ja/või raportöör.

4. Kiireloomulistena käsitletavat küsimused võetakse päevakorda eelisjärjekorras. President määrab kindlaks arutelu ja hääletuse toimumise aja.

5. Kiireloomuline arutelu võib toimuda ilma raportita või erandkorras vastutava komisjoni suulise ettekande alusel.

Artikkel 143

Ühine arutelu

Parlament võib igal ajal teha otsuse arutada sarnaseid või omavahel seotud teemasid üheaegselt.

Artikkel 144

Tähtajad

Teksti arutelu ja hääletus võib toimuda ainult juhul, kui tekst on vähemalt 24 tundi varem välja jagatud, välja arvatud artiklites 122 ja 142 osutatud kiireloomulistel juhtudel.

3. PEATÜKK

ISTUNGITE LÄBIVIIMISE ÜLDINE KORD

Artikkel 145

Päas istungisaali

1. Õigus istungisaali siseneda on üksnes parlamendi, Euroopa Komisjoni ja nõukogu liikmetel, parlamendi peasekretäril, istungisaalis töökohustusi täitval personalil, Euroopa Liidu ekspertidel ja ametnikel.

2. Rõdule lubatakse üksnes isikud, kellel on parlamendi presidendi või peasekretäri nõuetekohaselt väljastatud sissepääsuluba.

3. Rõdule lubatud külastajad peavad istuma ja olema vaikselt. Kui külastaja väljendab kärarikkalt heakskiitu või rahulolematust, saadavad saaliteenindajad ta viivitamatult välja.

Artikkel 146

Keeled

1. Kõik parlamendi dokumendid koostatakse ametlikes keeltes.
2. Igal parlamendiliikmel on õigus parlamendis sõna võtta soovikohases ametlikus keeles. Sõnavõtt tõlgitakse sünkroonselt teistesse ametlikes keeltesse ja kõikidesse muudesse keeltesse, mida juhatus vajalikuks peab.
3. Parlamendikomisjonide ja delegatsioonide koosolekutel toimub sünkroontõlge nendes ametlikes keeltes, mida kasutavad ja mille tõlget taotlevad asjaomase parlamendikomisjoni või delegatsiooni liikmed või asendusliikmed.
4. Väljaspool tavapärast töökohta toimuvatel parlamendikomisjoni või delegatsiooni koosolekutel tagatakse sünkroontõlge nendes ametlikes keeltes, mida kasutavad parlamendikomisjoni või delegatsiooni liikmed, kes on koosolekust osavõttu kinnitanud. Parlamendikomisjoni või delegatsiooni liikmete nõusolekul võib nimetatud sätet kohaldada erandjuhtudel paindlikumalt. Lahkarvamuse korral otsustab juhatus.

Kui pärast hääletustulemuse väljakuulutamist selgub, et tekstide sõnastus ei lange eri keeltes kokku, otsustab president artikli 171 lõike 5 alusel, kas väljakuulutatud hääletustulemus on kehtiv. Hääletustulemuse kehtivaks tunnistamise korral otsustab president, millises keeles esitatud teksti versioon loetakse vastuvõetuks. Vastuvõetud ametliku versioonina ei käsitleta alati teksti originaalversiooni, kuna võib tekkida olukord, kus kõik tõlked erinevad originaalversioonist.

Artikkel 147

Üleminekukord

1. Kuni parlamendi seitsmenda ametiaja lõpuni²⁰ kestva üleminekuaja lõpuni on kõrvalekalded artiklist 146 lubatud, kui ametliku keele jaoks ei ole asjakohastele abinõudele vaatamata piisavalt tõlke või tõlkijaid.
2. Juhatus teeb peasekretäri ettepanekul iga sellise ametliku keele puhul kindlaks lõikes 1 osutatud asjaolude olemasolu ja vaatab otsuse iga poole aasta järel peasekretäri eduaruande alusel üle. Juhatus võtab vastu vajalikud rakenduseeskirjad.
3. Kohaldatakse nõukogu poolt aluslepingute alusel vastu võetud ajutisi erisätteid õigusaktide koostamise kohta, välja arvatud määrused, mida võtavad vastu Euroopa Parlament ja nõukogu ühiselt.
4. Juhatus põhjendatud soovitusel võib Euroopa Parlament igal ajal otsustada tunnistada käesolev artikkel varem kehtetuks või lõikes 1 nimetatud tähtaja lõppemisel pikendada seda tähtaega.

Artikkel 148

Dokumentide väljajagamine

Parlamendi arutelude ja otsuste aluseks olevad dokumendid trükitakse ning jagatakse parlamendiliikmetele. Dokumentide nimekiri avaldatakse parlamendi istungi protokollis.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, on parlamendiliikmetel ja fraktsioonidel vahetu juurdepääs Euroopa Parlamendi sisemisele arvutivõrgule, mille kaudu on kättesaadavad

²⁰Pikendatud parlamendi 11. märtsi 2009. aasta otsusega.

ettevalmistavad mittekonfidentsiaalsed dokumendid (raporti projekt, soovitus projekt, arvamuse projekt, töödokument ja parlamendikomisjonis esitatud muudatusettepanekud).

Artikkel 149

Kõneaja eraldamine ja sõnavõtjate nimekiri

1. Esimeeste konverents võib teha parlamendile ettepaneku eraldada kõneaga konkreetsel teemal toimuvaks aruteluks. Parlament teeb ettepaneku kohta otsuse ilma aruteluta.
2. Parlamendiliige võib sõna võtta ainult siis, kui president annab selleks loa. Sõnavõtt peetakse oma kohalt, pöördudes presidendi poole. Kui sõnavõtja kaldub teemast kõrvale, kutsub president teda korrale.
3. President võib arutelu esimeseks osaks koostada sõnavõtjate nimekirja, millesse kantakse fraktsioonide suuruse järjekorras üks või mitu voozu sõnavõtjaid igast sõna võtta soovivast fraktsioonist ja üks fraktsioonilise kuulumuseta parlamendiliige.
4. Kõneaja eraldamisel arutelu selles osas lähtutakse järgmistest kriteeriumitest:
 - a) üks osa kõneajast jaotatakse kõikide fraktsioonide vahel võrdselt;
 - b) teine osa jaotatakse fraktsioonide vahel proportsionaalselt, vastavalt nende liikmete koguarvule;
 - c) fraktsioonilise kuulumuseta parlamendiliikmetele eraldatakse kõneaga kokku vastavalt fraktsioonidele punktide a ja b alusel eraldatavale kõneajale.
5. Kui kõneaga eraldatakse mitme päevakorrapunkti jaoks, teavitavad fraktsioonid presidenti sellest, kuidas neile eraldatud kõneag jaotub üksikute päevakorrapunktide vahel. President tagab kõneajast kinnipidamise.
6. Arutelu ülejäänud aega eelnevalt ei jaotata. Selle asemel palub president parlamendiliikmetel sõna võtta üldjuhul kuni ühe minuti jooksul. President tagab võimaluste piires, et kordamööda saavad sõna eri poliitiliste vaadete ja eri liikmesriikide esindajad.
7. Vastava taotluse korral võib sõnavõtu eesõiguse anda vastutava komisjoni esimehele või raportööri ja oma fraktsiooni nimel kõneleda soovivatele fraktsiooni esimeestele või neid asendavatele parlamendiliikmetele.
8. Kui sõnavõtja on sellega nõus ja president on veendunud, et see ei häiri arutelu kulgu, võib president anda sõna parlamendiliikmele, kes sinist kaarti tõstes annab märku soovist esitada teise parlamendiliikme sõnavõtu ajal talle kuni poole minuti pikkune küsimus.
9. Parlamendiliikme sõnavõtt istungi protokollis, menetlusega seotud ettepanekute, lõpliku päevakorra projekti või päevakorra muutmise teemal ei tohi kesta kauem kui üks minut.
10. Ilma et see piiraks presidendi muid volitusi distsiplinaarküsimustes, võib president lasta istungi arutelude stenogrammist kustutada nende parlamendiliikmete sõnavõttud, kellele ta ei ole sõna andnud või kes on ületanud neile eraldatud kõneaga.
11. Euroopa Komisjonile ja nõukogule antakse raporti arutelu jooksul sõna reeglina vahetult pärast seda, kui raportöör on raportit tutvustanud. Euroopa Komisjon, nõukogu ja raportöör võivad uuesti sõna võtta, eelkõige selleks, et vastata parlamendiliikmete sõnavõttudele.
12. Parlamendiliige, kes arutelul sõna ei võtnud, võib ühe korra osaistungjärgu jooksul esitada kuni 200 sõna sisaldava kirjaliku avalduse, mis lisatakse arutelu stenogrammile.

13. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 230 kohaldamist, püüab president jõuda Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu eesistujaga kokkuleppele nende kõneaja eraldamise osas.

Artikkel 150

Üheminutilised sõnavõttud

Iga osaistungjärgu esimesel istungil annab president kuni 30 minuti jooksul sõna parlamendiliikmetele, kes soovivad juhtida parlamendi tähelepanu poliitiliselt olulisele teemale. Igal parlamendiliikmel on õigus kõneleda kuni üks minut. Hiljem sama osaistungjärgu jooksul võib president eraldada veel kord sama pika aja.

Artikkel 151

Isiklikud avaldused

1. Parlamendiliikmetele, kes soovivad saada sõna isikliku avalduse tegemiseks, antakse selleks võimalus käsitletava päevakorrapunkti arutelu lõpus või selle istungi protokollki kinnitamise ajal, mille suhtes taotlus esitati.

Parlamendiliige ei tohi võtta sõna arutelu sisu puuduvates küsimustes, vaid peab piirduma arutelu käigus tema isiku kohta tehtud märkuste või tema arvamuse esitatud väidete ümber lükkamisega, samuti võib ta parandada oma varasemaid arvamused.

2. Isikliku avalduse tegemiseks on aega kuni kolm minutit, kui parlament ei otsusta teisiti.

4. PEATÜKK

PARLAMENDILIIKMETE KÄITUMISREEGLITE RIKKUMISE KORRAL VÕETAVAD MEETMED

Artikkel 152

Viivitamatult rakendatavad meetmed

1. President kutsub korrale iga parlamendiliikme, kes takistab istungi nõuetekohast läbiviimist või kelle käitumine ei ole kooskõlas artikli 9 vastavate sätetega.

2. Kui korrariikkumine kordub, kutsub president parlamendiliikme veel kord korrale ja istungi protokollki kantakse vastav märkus.

3. Korrariikkumise jätkumisel või järgmise korrariikkumise korral võib president korrariikkujale sõna andmisest keelduda ja parlamendiliikme istungi ülejäänud ajaks istungisaalist välja saata. Tõsiste korrariikkumiste korral võib president viimatinimetatud meetet kasutada viivitamatult ja ilma teistkordse korralekutsumiseta. Peasekretär hoolitseb koos saaliteenindajate ja vajaduse korral koos parlamendi turvateenistusega distsiplinaarmeetme viivitamatu täideviimise eest.

4. Arutelude jätkumist ohustava korrariikkumise korral katkestab president korra taastamiseks istungi kindlaksmääratud ajaks või lõpetab istungi. Kui presidendil ei ole võimalik end kuuldavaks teha, lahkub ta presidenditoolilt ja sellega on istung katkestatud. Istungi jätkamiseks kutsub president parlamendiliikmed uuesti kokku.

5. Lõigetes 1–4 sätetatud volitused antakse vajalike muudatustega parlamendi organite, komisjonide ja delegatsioonide istungite või koosolekute juhatajatele vastavalt kodukorras sätetatud korrale.

6. Arvestades parlamendiliikmete käitumisreeglite rikkumise tõsidust, võib istungi juhataja vajaduse korral esitada presidendile taotluse rakendada artiklit 153 hiljemalt järgmisel osaistungjärgul või asjaomase organi, komisjoni või delegatsiooni järgmisel istungil või koosolekul.

Artikkel 153

Sanktsioonid

1. Kui parlamendiliige sooritab väga tõsise korrarikkumise või häirib parlamendi tööd, rikkudes artiklis 9 sätestatud põhimõtteid, võtab president pärast parlamendiliikme ärakuulamist vastu põhjendatud otsuse asjakohase sanktsiooni rakendamise kohta ning teatab enne otsuse teatavakstegemist täiskogul sellest asjaomasele parlamendiliikmele ning nende organite ja komisjonide juhatajatele ning delegatsioonide juhtidele, mille koosseisu kõnealune parlamendiliige kuulub.

2. Käitumise hindamisel tuleb arvesse võtta selle erakorralist, korduvat või alalist iseloomu, samuti selle raskusastet, lähtudes kodukorrale lisatud suunistest²¹.

3. Sanktsioon võib hõlmata ühte või mitut järgmistest meetmetest:

- a) noomitus;
- b) päevaraha õigusest ilmajätmine kaheks kuni kümneks päevaks;
- c) ajutine täielik või osaline kõrvaldamine parlamendi tegevusest kaheks kuni kümneks parlamendi või selle organi, komisjoni või delegatsiooni järjestikuseks koosolekupäevaks, ilma et see piiraks õigust hääletada täiskogu istungil, tingimusel et sellisel juhul peetakse käitumisreeglitest rangelt kinni;
- d) ettepaneku esitamine esimeeste konverentsile vastavalt artiklile 19 katkestada või lõpetada parlamendiliikme tegevus ühel või mitmel ametikohal parlamendis.

Artikkel 154

Sisemine edasikaebamine

Parlamendiliige võib kahe nädala jooksul alates presidendi kehtestatud sanktsioonist teatamisest esitada juhatajale sisemise apellatsioonikaebuse, mis toob kaasa sanktsiooni kohaldamise peatamise. Juhatus võib nelja nädala jooksul pärast apellatsioonikaebuse esitamist sanktsiooni tühistada, kinnitada või seda leevendada, ilma et see piiraks parlamendiliikme õigust esitada parlamendiväline apellatsioonikaebus. Kui juhatus nimetatud ajavahemiku jooksul otsust ei tee, loetakse sanktsioon kehtetuks.

5. PEATÜKK

KVOORUM JA HÄÄLETAMINE

Artikkel 155

Kvoorum

1. Parlament võib pidada arutelusid ning kinnitada päevakorra ja protokollide kohalolevate parlamendiliikmete arvust sõltumata.

²¹Vt XVI lisa.

2. Kvoorum saavutatakse, kui istungisaalis on kohal kolmandik parlamendi koosseisust.

3. Hääletustulemus on kehtiv hääletajate arvust olenemata, välja arvatud juhul, kui president kontrollib vähemalt 40 parlamendiliikme poolt enne hääletuse algust esitatud taotluse alusel kvoorumit ja tuvastab hääletuse ajal, et kvoorum puudub. Kui hääletustulemus näitab, et kvoorum puudub, lisatakse hääletus järgmise istungi päevakorda.

Taotluse kvoorum kontrollimiseks peab esitama vähemalt 40 parlamendiliiget. Fraktsiooni esitatud taotlust vastu ei võeta.

Hääletustulemuse kindlakstegemisel tuleb vastavalt lõikele 2 arvesse võtta kõiki istungisaalis viibivaid parlamendiliikmeid ja vastavalt lõikele 4 kõiki parlamendiliikmeid, kes taotlesid kvoorum kontrollimist. Elektroonilist hääletussüsteemi sel puhul kasutada ei saa. Istungisaali uste sulgemine ei ole lubatud.

Kui kvoorum saavutamiseks vajalik arv parlamendiliikmeid ei ole kohal, ei kuuluta president hääletustulemusi välja, vaid teatab, et kvoorum puudub.

Lõike 3 viimast lauset kohaldatakse ainult sisuliste küsimuste hääletamise korral, mitte menetlusega seotud ettepanekute hääletamise korral.

4. Parlamendiliikmed, kes taotlesid kvoorum kontrollimist, loetakse lõike 2 tähenduses kohalolijateks isegi juhul, kui nad enam istungisaalis ei viibi.

Parlamendiliikmed, kes taotlesid kvoorum kontrollimist, peavad viibima taotluse esitamise ajal istungisaalis.

5. Kui kohal on vähem kui 40 parlamendiliiget, võib president teha otsuse kvoorum puudumise kohta.

Artikkel 156

Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine

1. Täiskogule arutamiseks võivad muudatusettepanekuid esitada vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget.

Muudatusettepanekud esitatakse kirjalikult ja koostajad peavad need allkirjastama.

Muudatusettepanekud võivad olla allkirjastatud elektrooniliselt mõnesid komisjone hõlmava pilootprojekti kontekstis tingimusel, esiteks, et projektis osalevad komisjonid on selleks nõusoleku andnud, ja teiseks, et on võetud vajalikud meetmed allkirjade autentsuse tagamiseks.

Artikli 43 lõike 1 tähenduses seadusandlike dokumentide kohta esitatud muudatusettepanekutele võib lisada lühikese selgituse. Selgituste eest vastutab nende koostaja ja neid ei panda hääletusele.

2. Arvestades artiklis 157 sätestatud piirangutega, võib muudatusettepanekuga taotleda teksti osa muutmist ja sõnade või arvude väljajätmist, lisamist või asendamist.

Käesolevas artiklis ja artiklis 157 tähendab mõiste „tekst” tervet resolutsiooni ettepanekut/seadusandliku resolutsiooni projekti, otsuse ettepanekut või seadusandlikku ettepanekut.

3. Muudatusettepanekute esitamise tähtaja määrab president.

4. Arutelu ajal võib muudatusettepanekut tutvustada selle esitaja või esitaja poolt teda asendama määratud parlamendiliige.

5. Kui muudatusettepaneku esitaja võtab muudatusettepaneku tagasi ja seda ei võta kohe üle mõni teine parlamendiliige, muutub muudatusettepanek kehtetuks.

6. Muudatusettepanekut ei panda hääletusele enne, kui see on trükitud ja välja jagatud kõigis ametlikes keeltes, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab teisiti. Parlament ei või teisiti otsustada, kui sellele on vastu vähemalt 40 parlamendiliiget. Parlament väldib otsuseid, mille tagajärjel seatakse lubamatult ebasoodsasse olukorda parlamendiliikmeid, kes kasutavad ühte kindlat keelt.

Kui kohal viibib vähem kui 100 parlamendiliiget, ei või parlament otsustada teisiti, kui vähemalt kümnendik kohalviibivatest parlamendiliikmetest on vastu.

Parlamendikomisjonis esitatud suulisi muudatusettepanekuid võib panna hääletusele siis, kui ükski vastava komisjoni liige ei ole selle vastu.

Artikkel 157

Muudatusettepanekute vastuvõetavus

1. Muudatusettepanek ei ole vastuvõetav, kui:
 - a) see ei puuduta otseselt teksti, mida soovitakse muuta;
 - b) sellega taotletakse kogu teksti kustutamist või asendamist;
 - c) sellega taotletakse teksti enam kui ühe artikli või lõike (lõigu) muutmist. Käesolevat sätet ei kohaldata kompromissmuudatusettepanekute ega selliste muudatusettepanekute suhtes, mis taotleavad samas vormis samade sõnade muutmist kogu teksti ulatuses;
 - d) selgub, et vähemalt ühes ametliku keele versioonis ei ole vaja muudatusettepanekus ettenähtud muudatust teha; sellisel juhul püüab president koos asjaomaste isikutega leida probleemile sobiva keelelise lahenduse.
2. Muudatusettepanek langeb ära, kui see on vastuolus teksti kohta samal hääletusel vastu võetud otsusega.
3. Muudatusettepanekute vastuvõetavuse üle otsustab president.

Presidendi lõike 3 alusel tehtav otsus muudatusettepanekute vastuvõetavuse kohta ei põhine üksnes käesoleva artikli lõigetel 1 ja 2, vaid kodukorral tervikuna.

4. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada alternatiivse resolutsiooni ettepaneku, mille eesmärk on asendada parlamendikomisjoni raportis sisalduv muu kui seadusandliku resolutsiooni ettepanek.

Sellisel juhul ei või fraktsioon ega asjaomased parlamendiliikmed esitada muudatusettepanekuid vastutava komisjoni resolutsiooni ettepaneku kohta. Alternatiivne resolutsiooni ettepanek ei tohi olla pikem kui vastutava komisjoni esitatud ettepanek. See pannakse parlamendis muudatusettepanekuteta ühele hääletusele.

Artikli 110 lõiget 4 kohaldatakse vajalike muudatustega.

Artikkel 158

Hääletuse kord

1. Raportite üle hääletamisel kohaldab parlament järgmist menetlust:

- a) esiteks – vastutava komisjoni raporti aluseks oleva teksti võimalike muudatusettepanekute hääletus;
- b) teiseks – nimetatud teksti hääletus tervikuna ja koos võimalike muudatustega;
- c) kolmandaks – resolutsiooni ettepaneku või seadusandliku resolutsiooni projekti muudatusettepanekute hääletus;
- d) lõpuks – resolutsiooni ettepaneku või seadusandliku resolutsiooni projekti hääletus tervikuna (lõpphääletus).

Parlament ei hääleta raportis sisalduva seletuskirja üle.

2. Teisel lugemisel kohaldatakse järgmist menetlust:

- a) kui päevakorda ei ole esitatud ettepanekut nõukogu seisukoha tagasilükkamise või muutmise kohta, loetakse seisukoht artikli 72 alusel heakskiidetuks;
- b) nõukogu seisukoha tagasilükkamise ettepaneku hääletus toimub enne muudatusettepanekute hääletust (vt artikli 65 lõiget 1);
- c) kui nõukogu seisukoha kohta on esitatud mitu muudatusettepanekut, hääletatakse nende üle artiklis 161 sätestatud järjekorras;
- d) kui parlament on hääletanud nõukogu seisukoha muudatusettepanekute üle, võib hääletus tervikteksti üle toimuda üksnes artikli 65 lõike 2 kohaselt.

3. Kolmandal lugemisel kohaldatakse artiklis 69 sätestatud menetlust.

4. Seadusandliku teksti ja muu kui seadusandliku resolutsiooni ettepanekute hääletamisel alustatakse sisuliste osade hääletusest, millele järgneb volituste ja põhjenduste hääletus. Kui muudatusettepanek läheb vastuollu eelneva hääletuse tulemusega, langeb muudatusettepanek ära.

5. Hääletuse ajal võib sõna võtta üksnes raportöör, kes võib lühidalt esitada vastutava komisjoni seisukoha hääletusele pandavate muudatusettepanekute kohta.

Artikkel 159

Häälte võrdne jagunemine

1. Kui hääled jagunevad võrdselt artikli 158 lõike 1 punkti b või d alusel toimunud hääletusel, saadetakse tekst tervikuna tagasi vastutavale komisjonile. Sama kehtib ka hääletuste puhul, mis toimuvad artiklite 3 ja 7 alusel, ning lõpphääletuste puhul, mis toimuvad artiklite 186 ja 198 alusel; kahe viimase artikli kohaldamisel saadetakse tekstid tagasi esimeeste konverentsile.

2. Kui hääled jagunevad võrdselt kogu päevakorra (artikkel 140) või kogu protokoll (artikkel 179) kinnitamisel või juhul, kui tekst on pandud hääletusele eraldi osadena artikli 163 alusel, loetakse tekst vastuvõetuks.

3. Kõikidel muudel juhtudel, kui hääled jagunevad võrdselt, loetakse hääletatav tekst või ettepanek tagasilükatuks, ilma et see piiraks nende artiklite kohaldamist, milles nõutakse kvalifitseeritud häälteenamust.

Artikkel 160

Hääletuse läbiviimise põhimõtted

1. Parlament hääletab raporti üle vastutava komisjoni soovitusel. Vastutav komisjon võib soovitusel andmise ülesande delegeerida komisjoni esimehele ja raportöörile.
2. Vastutav komisjon võib anda soovitusel panna kõik või osa muudatusettepanekutest hääletusele ühiselt, võtta need vastu, lükata tagasi või kuulutada kehtetuks.

Vastutav komisjon võib esitada ka kompromissmuudatusettepanekuid.

3. Kui vastutav komisjon soovitab muudatusettepanekud panna hääletusele ühiselt, pannakse vastavad muudatusettepanekud hääletusele esimesena.
4. Kui vastutav komisjon esitab kompromissmuudatusettepaneku, on see hääletusel teiste muudatusettepanekute suhtes prioriteetne.
5. Nimelisele hääletusele pandud muudatusettepanekute üle hääletatakse üksikviisil.
6. Osade kaupa hääletamine ei ole lubatud muudatusettepanekute ühise hääletuse ja kompromissmuudatusettepaneku hääletuse puhul.

Artikkel 161

Muudatusettepanekute hääletamise järjekord

1. Teksti kohta esitatud muudatusettepanekud on tervikteksti suhtes prioriteetsed ja pannakse hääletusele enne tervikteksti hääletust.
2. Kui teksti sama osa kohta on esitatud kaks või enam üksteist välistavat muudatusettepanekut, on prioriteetne see muudatusettepanek, mis kõige rohkem originaalteksti muudab, ning see pannakse hääletusele esimesena. Kui see vastu võetakse, loetakse teised muudatusettepanekud tagasilükatuks. Kui see muudatusettepanek lükatakse tagasi, pannakse hääletusele prioriteetsuselt järgmine muudatusettepanek. Sama kehtib kõigi muudatusettepanekute hääletuste kohta. Kui prioriteeti on raske kindlaks määrata, teeb otsuse president. Kui kõik muudatusettepanekud lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks originaaltekst, juhul kui kindlaksmääratud tähtaja jooksul ei ole nõutud selle üle eraldi hääletuse korraldamist.
3. President võib panna esimesena hääletusele originaalteksti; samuti võib ta originaalteksti vähem muutva muudatusettepaneku panna hääletusele enne teksti kõige enam muutvat muudatusettepanekut.

Kui üks neist võetakse vastu, muutuvad teised sama teksti puudutavad muudatusettepanekud kehtetuks.

4. Erandina võib presidendi ettepanekul panna hääletusele ka pärast arutelu lõppu esitatud muudatusettepanekud, kui tegemist on kompromissmuudatusettepanekutega või kui on esinenud tehnilisi probleeme. Selliste muudatusettepanekute hääletusele panemiseks peab president saama parlamendi nõusoleku.

President otsustab artikli 157 lõike 3 alusel muudatusettepanekute vastuvõetavuse üle. Kompromissmuudatusettepanekute puhul, mis on esitatud pärast arutelu lõppu, otsustab president käesoleva lõike alusel muudatusettepanekute vastuvõetavuse üle iga üksikjuhtumi puhul eraldi, võttes arvesse muudatusettepanekuga taotletavat kompromissi.

Vastuvõetavuse üldised kriteeriumid on järgmised:

- reeglina ei või kompromissmuudatusettepanekud puudutada neid teksti osi, mille kohta ei ole enne muudatusettepanekute esitamise tähtaja lõppu esitatud muudatusettepanekuid;
- reeglina võivad kompromissmuudatusettepaneku esitada fraktsioon, asjaomaste komisjonide esimehed, raportöörid või teiste muudatusettepanekute autorid;
- reeglina eeldab kompromissmuudatusettepaneku esitamine teiste sama tekstiosa puudutavate muudatusettepanekute tagasivõtmist.

Ainult president saab teha ettepaneku võtta kompromissmuudatusettepanek arutusele. Kompromissmuudatusettepaneku hääletusele panemiseks taotleb president parlamendi nõusolekut, küsides, kas keegi on ettepaneku hääletusele panemise vastu. Kui keegi on hääletuse vastu, teeb parlament otsuse ettepaneku hääletusele panemise kohta antud häälte enamusega.

5. Kui vastutav komisjon on esitanud raporti aluseks oleva teksti kohta muudatusettepanekuid, paneb president need hääletusele ühiselt, välja arvatud juhul, kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on taotlenud eraldi hääletust või kui on esitatud teisi muudatusettepanekuid.

6. Kui teised muudatusettepanekud on üksteist täiendavad, võib president need hääletusele panna ühiselt. Sellisel juhul tuleb järgida lõikes 5 sätestatud menetlust. Nimetatud muudatusettepanekute autorid võivad teha ettepaneku ühiseks hääletuseks, kui nende muudatusettepanekud on üksteist täiendavad.

7. President võib otsustada, et pärast teatava muudatusettepaneku vastuvõtmist või tagasilükkamist pannakse teised sarnase sisu või sarnase eesmärgiga muudatusettepanekud hääletusele ühiselt. President võib taotleda selleks parlamendi nõusolekut.

Selline muudatusettepanekute kogum võib puudutada originaalteksti eri osi.

8. Kui eri autorid on esitanud kaks või enam ühesugust muudatusettepanekut, pannakse need hääletusele ühe muudatusettepanekuna.

Artikkel 162

Täiskogul esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine parlamendikomisjonis

Kui raporti kohta on täiskogul läbivaatamiseks esitatud üle 50 muudatusettepaneku ja taotluse osade kaupa või eraldi hääletuseks, võib president pärast vastutava komisjoni esimehega konsulteerimist paluda vastutaval komisjonil kokku tulla ja muudatusettepanekud või taotlused läbi vaadata. Muudatusettepanekuid või taotlusi osade kaupa või eraldi hääletuseks, mis ei saa sellel etapil vähemalt kümnendiku vastutava komisjoni liikmete toetust, ei panda täiskogul hääletusele.

Artikkel 163

Osade kaupa hääletamine

1. Kui hääletusele pandav tekst sisaldab kahte või enam sätet või viidet kahele või enamale asjaolule või kui teksti on võimalik jaotada kaheks või enamaks eri tähenduse ja/või normatiivse väärtusega osaks, võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget taotleda selle osade kaupa hääletamist.

2. Taotlus tuleb esitada hääletusele eelneva päeva õhtuks, välja arvatud juhul, kui president määrab teistsuguse tähtaja. Taotluse kohta teeb otsuse president.

Artikkel 164

Hääleõigus

Hääleõigus on isiklik.

Parlamendiliikmed hääletavad individuaalselt ja isiklikult.

Käesoleva artikli rikkumist loetakse artikli 153 lõike 1 tähenduses istungi korra tõsiseks rikkumiseks, mille suhtes kohaldatakse selles artiklis nimetatud õiguslikke tagajärgi.

Artikkel 165

Hääletamine

1. Üldjuhul hääletab parlament käe tõstmisega.
2. Kui president otsustab, et tulemus on kaheldav, toimub uus hääletus elektroonilise hääletussüsteemi abil; kui elektrooniline hääletussüsteem ei tööta, hääletatakse istumajäämise ja püstitõusmise teel.
3. Hääletustulemus registreeritakse.

Artikkel 166

Lõpphääletus

Kui hääletusele pannakse õigusakti ettepanek, sõltumata sellest, kas tegemist on ühe hääletuse ja/või lõpphääletusega, hääletab parlament nimeliselt ja elektroonilise hääletussüsteemi abil.

Artikkel 167

Nimeline hääletus

1. Lisaks artikli 106 lõikes 5, artikli 107 lõikes 5 ja artiklis 166 nimetatud juhtudele võib nimelise hääletuse korraldada juhul, kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on esitanud vastava kirjaliku taotluse hääletusele eelnevaks õhtuks, välja arvatud juhul, kui president on määranud selleks teise tähtaja.
2. Nimeline hääletus toimub elektroonilise hääletussüsteemi abil. Kui süsteemi ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, toimub nimeline hääletus tähestikulises järjekorras, alustades loosi teel esimeseks määratud parlamendiliikmest. Viimasena kutsutakse hääletama president.

Hääletatakse suuliselt ja oma seisukoht väljendatakse sõnadega „jah”, „ei” või „erapooletu”. Ettepaneku vastuvõtmisel või tagasilükkamisel võetakse arvesse ainult poolt- ja vastuhääled. President teeb hääletustulemuse kindlaks ja kuulutab selle välja.

Hääletustulemus kantakse istungi protokollis fraktsioonide kaupa parlamendiliikmete nimede tähestikulises järjekorras ja märgitakse ära, kuidas iga parlamendiliige hääletas.

Artikkel 168

Elektrooniline hääletus

1. Presidendil on igal ajal õigus võtta vastu otsus, et artiklites 165, 167 ja 169 osutatud hääletuseks kasutatakse elektroonilist hääletussüsteemi.

Kui elektroonilist hääletussüsteemi ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, toimub hääletus artikli 165, artikli 167 lõike 2 või artikli 169 alusel.

Elektroonilise hääletussüsteemi kasutamise tehniline korraldus on sätestatud juhatuse suunistes.

2. Elektroonilise hääletuse korral registreeritakse tulemus ainult numbriliselt.

Kui artikli 167 lõike 1 alusel on taotletud nimelise hääletuse korraldamist, kantakse hääletustulemus istungi protokollile nimeliselt fraktsioonide kaupa ja parlamendiliikmete nimede tähestikulises järjekorras.

3. Kui enamus kohalolevatest parlamendiliikmetest seda nõuab, viiakse nimeline hääletus läbi artikli 167 lõike 2 alusel. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud korda võib kasutada enamuse kindlakstegemiseks.

Artikkel 169

Salajane hääletus

1. Ametisse nimetamise korral toimub salajane hääletus, ilma et see piiraks artikli 13 lõike 1, artikli 186 lõike 1 ja artikli 191 lõike 2 teise lõigu kohaldamist.

Häälte arvu kindlakstegemisel võetakse arvesse ainult need hääletussedelid, millel seisab ülesseatud kandidaadi nimi.

2. Salajase hääletuse võib korraldada ka siis, kui seda taotleb vähemalt viiendik parlamendi koosseisust. Taotlus tuleb esitada enne hääletuse algust.

Kui salajast hääletust taotleb enne hääletuse algust vähemalt viiendik parlamendi koosseisust, on parlament kohustatud sellise hääletuse korraldama.

3. Salajase hääletuse korraldamise nõue on prioriteetne nimelise hääletuse korraldamise nõude suhtes.

4. Salajase hääletuse tulemused loevad kokku loosi teel valitud kaks kuni kaheksa parlamendiliiget, välja arvatud juhul, kui toimus elektrooniline hääletus.

Lõike 1 alusel korraldatava hääletuse puhul ei tohi häälte lugemisse kaasata kandidaate.

Salajasest hääletusest osa võtnud parlamendiliikmete nimed kantakse selle istungi protokollile, mille käigus hääletus toimus.

Artikkel 170

Hääletuse kohta selgituste andmine

1. Pärast üldise arutelu lõppu on parlamendiliikmetel õigus kuni ühe minuti vältel anda suulisi selgitusi lõpphääletuse kohta või esitada kuni 200 sõna pikkune kirjalik selgitus, mis lisatakse stenogrammile.

Fraktsioonid võivad anda selgitusi hääletuse kohta kuni kahe minuti vältel.

Pärast esimese selgituse algust uusi selgituste andmise taotlusi ei rahuldata.

Hääletuse kohta selgituste andmise taotlusi võetakse vastu kõikide parlamendile esitatud teemade lõpphääletuse korral. Käesolevas artiklis ei tähenda mõiste „lõpphääletus” hääletuse liiki, vaid viimast antud teema üle toimunud hääletust.

2. Hääletuse kohta selgituste andmine ei ole lubatud menetlusega seotud küsimuses toimunud hääletuse puhul.

3. Kui parlamendi päevakorda on artikli 138 alusel lisatud õigusakti ettepanek või raport, võivad parlamendiliikmed lõike 1 alusel anda hääletuse kohta kirjalikke selgitusi.

Nii suuliselt kui ka kirjalikult antud selgitused peavad olema otseselt seotud hääletusele pandud tekstiga.

Artikkel 171

Vaidlused hääletuse üle

1. Hääletuse kuulutab alanuks ja lõppenuks president.
2. Pärast hääletuse alanuks kuulutamist ei ole kellelgi peale presidendi õigust sõna võtta kuni hääletuse lõppenuks kuulutamiseni.
3. Hääletustulemuse kehtivust käsitlevaid kodukorda puudutavaid märkusi võib esitada pärast seda, kui president on hääletuse lõppenuks kuulutanud.
4. Pärast käe tõstmisega hääletamise tulemuse teatavakstegemist võib parlamendiliige taotleda hääletustulemuse kontrollimist elektroonilise hääletussüsteemi abil.
5. Väljakuulutatud hääletustulemuse kehtivuse üle otsustab president. Tema otsus on lõplik.

6. PEATÜKK

MENETLUSEGA SEOTUD SÕNAVÕTUD

Artikkel 172

Menetlusega seotud ettepanekud

1. Järgmistel menetlusega seotud ettepaneku esitamise taotlustel on eelisõigus muude sõnavõtutaotluste ees:
 - a) küsimuse vastuvõetamatus (artikkel 174);
 - b) tagasisaatmine vastutavale komisjonile (artikkel 175);
 - c) arutelu lõpetamine (artikkel 176);
 - d) arutelu ja hääletuse edasilükkamine (artikkel 177);
 - e) istungi katkestamine või lõpetamine (artikkel 178).

Ülaltoodud ettepanekute puhul võib peale ettepaneku esitaja sõna anda ühele sõnavõtjale ettepaneku poolt ja ühele sõnavõtjale ettepaneku vastu ning vastutava komisjoni esimehele või raportöörile.

2. Sõnavõtt ei tohi olla pikem kui üks minut.

Artikkel 173

Kodukorda puudutavad märkused

1. Parlamendiliikmel on õigus esineda sõnavõtuga, kui ta soovib juhtida presidendi tähelepanu kodukorra rikkumisele. Sõnavõtu alguses peab parlamendiliige täpsustama, millisele kodukorra artiklile ta viitab.

2. Kodukorda puudutava märkuse tegemise taotlusel on eesõigus kõigi teiste sõnavõtutaotluste ees.
3. Sõnavõtt ei tohi olla pikem kui üks minut.
4. President teeb kodukorda puudutavate märkuste kohta otsuse viivitamatult kooskõlas kodukorraga ja teatab oma otsusest vahetult pärast kodukorda puudutava märkuse esitamist. Presidendi otsuse üle ei hääletata.
5. Erandkorras võib president teatada, et teeb otsuse teatavaks hiljem, kuid mitte hiljem kui 24 tundi pärast kodukorda puudutava märkuse esitamist. Otsusest teatamise edasilükkamine ei too kaasa arutelu edasilükkamist. President võib küsimuse lahendamise suunata edasi vastutavale komisjonile.

Kodukorda puudutava märkuse tegemise taotlus peab puudutama arutatavat päevakorrapunkti. Taotluse teha kodukorda puudutav märkus muul teemal võib president rahuldada selleks sobival ajal, näiteks pärast kõnealuse päevakorrapunkti arutelu lõppu või enne istungi katkestamist.

Artikkel 174

Küsimuse vastuvõetamatus

1. Päevakorrapunkti arutelu alguses võib esitada ettepaneku küsimuse tagasilükkamiseks vastuvõetamatuse tõttu. Ettepanek pannakse viivitamatult hääletusele.

Ettepaneku esitamise kavatsusest tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab sellest viivitamatult parlamenti.

2. Kui ettepaneku alusel võetakse vastu otsus küsimus tagasi lükata, asub parlament viivitamatult järgmise päevakorrapunkti juurde.

Artikkel 175

Tagasisaatmine vastutavale komisjonile

1. Vastutavale komisjonile tagasisaatmist võivad taotleda fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget päevakorra kinnitamisel või enne arutelu algust.

Kavatsusest esitada vastutavale komisjonile tagasisaatmise taotlus tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab sellest viivitamatult parlamenti.

2. Vastutavale komisjonile tagasisaatmist võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget taotleda ka enne hääletust või hääletuse ajal. Taotlus pannakse viivitamatult hääletusele.
3. Iga nimetatud menetlusetapi jooksul võib vastutavale komisjonile tagasisaatmist taotleda ainult ühe korra.
4. Vastutavale komisjonile tagasisaatmine toob kaasa teema arutelu katkestamise.
5. Parlament võib määrata, millise aja jooksul peab vastutav komisjon oma järeldused teatavaks tegema.

Artikkel 176

Arutelu lõpetamine

1. Presidendi ettepanekul või fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel võib arutelu lõpetada enne, kui kõik sõnavõtjate nimekirjas märgitud isikud on sõna saanud. Ettepanek või taotlus pannakse viivitamatult hääletusele.
2. Kui ettepanek või taotlus võetakse vastu, võib sõna võtta veel ainult üks parlamendiliige igast fraktsioonist, millele ei ole selle arutelu käigus varem sõna antud.
3. Pärast lõikes 2 osutatud sõnavõtude lõppu arutelu lõpetatakse ja parlament korraldab arutelu all oleva küsimuse üle hääletuse, välja arvatud juhul, kui hääletuse aeg on eelnevalt kindlaks määratud.
4. Kui ettepanek või taotlus lükatakse tagasi, võib selle käimasoleva arutelu ajal uuesti esitada ainult president.

Artikkel 177

Arutelu ja hääletuse edasilükkamine

1. Päevakorrapunkti arutelu alguses võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget teha ettepaneku lükataks arutelu kindla ajani edasi. Ettepanek pannakse viivitamatult hääletusele.

Kavatsusest esitada arutelu edasilükkamise ettepanek tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab sellest viivitamatult parlamenti.

2. Kui ettepanek võetakse vastu, läheb parlament edasi järgmise päevakorrapunkti juurde. Edasilükatud arutelu toimub kindlaksmääratud kuupäeval ja kellaajal.
3. Kui ettepanek lükatakse tagasi, ei tohi seda sama osaistungjärgu jooksul uuesti esitada.
4. Enne hääletust või hääletuse ajal võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget teha ettepaneku hääletus edasi lükata. Ettepanek pannakse viivitamatult hääletusele.

Parlamendi otsuses arutelu hilisemale osaistungjärgule edasilükkamise kohta peab olema täpsustatud, millise osaistungjärgu päevakorda arutelu võetakse, arvestades asjaoluga, et osaistungjärgu päevakord koostatakse kooskõlas kodukorra artiklitega 137 ja 140.

Artikkel 178

Istungi katkestamine või lõpetamine

Presidendi ettepanekul või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel võib parlament otsustada arutelu või hääletuse ajal istungi katkestada või lõpetada. Ettepanek või taotlus pannakse viivitamatult hääletusele.

7. PEATÜKK

PARLAMENDI TÖÖ AVALIKKUS

Artikkel 179

Istungi protokoll

1. Istungi protokoll, millesse kantakse läbiviidud menetluste käik, parlamendi otsused ja sõnavõtjate nimed, jagatakse välja hiljemalt pool tundi enne järgmise istungipäeva pärastlõunase istungi algust.

Otsuste hulka käesoleva sätte tähenduses kuuluvad ka kõik parlamendis seadusandliku menetluse raames vastu võetud muudatusettepanekud, seda ka juhul, kui Euroopa Komisjoni ettepanek lõpuks artikli 56 lõike 1 alusel või nõukogu seisukoht artikli 65 lõike 3 alusel tagasi lükatakse.

2. Iga istungipäeva pärastlõunase istungi algul esitab president eelmise istungi protokollid parlamendile kinnitamiseks.

3. Kui istungi protokollile kohta esitatakse vastuväiteid, teeb parlament vajaduse korral otsuse, kas nõutud muudatusi tuleks arvesse võtta või mitte. Parlamendiliikme sõnavõtt sel teemal võib kesta kuni ühe minuti.

4. Istungi protokollile kirjutavad alla president ja peasekretär ning seda säilitatakse parlamendi arhiivis. Protokoll avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 180

Vastuvõetud tekstid

1. Parlamendis vastuvõetud tekstid avaldatakse kohe pärast hääletust. Need esitatakse parlamendile koos vastava istungi protokolliga ja neid säilitatakse parlamendi arhiivis.

2. Parlamendis vastuvõetud tekstide lõplik õiguslik ja keeleline toimetamine toimub presidendi vastutusel. Kui tekst võetakse vastu parlamendi ja nõukogu kokkuleppe alusel, toimub lõplik toimetamine kahe institutsiooni tihedas koostöös ja vastastikusel kokkuleppel.

3. Kui teksti ühtsuse ja kvaliteedi tagamiseks vastavalt parlamendi soovile on vaja teha kohandusi, mis ei piirdu üksnes trükivigade parandamisega või parandustega, mis on vajalikud kõikide keeleversioonide kooskõla ning nende keelilise korrektsuse ja terminoloogilise ühtsuse tagamiseks, kohaldatakse artiklis 216 sätestatud menetlust.

4. Seisukohad, mille parlament on vastu võtnud seadusandliku tavamenetluse kohaselt, koostatakse konsolideeritud tekstina. Kui parlamendi hääletuse aluseks ei olnud nõukoguga saavutatud kokkulepe, näidatakse konsolideeritud tekstis ära vastuvõetud muudatusettepanekud.

5. Pärast vastuvõetud tekstide lõplikku vormistamist kirjutavad president ja peasekretär tekstidele alla ning need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 181

Istungi stenogramm

1. Iga istungi kohta koostatakse kõikides ametlikes keeltes stenogramm.

2. Sõnavõtjad peavad saatma oma sõnavõttude trükitud tekstide korrektuurid sekretariaadile tagasi ühe nädala jooksul.

3. Stenogramm avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* lisana.
4. Parlamendiliikmed võivad nõuda istungi stenogrammi väljavõtete tõlkimist lühikese etteteatamisega.

Artikkel 182

Istungi audiovisuaalne salvestis

Vahetult istungi järel tehakse aruteludest audiovisuaalne salvestis, mis sisaldab kõikide tõlkekabiinide helisalvestisi, ja tehakse see kättesaadavaks internetis.

VII OSA

KOMISJONID JA DELEGATSIOONID

1. PEATÜKK

KOMISJONIDE MOODUSTAMINE JA NENDE VOLITUSED

Artikkel 183

Alaliste komisjonide moodustamine

Esimeeste konverentsi ettepanekul moodustab parlament alalisi komisjone, mille volitused määratakse kindlaks kodukorra lisas²². Komisjonide liikmed valitakse vastvalitud parlamendi esimesel osaistungjärgul ning uuesti kahe ja poole aasta pärast.

Alaliste komisjonide volitused on võimalik kindlaks määrata ka muul ajal kui komisjoni moodustamise otsuse vastuvõtmisel.

Artikkel 184

Erikomisjonide moodustamine

Parlament võib esimeeste konverentsi ettepanekul moodustada erikomisjone, mille volitused, koosseis ja ametiaeg määratakse kindlaks üheaegselt nende moodustamise otsuse vastuvõtmisega; erikomisjoni ametiaeg ei tohi ületada 12 kuud, välja arvatud juhul, kui parlament seda ametiaja lõppemisel pikendab.

Kuna erikomisjonide volitused, koosseis ja ametiaeg määratakse kindlaks samaaegselt nende moodustamisega, ei saa parlament hiljem võtta vastu otsust nende volituste muutmise kohta ei nende laiendamiseks ega kitsendamiseks.

Artikkel 185

Uurimiskomisjonid

1. Parlament võib veerandi oma koosseisu taotlusel moodustada uurimiskomisjoni, et uurida liidu õiguse väidetavaid rikkumisi või liidu õiguse kohaldamisel toimunud väidetavat haldusomavoli, milles süüdistatakse Euroopa ühenduste institutsiooni või asutust, liikmesriigi ametiasutust või isikuid, kes on liidu õigusega volitatud seda õigust rakendama.

Uurimiskomisjoni moodustamise otsus avaldatakse ühe kuu jooksul *Euroopa Liidu Teatajas*. Lisaks võtab parlament kõik vajalikud meetmed, et teavitada nimetatud otsusest võimalikult laialdaselt.

2. Uurimiskomisjonide töömeetodid on reguleeritud komisjone käsitlevate kodukorra sätetega, kui käesolevas artiklis ning kodukorra lisana²³ esitatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuses Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise kohta ei ole sätestatud teisiti.

3. Uurimiskomisjoni moodustamise taotluses tuleb kindlaks määrata komisjoni uurimisobjekt ja taotlus peab sisaldama üksikasjalikku põhjendust. Parlament teeb esimeeste konverentsi ettepanekul otsuse komisjoni moodustamise kohta ja positiivse otsuse korral selle koosseisu kohta vastavalt artiklile 186.

²²Vt VII lisa.

²³Vt IX lisa.

4. Uurimiskomisjon lõpetab oma töö aruande esitamisega 12 kuu jooksul. Parlament võib kaks korda otsustada seda tähtaega kolme kuu võrra pikendada.

Uurimiskomisjonis toimuval hääletusel võivad osaleda ainult komisjoni täisliikmed ja nende äraoleku korral nende alalised asendusliikmed.

5. Uurimiskomisjon valib endale esimehe ja kaks aseesimeest ning nimetab ühe või mitu raportööri. Lisaks võib komisjon anda oma liikmetele eriülesandeid, panna neile kohustusi või anda neile volitusi ning liikmete jaoks kaasneb sellega kohustus oma tegevusest komisjonile üksikasjalikult aru anda.

Kahe koosoleku vahelisel ajal on komisjoni juhatusel õigus kiireloomulistel juhtudel ja vajaduse korral rakendada komisjoni volitusi, millele tuleb järgmisel komisjoni koosolekul taotleda komisjoni heakskiitu.

6. Kui uurimiskomisjon on seisukohal, et tema õigusi on rikutud, teeb ta presidendile ettepaneku võtta asjakohaseid meetmeid.

7. Uurimiskomisjon võib kuulamise korraldamise või dokumentide hankimise eesmärgil pöörduda lõikes 2 osutatud otsuse artiklis 3 nimetatud institutsioonide või isikute poole.

Ühenduse institutsioonide ja asutuste liikmete ja ametnike sõidu- ja elamiskulud tasuvad liidu institutsioonid ja asutused. Teiste uurimiskomisjonis kuulatavate isikute sõidu- ja elamiskulud hüvitab Euroopa Parlament ekspertide kuulamist reguleeriva korra alusel.

Uurimiskomisjoni tunnistusi andma kutsutud isikul on samad õigused, mis tal oleksid tunnistajana oma päritoluriigi kohtus. Enne tunnistuste andmist tuleb isikut teavitada tema õigustest.

Kasutatavate keelte osas kohaldab uurimiskomisjon artiklit 146, kuid uurimiskomisjoni juhatus

- võib piirata suulise tõlke korraldamist, võimaldades tõlke ainult arutelul osalejate ametlikesse keeltesse, kui ta peab seda konfidentsiaalsuse tagamiseks vajalikuks;
- otsustab saadud dokumentide tõlke korraldamise üle, et tagada komisjoni arutelude tõhusus ja kiirus ning vajalik salajasus ja konfidentsiaalsus.

8. Uurimiskomisjoni esimees hoolitseb koos juhatusega selle eest, et komisjoni arutelude puhul oleksid tagatud nende salajasus või konfidentsiaalsus, ning teavitab liikmeid õigeaegselt sellega seotud asjaoludest.

Samuti viitab esimees selgesõnaliselt ülalnimetatud otsuse artikli 2 lõike 2 sätetele. Kohaldatakse kodukorra VIII lisa A osa.

9. Edastatud salajaste või konfidentsiaalsete dokumentide kontrollimisel kasutatakse tehnilisi abinõusid, mis tagavad, et dokumentidele on isiklik juurdepääs ainult juhtumiga tegelevatel komisjoni liikmetel. Kõnealused liikmed annavad käesoleva artikli alusel töötuse mitte võimaldada teistele isikutele juurdepääsu salajasele või konfidentsiaalsele teabele ning kasutada sellist teavet ainult uurimiskomisjonile esitatava aruande koostamise eesmärgil. Koosolekud toimuvad asjakohaselt sisustatud ruumides, kus pealtkuulamine kõrvaliste isikute poolt on välistatud.

10. Pärast töö lõpetamist esitab uurimiskomisjon parlamendile raporti oma töö tulemuste kohta, vajaduse korral koos vähemuse arvamusega, järgides artiklis 52 sätestatud tingimusi. Raport avaldatakse.

Uurimiskomisjoni taotlusel korraldab parlament raporti esitamisele järgneval osaistungjärgul selle üle arutelu.

Lisaks võib uurimiskomisjon esitada parlamendile Euroopa Liidu või liikmesriikide institutsioonidele või asutustele suunatud soovitusprojekti.

11. President teeb VII lisas nimetatud vastutavale komisjonile ülesandeks jälgida uurimiskomisjoni töö tulemuste alusel võetavaid meetmeid ja palub vajaduse korral selle kohta aru anda; ta võtab kõik asjakohased meetmed, et tagada uurimiskomisjoni järelduste rakendamine tegelikkuses.

Artikli 186 lõike 2 alusel võib muudatusettepanekuid esitada ainult uurimiskomisjoni koosseisu käsitleva esimeeste konverentsi ettepaneku kohta (lõige 3).

Uurimisobjekti, mille on kindlaks määranud veerand parlamendi koosseisust (lõige 3), ja lõikes 4 nimetatud tähtaega ei ole võimalik muuta.

Artikkel 186

Komisjonide koosseis

1. Komisjonide ja uurimiskomisjonide liikmed valitakse pärast seda, kui fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed on esitanud kandidaatide nimed. Esimeeste konverents esitab ettepanekud parlamendile. Komisjonide koosseis peegeldab võimalikult suurel määral parlamendi koosseisu.

Kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, säilitab ta oma kahe ja poole aastase ametiajast järele jäänud aja jooksul oma koha parlamendikomisjonis. Kui parlamendiliikme fraktsioonivahetuse tulemusel rikutakse poliitiliste vaadete õiglast esindatust komisjonis, esitab esimeeste konverents lõike 1 teises lauses osutatud korra alusel uued ettepanekud komisjoni koosseisu kohta; tagatud peab olema asjaomase parlamendiliikme isiklike õiguste kaitse.

Komisjoni kohtade jaotuse proportsionaalsus fraktsioonide vahel peab vastama lähimale sobivale täisarvule. Kui fraktsioon otsustab talle parlamendikomisjonis eraldatud kohti mitte kasutada, jäävad need vabaks ja sellele vastavalt vähendatakse komisjoni suurust. Kohtade vahetamine fraktsioonide vahel ei ole lubatud.

2. Esimeeste konverentsi ettepanekute muudatusettepanekud on vastuvõetavad ainult siis, kui need on esitanud vähemalt 40 parlamendiliiget. Parlament teeb otsused muudatusettepanekute kohta salajasel hääletusel.

3. Komisjoni liikmed loetakse valituks esimeeste konverentsi ettepaneku alusel, võttes arvesse lõike 2 alusel tehtud muudatusi.

4. Kui fraktsioon ei esita lõike 1 alusel uurimiskomisjoni liikme kohtadele kandidaate esimeeste konverentsi poolt kindlaks määratud tähtaja jooksul, esitab esimeeste konverents parlamendile ainult nende kandidaatide nimed, kes seati üles ettenähtud tähtaja jooksul.

5. Komisjonides vabaks jäänud kohad võib täita ajutiselt esimeeste konverentsi otsuse alusel, võttes arvesse lõikes 1 sätestatud tingimusi ja saades selleks ametisse nimetatava isiku nõusoleku.

6. Muudatused esitatakse järgmisel istungil parlamendile kinnitamiseks.

Artikkel 187

Asendusliikmed

1. Fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed võivad määrata iga komisjoni juurde alalisi asendusliikmeid vastavalt neid komisjonis esindavate täisliikmete arvule.

Asendusliikmete määramisest tuleb teavitada presidenti. Alalistel asendusliikmetel on õigus osaleda komisjoni koosolekul, võtta sõna ja osaleda täisliikme puudumise korral hääletusel.

2. Kui täisliige puudub koosolekult ja alalisi asendusliikmeid ei ole määratud või nad puuduvad samuti, võib komisjoni täisliige lasta end koosolekul esindada mõnel teisel sama fraktsiooni liikmel, kellel on õigus osaleda ka hääletusel. Asendusliikme nimi tuleb teatada komisjoni esimehele enne hääletuse algust.

Lõige 2 kehtib vajalike muudatustega ka fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmete suhtes.

Lõike 2 viimases lauses ettenähtud eelnev teatamine peab toimuma enne selle või nende punktide arutelu lõppu või enne selle või nende punktide hääletusele panemist, mille osas täisliige end esindada laseb.

* * *

Käesoleva artikli sätted väljendavad selgelt kaht olulist põhimõtet:

- *fraktsioonil ei saa komisjonis olla rohkem alalisi asendusliikmeid kui täisliikmeid;*
- *ainult fraktsioonidel on õigus määrata alalisi asendusliikmeid; ainsaks tingimuseks on sel juhul presidendi teavitamine.*

Kokkuvõtteks:

- *alalise asendusliikme staatus sõltub ainult tema kuuluvusest vastavasse fraktsiooni;*
- *kui komisjonis fraktsiooni esindavate täisliikmete arv muutub, siis sellele vastavalt muutub ka fraktsiooni määratavate alaliste asendusliikmete maksimumarv;*
- *kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, ei säili tema alalise asendusliikme staatus, mis tal oli eelmise fraktsiooni liikmena;*
- *mitte mingil tingimusel ei saa komisjoni liige olla teise fraktsiooni kuuluva kolleegi asendusliige.*

Artikkel 188

Komisjonide ülesanded

1. Alalised komisjonid käsitlevad küsimusi, mida neile edastab parlament või istungjärgu vaheajal esimeeste konverentsi nimel president. Erikomisjonide ja uurimiskomisjonide ülesanded määratakse kindlaks nende moodustamise ajal; nendel komisjonidel ei ole õigust esitada arvamust teistele komisjonidele.

(Vt tõlgendust artiklis 184.)

2. Kui alaline komisjon teatab, et ei ole küsimuse käsitlemiseks pädev, või kui kahe või enama alalise komisjoni vahel tekib vaidlus pädevuse üle, suunatakse pädevusküsimus edasi esimeeste konverentsile nelja töönädala jooksul alates päevast, kui parlamendi istungil anti teada küsimuse parlamendikomisjonile edastamisest.

Esimeeste konverents teeb otsuse kuue nädala jooksul komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel või selle puudumisel komisjonide esimeeste konverentsi esimehe soovitusel. Kui selle ajavahemiku jooksul ei ole esimeeste konverents otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks.

Komisjonide esimehed võivad sõlmida kokkuleppeid teiste komisjonide esimeestega teema konkreetsele komisjonile määramise kohta; vajaduse korral on nõutav luba artikli 50 kohase kaasatud komisjonidega menetluse läbiviimiseks.

3. Kui küsimus kuulub mitme alalise komisjoni pädevusse, määratakse üks neist vastutavaks komisjoniks ja teised nõuandvateks komisjonideks.

Reeglina tohib ühe küsimusega korraga tegeleda kuni kolm komisjoni, välja arvatud juhul, kui põhjendatud juhtudel otsustatakse lõikes 1 nimetatud tingimustel sellest reeglist kõrvale kalduda.

4. Kaks või enam komisjoni või allkomisjoni võivad oma pädevusse kuuluvaid küsimusi vaadata läbi ühiselt, kuid nad ei tohi võtta vastu otsust.

5. Komisjon võib anda parlamendi juhatuse nõusolekul ühele või mitmele liikmele uurimisülesande või ülesande hankida teavet.

Artikkel 189

Volituste kontrollimise eest vastutav komisjon

Ühele kodukorra alusel moodustatud komisjonile tehakse muu hulgas ülesandeks kontrollida volitusi ja valmistada ette parlamendi otsused valimiste kehtivust käsitlevate protestide kohta.

Artikkel 190

Allkomisjonid

1. Esimeeste konverentsi loal ja kui komisjoni töö seda nõuab, võib iga alaline või erikomisjon moodustada oma liikmetest ühe või mitu allkomisjoni ning määrata samal ajal artikli 186 alusel kindlaks allkomisjoni koosseisu ja pädevuse. Allkomisjonid annavad aru komisjonile, mille raames nad moodustati.

2. Komisjonides kasutatav menetlus kehtib ka allkomisjonides.

3. Asendusliikmete osalemine allkomisjonide koosolekutel on lubatud samadel tingimustel nagu komisjonide koosolekute puhul.

4. Nende sätete kohaldamine peab tagama sõltuvussuhte allkomisjoni ja selle komisjoni vahel, mille raames allkomisjon moodustati. Sellest tulenevalt valitakse kõik allkomisjoni täisliikmed vastava komisjoni liikmete hulgast.

Artikkel 191

Komisjoni juhatas

1. Esimesel komisjoni koosolekul, mis järgneb artikli 186 alusel toimuvale komisjoni liikmete valimisele, valib komisjon juhatuse, kuhu kuuluvad esimees ja aseesimehed, kes valitakse eraldi hääletusvoorudes. Valitavate aseesimeeste arvu määrab parlament kindlaks esimeeste konverentsi ettepaneku alusel.

Säte ei takista põhikomisjoni esimeest kaasamast allkomisjonide esimehi komisjoni juhatuse töösse või võimaldamast neil juhatada arutelu küsimustes, mida käsitletakse allkomisjonides, tingimusel et selline menetlus esitatakse läbivaatamiseks juhatusele tervikuna ja juhatas annab sellele nõusoleku.

2. Kui ülesseatud kandidaatide arv vastab vabade kohtade arvule, võib valimine toimuda ühise heakskiitmise teel.

Muul juhul või kuuendiku komisjoni liikmete taotlusel korraldatakse salajane hääletus.

Kui esitatud on üksainus kandidaat, osutub ta valituks antud hääle absoluutse enamusega; antud hääleteks loetakse kandidaadi poolt ja vastu antud hääled.

Kui esimeses hääletusvoorus osaleb mitu kandidaati, osutub valituks kandidaat, kes kogub eelmises lõigus kindlaks määratud antud hääle absoluutse enamuse. Teises hääletusvoorus osutub valituks kandidaat, kes saab kõige rohkem hääli. Võrdse häälearvu korral osutub valituks vanim kandidaat.

Kui osutub vajalikuks teise hääletusvooru korraldamine, võib üles seada uusi kandidaate.

Artikkel 192

Komisjonide koordinaatorid ja variraportöörid

1. Fraktsioonid võivad määrata ühe liikme koordinaatoriks.
2. Komisjoni esimees kutsub koordinaatorid vajaduse korral kokku, et valmistada ette komisjonis vastuvõetavaid otsuseid, eelkõige otsuseid menetluse ja raportööride nimetamise kohta. Komisjon võib koordinaatoritele delegeerida teatavate otsuste tegemise, välja arvatud raportite, arvamuste ja muudatusettepanekute vastuvõtmist puudutavad otsused. Komisjoni aseesimehi võib kutsuda koordinaatorite koosolekutel osalema nõuandvas rollis. Koordinaatorid püüavad saavutada konsensuse. Kui konsensuse saavutamine ei ole võimalik, võivad koordinaatorid tegutseda ainult parlamendikomisjoni selge ülekaaluka enamuse alusel, võttes arvesse eri fraktsioonide osakaalu.
3. Komisjoni esimees kutsub koordinaatorid kokku, et valmistada ette volinikukandidaatide kuulamised. Pärast kuulamisi kohtuvad koordinaatorid, et hinnata kandidaate vastavalt kodukorra XVII lisas sätestatud menetlusele.
4. Fraktsioonid võivad iga raporti puhul nimetada variraportööri, kes jälgib raporti arengut ja püüab oma fraktsiooni nimel saavutada komisjonis kompromissi. Variraportööride nimed teatatakse komisjoni esimehele. Komisjon võib koordinaatorite ettepaneku alusel otsustada kaasata variraportööre seadusandliku tavamenetluse raames nõukoguga kokkuleppe saavutamiseks peetavatesse läbirääkimistesse.

Sõltumatud parlamendiliikmed ei moodusta fraktsiooni artikli 30 tähenduses, seega ei saa nad määrata koordinaatoreid, kellel on ainsana õigus osaleda koordinaatorite koosolekutel.

Koordinaatorite koosolekute ülesanne on valmistada ette komisjoni otsuseid ning ilma selgesõnalise delegeerimiseta ei saa need asendada komisjoni koosolekuid. Seega on koordinaatorite koosolekul vastu võetud otsuste puhul vajalik eelnev delegeerimine. Eelneva delegeerimise puudumisel tohivad koordinaatorid võtta vastu ainult soovitusi, mille komisjon peab seejärel ametlikult kinnitama.

Igal juhul tuleb diskrimineerimiskeelu põhimõtet järgides kindlustada sõltumatute parlamendiliikmete ligipääs teabele neile teabe edastamise ja sõltumatute parlamendiliikmete sekretariaadi liikme koordinaatorite koosolekutel viibimise teel.

2. PEATÜKK

KOMISJONIDE TEGEVUS

Artikkel 193

Komisjonide koosolekud

1. Komisjonide koosolekud toimuvad komisjoni esimehe kutsel või parlamendi presidendi nõudel.
2. Komisjoni kutsel võivad komisjoni koosolekutel osaleda ka Euroopa Komisjoni ja nõukogu esindajad. Kutsed edastab komisjoni nimel selle esimees.

Komisjoni otsusel võib koosolekul osalema ja sõna võtma kutsuda ka teisi isikuid.

Iga komisjon võib iseseisvalt otsustada, kas lubada parlamendiliikmete assistentidel komisjoni koosolekutel osaleda.

Vastutav komisjon võib juhatuse nõusolekul korraldada ekspertide kuulamise, kui ta peab seda vajalikuks oma ülesannete edukaks täitmiseks teatavas valdkonnas.

Soovi korral võivad kuulamisel osaleda ka nõuandvad komisjonid.

Käesoleva lõike sätteid tõlgendatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe punktile 50²⁴.

3. Ilma et see piiraks artikli 49 lõike 6 kohaldamist ja kui asjaomane komisjon ei otsusta teisiti, võivad parlamendiliikmed osaleda ka nende komisjonide koosolekutel, mille liikmed nad ei ole, kuid neil ei ole õigust osa võtta aruteludest.

Komisjon võib anda nendele parlamendiliikmetele õiguse osaleda komisjoni töös nõuandjatena.

Artikkel 194

Komisjoni koosoleku protokoll

Komisjoni koosoleku protokoll jagatakse kõigile komisjoni liikmetele ja esitatakse komisjonile kinnitamiseks.

Artikkel 195

Komisjonis toimuvad hääletused

1. Iga parlamendiliige võib esitada muudatusettepanekuid komisjonis läbivaatamiseks.
2. Komisjon on otsustusvõimeline, kui kohal on veerand komisjoni liikmetest. Kui kuuendik komisjoni liikmetest esitab enne hääletuse algust vastava taotluse, on hääletustulemus kehtiv ainult siis, kui hääletusel osales komisjoni koosseisu enamus.
3. Komisjonis toimuvad hääletused käe tõstmisega, välja arvatud juhul, kui veerand komisjoni liikmetest nõuab nimelist hääletust. Sellisel juhul toimub hääletus artikli 167 lõike 2 alusel.
4. Komisjoni esimees võib osaleda aruteludes ja hääletustel, kuid tema häälel ei ole otsustavat kaalu.

²⁴Vt XIV lisa.

5. Vajaduse korral võib komisjon esitatud muudatusettepanekute hääletusele panemise asemel paluda raportööril esitada uus projekt, milles võetaks muudatusettepanekuid võimalikult suures ulatuses arvesse. Sellisel juhul määratakse projekti kohta muudatusettepanekute esitamiseks uus tähtaeg.

Artikkel 196

Täiskogu istungi läbiviimist reguleerivad sätted, mida kohaldatakse ka komisjonides

Artikleid 12, 13, 14, 17, 18, 36–44, 148, artikli 149 lõikeid 2 ja 10, artikleid 152, 154, 156–159, 161, artikli 163 lõiget 1 ning artikleid 164, 165, 168, 169, 171–174, 177 ja 178 kohaldatakse komisjonide koosolekute suhtes vajalike muudatustega.

Artikkel 197

Komisjoni infotund

Komisjon võib otsustada pidada infotunni. Infotunni pidamise korra määrab iga komisjon ise.

Artikkel 197a

Kodanikualgatustega seotud avalikud kuulamised

1. Kui Euroopa Komisjon on kodanikualgatuse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 211/2011 (kodanikualgatuse kohta) artikli 10 lõike 1 punktile a vastavas registris avaldanud, teeb Euroopa Parlamendi president komisjonide esimeeste konverentsi esimehe ettepanekul järgmist:

- a) teeb VII lisa kohaselt valdkonna eest vastutavale seadusandlusega tegelevale komisjonile ülesandeks korraldada määruse (EL) nr 211/2011 artiklis 11 ette nähtud avalik kuulamine; petitsioonide eest vastutav komisjon kaasatakse menetluse seadusandlusega tegeleva komisjoniga automaatselt kodukorra artikli 50 kohaselt;
- b) võib juhul, kui kaks või enam vastavalt määruse (EL) nr 211/2011 artikli 10 lõike 1 punktile a vastavas registris avaldatud kodanikualgatust käsitlevad sarnast teemat, pärast korraldajatega konsulteerimist otsustada, et korraldatakse ühine avalik kuulamine, kus käsitletakse võrdsel alusel kõiki asjaomaseid kodanikualgatusi.

2. Vastutav komisjon:

- a) kontrollib, kas Euroopa Komisjon on korraldajad määruse (EL) nr 211/2011 artikli 10 lõike 1 punkti b kohaselt asjakohasel tasandil vastu võtnud;
- b) tagab – vajaduse korral komisjonide esimeeste konverentsi toetusel –, et Euroopa Komisjon on nõuetekohaselt kaasatud avaliku kuulamise korraldamisse ja on kuulamisel asjakohasel tasandil esindatud.

3. Vastutava komisjoni esimees kutsub avaliku kuulamise kokku sobival kuupäeval kolme kuu jooksul pärast seda, kui algatus on vastavalt määruse (EL) nr 211/2011 artiklile 9 Euroopa Komisjonile esitatud.

4. Vastutav komisjon korraldab avaliku kuulamise Euroopa Parlamendis, vajaduse korral koos teiste liidu institutsioonide ja asutustega, kes soovivad osaleda. Ta võib kuulamisele kutsuda ka teisi sidusrühmi.

Vastutav komisjon kutsub kuulamisele algatust tutvustama korraldajaid esindava rühma, kuhu kuulub vähemalt üks määruse (EL) nr 211/2011 artikli 3 lõike 2 teises lõigis osutatud kontaktisik.

5. Juhatus võtab Euroopa Komisjoniga kokku lepitud korra kohaselt vastu eeskirjad, mis käsitlevad tekkinud kulude hüvitamist.

6. Parlamendi president ja komisjonide esimeeste konverentsi esimees võivad käesoleva artikli kohased volitused delegeerida vastavalt asepresidendile ja mõne teise komisjoni esimehele.

7. Kui artiklites 50 või 51 sätestatud tingimused on täidetud, kohaldatakse neid sätteid vajalike muudatustega ka teiste komisjonide suhtes. Kohaldatakse ka artiklit 188.

Artikli 23 lõiget 9 kodanikualgatustega seotud avalike kuulamiste suhtes ei kohaldata.

3. PEATÜKK

PARLAMENTIDEVAHELISED DELEGATSIOONID

Artikkel 198

Parlamentidevaheliste delegatsioonide moodustamine ja nende ülesanded

1. Esimeeste konverentsi ettepanekul moodustab parlament alalisi parlamentidevahelisi delegatsioone ning nende ülesandeid arvestades teeb otsuse nende liigi ja liikmete arvu kohta. Delegatsioonide liikmed valitakse vastvalitud parlamendi esimesel või teisel osaistungjärgul terveks parlamendi ametiajaks.

2. Delegatsioonide liikmed valitakse pärast seda, kui fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed on esitanud esimeeste konverentsile kandidaatide nimed. Esimeeste konverents esitab parlamendile ettepaneku, püüdes võimaluste piires tagada liikmesriikide ja poliitiliste vaadete õiglase esindatuse. Kohaldatakse artikli 186 lõikeid 2, 3, 5 ja 6.

3. Delegatsioonide juhatused moodustatakse artikli 191 alusel sarnaselt alaliste komisjonide juhatuste moodustamisega.

4. Parlament määrab kindlaks iga delegatsiooni üldised volitused. Parlament võib igal ajal otsustada neid volitusi laiendada või piirata.

5. Delegatsioonide tegevuseks vajalikud rakendussätted võtab delegatsioonide juhtide konverentsi ettepaneku alusel vastu esimeeste konverents.

6. Delegatsiooni juht annab delegatsiooni tegevuse kohta aru välisasjade ja julgeolekuküsimuste eest vastutavale komisjonile.

7. Kui päevakorras on punkt, mis puudutab delegatsiooni vastutusala, antakse delegatsiooni juhile võimalus vastavas komisjonis arvamust avaldada. Sama kehtib asjaomase komisjoni esimehe või raportööri osalemise kohta delegatsiooni koosolekul.

Artikkel 199

Koostöö Euroopa Nõukogu parlamentaarse assambleega

1. Parlamendi organid ja eriti komisjonid teevad Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee samalaadsete organitega ühist huvi pakkuvates valdkondades koostööd, mille eesmärk on eelkõige suurendada töö tulemuslikkust ja vältida topelttööd.

2. Nende sätete kohaldamise üksikasjad määrab kindlaks esimeeste konverentsi kokkuleppel Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee vastavate organitega.

Artikkel 200

Parlamentaarsed ühiskomisjonid

1. Euroopa Parlament võib moodustada parlamentaarseid ühiskomisjone liiduga assotsieerunud riikide parlamentide või nende riikide parlamentidega, millega on alustatud ühinemisläbirääkimisi.

Ühiskomisjonid võivad koostada asjaomastele parlamentidele soovitusi. Euroopa Parlament saadab soovitused vastutavale komisjonile, kes esitab ettepanekud võetavate meetmete kohta.

2. Eri parlamentaarsete ühiskomisjonide üldised volitused määravad kindlaks Euroopa Parlament ja asjaomaste kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepped.

3. Parlamentaarsetes ühiskomisjonides rakendatavad menetlused määratakse kindlaks nimetatud kokkulepetega. Menetlused põhinevad Euroopa Parlamendi ja partnerparlamendi delegatsioonide vahelisel pariteedil.

4. Parlamentaarsed ühiskomisjonid võtavad vastu oma kodukorra ning edastavad selle heakskiitmiseks Euroopa Parlamendi ja partnerparlamendi juhatustele.

5. Parlamentaarsetes ühiskomisjonides osalevate Euroopa Parlamendi delegatsioonide liikmete valimine ja delegatsioonide juhatuste moodustamine toimub vastavalt parlamentidevaheliste delegatsioonide jaoks kindlaksmääratud korrale.

VIII OSA

PETITSIOONID

Artikkel 201

Petitsiooniõigus

1. Igal Euroopa Liidu kodanikul ning igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus kas üksikult või koos teiste kodanike või isikutega pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole küsimuses, mis kuulub Euroopa Liidu tegevusvaldkondadesse ja mis teda otseselt puudutab.

2. Parlamendile esitatavas petitsioonis peab olema toodud iga petitsiooni esitaja nimi, kodakondsus ja alaline elu- või asukoht.

3. Kui petitsioonile on alla kirjutanud mitu füüsilist või juriidilist isikut, määravad allakirjutanud ühe esindaja ja tema asetäitjad, keda käsitletakse käesoleva osa rakendamisel petitsiooni esitajatena.

Kui esindajat ei ole määratud, loetakse petitsiooni esitajaks esimene allakirjutanu või mõni teine asjaomane isik.

4. Petitsiooni esitaja võib igal ajal loobuda petitsiooni toetamisest.

Kui kõik petitsiooni esitajad on toetusest loobunud, muutub petitsioon kehtetuks.

5. Petitsioon tuleb esitada ühes Euroopa Liidu ametlikus keeles.

Muus keeles koostatud petitsioon vaadatakse läbi ainult juhul, kui petitsiooni esitaja on lisanud tõlke ühes ametlikus keeles. Parlamendi kirjavahetus petitsiooni esitajaga toimub selles ametlikus keeles, milles on koostatud tõlge.

Juhatus võib otsustada, et petitsioone võib koostada ja kirjavahetust petitsiooni esitajatega pidada liikmesriigis kasutatavates muudes keeltes.

6. Petitsioonid kantakse nende saabumise järjekorras registrisse, kui need vastavad lõikes 2 toodud tingimustele; vastasel korral need arhiveeritakse ja petitsiooni esitajat teavitatakse sellise otsuse põhjustest.

7. President edastab registrisse kantud petitsiooni vastutavale komisjonile, kes teeb esmalt kindlaks petitsiooni vastuvõetavuse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 227.

Kui vastutav komisjon ei saavuta petitsiooni vastuvõetavuse küsimuses konsensust, loetakse petitsioon vastuvõetavaks, kui seda taotleb vähemalt veerand komisjoni liikmetest.

8. Petitsioon, mille vastutav komisjon on tunnistanud vastuvõetamatuks, arhiveeritakse; petitsiooni esitajat teavitatakse otsusest ja selle põhjustest. Võimaluse korral võib soovitada teisi õiguskaitsevahendeid.

9. Registreeritud petitsioone käsitletakse üldreeglina avalike dokumentidena ning parlament võib läbipaistvuse huvides avaldada petitsiooni esitaja nime ja petitsiooni sisu.

10. Olenemata lõike 9 sätetest, võib petitsiooni esitaja taotleda, et tema nime privaatsuse kaitse huvides ei avaldata; sellisel juhul peab parlament seda taotlust arvestama.

Kui petitsiooni esitaja kaebust ei ole võimalik anonüümsuse tõttu uurida, konsulteeritakse edasise tegevuse osas petitsiooni esitajaga.

11. Petitsiooni esitaja võib taotleda, et tema petitsiooni käsitletakse konfidentsiaalselt. Sellisel juhul võtab parlament sobivad meetmed tagamaks, et petitsiooni sisu ei avalikustata. Petitsiooni esitajat teavitatakse, millistel tingimustel seda sätet kohaldatakse.

12. Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, võib ta saata küsimuse edasi Euroopa Ombudsmanile.

13. Parlamendile saadetud petitsioonid, mille esitajaks on füüsilised või juriidilised isikud, kes ei ole Euroopa Liidu kodanikud ning kes ei ela ega oma registrijärgset asukohta mõnes liikmesriigis, registreeritakse ja arhiveeritakse eraldi. Iga kuu saabab president petitsioonide eest vastutavale komisjonile eelmisel kuul saabunud selliste petitsioonide nimekirja, milles on ära toodud ka petitsioonide teemad; vastutav komisjon võib välja nõuda petitsioonid, mille läbivaatamist ta peab vajalikuks.

Artikkel 202

Petitsioonide läbivaatamine

1. Vastutav komisjon käsitleb vastuvõetavaks tunnistatud petitsioone oma tavapärase töö käigus korralisel koosolekul toimuval arutelul või kirjaliku menetluse teel. Petitsiooni esitajad võib kutsuda osalema komisjoni koosolekul, millel nende petitsiooni käsitletakse, ja petitsiooni esitaja võib ka ise kohalolekut taotleda. Petitsiooni esitajale sõna andmise üle otsustab koosoleku juhataja oma äranägemisel.

2. Komisjon võib seoses vastuvõetava petitsiooniga otsustada koostada algatusraporti vastavalt artikli 48 lõikele 1 või esitada parlamendile lühikese resolutsiooni ettepaneku, kui esimeeste konverents ei esita selle kohta vastuväiteid. Resolutsiooni ettepanek lisatakse hiljemalt kaheksa nädalat pärast selle komisjonis vastuvõtmist toimuva osaistungjärgu päevakorra projekti. Resolutsiooni ettepanek pannakse ühele hääletusele ja selle üle ei toimu arutelu, välja arvatud juhul, kui esimeeste konverents otsustab erandkorras kohaldada artiklit 139.

Vastutav komisjon võib artikli 49 ja VII lisa alusel küsida arvamust teistelt kõnealuses küsimuses pädevatelt parlamendikomisjonidelt.

3. Kui raport käsitleb eelkõige liidu õiguse kohaldamist või tõlgendamist või kehtiva õiguse kavandatavaid muudatusi, kaasatakse artikli 49 lõike 1 ning artikli 50 esimese ja teise taande kohaselt kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon. Vastutav komisjon kiidab ilma hääletuseta heaks kõnealuse valdkonna eest vastutava komisjoni esitatud ettepanekud resolutsiooni ettepaneku nende osade kohta, mis käsitlevad liidu õiguse kohaldamist või tõlgendamist või kehtiva õiguse muudatusi. Kui vastutav komisjon ei võta ettepanekuid vastu, võib kaasatud komisjon esitada need otse täiskogule.

4. Luuakse elektrooniline register, milles kodanikud saavad avaldada petitsiooni esitajale toetust või sellest loobuda, andes vastuvõetavaks tunnistatud ja registrisse kantud petitsioonile elektroonilise allkirja.

5. Petitsioonide uurimisel, faktide tuvastamisel ja lahenduste otsimisel võib vastutav komisjon korraldada andmete kogumise külastuse liikmesriiki või piirkonda, mida petitsioon puudutab.

Osalejad koostavad külastuse kohta aruande. Pärast aruande heakskiitmist komisjonis edastatakse see presidendile.

6. Komisjon võib paluda Euroopa Komisjonilt abi, eelkõige liidu õiguse kohaldamise või selle järgimise täpsustamiseks ning petitsiooniga seotud teabe või dokumentide saamiseks. Euroopa Komisjoni esindajad kutsutakse osalema komisjoni koosolekul.

7. Komisjon võib paluda presidendil edastada komisjoni arvamus või soovitus meetmete võtmiseks või vastuse saamiseks Euroopa Komisjonile, nõukogule või asjaomase liikmesriigi ametiasutusele.

8. Komisjon teavitab parlamenti iga kuue kuu järel oma arutelude tulemustest.

Eelkõige teavitab komisjon parlamenti meetmetest, mida nõukogu või Euroopa Komisjon on võtnud parlamendi edastatud petitsioonide alusel.

9. Petitsiooni esitajale teatakse komisjoni otsus ja selle põhjendused.

Kui vastuvõetavaks tunnistatud petitsiooni läbivaatamine on lõpetatud, kuulutatakse käsitlemine lõppenuks ja sellest teavitatakse petitsiooni esitajat.

Artikkel 203

Petitsioonidest teadaandmine

1. Petitsioonidest, mis on kantud artikli 201 lõikes 6 osutatud registrisse, ja olulisematest petitsioonide läbivaatamise menetlust puudutavatest otsustest teavitatakse parlamendiliikmeid täiskogu istungil. Teadaanded kantakse istungi protokollile.

2. Registrisse kantud petitsioonide pealkirjad ja sisukokkuvõtted ning petitsioonide läbivaatamisel esitatud arvamusel ja olulisemad vastuvõetud otsused tehakse andmebaasis üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et petitsiooni esitaja on sellega nõus. Konfidentsiaalselt käsitletavaid petitsioone hoitakse parlamendi arhiivis, kus parlamendiliikmed võivad nendega tutvuda.

Artikkel 203a

Kodanikualgatus

Kui parlamenti teavitatakse, et Euroopa Komisjonil on palutud esitada õigusakti ettepanek ELi lepingu artikli 11 lõike 4 alusel ja vastavalt määrusele (EL) nr 211/2011, selgitab petitsioonide eest vastutav komisjon välja, kas see võib mõjutada tema tööd, ja teavitab vajaduse korral sellega seotud teemadel petitsioone esitanuid.

Kavandatud kodanikualgatused, mis on registreeritud vastavalt määruse (EL) nr 211/2011 artiklile 4, kuid mida ei ole võimalik Euroopa Komisjonile esitada kooskõlas nimetatud määruse artikliga 9, kuna kõiki ettenähtud menetlusi ja tingimusi ei ole järgitud, võib läbi vaadata petitsioonide eest vastutav komisjon, kui ta peab järelmeetmeid asjakohaseks. Artikleid 201, 202 ja 203 kohaldatakse vajalike muudatustega.

IX OSA

OMBUDSMAN

Artikkel 204

Ombudsmani valimine

1. President kutsub parlamendi ametiaja alguses vahetult pärast tema ametisse valimist või lõikes 8 sätestatud juhtudel üles esitama kandidaate ombudsmani ametikohale ning määrab kindlaks kandidaatide ülesseadmise tähtaja. Üleskutse avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Kandidaat peab saama vähemalt 40 parlamendiliikme toetuse ja need parlamendiliikmed peavad olema pärit vähemalt kahest liikmesriigist.

Parlamendiliige võib toetada ainult ühte kandidaati.

Kandidaatide ülesseadmisel tuleb esitada kõik nõutavad dokumendid, mis kinnitavad, et kandidaat vastab ombudsmani kohustuste täitmist reguleerivate eeskirjade nõuetele.

3. Kandidaatide nimekiri edastatakse vastutavale komisjonile, kes võib taotleda kandidaatide kuulamist.

Kuulamised on avatud kõikidele parlamendiliikmetele.

4. Seejärel esitatakse parlamendile hääletamiseks vastuvõetavate kandidaatide nimekiri (tähestikulises järjekorras).

5. Hääletus on salajane ja ombudsman valitakse antud häälte enamusega.

Kui esimeses kahes hääletusvoorus ei osutu ükski kandidaat valituks, pääsevad järgmisesse hääletusvooru edasi kaks kandidaati, kes said teises hääletusvoorus kõige rohkem hääli.

Võrdse häälte arvu korral osutub valituks vanem kandidaat.

6. Enne hääletuse algust teeb president kindlaks, et kohal on vähemalt pool parlamendi koosseisust.

7. Valituks osutunud isikul palutakse viivitamatult anda ametivanne Euroopa Liidu Kohtu ees.

8. Ombudsman täidab oma kohustusi kuni järgmise ombudsmani ametisse astumiseni, välja arvatud tema surma või ametist vabastamise korral.

Artikkel 205

Ombudsmani tegevus

1. Otsus ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriva ametijuhendi ja üldiste tingimuste kohta ning selle otsuse rakendussätted, mille on vastu võtnud ombudsman, on teavitamise eesmärgil lisatud kodukorrale.²⁵

2. Ombudsman teavitab parlamenti nimetatud otsuse artikli 3 lõigete 6 ja 7 alusel haldusomavoli juhtudest, mille kohta vastutav komisjon võib koostada raporti. Lisaks esitab ombudsman eelnimetatud otsuse artikli 3 lõike 8 alusel parlamendile iga istungjärgu lõpus oma

²⁵Vt XI lisa.

uurimistulemuste kohta aruande. Vastutav komisjon koostab selle kohta raporti, mis esitatakse parlamendile arutamiseks.

3. Ombudsman võib ka anda vastutavale komisjonile komisjoni taotlusel teavet või esineda omal algatusel vastutava komisjoni ees.

Artikkel 206

Ombudsmani ametist tagandamine

1. Kümnendik parlamendi koosseisust võib taotleda ombudsmani ametist tagandamist, kui ombudsman ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema ametikohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi rängas eksimuses.

2. Taotlus edastatakse ombudsmanile ja vastutavale komisjonile; kui vastutava komisjoni liikmete enamus on arvamusel, et taotlus on õigustatud, esitab komisjon parlamendile raporti. Kui ombudsman soovib, kuulatakse ta enne raporti hääletusele panemist ära. Parlament teeb pärast arutelu otsuse salajasel hääletusel.

3. Enne hääletuse algust teeb president kindlaks, et kohal on vähemalt pool parlamendi koosseisust.

4. Kui parlament teeb hääletusel otsuse ombudsmani ametist tagandamise kohta, kuid ombudsman ei astu ise ametist tagasi, esitab president hiljemalt hääletusele järgneval osaistungjärgul Euroopa Kohtule taotluse ombudsmani ametist tagandamiseks, paludes kohtul võtta otsus vastu viivitamatult.

Ombudsmani vabatahtlik tagasiastumine lõpetab menetluse.

X OSA

PARLAMENDI PEASEKRETARIAAT

Artikkel 207

Peasekretariaat

1. Parlamenti abistab tema töös peasekretär, kelle nimetab ametisse juhatus.

Peasekretär annab juhatuse ees vande täita oma ametikohustusi kohusetundlikult ja erapooletult.

2. Peasekretär juhib peasekretariaati, mille koosseisu ja töökorralduse määrab kindlaks juhatus.

3. Juhatus määrab kindlaks peasekretariaadi ametikohtade loetelu ning eeskirjad, mis reguleerivad ametnike ja muude teenistujate teenistus- ja tasustamistingimusi.

Juhatus määrab kindlaks ka ametnike ja teenistujate kategooriad, mille suhtes kohaldatakse tervikuna või osaliselt Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis artikleid 11–13.

Parlamendi president edastab vajaliku teabe Euroopa Liidu asjaomastele institutsioonidele.

XI OSA

EUROOPA TASANDI ERAKONDI PUUDUTAVAD VOLITUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 208

Presidendi volitused ja kohustused

Artikli 20 lõike 4 alusel esindab president parlamenti suhetes Euroopa tasandi erakondadega.

Artikkel 209

Juhatuse volitused ja kohustused

1. Juhatus teeb otsuse Euroopa tasandi erakondade esitatud rahastamistaotluste ja erakondade vahel eraldiste jaotamise kohta. Juhatus koostab nimekirja eraldise saajatest ja summadest.
2. Juhatus teeb otsuse rahastamise peatamise või vähendamise ning ekslikult makstud summade tagasinõudmise kohta.
3. Pärast eelarveaasta lõppu annab juhatus heakskiidu eraldisi saanud erakonna lõplikule tegevusaruandele ja lõppbilansile.
4. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2004/2003 sätestatud nõuetele ja tingimustele võib juhatus anda Euroopa tasandi erakondadele tehnilist abi vastavalt nende ettepanekutele. Juhatus võib delegeerida teatavat liiki tehnilise abi andmise otsuste vastuvõtmise volitused peasekretärile.
5. Kõigil lõigetes 1 kuni 4 nimetatud juhtudel tegutseb juhatus peasekretäri ettepanekute alusel. Juhatus kuulab enne otsuse tegemist ära asjaomase erakonna esindajad, välja arvatud lõigetes 1 ja 4 sätestatud juhtudel. Juhatus võib igal ajal pidada nõu esimeeste konverentsiga.
6. Kui parlament tuvastab kontrolli käigus, et Euroopa tasandi erakond ei pea enam kinni vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetest, teeb juhatus otsuse lõpetada asjaomase erakonna rahastamine.

Artikkel 210

Vastutava komisjoni ja parlamendi täiskogu volitused ja kohustused

1. Kui seda taotleb veerand parlamendiliikmetest, kes kuuluvad vähemalt kolme fraktsiooni, palub president pärast esimeeste konverentsil toimunud arvamuste vahetust vastutaval komisjonil kontrollida, kas Euroopa tasandi erakond peab (sealhulgas oma programmis ja tegevuses) kinni Euroopa Liidu aluspõhimõtetest, s.t vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetest.
2. Vastavalt määrusele (EÜ) nr 2004/2003 kuulab vastutav komisjon enne otsuse ettepaneku parlamendile esitamist ära asjaomase erakonna esindajad, palub sõltumatutest väljapaistvatest isikutest koosneval komiteel esitada oma arvamuse ja võtab seda arvesse.
3. Parlament hääletab asjaomase erakonna poolt lõikes 1 nimetatud põhimõtetest kinnipidamist käsitleva otsuse ettepaneku üle ja teeb otsuse antud häälte enamusega. Muudatusettepanekuid esitada ei saa. Kui otsuse ettepanek ei saa hääلteenamust, loetakse vastuvõetuks vastupidine otsus.
4. Parlamendi otsus jõustub päeval, kui lõikes 1 nimetatud taotlus parlamendile esitati.

5. Parlamenti esindab sõltumatutest väljapaistvatest isikutest koosnevas komitees president.
6. Vastutav komisjon koostab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2004/2003 ettenähtud aruande määruse kohaldamise ja rahastatud tegevuste kohta ning esitab selle täiskogu istungile.

XII OSA

KODUKORRA KOHALDAMINE JA MUUTMINE

Artikkel 211

Kodukorra kohaldamine

1. Kui kodukorra kohaldamisel või tõlgendamisel tekib kahtlusi, võib president saata küsimuse arutamiseks vastutavale komisjonile.

Komisjonide esimehed võivad toimida samamoodi, kui selliseid kahtlusi tekib komisjoni töö käigus ja sellega seotult.

2. Vastutav komisjon otsustab, kas on vaja teha ettepanek kodukorra muutmiseks. Vastutav komisjon järgib artiklis 212 sätestatud menetlust.

3. Kui vastutav komisjon otsustab, et piisab kehtiva kodukorra tõlgendusest, edastab ta oma tõlgenduse presidendile, kes teavitab sellest järgmisel osaistungjärgul parlamenti.

4. Kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget vaidlustavad vastutava komisjoni tõlgenduse, pannakse küsimus parlamendis hääletusele. Parlament võtab teksti vastu antud häälte enamusega, tingimusel et kohal on vähemalt kolmandik parlamendi koosseisust. Kui tõlgendus lükatakse tagasi, saadetakse küsimus tagasi vastutavale komisjonile.

5. Tõlgendused, mille kohta vastuväiteid ei esitata, ja parlamendis vastu võetud tõlgendused lisatakse kaldkirjas selgitavate märkustena kodukorra vastava artikli või artiklite juurde.

6. Tõlgendused loovad pretsedendi, mida tuleb tulevikus kõnealuste artiklite kohaldamisel ja tõlgendamisel arvestada.

7. Vastutav komisjon vaatab kodukorra ja selle tõlgendused regulaarselt läbi.

8. Kui kodukorra sätetega antakse õigusi teatavale arvule parlamendiliikmetele, asendatakse see arv parlamendiliikmete koguarvu suurenemise korral (nt Euroopa Liidu laienemisel) automaatselt lähima täisarvuga, mis moodustab parlamendiliikmete arvust sama suure osa nagu enne.

Artikkel 212

Kodukorra muutmine

1. Iga parlamendiliige võib teha ettepaneku kodukorra ja selle lisade muutmiseks ning lisada ettepanekule vajaduse korral lühikesed selgitused.

Muudatusettepanekud tõlgitakse, trükitakse, jagatakse välja ja edastatakse vastutavale komisjonile; vastutav komisjon vaatab ettepanekud läbi ja otsustab, kas esitada need parlamendile või mitte.

Muudatusettepanekute täiskogul arutamise suhtes kohaldatakse artikleid 156, 157 ja 161 ning nendes artiklites kasutatud väljendeid „algtekst” ja „õigusakti ettepanek” tõlgendatakse kui viidet kehtivale sättele.

2. Kodukorra kohta esitatud muudatusettepanekud võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega.

3. Kui ettepanekute hääletusele panemise ajal ei otsustata teisiti, jõustuvad kodukorra ja selle lisade kohta vastu võetud muudatusettepanekud nende vastuvõtmisele järgneva osaistungjärgu esimesel päeval.

XIII OSA

MUUD SÄTTED

Artikkel 213

Liidu sümbolid

1. Parlament tunnistab ja kasutab järgmisi liidu sümboleid:
 - lipp, mille sinisel taustal on kaheteistkümnest kuldsest tähest koosnev ring;
 - hümn, mille aluseks on „Ood rõõmule” Ludwig van Beethoveni üheksandast sümfooniast;
 - juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses”.
2. Parlament tähistab 9. mail Euroopa päeva.
3. Lipp heisatakse kõikidel parlamendi hoonetel ja ametlike sündmuste puhul. Lippu kasutatakse kõikides parlamendi koosolekuruumides.
4. Hümn mängitakse uue koosseisu esimese istungi ja muude pidulike istungite alguses, eelkõige riigipeade ja valitsusjuhtide vastuvõtmisel ning pärast laienemist uute parlamendiliikmete tervitamisel.
5. Juhtlauseid kasutatakse parlamendi ametlikel dokumentidel.
6. Juhatus uurib sümbolite täiendava kasutamise võimalusi parlamendis. Juhatus kehtestab käesoleva artikli üksikasjalikud rakendussätted.

Artikkel 214

Pooleliolevad küsimused

Viimase valimistele eelneva osaistungjärgu lõppedes loetakse kõik pooleliolevad küsimused aegunuks, ilma et see piiraks teise lõigu kohaldamist.

Parlamendikoosseisu ametiaja alguses teeb esimeeste konverents otsuse parlamendikomisjonide ja teiste institutsioonide esitatud põhjendatud avalduste kohta, milles taotletakse eelmise parlamendikoosseisu poolt lõpetamata jäänud küsimuste käsitlemise uuesti alustamist või käsitlemise jätkamist.

Neid sätteid ei kohaldata petitsioonide ja teatiste suhtes, mille puhul ei ole vaja vastu võtta otsust.

Artikkel 215

Lisade esitus

Kodukorra lisad on jagatud nelja osasse:

- a) kodukorras sätestatud menetluste rakendussätted, mis on vastu võetud antud häälte enamusega (VII lisa);
- b) sätted, mis on vastu võetud kodukorra erisätete rakendamisel ning nendes sätestatud menetluste ja enamusnõuete kohaselt (I, II, III, IV ja VI lisa, VIII lisa A, C, D ja E osa ning X lisa A osa);

- c) parlamendis kohaldatavad või parlamendi töö seisukohast olulised institutsioonidevahelised kokkulepped ja aluslepingute alusel vastu võetud sätted. Otsused nende sätete kodukorra lisadena esitamise kohta võtab parlament vastu vastutava komisjoni ettepanekul antud häälte enamusega (VIII lisa B osa, IX lisa, X lisa B osa ning XI, XII, XIII, XIV, XV, XIX ja XX lisa);
- d) parlamendi asjaomaste organite vastu võetud suunised ja tegevusjuhendid (XVI, XVII, XVIII ja XXI lisa).

Artikkel 216

Parandused

1. Kui parlamendis vastu võetud tekstis leitakse viga, esitab president vastutavale komisjonile vajaduse korral paranduse projekti.
2. Kui parlamendis vastu võetud ja teiste institutsioonidega kokku lepitud tekstis leitakse viga, püüab president enne vastavalt lõikele 1 toimimist saada vajalike paranduste osas nende institutsioonide nõusoleku.
3. Vastutav komisjon vaatab paranduse projekti läbi ja esitab selle parlamendile, kui ta on veendunud, et on tekkinud viga, mida on võimalik esitatud viisil parandada.
4. Parandus tehakse teatavaks järgmisel osaistungjärgul. Parandus loetakse heakskiidetuks, kui 24 tunni jooksul alates selle teatavakstegemisest ei esita fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget taotlust selle hääletusele panemiseks. Kui parandust ei kiideta heaks, saadetakse see tagasi vastutavale komisjonile, kes võib esitada muudetud paranduse või menetluse lõpetada.
5. Heakskiidetud parandused avaldatakse samal viisil nagu tekst, mida need puudutavad. Artikleid 72, 73 ja 74 kohaldatakse vajalike muudatustega.

I LISA

Euroopa Parlamendi liikmete majanduslikke huve ja huvide konflikti käsitlev käitumisjuhend

Artikkel 1

Juhtpõhimõtted

Oma ametiülesannete täitmisel Euroopa Parlamendi liikmed:

- a) juhinduvad järgmistest üldistest juhtpõhimõtetest ja tegutsevad neid järgides: erapooletus, usaldusväärsus, avatus, hoolikus, ausus, vastutustunne ja parlamendi maine hoidmine;
- b) tegutsevad üksnes üldsuse huvides ning ei saa ega püüa saada otsest ega kaudset majanduslikku kasu või muid soodustusi.

Artikkel 2

Parlamendiliikmete peamised kohustused

Oma ametiülesannete täitmisel Euroopa Parlamendi liikmed:

- a) ei seo end ühegi lepinguga, mis ajendaks neid tegutsema või hääletama mõne teise juriidilise või füüsilise isiku huvides ning kahjustaks parlamendiliikme hääletamisvabadust, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi liikmete valimist üldistel ja otsestel valimistel käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artiklis 6 ja Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse artiklis 2;
- b) ei küsi, nõustu saama ega võta vastu mingeid kaudseid või otseseid majanduslikke hüvesid ega muid soodustusi selle eest, et nad kasutavad mõjuvõimu või hääleõigust parlamendile või selle komisjonile esitatud õigusakti, resolutsiooni ettepaneku, kirjaliku deklaratsiooni või küsimuse suhtes, ning väldivad hoolikalt sattumist olukorda, mida võib seostada korrupsiooniga.

Artikkel 3

Huvide konflikt

1. Huvide konflikt tekib siis, kui parlamendiliikmel on isiklik huvi, mis võib ebasoovitavalt mõjutada parlamendiliikme ametiülesannete täitmist. Huvide konflikti ei esine, kui parlamendiliige saab kasu üksnes asjaolu tõttu, et ta on osa üldsusest või suurest inimrühmast.

2. Parlamendiliige, kellel esineb huvide konflikt, võtab viivitamata kõik vajalikud meetmed, et olukorda parandada kooskõlas käesoleva käitumisjuhendi põhimõtete ja sätetega. Kui parlamendiliige ei saa huvide konflikti lahendada, annab ta sellest kirjalikult teada parlamendi presidendile. Kahtluse korral võib parlamendiliige küsida konfidentsiaalselt nõu artikli 7 kohaselt loodud parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelevalt nõuandekomiteelt.

3. Ilma et see mõjutaks lõike 2 kohaldamist, teavitavad parlamendiliikmed enne täiskogul või parlamendi organites sõnavõtmist või hääletamist või raportööriks esitamist kõigist tegelikest või võimalikest huvide konfliktidest seoses arutatava küsimusega, kui see ei ilmne selgelt artikli 4 kohaselt deklareeritud andmetest. Selline teade esitatakse kirjalikult või suuliselt presidendile või komisjoni esimehele, kui asjaomast küsimust parlamendis arutatakse.

Artikkel 4

Parlamendiliikmete deklaratsioon

1. Euroopa Parlamendi liikmed esitavad läbipaistvuse huvides isiklikul vastutusel majanduslike huvide deklaratsiooni parlamendi presidendile enne Euroopa Parlamendi valimistele järgneva esimese osaistungjärgu lõppu (või koosseisu ametiajal 30 päeva jooksul pärast parlamendi teenistusse asumist), kasutades selleks juhatuse poolt kooskõlas artikliga 9 vastu võetud vormi. Parlamendiliikmed teavitavad parlamendi presidenti kõigist deklaratsiooni mõjutavatest muudatustest 30 päeva jooksul muudatuse tekkimisest arvates.

2. Majanduslike huvide deklaratsioonis esitatakse selgelt järgmine teave:

- a) parlamendiliikme ametialane tegevus kolme aasta jooksul enne parlamendi teenistusse asumist, samuti samal ajavahemikul osalemine äriühingute, valitsusväliste organisatsioonide, ühenduste või muude juriidilise isiku staatusega üksuste juhatuses või haldusnõukogus;
- b) igasugune palk, mida parlamendiliige saab seoses mandaadi täitmisega mõnes teises parlamendis;
- c) igasugune regulaarne tasustatud tegevus, millega parlamendiliige tegeleb ametiülesannete täitmisega samal ajal töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana;
- d) osalemine äriühingute, valitsusväliste organisatsioonide, ühenduste või muude juriidilise isiku staatusega üksuste juhatuses või haldusnõukogus ning parlamendiliikme igasugune muu parlamendiväline tasustatud või tasustamata tegevus;
- e) muu parlamendiväline ajutine tasustatud tegevus (sh kirjutamine, loengute pidamine või tegutsemine eksperdina) juhul, kui selle eest saadud tasu on kalendriaastal suurem kui 5000 eurot;
- f) osalus äriühingus või partnerluses, kui see võib avaldada mõju avalikule sektorile või kui see annab parlamendiliikmele võimaluse märkimisväärselt mõjutada kõnealuse üksuse tegevust;
- g) igasugune rahaline toetus ja toetus personali või ainelisel kujul, mida parlamendiliige lisaks Euroopa Parlamendi eraldistele saab seoses oma poliitilise tegevusega kolmandatelt isikutelt, koos toetaja andmete avaldamisega;
- h) igasugune muu majanduslik huvi, mis võib mõjutada parlamendiliikme ametiülesannete täitmist.

Igasugune esimese lõigu mõne punkti kohaselt deklareeritud tulu, mida parlamendiliige saab korrapäraselt, jagatakse järgmistesse kategooriatesse:

- 500–1000 eurot kuus;
- 1001–5000 eurot kuus;
- 5001–10 000 eurot kuus;
- üle 10 000 euro kuus.

Igasugune muu parlamendiliikme saadud esimese lõigu mõne punkti kohaselt deklareeritud tulu arvestatakse aastatulu põhjal, mis jagatakse kaheteistkümne ja liigitatakse ühte teises lõigus nimetatud kategooriasse.

3. Kogu teave, mis käesoleva artikli kohaselt esitatakse parlamendi presidendile, avaldatakse parlamendi veebilehel hõlpsasti kättesaadaval viisil.

4. Parlamendiliiget ei või valida parlamendi või selle organi ametikandjaks, nimetada raportööriks ega ametliku delegatsiooni liikmeks, kui ta ei ole esitanud majanduslike huvide deklaratsiooni.

Artikkel 5

Kingitused ja sarnased soodustused

1. Euroopa Parlamendi liikmed ei tohi ametiülesannete täitmisel vastu võtta kingitusi ega muid sarnaseid soodustusi, välja arvatud juhul, kui kingituse hinnanguline väärtus on alla 150 euro ja see on tehtud etiketi järgmiseks või kui kingitus saadakse Euroopa Parlamendi ametliku esindajana ja see on tehtud etiketi järgmiseks.

2. Kõik parlamendiliikme lõike 1 alusel saadud kingitused, mis saadakse Euroopa Parlamenti ametlikult esindades, antakse üle parlamendi presidendile ning nendega toimitakse kooskõlas rakendusmeetmetega, mille võtab vastu juhatus artiklis 9 kehtestatud korras.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata parlamendiliikmete reisi-, majutus- ja elamiskulude hüvitamise suhtes või selliste kulude katmise suhtes kolmanda isiku poolt, kui parlamendiliige osaleb kutse alusel ja oma ametiülesannete täitmisel kolmanda isiku korraldatud üritusel.

Käesoleva lõike kohaldamisala, eelkõige läbipaistvuse tagamise eeskirju, täpsustatakse rakendusmeetmetes, mille võtab vastu juhatus vastavalt artiklile 9.

Artikkel 6

Endiste parlamendiliikmete tegevus

Endised Euroopa Parlamendi liikmed, kes ametialaselt tegelevad lobitööga või esindusülesannetega ja on otseselt seotud liidu otsustamisprotsessiga, ei tohi kogu nende ülesannete täitmise perioodi jooksul kasutada endistele parlamendiliikmetele juhatuse asjakohase eeskirjaga ette nähtud vahendeid²⁶.

Artikkel 7

Parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelev nõuandekomitee

1. Luuakse parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelev nõuandekomitee (edaspidi „nõuandekomitee”).

2. Nõuandekomiteesse kuulub viis liiget, kelle parlamendi president nimetab oma ametiaja alguses ametisse juhatuse liikmete ning põhiseaduskomisjoni ja õiguskomisjoni koordinaatorite hulgast, võttes arvesse parlamendiliikmete kogemust ja poliitiliste jõudude tasakaalustatud esindatust.

Nõuandekomitee liikmed täidavad kordamööda kuue kuu jooksul komitee esimehe ülesandeid.

²⁶Juhatus 12. aprilli 1999. aasta otsus.

3. Parlamendi president nimetab oma ametiaja alguses samuti ametisse nõuandekomitee asendusliikmed – ühe liikme igast nõuandekomitees esindamata fraktsioonist.

Juhul kui käesolevat käitumisjuhendit on väidetavalt rikkunud nõuandekomitees esindamata fraktsiooni liige, saab asjaomasest asendusliikmest väidetava rikkumise läbivaatamise ajaks nõuandekomitee kuues täisliige.

4. Parlamendiliikme taotluse alusel annab nõuandekomitee talle 30 kalendripäeva jooksul konfidentsiaalselt suuniseid, kuidas käesoleva käitumisjuhendi sätteid tõlgendada ja kohaldada. Kõnealune parlamendiliige võib neid suuniseid usaldada.

Nõuandekomitee hindab presidendi taotlusel samuti käesoleva käitumisjuhendi väidetavaid rikkumisi ja annab presidendile nõu, milliseid võimalikke meetmeid võtta.

5. Nõuandekomitee võib pärast konsulteerimist presidendiga küsida nõu välisekspertidelt.

6. Nõuandekomitee avaldab aastaaruande oma töö kohta.

Artikkel 8

Käitumisjuhendi võimalike rikkumiste menetlemise kord

1. Kui on alust arvata, et Euroopa Parlamendi liige võib olla rikkunud käesolevat käitumisjuhendit, võib president sellest teavitada nõuandekomiteed.

2. Nõuandekomitee vaatab väidetava rikkumise asjaolud läbi ja võib asjaomase parlamendiliikme ära kuulata. Komitee esitab järelduste alusel presidendile soovitusel võimaliku otsuse tegemiseks.

3. Kui president teeb nimetatud soovitusel arvesse võttes järelduse, et asjaomane parlamendiliige on rikkunud käitumisjuhendit, teeb ta pärast parlamendiliikme ärakuulamist põhjendatud otsuse sanktsiooni määramiseks, millest parlamendiliiget teavitatakse.

Määratud sanktsioon võib olla üks või mitu kodukorra artikli 153 lõikes 3 loetletud meetmetest.

4. Asjaomane parlamendiliige võib kasutada kodukorra artiklis 154 kehtestatud sisemise edasikaebamise võimalusi.

5. Kodukorra artiklis 154 ette nähtud tähtaja möödumisel teavitab president täiskogu kõigist parlamendiliikmetele määratud sanktsioonidest ning avaldab need silmatorkaval kohal parlamendi veebisaidil, kuhu need jäävad koosseisu ülejäänud ametiajaks.

Artikkel 9

Rakendamine

Juhatus võtab vastu käitumisjuhendi rakendusmeetmed, sh kontrollimise korra, ning vajaduse korral ajakohastab artiklites 4 ja 5 nimetatud summasid.

Juhatus võib teha ettepanekuid käesoleva käitumisjuhendi läbivaatamiseks.

II LISA

Infotunni läbiviimine artikli 116 alusel

A. Suunised

1. Vastuvõetavaks loetakse ainult küsimused, mis
 - on lühikesed ja võimaldavad anda lühikese vastuse;
 - kuuluvad adressaatide pädevusse ja vastutusalasse ning pakuvad üldist huvi;
 - puudutavad – konkreetselt nõukogule suunatud küsimuste puhul – eelkõige nõukogu kohustuste täitmist liidu poliitika väljatöötamisel, koordineerimisel või rakendamisel, või volitusi ametisse nimetamisel, või Euroopa Liidu institutsioonide, asutuste ja ametite toimimist või aluslepingute muutmist;
 - ei nõua asjaomaselt institutsioonilt eelnevat põhjalikku uuringut;
 - on selgelt sõnastatud ja seotud konkreetse teemaga;
 - ei sisalda väiteid ega arvamusi;
 - ei käsitle üksnes isiklike teemasid;
 - ei ole mõeldud dokumentide või statistilise teabe hankimiseks;
 - on esitatud küsivas vormis.
2. Küsimus ei ole vastuvõetav, kui päevakord näeb juba ette sama teema arutamise asjaomase institutsiooni osavõtul, või kui see on nõukogu puhul seotud Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõike 1 esimeses lauses nimetatud seadusandja ja eelarve kinnitaja ülesannetega.
3. Küsimus ei ole vastuvõetav, kui sama või sarnane küsimus on juba esitatud ja sellele on vastatud viimase kolme kuu jooksul või kui küsimuses palutakse sellist teavet parlamendi mõne konkreetse resolutsiooni järeelmeetmete kohta, mida on juba andnud Euroopa Komisjon kirjalikus järeleteatises, v.a juhul, kui on toimunud uusi arenguid või küsimuse autor soovib saada täiendavat teavet. Esimesel juhul antakse küsimuse autorile koopia varem esitatud küsimusest ja vastusest.

Täiendavad küsimused

4. Parlamendiliige võib pärast küsimusele vastuse saamist esitada kuni kaks täiendavat küsimust.
5. Käesolevates suunistes toodud vastuvõetavuse tingimused kehtivad ka täiendavate küsimuste puhul.
6. Täiendavate küsimuste vastuvõtmise üle otsustab president, kes vajaduse korral piirab küsimuste arvu nii, et iga küsimuse esitanud parlamendiliige saaks oma küsimusele vastuse.

President ei ole kohustatud lugema eelpool toodud vastuvõetavuse tingimustele vastavat täiendavat küsimust vastuvõetavaks juhul, kui

- a) see võib häirida infotunni korrakohast läbiviimist või
- b) põhiküsimust, mille juurde see kuulub, on juba piisavalt käsitletud teiste täiendavate küsimustega, või
- c) sellel puudub otsene seos põhiküsimusega.

Küsimustele antavad vastused

7. Asjaomane institutsioon peab andma küsimustele lühikesed ja teemakohased vastused.
8. Kui küsimuste sisu võimaldab, võib president pärast küsimuste esitajatega konsulteerimist otsustada, et asjaomane institutsioon annab neile ühise vastuse.
9. Küsimusele vastatakse üksnes juhul, kui küsimuse esitaja on kohal või ta on teatanud presidendile enne infotunni algust kirjalikult oma asendaja nime.
10. Kui küsimuse esitajat ega tema asendajat ei ole kohal, muutub küsimus kehtetuks.
11. Kui parlamendiliige esitab küsimuse, kuid ta ise ega tema asendaja ei osale infotunnil, tuletab president talle kirjalikult meelde kohustust viibida kohal või nimetada esindaja. Kui president peab sellise kirja saatma 12 kuu vältel kolm korda, kaotab parlamendiliige kuueks kuuks õiguse infotunnil küsimusi esitada.
12. Kui küsimuse esitaja ei nõua artikli 117 lõike 3 kohaldamist, antakse ajapuuduse tõttu vastamata jäänud küsimustele vastus artikli 117 lõike 4 esimese lõigu alusel.
13. Kirjalike vastuste suhtes kohaldatakse artikli 117 lõigete 3 ja 5 sätteid.

Tähtajad

14. Küsimused esitatakse hiljemalt üks nädal enne infotunni algust. Küsimusi, mida selleks tähtajaks ei ole esitatud, võib infotunnil käsitleda asjaomase institutsiooni nõusolekul.

Vastuvõetavaks tunnistatud küsimused jagatakse parlamendiliikmetele välja ja edastatakse asjaomastele institutsioonidele.

B. Soovitused

(väljavõte Euroopa Parlamendi 13. novembri 1986. aasta resolutsioonist)

Euroopa Parlament:

1. soovib infotunni läbiviimisel rangemalt kohaldada selleks artikli 43²⁷ alusel vastu võetud suuniseid ja eriti suuniste punkti 1, mis käsitleb küsimuste vastuvõetavust;
2. soovib Euroopa Parlamendi presidendil sagedamini kasutada talle artikli 43 lõikes 3²⁸ antud õigust infotunni küsimusi teemade järgi rühmitada; on samas seisukohal, et selliselt rühmitada saab ainult küsimusi, mis on osaistungjärgule esitatud küsimuste nimistu esimeses pooles;
3. soovib presidendil täiendavate küsimuste puhul reeglina lubada esitada ühe täiendava küsimuse põhiküsimuse esitajal ja ühe või kõige rohkem kaks täiendavat küsimust teistel parlamendiliikmetel, kes eelistatavalt peaksid kuuluma põhiküsimuse esitajaga võrreldes teise fraktsiooni ja/või esindama teisi liikmesriike; tuletab meelde, et täiendavad küsimused peavad olema lühikesed ja esitatud küsivas vormis, ning soovib, et nende pikkus ei ületaks 30 sekundit;
4. kutsub Euroopa Komisjoni ja nõukogu üles vastavalt suuniste punktidele 7 järgima, et nende vastused oleksid lühikesed ja teemakohased.

²⁷Nüüd artikkel 116.

²⁸Nüüd artikli 116 lõige 3.

III LISA

Suunised artiklite 117 ja 118 alusel esitatavate kirjalikult vastatavate küsimuste kohta

1. Kirjalikult vastatavad küsimused:

- peavad selgelt ära näitama adressaadi, kellele need tavapärase institutsioonidevaheliste kanalite kaudu tuleb edastada;
- peavad kuuluma adressaatide pädevusse ja vastutusalasse ning pakkuma üldist huvi;
- peavad olema lühikesed ja sisaldama arusaadavat küsimust;
- ei tohi sisaldada solvavat väljendusviisi;
- ei tohi käsitleda üksnes isiklikke teemasid.

2. Kui küsimus ei vasta käesolevatele suunistele, nõustab sekretariaat küsimuse esitajat vastuvõetava küsimuse koostamisel.

3. Kui eelnenud kuue kuu jooksul on esitatud sama või sarnane küsimus ja sellele on vastatud või kui küsimuses palutakse sellist teavet parlamendi mõne konkreetse resolutsiooni järeelmeetmete kohta, mida on juba andnud Euroopa Komisjon kirjalikus järeelteatises, edastab sekretariaat küsimuse esitajale koopia eelmisest küsimusest ja vastusest. Uut küsimust adressaatidele ei edastata, v.a juhul, kui küsimuse esitaja toob välja uusi märkimisväärseid arenguid või soovib lisateavet.

4. Kui küsimusega soovitakse saada faktilist või statistilist teavet, mis on juba kättesaadav parlamendi raamatukogus, teavitab raamatukogu parlamendiliiget, kes võib küsimuse tagasi võtta.

5. Omavahel seotud teemasid käsitlevatele küsimustele võib anda ühise vastuse.

IV LISA

Suunised ja üldpõhimõtted päevakorra teemade valikuks arutelu korraldamisel inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite üle artikli 122 alusel

Aluspõhimõtted

1. Eelisjärjekorras käsitletakse selliseid resolutsiooni ettepanekuid, mille eesmärk on esitada parlamendi seisukoht nõukogule, Euroopa Komisjonile, liikmesriikidele, kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele enne teatava sündmuse toimumist, kui toimuv osaistungjärk on ainus, millel hääletus jõutakse õigeaegselt läbi viia.
2. Resolutsiooni ettepanekud ei tohi olla pikemad kui 500 sõna.
3. Eelisjärjekorras käsitletakse aluslepingutes sätestatud Euroopa Liidu vastutusaladega seotud teemasid, tingimusel et need on väga olulise tähtsusega.
4. Aruteluks valitud teemade arv peab võimaldama korraldada nende üle arutelu, mis on kooskõlas nende tähtsusega, ja ei tohiks ületada kolme teemat, sealhulgas alateemasid.

Praktilised üksikasjad

5. Euroopa Parlamendile ja fraktsioonidele tehakse teatavaks, milliseid aluspõhimõtteid inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutelu teemade valikul rakendatakse.

Kõneaja piirangud ja jaotamine

6. Kõneaja paremaks ärakasutamiseks lepib president pärast fraktsioonide esimeestega konsulteerimist nõukogu ja Euroopa Komisjoniga kokku avalduste tegemiseks vajaliku kõneaja piiramises arutelul inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite üle.

Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg

7. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg määratakse arvestusega, et nende tekstide ametlikes keeltes kättesaadavaks tegemise ning resolutsiooni ettepaneku arutelu vahele jääb piisavalt aega, mis võimaldab parlamendiliikmetel ja fraktsioonidel nende üle vajalikul määral aru pidada.

V LISA

(välja jäetud)

VI LISA

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuste läbivaatamine ja vastuvõtmine

Artikkel 1

Dokumendid

1. Trükitakse ja jagatakse välja järgmised dokumendid:
 - a) Euroopa Komisjoni edastatud tulude ja kulude aruanne, finantsanalüüs ning bilanss;
 - b) kontrollikoja aastaaruanne ja eriaruanded koos institutsioonide vastustega;
 - c) kontrollikoja kinnitav avaldus raamatupidamiskontode usaldatavuse ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287;
 - d) nõukogu soovitus.
2. Nimetatud dokumendid edastatakse vastutavale komisjonile. Kõik asjaomased komisjonid võivad esitada arvamuse.
3. Kui teised komisjonid soovivad esitada arvamuse, määrab president tähtaja, mille jooksul tuleb arvamused edastada vastutavale komisjonile.

Artikkel 2

Raporti arutamine

1. Parlament arutab vastutava komisjoni eelarve täitmisele heakskiidu andmise raportit enne kontrollikoja aastaaruande vastuvõtmisele järgneva aasta 30. aprilli, nagu nõutakse finantsmääruses.
2. Kui käesolevas lisas ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse parlamendi kodukorra artikleid, mis käsitlevad muudatusettepanekuid ja hääletamist.

Artikkel 3

Raporti sisu

1. Vastutava komisjoni koostatud raportis eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta sisalduvad:
 - a) ettepanek võtta vastu otsus eelarve täitmisele heakskiidu andmise või selle edasilükkamise kohta (hääletus aprilli osaistungjärgul) või ettepanek võtta vastu otsus eelarve täitmisele heakskiidu andmise või sellest keeldumise kohta (hääletus oktoobri osaistungjärgul);
 - b) otsuse ettepanek liidu kõikide tulude, kulude, varade ja kohustuste raamatupidamiskontode sulgemise kohta;
 - c) resolutsiooni ettepanek, mis sisaldab kommentaare punktis a nimetatud otsuse ettepaneku kohta, sealhulgas hinnangut Euroopa Komisjoni eelarve haldamisele eelarveaasta jooksul ja tähelepanekuid kulutuste tegemise kohta tulevikus;
 - d) eraldi lisana Euroopa Komisjonilt saadud dokumentide ja Euroopa Komisjonilt taotletud, kuid saamata jäänud dokumentide loetelu;

e) asjaomaste komisjonide arvamused.

2. Kui vastutav komisjon teeb ettepaneku eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata, esitatakse vastavas resolutsiooni ettepanekus muu hulgas:

a) edasilükkamise põhjused;

b) täiendavad meetmed, mille võtmist Euroopa Komisjonilt oodatakse, ja nende tähtajad;

c) dokumendid, mis on nõutavad selleks, et parlamendi saaks teha teadliku otsuse.

Artikkel 4

Arutelu ja hääletus parlamendis

1. Kõik vastutava komisjoni raportid eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta lisatakse nende esitamisele järgneva esimese osaistungjärgu päevakorda.

2. Muudatusettepanekuid saab esitada ainult artikli 3 lõike 1 punkti c alusel esitatud resolutsiooni ettepanekute kohta.

3. Kui artiklis 5 ei ole ette nähtud teisiti, järgitakse otsuse ettepanekute ja resolutsiooni ettepaneku hääletusel artiklis 3 esitatud korda.

4. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 231 teeb parlament otsuse antud häälte enamusega.

Artikkel 5

Menetluslikud erinevused

1. Hääletus aprilli osaistungjärgul

Aprilli osaistungjärgul tehakse raportis ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmine edasi lükata.

a) Kui ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit saab häälteenamuse, siis heakskiit antakse. See tähendab ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist.

Kui heakskiidu andmise ettepanek ei saa häälteenamust, loetakse heakskiidu andmine edasilükatuks ja vastutav komisjon esitab kuue kuu jooksul uue raporti, mis sisaldab ettepanekut anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda.

b) Kui parlament võtab vastu ettepaneku eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata, esitab vastutav komisjon kuue kuu jooksul uue raporti, mis sisaldab ettepanekut anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda. Sellisel juhul lükkub ka raamatupidamiskontode sulgemine edasi ja vastav ettepanek esitatakse uuesti koos uue raportiga.

Kui ettepanek eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata ei saa häälteenamust, loetakse heakskiit antuks. Sellisel juhul tähendab see otsus ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist. Resolutsiooni ettepaneku võib sellele vaatamata hääletusele panna.

2. Hääletus oktoobri osaistungjärgul

Teisel etapil tehakse raportis ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda.

a) Kui ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit saab häälteenamuse, siis heakskiit antakse. See tähendab ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist.

Kui heakskiidu andmise ettepanek ei saa häälteenamust, loetakse, et heakskiidu andmisest on keeldutud. Ametlik ettepanek eelarveaasta raamatupidamiskontode sulgemiseks esitatakse vastuvõtmiseks mõnel järgneval osaistungjärgul, millel Euroopa Komisjonil palutakse teha avaldus.

b) Kui ettepanek eelarve täitmisele heakskiidu andmisest keelduda saab häälteenamuse, esitatakse ametlik ettepanek eelarveaasta raamatupidamiskontode sulgemiseks mõnel järgneval osaistungjärgul, millel Euroopa Komisjonil palutakse teha avaldus.

Kui heakskiidu andmisest keeldumise ettepanek ei kogu antud häälte enamust, loetakse heakskiit antuks. Sellisel juhul tähendab see otsus ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist. Resolutsiooni ettepaneku võib sellele vaatamata hääletusele panna.

3. Kui resolutsiooni ettepanek või raamatupidamiskontode sulgemise ettepanek sisaldavad sätteid, mis on vastuolus parlamendi hääletusega eelarve täitmisele heakskiidu andmise üle, võib parlamendi president pärast konsulteerimist vastutava komisjoni esimehega võtta vastu otsuse lükata ettepaneku hääletus edasi ja määrata uue tähtaja muudatsettepanekute esitamiseks.

Artikkel 6

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuste rakendamine

1. President edastab Euroopa Komisjonile ja kõigile teistele institutsioonidele kõik artikli 3 alusel parlamendis vastu võetud otsused ja resolutsioonid ning korraldab nende avaldamise *Euroopa Liidu Teataja* õigusaktide avaldamiseks ette nähtud seerias.

2. Vastutav komisjon annab vähemalt kord aastas parlamendile aru meetmetest, mida institutsioonid on võtnud, tulenevalt heakskiidu andmise otsustele lisatud märkustest ning teistest märkustest, mis sisalduvad parlamendi resolutsioonides kulutuste tegemise kohta.

3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 265 võib president parlamendi nimel ja eelarvekontrolli eest vastutava komisjoni raporti alusel esitada Euroopa Liidu Kohtule hagi institutsiooni vastu, kes ei täida kohustusi, mis tulenevad heakskiidu andmise otsustele lisatud märkustest või muudest märkustest, mis on lisatud kulutuste tegemist käsitlevatele resolutsioonidele.

VII LISA

Parlamendi alaliste komisjonide volitused ja vastutusala²⁹

I Väliskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ning Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (EJKP). Selles küsimuses abistab komisjoni julgeoleku- ja kaitse allkomisjon;
2. suhted ELi teiste institutsioonide ja organitega, ÜRO ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide ning parlamentidevaheliste assambleedega küsimustes, mis kuuluvad komisjoni vastutusalasse;
3. poliitiliste suhete tugevdamine kolmandate riikidega ulatuslikumate koostöö- ja abiprogrammide või rahvusvaheliste lepingute nagu assotsiatsiooni- või koostöölepingute kaudu, eelkõige riikidega, mis asuvad Euroopa Liidu vahetus läheduses;
4. Euroopa riikide Euroopa Liiduga ühinemist käsitlevate läbirääkimiste alustamine, järelevalve ja lõpuleviimine;
5. inimõiguste ja vähemuste kaitse ning demokraatlike väärtuste edendamise seotud küsimused kolmandates riikides. Selles küsimuses toetab komisjoni tegevust inimõiguste allkomisjon. Ilma et see piiraks asjakohaste eeskirjade kohaldamist, kutsutakse allkomisjoni koosolekutele teiste sama valdkonnaga tegelevate komisjonide liikmeid ja asutuste esindajaid.

Väliskomisjon koordineerib parlamentaarsete ühiskomisjonide ja parlamentaarsete koostöökomisjonide ning parlamentidevaheliste delegatsioonide ja *ad hoc* delegatsioonide tööd ning tema vastutusalasse kuuluvaid valimisvaatlusmissioone.

II Arengukomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu arengu- ja koostööpoliitika edendamine, rakendamine ja järelevalve, sealhulgas:
 - a) kahepoolne ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja parlamentidevaheliste foorumite raames toimuv poliitiline dialoog arengumaadega;
 - b) abi arengumaadele ja koostöölepingud nendega;
 - c) demokraatlike väärtuste, hea valitsemistava ja inimõiguste edendamine arengumaades;
2. AKV-ELi partnerluslepingu küsimused ja suhted vastavate asutustega;
3. parlamendi osalemine valimisvaatlusmissioonides, vajaduse korral koostöös teiste pädevate komisjonide ja delegatsioonidega.

²⁹Vastu võetud parlamendi 6. mai 2009. aasta otsusega.

Arengukomisjon koordineerib oma vastutusalasse kuuluvate parlamentidevaheliste delegatsioonide ja *ad hoc* delegatsioonide tööd.

III Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

Euroopa Liidu ühise kaubanduspoliitika loomine ja rakendamine ning välismajandussuhted, eelkõige:

1. finants-, majandus- ja kaubandussuhted kolmandate riikide ning piirkondlike organisatsioonidega;
2. tehnilise ühtlustamise ja standardiseerimise meetmed valdkondades, mida reguleerib rahvusvaheline õigus;
3. suhted asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ning väljaspool liitu asuvate piirkondlike majandus- ja kaubandusintegratsiooni edendavate organisatsioonidega;
4. suhted WTOga, sealhulgas selle parlamentaarne mõõde.

Kolmandate riikidega suhtlemise majandus- ja kaubandusaspektides teeb rahvusvahelise kaubanduse komisjon koostööd asjaomaste parlamentidevaheliste delegatsioonide ja *ad hoc* delegatsioonidega.

IV Eelarvekomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu tulude ja kulude mitmeaastane finantsraamistik ning liidu omavahendite süsteem;
2. parlamendi eelarvealased õigused, s.o Euroopa Liidu eelarve ning institutsioonidevaheliste kokkulepete üle läbirääkimiste pidamine ja kokkulepete rakendamine selles valdkonnas;
3. parlamendi eelarvestus vastavalt kodukorras sätestatud menetlusele;
4. detsentraliseeritud asutuste eelarved;
5. Euroopa Investeerimispannga finantstegevus;
6. Euroopa Arengufondi lisamine eelarvesse, ilma et see piiraks AKV-ELi partnerluslepingu eest vastutava komisjoni volitusi;
7. kõikide liidu õigusaktide finantsmõju ja kokkusobivus mitmeaastase finantsraamistikuga, ilma et see piiraks asjaomaste komisjonide volitusi;
8. jooksva eelarve täitmise jälgimine ja hindamine kodukorra artikli 78 lõikest 1 olenemata, assigneeringute ümberpaigutamine, ametikohtade loeteluga seotud menetlused, haldusassigneeringud ja olulise finantsmõjuga kinnisvaraprojektidega seotud arvamused;
9. finantsmäärus, välja arvatud küsimused, mis käsitlevad eelarve täitmist, haldamist ja kontrollimist.

V Eelarvekontrollikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu ja Euroopa Arengufondi eelarve täitmise kontroll ja parlamendi eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsused, kaasa arvatud institutsioonisisesed heakskiidu andmise menetlused ning kõik selliste otsuste kaas- või rakendusmeetmed;
2. Euroopa Liidu, selle institutsioonide ja liidu rahastatavate organite kontode ja bilansside sulgemine, aruandlus ning auditeerimine, kaasa arvatud ülekantavate vahendite kindlaksmääramine ja saldode kinnitamine;
3. Euroopa Investeeringuspanga finantstegevuse kontroll;
4. liidu eri rahastamisvormide tõhususe hindamine Euroopa Liidu poliitika rakendamisel;
5. Euroopa Liidu eelarve täitmisel esinevate pettuste ja eeskirjade eiramise juhtumite uurimine, meetmed selliste juhtumite vältimiseks ja nende eest karistamiseks ning liidu finantshuvide üldine kaitse;
6. suhted kontrollikojaga, selle liikmete ametissenimetamine ja kontrollikoja aruannete läbivaatamine;
7. finantsmäärus eelarve täitmist, juhtimist ja kontrolli puudutavates küsimustes.

VI Majandus- ja rahanduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu majandus- ja rahapoliitika, majandus- ja rahaliidu ning Euroopa rahandus- ja finantssüsteemi toimimine (kaasa arvatud suhted asjaomaste institutsioonide või organisatsioonidega);
2. kapitali ja maksete vaba liikumine (piiriülesed maksed, ühine makseala, maksebilanss, kapitali liikumise ning laenuoliitika, kolmandatest riikidest pärit kapitali liikumise kontroll, meetmed liidu kapitali ekspordi edendamiseks);
3. rahvusvaheline rahandus- ja finantssüsteem (kaasa arvatud suhted rahandus- ja finantsinstitutsioonide ja -organisatsioonidega);
4. konkurentsi- ja riigiabieeskirjad;
5. maksusätted;
6. finantsteenuste, -institutsioonide ja -turgude reguleerimine ning järelevalve, kaasa arvatud aruandlus, auditeerimine, raamatupidamiseskirjad, ettevõtte juhtimine ning muud finantsteenuseid puudutavad äriühinguõiguse küsimused.

VII Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. tööhõiveoliitika ja kõik sotsiaaloliitika aspektid, nagu töötingimused, sotsiaalkindlustus ja sotsiaalkaitse;
2. tervishoiu ja tööohutuse meetmed;
3. Euroopa Sotsiaalfond;
4. kutseõppeoliitika, kaasa arvatud kutsekvalifikatsioonid;

5. töötajate ja pensionäride vaba liikumine;
6. tööturu osapoolte dialoog;
7. kõik diskrimineerimise vormid töökohal ja tööturul, välja arvatud sooline diskrimineerimine;
8. suhted järgmiste organitega:
 - Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop),
 - Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond,
 - Euroopa Koolitusfond,
 - Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur,

samuti suhted muude asjaomaste ELi asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

VIII Keskkonna-, rahvatervis- ja toiduohutuse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. keskkonnapoliitika ja keskkonnakaitsemeetmed, eelkõige:
 - a) õhu-, pinnase- ja veereostus, jäätmemajandus ning ringlussevõtt, ohtlikud ained ja valmistised, müratase, kliimamuutus, bioloogilise mitmekesisuse kaitse;
 - b) säästev areng;
 - c) rahvusvahelised ja piirkondlikud meetmed ning kokkulepped, mille eesmärk on kaitsta keskkonda;
 - d) keskkonnale tekitatud kahju kõrvaldamine;
 - e) kodanikukaitse;
 - f) Euroopa Keskkonnaagentuur;
 - g) Euroopa Kemikaaliamet;
2. rahvatervis, eelkõige:
 - a) rahvatervisealased programmid ja erimeetmed;
 - b) farmaatsia- ja kosmeetikatooted;
 - c) bioterrorismi inimtervisega seotud aspektid;
 - d) Euroopa Ravimiamet ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus;
3. toiduohutuse küsimused, eelkõige:
 - a) toiduainete märgistamine ja ohutus;

- b) veterinaaria-alased õigusaktid, mis käsitlevad inimeste tervise kaitset; toiduainete ja nende tootmissüsteemide sanitaarkontroll;
- c) Euroopa Toiduohutusamet ning Euroopa Toidu- ja Veterinaaramet.

IX Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu tööstuspoliitika ja uute tehnoloogiate rakendamine, kaasa arvatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega seotud meetmed;
2. Euroopa Liidu teadusuuringute poliitika, kaasa arvatud uurimistulemuste levitamine ja kasutamine;
3. kosmosepoliitika;
4. Teadusuuringute Ühiskeskuse ja Tuumamõõtmiste Keskbüroo tegevus ning JET, ITER ja teised selle valdkonna projektid;
5. liidu energiapoliitika meetmed üldiselt, energiavarustuse kindlus ja energiatõhusus, sealhulgas üleeuroopaliste võrkude rajamine ja arendamine energeetika infrastruktuuri valdkonnas;
6. Euratomi asutamisleping ja Euratomi Tarneagentuur; tuumaohutus, tuumajäätmete kõrvaldamine ja nende ladustamine;
7. infoühiskond ja infotehnoloogia, kaasa arvatud üleeuroopaliste võrkude rajamine ja arendamine telekommunikatsiooni infrastruktuuri valdkonnas.

X Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. siseturu ja tolliliidu valdkonda kuuluvate siseriiklike õigusaktide koordineerimine liidu tasandil, eelkõige:
 - a) kaupade vaba liikumine, kaasa arvatud tehniliste standardite ühtlustamine;
 - b) asutamisoigus;
 - c) teenuste osutamise vabadus, välja arvatud finants- ja postiteenused;
2. meetmed võimalike siseturu toimimist takistavate tegurite tuvastamiseks ja kõrvaldamiseks;
3. siseturu loomise kontekstis tarbijate majanduslike huvide edendamine ja kaitse, välja arvatud rahvatervise ja toiduohutuse küsimused.

XI Transpordi- ja turismikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. raudtee-, maantee-, sisevee-, mere- ja õhustranspordi hõlmava ühise poliitika arendamise küsimused, eelkõige:
 - a) Euroopa Liidu ühised transpordieeskirjad;

- b) üleeuroopaliste võrkude rajamine ja arendamine transpordi infrastruktuuri valdkonnas;
 - c) transporditeenused ja transpordialased suhted kolmandate riikidega;
 - d) transpordi ohutus;
 - e) suhted rahvusvaheliste transpordiasutuste ja -organisatsioonidega;
- 2. postiteenused;
 - 3. turism.

XII Regionaalarengukomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuulub:

regionaal- ja ühtekuuluvuspoliitika, eelkõige:

- a) Euroopa Regionaalarengu Fond, Ühtekuuluvusfond ja muud liidu regionaalpoliitilised vahendid;
- b) teiste liidu poliitikavaldkondade mõju hindamine majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- c) liidu struktuurivahendite koordineerimine;
- d) äärepoolseimad piirkonnad ja saared ning piiriülene ja piirkondadevaheline koostöö;
- e) suhted Regioonide Komiteega, piirkondadevahelise koostöö organisatsioonide ning kohalike ja piirkondlike ametiasutustega.

XIII Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1. ühise põllumajanduspoliitika toimimine ja arendamine;
- 2. maaelu arendamine, kaasa arvatud vastavate rahastamisvahendite tegevus;
- 3. järgmiste valdkondade õigusaktid:
 - a) veterinaar- ja taimekaitseküsimused ning loomasööt, kui need meetmed ei ole mõeldud inimeste tervise kaitseks;
 - b) loomakasvatus ja loomade heaolu;
- 4. põllumajandustoodete kvaliteedi parandamine;
- 5. põllumajandustoorme varud;
- 6. ühenduse sordiamet;
- 7. metsandus.

XIV Kalanduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. ühise kalanduspoliitika toimimine, arendamine ja haldamine;
2. kalavarude kaitse;
3. kalandustoodete turu ühine korraldus;
4. struktuuripoliitika kalanduse ja vesiviljeluse valdkonnas, kaasa arvatud kalanduse arendusrahastu;
5. rahvusvahelised kalanduskokkulepped.

XV Kultuuri- ja hariduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu kultuuriaspektid, eelkõige:
 - a) kultuurialaste teadmiste ja kultuuri leviku parandamine;
 - b) kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kaitse ning edendamine;
 - c) kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine, kultuurivahetus ja kunstilooming;
2. Euroopa Liidu hariduspoliitika, kaasa arvatud Euroopa kõrgharidusruumi, Euroopa koolide süsteemi ja elukestva õppe arendamine;
3. audiovisuaalpoliitika ning infoühiskonna kultuurilised ja hariduspoliitilised aspektid;
4. noorsoopoliitika ning spordi- ja vabaajapoliitika arendamine;
5. teabe- ja meediapoliitika;
6. koostöö kolmandate riikidega kultuuri ja hariduse valdkonnas ning suhted asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja institutsioonidega.

XVI Õiguskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. liidu õiguse tõlgendamine ja kohaldamine, liidu õigusaktide kooskõla esmase õigusega, eriti õigusliku aluse valimine ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine;
2. rahvusvahelise õiguse tõlgendamine ja kohaldamine, kui see mõjutab Euroopa Liitu;
3. liidu õiguse lihtsustamine, eriti seadusandlikud ettepanekud selle ametlikuks kodifitseerimiseks;
4. parlamendi õiguste ja eesõiguste kaitse, kaasa arvatud parlamendi osalemine Euroopa Liidu Kohtu menetlustes;
5. liidu õigusaktid, mis puudutavad liikmesriikide õiguskorda, eelkõige järgmistes valdkondades:
 - a) tsiviil- ja äriõigus,
 - b) äriühinguõigus,

- c) intellektuaalomandiõigus,
- d) menetlusõigus;
- 6. õigusalast koostööd ja halduskoostööd tsiviilasjades puudutavad meetmed;
- 7. keskkonnaalane vastutus ja sanktsioonid keskkonnakuritegude korral;
- 8. uue tehnoloogia eetilised küsimused, kohaldades asjaomaste komisjonidega kaasatud komisjonide menetlust;
- 9. parlamendiliikmete põhimäärus ja Euroopa Liidu personalieeskirjad;
- 10. eesõigused ja puutumatus ning parlamendiliikmete volituste kontrollimine;
- 11. Euroopa Liidu Kohtu töökorraldus ja põhikiri;
- 12. Siseturu Ühtlustamise Amet.

XVII Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1. kodanikuõiguste, inimõiguste ja põhiõiguste kaitse Euroopa Liidu territooriumil, kaasa arvatud vähemuste kaitse vastavalt aluslepingutele ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartale;
- 2. meetmed, mis on vajalikud võitluseks igasuguse diskrimineerimisega, välja arvatud sooline diskrimineerimine ja diskrimineerimine töökohal või tööturul;
- 3. füüsiliste isikute isikuandmete töötlemise läbipaistvust ja kaitset käsitlevad õigusaktid;
- 4. vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomine ja arendamine, eelkõige:
 - a) meetmed, mis puudutavad isikute sissesõitu ja liikumist, varjupaiga- ja sisserändepoliitikat;
 - b) meetmed, mis puudutavad ühiste piiride ühtset haldamist;
 - c) meetmed, mis puudutavad politsei- ja õigusalast koostööd kriminaalasjades;
- 5. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet, Eurojust, Cepol ning muud sama valdkonna organid ja asutused;
- 6. liikmesriigi poolt liikmesriikide ühiste põhimõtete tõsise rikkumise selge ohu kindlakstegemine.

XVIII Põhiseaduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1. Euroopa integratsiooniprotsessi institutsioonilised aspektid, eriti konventsioonide ja valitsustevaheliste konverentside ettevalmistamisel ning läbiviimisel;
- 2. ELi lepingu rakendamine ja selle toimimise hindamine;
- 3. Euroopa Liidu laienemisläbirääkimiste institutsioonilised tagajärjed;

4. institutsioonidevahelised suhted, kaasa arvatud institutsioonidevaheliste kokkulepete läbivaatamine kodukorra artiklil 127 lõike 2 alusel parlamendi heakskiidu saamiseks;
5. ühtne valimismenetlus;
6. Euroopa tasandi erakonnad, ilma et see piiraks juhatuse volitusi;
7. liikmesriigi poolt toime pandud liikmesriikide ühiste põhimõtete tõsise ja järjekindla rikkumise kindlakstegemine;
8. kodukorra tõlgendamine ja rakendamine ning selle kohta muudatusettepanekute esitamine.

XIX Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. naiste õiguste määratlemine, edendamine ja kaitse Euroopa Liidus ning sellega seotud liidu meetmed;
2. naiste õiguste edendamine kolmandates riikides;
3. võrdsete võimaluste poliitika, kaasa arvatud meeste ja naiste võrdõiguslikkus seoses nende võimalustega tööturul ja kohtlemisega tööl;
4. igasuguse soolise diskrimineerimise kaotamine;
5. soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamine ja edasiarendamine kõikides poliitikavaldkondades;
6. naiste õigusi käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonide rakendamine ning selle järelmeetmed;
7. teabepoliitika naisküsimumes.

XX Petitsioonikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. petitsioonid;
2. suhted Euroopa Ombudsmaniga.

VIII LISA

Salajased ja tundliku sisuga dokumendid ning teave

A. Parlamendile edastatud salajaste dokumentide läbivaatamine

Parlamendile edastatud salajaste dokumentide läbivaatamise kord³⁰

1. Salajased dokumendid on dokumendid ja teave, millele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklile 4 võib keelata üldsuse juurdepääsu; selliste dokumentide hulka kuuluvad ka nimetatud määruse artiklis 9 defineeritud tundliku sisuga dokumendid.

Kui mõni institutsioon avaldab kahtlust parlamendile edastatud dokumentide salajasuse suhtes, saadetakse küsimus edasi määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 15 lõike 2 alusel moodustatud institutsioonidevahelisele komisjonile.

Kui parlamendile on edastatud salajased dokumendid, mida tuleb käsitleda konfidentsiaalselt, kohaldab parlamendi vastutava komisjoni esimees vastava dokumendi käsitlemisel lõikes 3 sätestatud salajast menetlust.

2. Igal parlamendi komisjonil on õigus kohaldada salajast menetlust teabe või dokumendi suhtes, kui mõni tema liige on selleks esitanud vastava suulise või kirjaliku taotluse. Otsuse vastuvõtmiseks salajase menetluse kohaldamise kohta on vaja kohalolevate parlamendiliikmete kahekolmandikulist enamust.

3. Peale seda kui parlamendi komisjoni esimees on kuulutanud menetluse salajaseks, võivad arutelude juures viibida ainult selle komisjoni liikmed ning need ametnikud ja eksperdid, kellele esimees on eelnevalt vastava loa andnud ja kelle kohalolek on tungivalt vajalik.

Dokumendid nummerdatakse, jagatakse koosoleku alguses välja ja kogutakse koosoleku lõppedes taas kokku. Märkmete ja fotokoopiate tegemine nendest dokumentidest on keelatud.

Koosoleku protokoll ei käsitle salajase küsimuse läbivaatamise üksikasju. Protokollida võib ainult vastuvõetud otsused.

4. Salajast menetlust kohaldava komisjoni kolm liiget võivad esitada ühise taotluse konfidentsiaalsusnõuete rikkumise juhtumi arutamiseks ning küsimuse käsitlemise võib võtta päevakorda. Vastav komisjon võib võtta koosseisu häälteenamusega vastu otsuse, et konfidentsiaalsusnõuete rikkumise juhtumi läbivaatamine võetakse esimese koosoleku päevakorda, mis järgneb sellele koosolekule, millel asjaomane taotlus selle komisjoni esimehele esitati.

5. Sanktsioonid: konfidentsiaalsuskohustuse rikkumise tuvastamise korral toimib vastava komisjoni esimees vastavalt artikli 9 lõikele 2 ning artiklitele 152, 153 ja 154.

³⁰Vastu võetud parlamendi otsusega 15. veebruaril 1989 ning muudetud parlamendi otsusega 13. novembril 2001.

B. Parlamendi juurdepääs tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas

20. novembril 2002 Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi juurdepääsu kohta nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas³¹

EUROOPA PARLAMENT JA NÕUKOGU,

arvestades, et:

(1) Euroopa Liidu lepingu artikkel 21 sätestab, et nõukogu eesistuja konsulteerib Euroopa Parlamendiga ühise välis- ja julgeolekupoliitika peamistes aspektides ja põhilistes valikuvõimalustes ning tagab, et Euroopa Parlamendi seisukohti võetaks arvesse. Lisaks näeb sama artikkel ette, nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjon hoiavad Euroopa Parlamenti korrapäraselt kursis liidu välis- ja julgeolekupoliitika arengutega. Nende põhimõtete elluviimiseks selles valdkonnas tuleb välja töötada vajalikud meetmed.

(2) julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas käsitletava ülisalajase (eristaatuse ning eriti tundliku sisuga) teabe kaitseks on vajalik vastu võtta sellist teavet sisaldavate dokumentide käsitlemise eriregulatsioon.

(3) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001, mis käsitleb avalikkuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni dokumentidele³², informeerib nõukogu Euroopa Parlamenti selle määruse artikli 9 lõikes 1 määratud tundliku sisuga dokumentidest institutsioonide vahel kokku lepitud korras.

(4) enamikes liikmesriikides on sisse seatud salajase teabe käsitlemise ja edastamise erikord, mis puudutab infovahetust riikide valitsuste ja parlamentide vahel; Euroopa Parlamendi salajaste dokumentide käsitlemise kord seatakse käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega sisse, tuginedes liikmesriikides tunnustust leidnud praktikale,

ON SÕLMINUD JÄRGMISE INSTITUTSIOONIDEVAHELISE KOKKULEPPE:

1. Rakendusala

1.1. Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu tundliku sisuga teabele, so julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonna teabele, mis on nõukogu valduses ning mille salastatuse kategooriaks on määratud "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL/CONFIDENTIAL", olenemata sellise teabe päritolust, andmekandjast või lõpetatuse astmest; seejuures reguleerib kokkulepe sellisesse salastatuse kategooriasse kuuluvate dokumentide käsitlemist.

1.2. Kolmandalt riigilt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt saadud teavet võib edastada üksnes selle riigi või organisatsiooni nõusolekul.

Kui nõukogule edastatakse liikmesriigilt saadud teave, millele on omistatud teatud salastatuse aste, kuid mille suhtes ei ole väljendatud selgesõnalist piirangut selle teabe edastamise kohta teistele institutsioonidele, kohaldatakse käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe 2. ja 3. punkti sätteid. Muul juhul võib sellist teavet edastada üksnes kõnealuse liikmesriigi nõusolekul.

Kolmandalt riigilt, rahvusvaheliselt organisatsioonilt või liikmesriigilt pärit teabe edastamisest keeldumise korral peab nõukogu keeldumist põhjendama.

³¹EÜT C 298, 30.11.2002, lk 1.

³²EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

1.3. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe sätteid kohaldatakse kooskõlas muu kohaldatava õigusega, piiramata Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuse 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ kohaldamist, mis Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamist reguleerivad erisätteid,³³ ning piiramata olemasolevate kokkulepete, eriti 6. mail 1999 Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamist, mis käsitleb eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse täiustamist.³⁴

2. Üldeeskirjad

2.1. Mõlema institutsiooni tegevus on kooskõlas usaldusliku koostööga seotud vastastikuste kohustustega, vastastikuse usaldusega ning asjaomaste sätetega asutamislepingutes. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega reguleeritud teabe edastamisel ja käsitlemisel tuleb arvestada huvidega, mille kaitsmiseks on teave salastatud, ning eriti avalike huvidega, mis on seotud Euroopa Liidu või tema liikmesriigi julgeolekut ja kaitset või kriiside sõjalist ja mittesõjalist ohjeldamist puudutavate küsimustega.

2.2. Ühe punktis 3.1 nimetatud isiku taotlusel edastab nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja talle õigeaegselt mistahes tundliku sisuga teabe, mis on Euroopa Parlamendile vajalik selleks, et rakendada talle käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega hõlmatud valdkonnas Euroopa Liidu lepinguga antud volitusi; teabe edastamisel võetakse kooskõlas 3. osas sätestatud eeskirjadega arvesse Euroopa Liidu või tema liikmesriigi julgeoleku ja kaitse või kriiside sõjalise ja mittesõjalise ohjeldamisega seotud avalikku huvi.

3. Eeskirjad tundliku sisuga teabele juurdepääsu ja sellise teabe käsitlemise kohta

3.1. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe raames võib Euroopa Parlamendi president või Euroopa Parlamendi välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees taotleda, et nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja edastaks nimetatud komisjonile teavet Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames toimunud arengute kohta, kaasa arvatud tundliku sisuga teavet, mille suhtes kohaldatakse punkti 3.3 sätteid.

3.2. Kriisiolukorras või Euroopa Parlamendi presidendi või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimehe taotlusel edastatakse vastav teave viivitamatult.

3.3. Nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja edastavad käesolevate eeskirjade alusel Euroopa Parlamendi presidendile ning erikomisjonidele, millesse kuuluvad neli esimeeste konverentsi määratud parlamendiliiget ja mida juhib välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees, tundliku sisuga teabe, mis on Euroopa Parlamendile vajalik selleks, et rakendada talle käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega hõlmatud valdkonnas Euroopa Liidu lepinguga antud volitusi. Euroopa Parlamendi president ja erikomisjon võivad paluda luba tutvuda asjaomaste dokumentidega nõukogu valdustes.

Kui see on kohane ning kõnealuse teabe või dokumentide laadi ja sisu arvestades võimalik, tehakse need Euroopa Parlamendi presidendile kättesaadavaks ühel allnimetatud viisil:

- a) teabe edastamine välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimehele;
- b) juurdepääsu andmine teabele, mis on mõeldud ainult välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni liikmetele;

³³EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.

³⁴EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.

- c) arutelu välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni kinnisel koosolekul, kooskõlas asjaomase teabe salastuse astmele vastavate eeskirjadega;
- d) selliste dokumentide edastamine, millest osa teavet on vastavalt nõutavale salastatuse astmele eemaldatud.

Kui tundliku sisuga teabe salastatuse astmeks on määratud "TRÈS SECRET/TOP SECRET", siis eelnimetatud valikuvõimalused puuduvad.

Teabe või dokumentide puhul, mille salastatuse astmeks on määratud "SECRET" või "CONFIDENTIEL", peab Euroopa Parlamendi president oma valiku ülalpool toodud võimaluste hulgast eelnevalt nõukoguga kooskõlastama.

Kõnealust teavet ega dokumente ei avalikustata ega edastata ühelegi teisele adressaadile.

4. Lõppsätted

4.1. Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad kumbki käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamiseks tarvitusele vajalikud meetmed, kaasa arvatud asjaomaste isikute julgeolekukontrolliks vajalikud meetmed.

4.2. Mõlemad institutsioonid on valmis omavahel läbi rääkima sarnaste institutsioonidevaheliste kokkulepete üle, mis reguleeriksid salastatud teabe käsitlemist teistes nõukogu pädevusvaldkondades, tingimusel, et käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe sätted ei loo pretsedenti liidu või ühenduse teiste pädevusvaldkondade jaoks ega mõjuta ühegi teise institutsioonidevaheliste kokkuleppe sisu.

4.3. Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe vaadatakse selle rakendamisel saadud kogemuste seisukohast läbi kahe aasta pärast ühe asjaomase institutsiooni taotlusel.

Lisa

Käesolevat institutsioonidevahelist kokkulepet rakendatakse kooskõlas asjaomase kohaldatava regulatsiooniga ja eriti kooskõlas põhimõttega, mille järgi salastatud teabe edastamise vajalikuks tingimuseks on punkti 1.2 alusel teabe koostaja nõusolek.

Euroopa Parlamendi erikomisjoni liikmed võivad tundliku sisuga dokumentidega tutvuda nõukogu valdustes asuvas julgestatud ruumis.

Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe jõustub, kui Euroopa Parlament on võtnud vastu sisemised julgeolekumeetmed, mis on kooskõlas punktis 2.1 nimetatud põhimõtetega ja sarnased teiste institutsioonide poolt rakendatud meetmetega, kandes endas eesmärki tagada asjaomase tundliku sisuga teabe võrdväärne kaitse.

C. Institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamine parlamendi juurdepääsu võimaldamisel tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas

Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2002. aasta otsus institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamise kohta, mis reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas³⁵

EUROOPA PARLAMENT,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001, mis käsitleb üldsuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni dokumentidele,³⁶ artiklit 9 ning eriti selle lõikeid 6 ja 7,

võttes arvesse oma kodukorra VII³⁷ lisa A osa punkti 1,

võttes arvesse juhatuse 28. novembri 2001. aasta otsust, mis käsitleb üldsuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi dokumentidele;³⁸, artiklit 20

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud institutsioonidevahelist kokkulepet nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas,

võttes arvesse juhatuse ettepanekut,

võttes arvesse mõningate ülisalajaste teabeallikate erilist laadi ja eriti tundlikku sisu julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas,

arvestades, et vastavalt institutsioonide vahel kokku lepitud regulatsioonile on kohustatud tegema teabe tundliku sisuga dokumentide kohta Euroopa Parlamendile kättesaadavaks,

arvestades, et Euroopa Parlamendi liikmeid, kes kuuluvad institutsioonidevahelise kokkuleppega moodustatud erikomisjoni, peavad läbima julgeolekukontrolli, et saada vastavalt teadmismajalikkuse põhimõttele juurdepääs tundliku sisuga teabele,

võttes arvesse vajadust määrata kindlaks erieeskirjad nõukogu, liikmesriikide või kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide edastatud tundliku sisuga teabe vastuvõtmise, käsitlemise ja kaitsmise kohta,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Käesoleva otsusega võetakse vastu täiendavad vajalikud meetmed institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamiseks, mis reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas.

Artikkel 2

Nõukogu käsitleb Euroopa Parlamendi taotlusi juurdepääsuks nõukogu tundliku sisuga teabele kooskõlas oma asjaomaste eeskirjadega. Kui dokumentide, mille kohta taotlus esitati, koostajaks on teised institutsioonid, liikmesriigid, kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid, edastatakse dokumendid üksnes nende koostaja nõusolekul.

³⁵EÜT C 298, 30.11.2002, lk 4.

³⁶EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

³⁷Nüüd VIII lisa.

³⁸EÜT C 374, 29.12.2001, lk 1.

Artikkel 3

Euroopa Parlamendi president vastutab institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamise eest parlamendis.

President võtab sellega seoses kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada otse nõukogu eesistujalt või peasekretäriilt/kõrgelt esindajalt saadud teabe või nõukogu valdustes tundliku sisuga dokumentidega tutvumisel teatavaks saanud teabe käsitlemine kooskõlas konfidentsiaalsusnõuetega.

Artikkel 4

Kui parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees palub nõukogu eesistujal või peasekretäriilt/kõrgel esindajal edastada institutsioonidevahelise kokkuleppega moodustatud erikomisjonile tundliku sisuga teavet, edastatakse vastav teave nii kiiresti kui võimalik. Sellega seoses sisustab parlament spetsiaalse ruumi koosolekute pidamiseks, millel käsitletakse tundliku sisuga teavet. Ruumi valikul tuleb silmas pidada, et selles oleks tagatud võrdväärse tasemega teabe kaitse nagu on sellist laadi koosolekute pidamiseks ette nähtud nõukogu 19. märtsi 2001. aasta otsusega 2001/264/EÜ nõukogu julgeolekueeskirjade kohta.³⁹

Artikkel 5

Infokoosolekut juhatab Euroopa Parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees ning see koosolek on kinnine.

Kui esimeeste konverentsi poolt nimetatud neli parlamendiliiget välja arvata, pääsevad koosolekusaali ainult need ametnikud, kes oma ametikohustuste või parlamendis kehtestatud nõuete tõttu ning lähtudes teabevajalikkuse põhimõttest on läbinud julgeolekukontrolli ja saanud asjaomase volituse.

Artikkel 6

Kui Euroopa Parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees otsustab taotleda luba tundliku sisuga dokumentidega tutvumiseks, toimub vastavate dokumentide läbivaatamine vastavalt ülalmainitud institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 3.3 nõukogu valdustes.

Dokumentidega tutvustatakse kohapeal nende olemasolevas redaktsioonis.

Artikkel 7

Euroopa Parlamendi liikmed, kes peavad osalema infokoosolekutel või kellele on antud õigus tundliku sisuga dokumentide käsitlemiseks, läbivad julgeolekukontrolli, mis sarnaneb selle kontrolliga, mille läbivad ka nõukogu ja Euroopa Komisjoni liikmed. Euroopa Parlamendi president võtab koostöös pädevate siseriiklike ametiasutustega sellega seoses kasutusele vajalikud meetmed.

Artikkel 8

Ametnikud, kellele peab võimaldama juurdepääsu tundliku sisuga teabele, läbivad julgeolekukontrolli teiste institutsioonide jaoks kindlaks määratud eeskirjadele alusel. Selle menetluse läbinud ametnikud kutsutakse teabevajalikkuse põhimõttest lähtudes osalema nimetatud infokoosolekutel või tutvuma asjaomaste dokumentidega. Peale liikmesriikide pädevate

³⁹EÜT L 101, 11.4.2001, lk 1.

ametiasutustega konsulteerimist annab peasekretär samade ametiasutuste poolt läbiviidud julgeolekukontrolli alusel eelnevaid sätteid arvesse võttes isiku osalemise suhtes oma nõusoleku.

Artikkel 9

Nendel koosolekutel või nõukogu valdustes dokumentidega tutvumise käigus saadud teavet ei tohi ühelgi kujul täielikult ega osaliselt avalikustada, levitada ega reprodutseerida. Seejuures on keelatud ka nõukogu edastatud tundliku sisuga teabe mistahes kujusalvestamine.

Artikkel 10

Euroopa Parlamendi liikmed, kelle on määranud esimeeste konverents ja kellele on tagatud juurdepääs tundliku sisuga teabele, on seotud konfidentsiaalsuse nõudega. Selle nõude vastu eksinud parlamendiliikme vahetab erikomisjonis välja uus parlamendiliige, kelle määrab esimeeste konverents. Parlamendiliige, kes on mõistetud süüdi konfidentsiaalsuse nõude rikkumises, võib enne tema erikomisjonist väljaarvamist esimeeste konverentsi kinnisel erikoosolekul ära kuulata. Lisaks erikomisjonist väljaarvamisele võib teavet lekitanud parlamendiliikme suhtes vajaduse korral algatada kehtiva õiguse kohaselt kohtumenetluse.

Artikkel 11

Ametnikud, kellele on vastavalt ettenähtud korrale antud kooskõlas teabevajalikkuse põhimõttega õigus juurdepääsuks tundliku sisuga teabele, on seotud konfidentsiaalsuse nõudega. Selle sätte rikkumise korral algatatakse ametniku suhtes uurimine, mis viiakse läbi Euroopa Parlamendi presidendi juhtimisel; vajaduse korral algatatakse ametniku suhtes personalieeskirjade alusel (statut des fonctionnaires) distsiplinaarmenetlus. Kohtumenetluse algatamise korral võtab president tarvitusele kõik vajalikud meetmed võimaldamaks pädevatel siseriiklikel ametiasutustel kohaldada sobivaid menetlusi.

Artikkel 12

Juhatus on pädev tegema mistahes kohandusi, muudatusettepanekuid või andma tõlgendusi, mis on vajalikud käesoleva otsuse rakendamiseks.

Artikkel 13

Käesolev otsus lisatakse Euroopa Parlamendi kodukorrale ning otsus jõustub selle *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise päeval.

D. Huvide konfliktid

Juhatus nõusolekul võib põhjendatud otsusega keelduda tutvustamast parlamendiliikmele parlamendi dokumenti, kui juhatus veendub pärast parlamendiliikme ärakuulamist, et dokumendiga tutvumine põhjustaks parlamendi institutsioonilistele huvidele või avalikele huvidele lubamatut kahju ning et parlamendiliikme soov dokumendiga tutvuda lähtub isiklikest ja erahuvidest. Parlamendiliige võib sellise otsuse suhtes ühe kuu jooksul pärast selle teatavakstegemist esitada kirjaliku kaebuse, mida tuleb põhjendada. Kaebuse suhtes võtab parlament vastu otsuse kaebuse esitamisele järgneva istungi jooksul ilma eelneva aruteluta.

E. Konfidentsiaalse teabe käsitlemist Euroopa Parlamendis reguleeriv eeskiri

Euroopa Parlamendi juhatuse 6. juuni 2011. aasta otsus konfidentsiaalse teabe käsitlemist Euroopa Parlamendis reguleeriva eeskirja kohta⁴⁰

EUROOPA PARLAMENDI JUHATUS,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 23 lõiget 12,

arvestades järgmist:

(1) seoses raamkokkuleppega Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vaheliste suhete kohta⁴¹, mis allkirjastati 20. oktoobril 2010 („raamkokkulepe”), tuleb üle vaadata juhatuse 13. novembri 2006. aasta otsus konfidentsiaalsete dokumentide haldusliku töötlemise eeskirjade kohta;

(2) Lissaboni lepinguga antakse Euroopa Parlamendile uued ülesanded ning parlamendi tegevuse arendamiseks konfidentsiaalsust nõudvates valdkondades tuleb konfidentsiaalse, sealhulgas ka salastatud teabe käsitlemiseks Euroopa Parlamendis kehtestada üldpõhimõtted, minimaalsed julgeolekustandardid ja asjakohased menetlused;

(3) käesoleva otsusega kehtestatava eeskirja eesmärk on tagada samaväärsed kaitsestandardid ning ühilduvus eeskirjadega, mille on vastu võtnud aluslepingutega või nende alusel asutatud või liikmesriikide poolt moodustatud muud institutsioonid, asutused, talitused ja ametid, et hõlbustada Euroopa Liidu otsustamisprotsessi sujuvat toimimist;

(4) käesoleva otsuse sätete rakendamine ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele)⁴² kohaldamist;

(5) käesoleva otsuse sätete rakendamine ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta)⁴³ kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Eesmärk

Käesolev otsus reguleerib konfidentsiaalse teabe loomist, vastuvõtmist, edastamist ja säilitamist Euroopa Parlamendis sellise teabe konfidentsiaalsuse asjakohase kaitse eesmärgil. Käesoleva otsusega rakendatakse eelkõige raamkokkuleppe II lisa.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „teave” – mis tahes kirjalik või suuline teave, olenemata selle kandjast ja autorist;

⁴⁰ELT C 190, 30.6.2011, lk 2.

⁴¹ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

⁴²EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

⁴³EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

- b) „konfidentsiaalne teave” – „ELi salastatud teave” ning „muu konfidentsiaalne teave”, mida ei ole salastatud;
- c) „ELi salastatud teave” – igasugune teave ja materjal, mis on liigitatud kui „TRÈS SECRET UE / TOP SECRET EU”, „SECRET UE / EU SECRET”, „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” või „RESTREINT UE / EU RESTRICTED”, mille loata avaldamine võib eri määral kahjustada ELi või ühe või mitme liikmesriigi huve, olenemata sellest, kas selline teave pärineb aluslepingutega või nende alusel asutatud institutsioonidelt, asutustelt, talitustelt või ametitelt või on saadud liikmesriikidelt, kolmandatelt riikidelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt. Sellega seoses kasutatakse järgmisi mõisteid:
- „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” – kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib väga tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;
 - „SECRET UE / EU SECRET” – kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;
 - „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” – kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib kahjustada liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;
 - „RESTREINT UE / EU RESTRICTED” – kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib negatiivselt mõjutada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi huve;
- d) „muu konfidentsiaalne teave” – mis tahes muu mittesalastatud konfidentsiaalne teave, kaasa arvatud andmekaitse eeskirjade või ametisaladuse hoidmise kohustuse alla kuuluv teave, mis on loodud Euroopa Parlamendis või mille on edastanud Euroopa Parlamendile aluslepingutega või nende alusel asutatud muud institutsioonid, asutused, talitused ja ametid või liikmesriigid;
- e) „dokument” – mis tahes talletud teave selle füüsilisest kujust ja omadustest olenemata;
- f) „materjal” – valmistatud või valmistamisel olevad dokumendid, masinad või seadmed;
- g) „teadmismajadus” – isiku vajadus pääseda juurde konfidentsiaalsele teabele tema ametikohustuste või ülesande täitmiseks;
- h) „loa andmine” – Euroopa Parlamendi liikmete puhul presidendi otsus või Euroopa Parlamendi ametnike ja fraktsioonides töötavate muude töötajate puhul peasekretäri otsus (heakskiitmise otsus) võimaldada isikule juurdepääs ELi salastatud teabele kuni teatava salastatuse tasemeni; otsus põhineb julgeolekukontrolli positiivsel tulemusel, mille on läbi viinud liikmesriigi asutus vastavalt siseriiklikule õigusele ja I lisa 2. osa sätetele;
- i) „salastatuse taseme alandamine” – salastatuse astme vähendamine;
- j) „salastatuse kustutamine” – igasuguse salastatuse kõrvaldamine;
- k) „koostaja” – ELi salastatud teabe või mis tahes muu salastatud teabe nõuetekohaselt volitatud autor;

- 1) „julgeolekuteade” – II lisa sätetatud tehnilised rakendusmeetmed⁴⁴.

Artikkel 3

Üldpõhimõtted ja miinimumstandardid

1. Euroopa Parlament käsitleb konfidentsiaalset teavet vastavalt I lisa 1. osas sätetatud üldpõhimõtetele ja miinimumstandarditele.

2. Euroopa Parlament loob vastavalt kõnealustele üldpõhimõtetele ja miinimumstandarditele teabeturbe juhtimissüsteemi, mille ülesandeks on hõlbustada parlamendi tegevust ja haldustööd, tagades samas Euroopa Parlamendi käsitletava mis tahes konfidentsiaalse teabe kaitse täielikus kooskõlas sellise teabe koostaja poolt julgeolekuteates sätetatud eeskirjadega.

Konfidentsiaalse teabe töötlemine Euroopa Parlamendi automatiseeritud infosüsteemide abil toimub vastavalt infokindluse põhimõtetele ning see sätestatakse julgeolekuteates.

3. Euroopa Parlamendi liikmed võivad tutvuda salastatud teabega ilma julgeolekukontrolli läbimata kuni tasemeni „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” (kaasa arvatud). „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” tasemega teabe puhul annavad nad allkirja deklaratsioonile, et nad ei avalda sellise teabe sisu kolmandatele isikutele. Juurdepääs kõrgema tasemega teabele kui „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” võimaldatakse ainult parlamendiliikmetele, kes on läbinud vastava tasemega julgeolekukontrolli.

4. Euroopa Parlamendi ametnikud ja fraktsioonides töötavad muud töötajad võivad tutvuda konfidentsiaalse teabega, kui nende teadmismajadus on kindlaks tehtud, ning nad võivad tutvuda kõrgema tasemega teabega kui „RESTREINT UE / EU RESTRICTED”, kui nad on läbinud vastava tasemega julgeolekukontrolli.

Artikkel 4

Konfidentsiaalse teabe loomine ja halduslik käitlemine Euroopa Parlamendis

1. Konfidentsiaalset teavet võivad luua ja/või teavet salastada, nagu on sätetatud julgeolekuteates, Euroopa Parlamendi president, asjaomaste parlamendikomisjonide esimehed, peasekretär ja/või muu isik, kellele on peasekretär andnud selleks nõuetekohase kirjaliku loa.

2. Salastatud teabe loomisel kohaldab selle koostaja sobivat salastatuse taset kooskõlas I lisa sätetatud rahvusvaheliste standardite ning määratlustega. Üldreeglina määrab koostaja kindlaks ka adressaadid, kellele antakse luba tutvuda teabega vastavalt selle salastatuse tasemele. See teave antakse edasi konfidentsiaalse teabe teenistusele dokumendi üleandmisel nimetatud teenistusele.

3. Ametisaladuse hoidmise kohustuse alla kuuluvat konfidentsiaalset teavet käsitletakse vastavalt julgeolekuteates määratletud käitlemisjuhendile.

Artikkel 5

Konfidentsiaalse teabe vastuvõtmine Euroopa Parlamendis

1. Euroopa Parlamendi poolt saadud konfidentsiaalne teave edastatakse:

- „RESTREINT UE / EU RESTRICTED” tasemega ELi salastatud teabe ja muu konfidentsiaalse teabe puhul vastava taotluse esitanud parlamendi organi või ametikandja sekretariaati;

⁴⁴Lisa kuulub vastuvõtmisele.

- „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” või sellest kõrgema salastatuse tasemega ELi salastatud teabe puhul konfidentsiaalse teabe teenistusele.

2. Konfidentsiaalse teabe registreerimise, säilitamise ja jälgitavuse tagab teabe vastuvõtnud parlamendi organi või ametikandja sekretariaat või konfidentsiaalse teabe teenistus.

3. Kui komisjon edastab vastavalt raamkokkuleppele konfidentsiaalset teavet, kehtestab ta teabe konfidentsiaalsuse tagamiseks ettenähtud tingimused (mis sätestatakse ühisel kokkuleppel ning mis käsitlevad adressaate, teabega tutvumise korda, st turvatud lugemissaale ja kinniseid koosolekuid, ning muid küsimusi) raamkokkuleppe II lisa punkti 3.2 tähenduses koos konfidentsiaalse teabega hoiule parlamendi organi või ametikandja sekretariaadile või juhul, kui teave on salastatud tasemel „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” või sellest kõrgemal tasemel, konfidentsiaalse teabe teenistusele.

4. Lõikes 3 osutatud tingimusi võib vajalike muudatustega kohaldada ka konfidentsiaalse teabe edastamise korral aluslepingutega või nende alusel asutatud muude institutsioonide, asutuste, talituste ja ametite või liikmesriikide poolt.

5. ELi salastatud teave tasemega “TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” edastatakse Euroopa Parlamendile kooskõlas täiendavate tingimustega, milles lepivad omavahel kokku parlamendi organ või ametikandja, kes esitas teabetaotluse, ning teavet edastav ELi institutsioon või liikmesriik. Esimeeste konverents moodustab järelevalvekomisjoni. Selle eesmärk on tagada salastatuse tasemele vastav kaitstuse tase.

Artikkel 6

ELi salastatud teabe edastamine Euroopa Parlamendi poolt kolmandatele osapooltele

Euroopa Parlament võib teabe koostaja nõusolekul edastada ELi salastatud teabe muudele aluslepingutega või nende alusel asutatud institutsioonidele, asutustele, talitustele ja ametitele või liikmesriikidele tingimusel, et nad tagavad, et ELi salastatud teabe käitlemisel järgitakse nende teenistustes ja tööruumides eeskirju, mis on samaväärsed käesolevas otsuses sätestatud eeskirjaga.

Artikkel 7

Konfidentsiaalse teabe hoidmine ja sellega tutvumine turvaalal (turvatud lugemissaalid)

1. Turvatud lugemissaal on turvatud hoiuala, kus ei ole koopiamasinaid, telefone, fakse, skannereid ega muid dokumentide paljundamiseks või edastamiseks ettenähtud tehnilisi seadmeid.

2. Turvatud lugemissaali pääsemise suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:

a) turvatud lugemissaali pääsevad ainult:

- Euroopa Parlamendi liikmed, ametnikud ja fraktsioonides töötavad töötajad, kelle isikusamasus on nõuetekohaselt kindlaks tehtud, kooskõlas artikli 4 lõikes 2 või artikli 5 lõigetes 3 ja 4 osutatud tingimustega;
- Euroopa Parlamendi konfidentsiaalse teabe teenistuse vastutavad ametnikud;
- vajaduse korral turvalisuse ja tuleohutuse eest vastutavad Euroopa Parlamendi ametnikud.

Turvaala koristamine toimub üksnes konfidentsiaalse teabe teenistuse ametniku juuresolekul ja tema range järelevalve all.

- b) iga isik, kes soovib juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele, teatab eelnevalt oma nime konfidentsiaalse teabe teenistusele. Teenistus kontrollib iga isiku isikusamasust, kes esitab taotluse konfidentsiaalse teabega tutvumiseks, ning teeb vajaduse korral kindlaks, kas isik on läbinud vajalikul tasemel julgeolekukontrolli ning kas talle on antud luba tutvuda kõnealuse teabega vastavalt artikli 4 lõikes 2 või artikli 5 lõigetes 3 ja 4 osutatud tingimustele;
- c) konfidentsiaalse teabe teenistusel on õigus keelduda võimaldamast sissepääsu turvatud lugemissaali isikutele, kellele ei ole antud selleks luba punktide a ja b alusel. Konfidentsiaalse teabe teenistuse otsuse vaidlustamised esitatakse parlamendiliikmete puhul Euroopa Parlamendi presidendile ja muudel juhtudel peasekretärile.

3. Turvatud lugemissaalis reguleerivad konfidentsiaalse teabega tutvumist järgmised tingimused:

- a) isikud, kellel on luba teabega tutvuda ja kes on esitanud lõike 2 punktis b osutatud taotluse, pöörduvad isiklikult konfidentsiaalse teabe teenistusse;

Turvatud lugemissaalis konfidentsiaalse teabega tutvumiseks konfidentsiaalse teabe teenistuse ametniku juuresolekul antakse luba vaid ühele isikule korraga, välja arvatud erandlike asjaolude korral (näiteks kui lühikese aja jooksul on esitatud palju taotlusi).

Kõnealune ametnik teavitab konfidentsiaalse teabega tutvumise loaga isikut tema kohustustest ning eelkõige võtab temalt allkirja deklaratsioonile, milles nimetatud isik kohustub teavet kolmandatele isikutele mitte avalikustama.

- b) teabega tutvumise ajal on keelatud kontaktid väliseskkonnaga (sh telefoni või muude tehnikavahendite abil), märkmete tegemine ning konfidentsiaalse teabe paljundamine või fotografeerimine;
- c) enne turvatud lugemissaalist lahkumise lubamist kontrollib punktis a osutatud konfidentsiaalse teabe teenistuse ametnik, et konfidentsiaalne teave, millega tutvuti, on alles, puutumatu ja terviklik.

4. Eespool sätestatud eeskirjade rikkumise korral teavitab konfidentsiaalse teabe teenistuse vastutav ametnik sellest peasekretäri, kes teavitab sellest omakorda Euroopa Parlamendi presidenti, kui rikkuja on parlamendiliige.

Artikkel 8

Konfidentsiaalse teabega muul viisil tutvumise miinimumstandardid

1. Konfidentsiaalse teabe haldusliku töötlemise puhul kinnisel koosolekul tagab koosoleku eest vastutava parlamendi organi või ametikandja sekretariaat, et:

- koosolekuruumi lubatakse siseneda vaid isikutel, kes peavad sellel koosolekul osalema ning kes on läbinud vajalikul tasemel julgeolekukontrolli;
- kõik dokumendid nummerdatakse, jagatakse koosoleku alguses välja ja kogutakse koosoleku lõppedes taas kokku ning nende kohta ei tehta märkmeid, neid ei paljundata ning nendest ei tehta fotosid;
- koosoleku protokollis ei mainita konfidentsiaalse menetluse käigus arutlusel olnud teabe sisu;

- Euroopa Parlamendi teabesaajatele suuliselt edastatava konfidentsiaalse teabe suhtes kohaldatakse samaväärset kaitsetaset nagu kirjaliku konfidentsiaalse teabe suhtes. See võib hõlmata teabesaaja kohustust kirjutada alla deklaratsioonile, milles konfidentsiaalse teabe saaja kohustub teavet kolmandatele isikutele mitte avalikustama.

2. Konfidentsiaalse teabe haldusliku töötlemise puhul parlamendi organi või ametikandja poolt väljaspool kinnist koosolekut kohaldatakse järgmisi nõudeid:

- dokumentide paberkoopiad antakse isiklikult üle sekretariaadi juhatajale, kes need registreerib ja esitab nende kättesaamise kohta kinnituse;
- kui dokumente parajasti ei kasutata, on nad sekretariaadi vastutusel lukustatud kohas hoiul;
- piiramata konfidentsiaalse teabe halduslikku töötlemist kinnisel koosolekul vastavalt lõikes 1 sätestatud nõuetele, ei tohi dokumente ühelgi juhul paljundada, muule teabekandjale salvestada ega kellelegi edastada;
- nendele dokumentidele pääsevad ligi vaid nende adressaadid vastavalt artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 3 või lõikes 4 osutatud tingimustele sekretariaadi järelevalve all;
- sekretariaat märgib üles kõik isikud, kes on dokumentidega tutvunud, ning tutvumise kuupäeva ja kellaaja. Need andmed esitatakse konfidentsiaalse teabe teenistusele artiklis 12 osutatud iga-aastase aruande koostamise eesmärgil.

Artikkel 9

Konfidentsiaalse teabe arhiveerimine

1. Euroopa Parlamendi ruumides tagatakse turvatud arhiveerimissüsteemi olemasolu.

Konfidentsiaalse teabe teenistusse või parlamendi organi või ametikandja sekretariaati hoiule antud konfidentsiaalne teave viiakse üle konfidentsiaalse teabe teenistuse turvatud arhiivi kuus kuud pärast seda, kui sellega viimati tutvuti, ning kõige hiljem üks aasta pärast seda, kui see hoiule anti.

2. Konfidentsiaalse teabe teenistus vastutab turvatud arhiivi haldamise eest vastavalt arhiveerimise standardnõuetele.

3. Turvatud arhiivis hoitava konfidentsiaalse teabega saab tutvuda järgmistel tingimustel:

- konfidentsiaalse teabega on õigus tutvuda ainult isikutel, kes on nimeliselt või ametikoha järgi märgitud konfidentsiaalse teabe esitamisel täidetud saatelehele;
- konfidentsiaalse teabega tutvumise taotlus tuleb esitada konfidentsiaalse teabe teenistusele, kes tagab arhiividokumendi edastamise turvatud lugemissaali;
- kohaldatakse artiklis 7 sätestatud konfidentsiaalse teabega tutvumise korda ja tingimusi.

Artikkel 10

ELi salastatud teabe salastatuse taseme alandamine ja salastatuse kustutamine

1. ELi salastatud teabe salastatuse taset võib alandada või salastatuse kustutada ainult teabe koostaja loal ja vajaduse korral pärast arutelu muude huvitatud osapooltega. Salastatuse taseme

alandamine või salastatuse kustutamine kinnitatakse kirjalikult. Teabe koostaja vastutab selle eest, et aadressaate teavitatakse muudatustest, ning aadressaadid omakorda vastutavad selle eest, et muudatustest teavitatakse järgmisi aadressaate, kellele nemad on saatnud kõnealuse dokumendi või selle koopia. Võimaluse korral määravad teabe koostajad salastatud dokumentidele kuupäeva, ajavahemiku või sündmuse, millal võib salastatuse taset alandada või salastatuse kustutada. Kui see ei ole võimalik, vaatavad nad dokumendid hiljemalt iga viie aasta järel läbi, et teha kindlaks, kas esialgne salastatuse tase on endiselt vajalik.

2. Turvatud arhiivis hoitavate dokumentide salastatus kustutatakse hiljemalt 30 aasta pärast vastavalt nõukogu 1. veebruari 1983. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 354/83, mis käsitleb Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajalooarhiivide avalikkusele kättesaadavaks tegemist⁴⁵. Salastatuse kustutab salastatud teabe koostaja või vastutav teenistus kooskõlas I lisa 1. osa punktiga 10.

Artikkel 11

Konfidentsiaalsusega seotud rikkumised

1. Konfidentsiaalsuse rikkumise korral üldiselt ning eelkõige käesoleva otsuse rikkumise korral kohaldatakse Euroopa Parlamendi liikmete puhul Euroopa Parlamendi kodukorras sätestatud karistusi puudutavaid asjakohaseid sätteid.

2. Euroopa Parlamendi töötajate poolt toime pandud rikkumised toovad kaasa Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjades ning Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimustes sätestatud menetluste ja karistuste kohaldamise, nagu on ette nähtud määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68⁴⁶ („personalieeskirjad”).

3. President ja peasekretär korraldavad vajaliku juurdluse.

Artikkel 12

Käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade kohandamine ning iga-aastane aruanne käesoleva otsuse kohaldamise kohta

1. Peasekretär teeb ettepaneku käesoleva otsuse ja seda rakendavate lisade vajaliku kohandamise kohta ning edastab selle otsuse tegemiseks juhatusele.

2. Peasekretär esitab igal aastal juhatusele aruande käesoleva otsuse kohaldamise kohta.

Artikkel 13

Ülemineku- ja lõppsätted

1. Konfidentsiaalse teabe teenistuses või arhiivis hoitav konfidentsiaalne teave salastatakse enne käesoleva otsuse kohaldamist automaatselt tasemel “RESTREINT UE/EU RESTRICTED”, välja arvatud juhul, kui selle koostaja ei soovi kõnealust teavet salastada või otsustab selle salastada kõrgemal tasemel või salastada üheks aastaks alates käesoleva otsuse jõustumisest.

2. Juhul kui konfidentsiaalse teabe koostaja otsustab teabe salastada kõrgemal tasemel, määrab koostaja või tema volitatud esindajad koostöös konfidentsiaalse teabe teenistusega ja vastavalt I lisa sätestatud tingimustele teabele võimalikult madala salastatuse taseme.

3. Juhatus 13. novembri 2006. aasta otsus konfidentsiaalsete dokumentide haldusliku töötlemise eeskirja kohta tunnistatakse kehtetuks.

⁴⁵EÜT L 43, 15.2.1983, lk 1.

⁴⁶EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

4. Juhatuse 24. oktoobri 2005. aasta otsus, millega antakse peasekretärile volitused asutada salastatuse kustutamise komisjon ning võtta vastu otsuseid salastatuse kustutamise kohta, tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 14

Jõustumine

1. Käeolev otsus jõustub selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.
2. Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2011.

I LISA

I OSA KONFIDENTSIAALSE TEABE KAITSMIST KÄSITLEVAD JULGEOLEKU ÜLDPÕHIMÕTTED JA MIINIMUMSTANDARDID

1. SISSEJUHATUS

Käesolevate sätetega kehtestatakse julgeoleku üldpõhimõtted ja miinimumstandardid, mida tuleb järgida Euroopa Parlamendil kõikides töökohtades ning samuti kõigil ELi salastatud teabe ja muu konfidentsiaalse teabe saajatel, et tagada julgeolek ja kindlustunne kõigile asjaomastele isikutele, et rakendatakse ühist kaitsestandardit. Neid täiendavad eeskirjad, millega reguleeritakse konfidentsiaalse teabe töötlemist parlamendikomisjonide või parlamendi muude organite või ametikandjate poolt.

2. ÜLDPÕHIMÕTTED

Euroopa Parlamendi julgeolekupoliitika on parlamendi üldise sisemise halduspoliitika lahutamatu osa ja põhineb seega parlamendi üldise poliitika juhtpõhimõtetel. Nende põhimõtete hulka kuuluvad seaduslikkus, läbipaistvus, aruandekohustuse põhimõte, subsidiaarsus ja proportsionaalsus.

Seaduslikkuse põhimõte tähistab vajadust püsida julgeolekufunktsioonide täitmisel rangelt õiguslikus raamistikus ning järgida kohaldatavaid õigusnorme. Samuti tähendab see, et julgeolekualased kohustused peavad põhinema asjakohastel õigussätetel. Personalieeskirjade sätted, eelkõige artikkel 17, mille kohaselt peab teenistuja hoiduma tööülesannete täitmisel saadud teabe loata avaldamisest, ja eeskirjade VI jaotis distsiplinaarmedetete kohta kehtivad täies mahus. Samuti tähendab see, et Euroopa Parlamendi vastutusallas toimuvate julgeoleku rikkumistega tuleb tegeleda parlamendi distsiplinaarmedetete poliitikat järgides.

Läbipaistvuse põhimõte tähistab selguse vajadust kõikide julgeolekueeskirjade ja -sätete puhul, vajadust tasakaalu järele eri teenistuste ja valdkondade vahel (füüsiline julgeolek võrrelduna teabekaitsega jne) ning vajadust järjepideva ja struktureeritud teadliku julgeolekupoliitika järele. Samuti tähendab see vajadust selgete kirjalike juhtnõotide järele julgeolekumeetmete rakendamiseks.

Aruandekohustuse põhimõte tähendab, et julgeolekualased kohustused on selgelt määratletud. Lisaks tähistab see vajadust regulaarselt kontrollida, kas neid kohustusi täidetakse nõuetekohaselt.

Subsidiaarsuse põhimõte tähendab, et julgeolek organiseeritakse kõige madalamal võimalikul tasemel ning võimalikult lähedal Euroopa Parlamendi peadirektoraatidele ja teenistustele. Proportsionaalsuse põhimõte tähendab seda, et julgeolekumeetmed piirduvad rangelt ainult sellega, mis on tingimata vajalik, ning et need meetmed on vastavuses kaitstavate huvidega ning tegeliku või potentsiaalse ohuga nende huvidele, et neid huve oleks võimalik kaitsta võimalikult vähehäirival viisil.

3. TEABETURBE ALUSED

Usaldusväärse teabeturbe aluseks on järgmised tingimused:

- a) Euroopa Parlamendis on olemas teabeturbeteenistus (INFOSEC), mis vastutab koostöö eest asjaomase julgeolekuasutusega seoses teabega julgeolekuohtude tehniliste külgede kohta ja nõuannetega, milliste vahenditega nende ohtude eest kaitsta;
- b) Euroopa Parlamendi vastutavad teenistused ja muude ELi institutsioonide julgeolekuteenistused teevad tihedat koostööd.

4. TEABETURBE PÕHIMÕTTED

4.1. Eesmärgid

Teabeturbe peamised eesmärgid on järgmised:

- a) kaitsta ELi salastatud teavet ja muud konfidentsiaalset teavet spionaaži, kahjustamise ja loata avaldamise eest;
- b) kaitsta side- ja teabesüsteemides ning -võrkudes käideldavat ELi salastatud teavet konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja kättesaadavuse ohtuseadmise eest;
- c) kaitsta Euroopa Parlamendi hooneid, kus hoitakse ELi salastatud teavet, sabotaaži ja kuritahtliku kahjustamise eest;
- d) julgeolekule esinenud ründe korral hinnata tekitatud kahju, piirata selle tagajärgi, korraldada julgeolekujuurdlus ja võtta vajalikke heastamise meetmeid.

4.2. Salastamine

4.2.1. Salastatuse puhul eeldab kaitstava teabe ja materjalide valik ning vajaliku kaitsetaseme hindamine hoolikust ja kogemusi. On äärmiselt oluline, et kaitse tase vastaks konkreetse kaitstava teabe või materjali tundlikkusele julgeoleku kontekstis. Teabe sujuva liikumise tagamiseks tuleb vältida nii üle- kui alasalastamist.

4.2.2. Salastamissüsteem on vahend, mille abil saab käesolevas jaotises sätestatud põhimõtteid ellu viia; samalaadset salastamissüsteemi tuleb järgida spionaaži, sabotaaži, terrorismi ja muude ohtude ärahoidmise kavandamise ja korraldamise puhul, nii et kõige rohkem kaitstaks kõige olulisemaid ELi salastatud teavet sisaldavaid hooneid ja kõige tundlikumaid kohti neis hoonetes.

4.2.3. Vastutus teabe salastamise eest lasub ainuisikuliselt asjaomase teabe koostajal.

4.2.4. Salastatuse tase võib põhineda ainult vastava teabe sisul.

4.2.5. Kui teave koosneb mitmest osast, rakendatakse tervikule sellist salastatuse taset, mis on vähemalt sama kõrge kui kõige kõrgema salastatuse tasemega osa puhul. Kogu teabele võib siiski omistada ka kõrgema salastatuse taseme kui selle osadele.

4.2.6. Salastatus määratakse ainult siis, kui see on vajalik, ja nii kauaks, kui see on vajalik.

4.3. Julgeolekumeetmete eesmärgid

Julgeolekumeetmed:

- a) laienevad kõigile isikutele, kellel on juurdepääs ELi salastatud teabele, ELi salastatud teabe kandjatele ja muule konfidentsiaalsele teabele, kõigile sellist teavet sisaldavatele ruumidele ja olulistele rajatistele;
- b) on kavandatud nii, et oleks võimalik avastada isikuid, kelle positsioon võib seada ohtu salastatud teabe ja sellist teavet sisaldavate oluliste rajatiste julgeoleku, ning tagada nende töölt kõrvaldamine või viimine teisele tööle;
- c) takistavad loata isikute juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele ja rajatistele, mis sisaldavad konfidentsiaalselt teavet;
- d) tagavad konfidentsiaalse teabe levitamise ainult teadmismajaduse põhimõttest lähtudes, mis on esmatähtis julgeoleku kõigi aspektide seisukohast;
- e) tagavad konfidentsiaalse teabe terviklikkuse (st välditakse rikkumist, loata muutmist ja kustutamist) ja kättesaadavuse (st ei takistata nende isikute juurdepääsu, kellel on seda vaja ja kellel on selleks luba), olenemata sellest, kas teave on salastatud või salastamata, ja eriti siis, kui selline teave on salvestatud või seda töödeldakse või edastatakse elektroonilisel kujul.

5. ÜHISED MIINIMUMSTANDARDID

Euroopa Parlament tagab, et kõik ELi salastatud teabe saajad nii institutsioonisiseselt kui tema volituste piires, nimelt kõik tema teenistused ja lepingupartnerid, järgivad ühiseid julgeoleku miinimumstandardeid, et kõnealust teavet oleks võimalik edastada kindla teadmiselega, et seda käideldakse samasuguse hoolega. Sellised miinimumstandardid hõlmavad ka Euroopa Parlamendi ametnike ja muude töötajate julgeolekukontrolli kriteeriume ning konfidentsiaalse teabe kaitsmise korda.

Euroopa Parlament võimaldab parlamendivälistel isikutel pääseda ligi konfidentsiaalsele teabele ainult tingimusel, et nad tagavad, et teavet käideldakse kooskõlas selliste sätetega, mis on vähemalt rangelt samaväärsed kõnealuste ühiste miinimumstandarditega.

Kõnealuseid ühiseid miinimumstandardeid kohaldatakse ka siis, kui Euroopa Parlament annab lepingu või toetuslepinguga tööstus- või muudele üksustele sellised ülesanded, mis on seotud konfidentsiaalse teabega.

6. EUROOPA PARLAMENDI AMETNIKE JA MUUDE TÖÖTAJATE JULGEOLEK

6.1. Euroopa Parlamendi ametnike ja fraktsioonides töötavate muude töötajate julgeolekujuhend

Euroopa Parlamendi ametnikel ja fraktsioonides töötavatel muudel töötajatel, kellel on ametikoha tõttu juurdepääs ELi salastatud teabele, antakse tööleasumisel ja seejärel regulaarsete ajavahemike järel põhjalikud juhtnõõrid julgeoleku vajalikkuse ja selle saavutamise korra kohta. Kõnealused töötajad kinnitavad kirjalikult, et on kohaldatavad julgeolekusätted läbi lugenud ja mõistavad neid täielikult.

6.2. Juhtkonna vastutus

Juhtkond on kohustatud teadma, kes nende töötajatest tegelevad oma töö käigus salastatud teabega või kellel on juurdepääs kaitstud side- ja teabesüsteemidele, ning registreerima kõik vahejuhtumid ja tõenäolised nõrgad kohad, mis võivad mõjutada julgeolekut, ning neist teatama.

6.3. Euroopa Parlamendi ametnike ja fraktsioonides töötavate muude töötajate julgeolekustaatus

Kehtestatakse kord, mis tagab, et juhul, kui mõne Euroopa Parlamendi ametniku või fraktsioonis töötava muu töötaja kohta saadakse teada teda kahjustavat teavet, tehakse kindlaks, kas see isik puutub töö käigus kokku salastatud teabega või kas tal on juurdepääs kaitstud side- või teabesüsteemidele, ja sellest teavitatakse Euroopa Parlamendi vastutavat teenistust. Kui tehakse kindlaks, et sellise isiku näol on tegemist ohuga julgeolekule, tagandatakse või kõrvaldatakse ta nende tööülesannete täitmiselt, millega seoses ta võib julgeoleku ohtu seada.

7. FÜÜSILINE JULGEOLEK

Füüsiline julgeolek tähendab füüsiliste ja tehniliste kaitsemeetmete kohaldamist, et takistada volitamata isikute juurdepääsu ELi salastatud teabele.

7.1. Kaitsevajadus

ELi salastatud teabe kaitsmise tagamiseks rakendatavate füüsiliste julgeolekumeetmete tase on proportsionaalne teabe ja materjali salastatuse taseme, mahu ja neile suunatud ohuga. Kõik ELi salastatud teabe valdajad järgivad sellise teabe salastatuse taseme määramisel ühtseid tavaid ja peavad kaitset vajava teabe ja materjali säilitamisel, edastamisel ja hävitamisel kinni ühistest kaitsestandarditest.

7.2. Kontrollimine

Enne kui ELi salastatud teavet sisaldav ala jäetakse järelevalveta, tagab sellise teabe eest vastutav isik, et teavet säilitatakse turvaliselt ja kõik turvaseadmed (lukud, häireseadmed jms) on aktiveeritud. Pärast tööpäeva lõppu toimub täiendav sõltumatu kontroll.

7.3. Hoonete julgeolek

Hooned, kus hoitakse ELi salastatud teavet või kaitstud side- ja teabesüsteeme, peavad olema kaitstud loata juurdepääsu eest.

ELi salastatud teabe kaitsmise viis (nt trellitatud aknad, ukسلukud, uksevalve, juurdepääsu kontrollimise automaatsüsteemid, turvakontrollid ja valvepatrollid, häiresüsteemid, sissetungimise avastamise süsteemid ja valvekoerad) sõltub järgmisest:

- a) kaitstava teabe ja materjali salastatuse tase, maht ja asukoht hoones;
- b) asjomase teabe ja materjali turvakonteinerite kvaliteet ning
- c) hoone füüsilised omadused ja asukoht.

Side- ja teabesüsteemide kaitsmise viis sõltub sellest, kui väärtuslikuks asjaomast teavet peetakse ja kui suurt kahju võib tekitada julgeoleku ohtustamine, millised on hoone füüsilised omadused ja asukoht ning milline on süsteemi asukoht hoones.

7.4. Hädaolukorra lahendamise plaanid

Valmistatakse ette üksikasjalikud plaanid salastatud teabe kaitsmiseks hädaolukorra puhul.

8. JULGEOLEKUTÄHISED, TÄHISTUSED, MÄRKIMINE JA SALASTATUSE TASEMETE HALDAMINE

8.1. Julgeolekutähised

Lubatud on kasutada vaid käesoleva otsuse artikli 2 punktis c määratletud salastatuse tasemeid.

Salastatuse taseme kehtivuse piiramiseks (salastatud teabe puhul tähendab see automaatset salastatuse taseme alandamist või salastatuse kustutamist) võib kasutada kokkuleppelist julgeolekutähist. Selleks tähiseks on kas „UNTIL ... (kellaaeg/kuupäev)” või „UNTIL ... (sündmus)”.

Täiendavaid julgeolekutähiseid, näiteks tähist CRYPTO või muid Euroopa Liidus tunnustatud julgeolekutähiseid kasutatakse siis, kui peale salastatuse taseme on vaja tähistada ka piiratud levitamist ja erikäitlemist.

Julgeolekutähiseid kasutatakse ainult koos salastatuse tasemega.

8.2. Tähistused

Tähistust võib kasutada konkreetsetes dokumentides käsitletava valdkonna määratlemiseks või dokumendi levitamise märkimiseks teadmisyvajaduse põhjal, või (mittesalastatud teabe) embargo lõpu tähistamiseks.

Tähistus ei ole salastatuse tase ja seda ei tohi kasutada salastatuse taseme asemel.

8.3. Salastatuse taseme märkimine ja julgeolekutähiste lisamine

Salastatuse tase märgitakse järgmiselt:

- a) „RESTREINT UE / EU RESTRICTED” taseme dokumentidele mehaaniliste või elektrooniliste vahenditega,
- b) „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” taseme dokumentidele mehaaniliste vahenditega või käsitsi või eelnevalt templiga varustatud ja registreeritud paberile trükkides,
- c) „SECRET UE / EU SECRET” ja „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” taseme dokumentidele mehaaniliste vahenditega või käsitsi.

Julgeolekutähised lisatakse otse salastatuse taseme alla, kasutades samu vahendeid nagu salastatuse taseme märkimisel.

8.4. Salastatuse tasemete haldamine

8.4.1. Üldine

Teave salastatakse ainult siis, kui see on vajalik. Salastatuse tase peab olema selgelt ja õigesti märgitud ning see säilib seni, kuni teavet on vaja kaitsta.

Teabe salastamise ja salastatuse taseme alandamise või salastatuse kustutamise eest vastutab ainuisikuliselt teabe looja.

Euroopa Parlamendi ametnikud salastavad teabe, alandavad salastatuse taset või kustutavad salastatuse peasekretäri juhtnööride kohaselt või volitusel.

Salastatud dokumentide käitlemise üksikasjalik kord on sätestatud viisil, et dokumentides sisalduvale teabele oleks tagatud piisav kaitse.

„TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” taseme dokumentide koostamise volitusega isikute arv hoitakse võimalikult väiksena ning nende isikute nimed kajastuvad konfidentsiaalse teabe teenistuse koostatud nimekirjas.

8.4.2. Salastatuse taseme rakendamine

Dokumendi salastatuse tase määratakse dokumendis sisalduva teabe tundlikkuse põhjal, võttes arvesse artikli 2 punktis c esitatud määratlusi. On oluline, et salastamine toimuks õigesti ja kaalutletult, eelkõige salastatuse taseme „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” puhul.

Lisadega kirja või teate puhul määrab selle salastatuse taseme kõige kõrgema salastatuse tasemega lisa. Kui kiri või teade lahutatakse lisadest, peab koostaja selgelt osutama kirja või teate salastatuse tasemele.

Salastatava dokumendi koostaja järgib eespool sätestatud eeskirju ning jälgib, et dokument ei saaks liiga kõrget ega liiga madalat salastatuse taset.

Ühe dokumendi eri leheküljed, lõiked, jaotised, lisad, manused ja täiendavad dokumendid võivad vajada eri salastatuse taset ning tuleb seega salastada sellele vastavalt. Kogu dokumendi salastatuse taseme määrab dokumendi kõige kõrgema salastatuse tasemega osa.

9. KONTROLLIMINE

ELi salastatud teabe kaitseks võetud julgeolekumeetmeid kontrollib regulaarselt Euroopa Parlamendi turvaküsimuste eest vastutav direktoraat, keda võib vajadusel tema ülesannetes abistada konfidentsiaalse teabe teenistus.

Euroopa Parlamendi turvaküsimuste eest vastutav direktoraat ning aluslepingutega või nende alusel asutatud muude institutsioonide, asutuste, talituste ja ametite julgeolekuteenistused, kes valdavad ELi salastatud teavet, võivad vastavalt kokkuleppele läbi viia ka vastastikuseid hindamisi üksteise julgeolekumeetmete kohta, millega nad kaitsevad ELi salastatud teavet.

10. SALASTATUSE KUSTUTAMISE MENETLUS

10.1. Konfidentsiaalse teabe teenistus kontrollib ELi salastatud teavet ning teeb dokumendi koostajale ettepaneku salastatuse kustutamise kohta hiljemalt 25. aastal pärast dokumendi koostamise kuupäeva. Dokumente, mille salastatust esimesel kontrollimisel ei kustutatud, kontrollitakse regulaarselt vähemalt iga viie aasta järel uuesti.

10.2. Lisaks dokumentidele, mida säilitatakse turvatud arhiivides ja mis on nõuetekohaselt salastatuks tunnistatud, võib salastatuse kustutamise menetlus hõlmata ka turvatud arhiivides või Euroopa Parlamendi arhiivi- ja dokumentatsioonikeskuses (CARDOC) hoitavat muud konfidentsiaalset teavet.

10.3. Konfidentsiaalse teabe teenistus vastutab teabe koostaja nimel selle eest, et dokumendi adressaate teavitatakse salastatuse taset puudutavatest muudatustest, ning adressaadid omakorda vastutavad selle eest, et muudatustest teavitatakse järgmisi adressaate, kellele nemad on saatnud kõnealuse dokumendi või selle koopia.

10.4. Salastatuse kustutamine ei mõjuta dokumendil esineda võivaid tähistusi.

10.5. Kõikide lehekülgede päises ja jaluses toodud esialgne salastatuse tase kriipsutatakse läbi. Dokumendi esimesel leheküljel või tiitellehel peab olema tempel koos viitega konfidentsiaalse teabe teenistusele.

10.6. Kustutatud salastatusega dokumendi tekst peab olema registreeritud ja lisatud elektroonilisse andmebaasi või muusse sarnasesse süsteemi.

10.7. Dokumentide puhul, mille suhtes kehtib üksikisiku eraelu- ja isikupuutumatus või füüsilise või juriidilise isiku ärihuvidega seotud erand või mis sisaldavad tundlikku teavet, kohaldatakse määruse (EMÜ, Euratom) nr 354/83 artiklit 2.

10.8 Lisaks punktidele 10.1. kuni 10.7. kohaldatakse järgmist korda:

- a) konfidentsiaalse teabe teenistus konsulteerib kolmandate isikutega seotud dokumentide puhul enne salastatuse kustutamise menetluse alustamist asjaomase kolmanda isikuga. Kolmandal isikul on oma tähelepanekute esitamiseks aega kaheksa nädalat;
- b) üksikisiku eraelu- ja isikupuutumatusena seotud erandi puhul võetakse salastatuse kustutamisel eelkõige arvesse asjaomase isiku nõusolekut või fakti, et asjaomast isikut ei ole võimalik tuvastada ja/või et ta on surnud.
- c) füüsilise või juriidilise isiku ärihuvidega seotud erandi puhul võib asjaomast isikut teavitada *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatava teate kaudu, jättes võimalike tähelepanekute esitamiseks aega neli nädalat pärast teate avaldamise kuupäeva.

2 OSA JULGEOLEKUKONTROLLI KORD

11. EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE JULGEOLEKUKONTROLLI KORD

11.1. Euroopa Parlamendi õiguste kasutamiseks ja pädevuste teostamiseks võib parlamendiliikmetele anda juurdepääsu ELi salastatud teabele kuni tasemeni „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” (kaasa arvatud) ilma julgeolekukontrollita. „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” tasemega teabe puhul kirjutavad nad alla deklaratsioonile, milles nad kinnitavad, et ei avalda sellise teabe sisu kolmandatele isikutele.

11.2. Juurdepääsuks tasemega „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” ja „SECRET UE / EU SECRET” teabele peab Euroopa Parlamendi liikmetele olema antud luba punktides 11.3. ja 11.4. osutatud korra kohaselt.

11.3. Luba antakse ainult Euroopa Parlamendi liikmele, kes on läbinud liikmesriigi pädeva asutuse julgeolekukontrolli punktides 11.9 kuni 11.14 osutatud korra kohaselt. Parlamendiliikmetele loa andmise eest vastutab president.

11.4. President võib anda loa pärast seda, kui on saanud liikmesriigi pädeva asutuse seisukoha, mille aluseks on punktides 11.8. kuni 11.13. osutatud korra kohaselt teostatud julgeolekukontroll.

11.5. Euroopa Parlamendi turvaküsimuste eest vastutav direktoraat haldab ajakohastatud loetelu Euroopa Parlamendi liikmetest, kellele on antud luba, sealhulgas ajutine luba punkti 11.15. tähenduses.

11.6. Loa kehtivusaeg on viis aastat või ametiülesannete kestus, milleks luba anti, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Kehtivusaega võib pikendada punktis 11.4. sätestatud korras.

11.7. President tühistab loa, kui ta leiab, et see on põhjendatud. Loa tühistamise otsus tehakse teatavaks asjaomasele Euroopa Parlamendi liikmele, kes võib taotleda, et president kuulaks ära tema selgitused enne loa tühistamist, ning liikmesriigi pädevale asutusele.

11.8. Julgeolekukontroll toimub koostöös asjaomase Euroopa Parlamendi liikmega ja presidendi taotlusel. Liikmesriigi pädev asutus julgeolekukontrolli teostamiseks on selle liikmesriigi vastav asutus, mille kodanik asjaomane parlamendiliige on.

11.9. Julgeolekukontrolli raames täidab Euroopa Parlamendi liige isikliku infolehe.

11.10. President märgib oma taotluses liikmesriigi pädevale asutusele, millise salastatuse tasemega teavet soovitakse Euroopa Parlamendi liikmele kättesaadavaks teha, et liikmesriigi pädev asutus saaks teostada julgeolekukontrolli.

11.11. Kogu liikmesriigi pädeva asutuse teostatava julgeolekukontrolli protsessi ja selle tulemuste suhtes kohaldatakse kõnealuses liikmesriigis kehtivaid asjakohaseid õigusnorme, sealhulgas kaebusi käsitlevaid õigusnorme.

11.12. Kui liikmesriigi pädeva asutuse seisukoht on positiivne, võib president kõnealusele Euroopa Parlamendi liikmele loa anda.

11.13. Liikmesriigi pädeva asutuse negatiivne seisukoht tehakse teatavaks asjaomasele Euroopa Parlamendi liikmele, kes võib taotleda, et president kuulaks ära tema selgitused. Kui president peab seda vajalikuks, võib ta paluda, et liikmesriigi pädev asutus annaks täiendavaid selgitusi. Kui negatiivne seisukoht kinnitatakse, siis luba ei anta.

11.14. Kõigile Euroopa Parlamendi liikmetele, kellele antakse luba punkti 11.3. tähenduses, antakse loa andmisel ja pärast seda korrapäraste ajavahemike järel vajalikke juhiseid salastatud

teabe kaitsmise ja sellise kaitse tagamise vahendite kohta. Need parlamendiliikmed kirjutavad alla deklaratsioonile, milles nad kinnitavad, et on nimetatud juhistega tutvunud.

11.15. Erandkorras võib president pärast liikmesriigi pädevale asutusele teatamist ja tingimusel, et nimetatud asutus ei ole sellele teatele ühe kuu jooksul reageerinud, anda Euroopa Parlamendi liikmele enne punktis 11.11. osutatud julgeolekukontrolli tulemuste selgumist kuni kuueks kuuks ajutise loa. Sel viisil antud ajutine luba ei anna juurdepääsu „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” tasemega teabele.

12. EUROOPA PARLAMENDI AMETNIKE JA FRAKTSIOONIDES TÖÖTAVATE MUUDE TÖÖTAJATE JULGEOLEKUKONTROLLI KORD

12.1. Juurdepääs salastatud teabele antakse ainult sellistele Euroopa Parlamendi ametnikele ja fraktsioonides töötavatele muudele töötajatele, kes oma ülesannete ja üksuse vajaduste tõttu peavad sellist teavet teadma või kasutama.

12.2. Juurdepääsuks tasemega „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET, „SECRET UE / EU SECRET” ja „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” teabele peavad punktis 12.1. osutatud isikud saama loa punktides 12.3. ja 12.4. sätestatud korra kohaselt.

12.3. Luba antakse ainult punktis 12.1. osutatud isikutele, kes on läbinud liikmesriigi pädeva asutuse julgeolekukontrolli punktides 12.9. kuni 12.14. osutatud korra kohaselt. Euroopa Parlamendi ametnikele ja fraktsioonides töötavatele muudele töötajatele loa andmise eest vastutab peasekretär.

12.4. Peasekretär annab loa pärast seda, kui on saanud liikmesriigi pädeva asutuse seisukoha, mille aluseks on punktides 12.8. kuni 12.13. osutatud korra kohaselt teostatud julgeolekukontroll.

12.5. Euroopa Parlamendi turvaküsimuste eest vastutav direktoraat haldab Euroopa Parlamendi teenistuste esitatud ajakohastatud loetelu kõikidest ametikohtadest, mille puhul on nõutav julgeolekukontrolli läbimine, ja kõikidest isikutest, kellele on antud luba, sealhulgas ajutine luba punkti 12.15. tähenduses.

12.6. Loa kehtivusaeg on viis aastat või tööülesannete kestus, milleks luba anti, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Kehtivusaega võib pikendada punktis 12.4. osutatud korras.

12.7. Peasekretär tühistab loa, kui ta leiab, et see on põhjendatud. Loa tühistamise otsus tehakse teatavaks asjaomasele Euroopa Parlamendi ametnikule või fraktsioonis töötavale muule töötajale, kes võib taotleda, et peasekretär kuulaks ära tema selgitused enne loa tühistamist, ning liikmesriigi pädevale asutusele.

12.8. Julgeolekukontroll toimub koostöös asjaomase isikuga ja peasekretäri taotlusel. Liikmesriigi pädev asutus julgeolekukontrolli teostamiseks on selle liikmesriigi vastav asutus, mille kodanik kõnealune isik on. Kui see on siseriiklike õigusnormide kohaselt lubatud, võib liikmesriigi pädev asutus teostada julgeolekukontrolli mittekodanike suhtes, kes vajavad juurdepääsu tasemega „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL” või kõrgemal tasemel salastatud teabele.

12.9. Julgeolekukontrolli raames täidab Euroopa Parlamendi ametnik või fraktsioonis töötav muu töötaja isikliku infolehe.

12.10. Peasekretär märgib oma taotluses liikmesriigi pädevale asutusele, millise salastatuse tasemega teavet soovitakse asjaomasele isikule kättesaadavaks teha, et liikmesriigi pädev asutus saaks teostada julgeolekukontrolli ja esitada oma seisukoha seoses kõnealusele isikule antava loa tasemega.

12.11. Kogu liikmesriigi pädeva asutuse teostatava julgeolekukontrolli protsessi ja selle tulemuste suhtes kohaldatakse kõnealuses liikmesriigis kehtivaid asjakohaseid õigusnorme, sealhulgas kaebusi käsitlevaid õigusnorme.

12.12. Kui liikmesriigi pädeva asutuse seisukoht on positiivne, võib peasekretär kõnealusele isikule loa anda.

12.13. Liikmesriigi pädeva asutuse negatiivne seisukoht tehakse teatavaks asjaomasele Euroopa Parlamendi ametnikule või fraktsioonis töötavale muule töötajale, kes võib taotleda, et peasekretär kuulaks ära tema selgitused. Kui peasekretär peab seda vajalikuks, võib ta paluda, et liikmesriigi pädev asutus annaks täiendavaid selgitusi. Kui negatiivne seisukoht kinnitatakse, siis luba ei anta.

12.14. Kõigile Euroopa Parlamendi ametnikele ja fraktsioonides töötavatele muudele töötajatele, kellele antakse luba punktide 12.4. ja 12.5. tähenduses, antakse loa andmisel ja pärast seda korrapäraste ajavahemike järel vajalikke juhiseid salastatud teabe kaitsmise ja sellise kaitse tagamise vahendite kohta. Need Euroopa Parlamendi ametnikud ja fraktsioonides töötavad muud töötajad kirjutavad alla deklaratsioonile, milles nad kinnitavad, et on nimetatud juhistega tutvunud ja kohustuvad neid järgima.

12.15. Erandkorras võib peasekretär pärast liikmesriigi pädevale asutusele teatamist ja tingimusel, et nimetatud asutus ei ole sellele teatele ühe kuu jooksul reageerinud, anda Euroopa Parlamendi ametnikule või fraktsioonis töötavale muule töötajale enne punktis 12.11. osutatud julgeolekukontrolli tulemuste selgumist kuni kuueks kuuks ajutise loa. Sel viisil antud ajutine luba ei anna juurdepääsu „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” tasemega teabele.

IX LISA

Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsus Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätete kohta⁴⁷

Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon,

võttes arvesse Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 20b,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 193,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 107b,

arvestades, et Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted tuleb kindlaks määrata kooskõlas Euroopa ühenduste asutamislepingute sätetega;

arvestades, et ajutistel uurimiskomisjonidel peavad olema oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid; sellest tulenevalt on vajalik, et liikmesriigid ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja organid võtaksid kõik vajalikud meetmed, et lihtsustada nende ülesannete täitmist;

arvestades, et peab olema tagatud ajutiste uurimiskomisjonide töö salajasus ja konfidentsiaalsus;

arvestades, et ühe asjaomase institutsiooni taotlusel kolmest võidakse uurimisõiguse kasutamise erisätteid lähtudes saadud kogemustest muuta; vastavad muudatused saavad jõustuda peale Euroopa Parlamendi jooksva valimisperioodi lõppu,

ON ÜHISEL KOKKULEPPEL VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted määratakse kindlaks käesoleva otsusega ja kooskõlas ESTÜ asutamislepingu artikliga 20b, EÜ asutamislepingu artikliga 193 ja Euratomi asutamislepingu artikliga 107b.

Artikkel 2

1. Artiklis 1 nimetatud lepingutes kindlaks määratud tingimuste ja piirangutega arvestades ning oma ülesandeid täites võib Euroopa Parlament veerandi parlamendiliikmete taotlusel moodustada ajutise uurimiskomisjoni, mis uurib ühenduse õiguse väidetavaid rikkumisi või ühenduse õiguse väidetavat ebaõiget rakendamist, milles süüdistatakse Euroopa ühenduste asutust või institutsiooni, liikmesriigi ametiasutust või isikuid, kellele on ühenduse õigusega tehtud ülesandeks selle kohaldamine.

Euroopa Parlament määrab kindlaks ajutiste uurimiskomisjonide koosseisu ja kodukorra.

Otsus ajutise uurimiskomisjoni moodustamise kohta, kus tuleb ära tuua eelkõige selle eesmärk ja aruande esitamise tähtaeg, avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

2. Ajutine uurimiskomisjon täidab oma ülesandeid kooskõlas volitustega, mis on asutamislepingutega antud Euroopa ühenduste institutsioonidele ja asutustele.

Ajutise uurimiskomisjoni liikmed ja kõik teised isikud, kes on oma ametikohustuste tõttu tutvunud faktide, teabe, teadmiste, dokumentide või esemetega, mille puhul tuleb vastavalt liikmesriigis või ühenduse institutsioonis vastu võetud eeskirjadele järgida konfidentsiaalsuse nõudeid, on

⁴⁷EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.

kohustatud ka pärast oma ametialase tegevuse lõppemist pidama kinni konfidentsiaalsuse nõudest ning mitte avaldama neid isikutele, kellel puuduvad vastavad volitused või üldsusele.

Ärakuulamised ja tunnistuste andmised toimuvad avalikel koosolekutel. Menetlus toimub kinnistel koosolekutel, kui seda taotleb veerand uurimiskomisjoni liikmetest või ühenduse või siseriiklikud ametiasutused või kui ajutine uurimiskomisjon käsitleb konfidentsiaalset teavet. Tunnistajatel ja ekspertidel on õigus esitada oma avaldusi või anda tunnistusi kinnistel koosolekutel.

3. Ajutine uurimiskomisjon ei tohi uurida küsimusi, millega tegeleb siseriiklik või Euroopa Kohus, enne kui kohtumenetlus nendes asjades on lõpetatud.

Kahe kuu jooksul alates ajutises uurimiskomisjonis esitatud ühe liikmesriigi vastu esitatud ühenduse õiguse rikkumise süüdistuse avaldamisest vastavalt lõikele 1 või alates hetkest, mil Euroopa Komisjon sai sellest teada, võib Euroopa Komisjon teatada Euroopa Parlamendile, et ajutises uurimiskomisjonis käsitleva küsimuse suhtes on algatatud ühenduse kohtueelne menetlus; sellisel juhul võtab ajutine uurimiskomisjon kõik vajalikud meetmed, mis võimaldavad Euroopa Komisjonil teostada täies ulatuses talle asutamislepingutega antud volitusi.

4. Ajutine uurimiskomisjoni tegevus lõpeb aruande esitamisega selle komisjoni moodustamisel kindlaks määratud tähtaja jooksul või hiljemalt pärast kaheteistkümne kuu möödumist tema moodustamisest ja igal juhul parlamendi ametiaja lõpus.

Euroopa Parlament võib kaheteistkümne kuu pikkust tähtaega põhjendatud otsusega kahel korral kolme kuu võrra pikendada. Vastav otsus avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

5. Kui üks ajutine uurimiskomisjon on mingit küsimust juba uurinud, võib sama küsimusega tegelemiseks ajutise uurimiskomisjoni moodustada või uuesti moodustada ainult sel juhul, kui eelmise uurimiskomisjoni aruande esitamisest või uurimiskomisjoni tegevuse lõpetamisest on möödunud vähemalt kaksteist kuud ning kui on ilmnunud uusi asjaolusid.

Artikkel 3

1. Ajutine uurimiskomisjon viib läbi uurimisi, mis on vajalikud ühenduse õiguse väidetavate rikkumiste või selle väidetava ebaõige rakendamise kontrollimiseks, vastavalt allpool sätestatud tingimustele.

2. Ajutine uurimiskomisjon võib paluda Euroopa ühenduste institutsioonil või asutusel või liikmesriigi valitsusel määrata üks oma liige osalema selle uurimiskomisjoni töös.

3. Ajutise uurimiskomisjoni põhjendatud taotluse alusel määravad asjaomased liikmesriigid ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja asutused ametniku või muu teenistuja, kellele antakse volitused neid ajutises uurimiskomisjonis esindada kõigil juhtudel, kui see ei ole konfidentsiaalsuse või avaliku või siseriikliku julgeolekuga seoses ja siseriiklike või ühenduse õigusaktide alusel välistatud.

Ametnikud või teenistujad võtavad sõna oma valitsuse või institutsiooni nimel ja vastavalt tema juhistele. Nad jäävad seotuks neile eelnevalt pandud kohustustega.

4. Liikmesriikide ametiasutused ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja asutused esitavad ajutisele uurimiskomisjonile viimase taotluse või omal algatusel dokumendid, mis on vajalikud uurimiskomisjoni ülesannete täitmiseks, kui see ei ole konfidentsiaalsuse või avaliku või siseriikliku julgeolekuga seoses siseriiklike või ühenduse õigusaktide alusel välistatud.

5. Lõigete 3 ja 4 kohaldamist ei saa piirata liikmesriikides kehtiva õigusega, mis keelab ametnikke parlamendi komisjoni koosolekutest osa võtmast või vajalikke dokumente edastamast.

Asjaomase liikmesriigi valitsuse või institutsiooni volitatud esindaja peab Euroopa Parlamenti teavitama konfidentsiaalsuse ja avaliku või siseriikliku julgeolekuga seotud või punktis 1 nimetatud tingimustest tulenevatest takistustest.

6. Euroopa ühenduste institutsioonid või asutused annavad liikmesriigist pärit dokumendid ajutise uurimiskomisjoni käsutusse alles pärast asjaomase riigi teavitamist.

Dokumendid, mille suhtes kohaldatakse lõiget 5, edastatakse ajutisele uurimiskomisjonile alles pärast nõusoleku saamist asjaomaselt liikmesriigilt.

7. Lõikeid 3, 4 ja 5 kohaldatakse nii füüsiliste kui juriidiliste isikute suhtes, kellele on ühenduse õigusega antud volitused ühenduse õiguse rakendamiseks.

8. Ajutine uurimiskomisjon võib, kuivõrd see on tema ülesannete täitmiseks vajalik, kutsuda tunnistusi andma iga isiku. Ajutine uurimiskomisjon teavitab sellisest võimalusest iga isikut kelle nime on uurimise käigus nimetatud, juhul kui vastav esinemine võib isikut kahjustada; uurimiskomisjon kuulab asjaomase isiku ära tema enda taotlusel.

Artikkel 4

1. Teave, mida ajutine uurimiskomisjon on saanud, on mõeldud eranditult tema ülesannete täitmiseks. Seda ei tohi avalikustada, kui see sisaldab isikute nimesid või salajast või konfidentsiaalset teavet.

Euroopa Parlament võtab vastu nõutud haldusmeetmed ja menetluskorra, et tagada ajutises uurimiskomisjonis läbiviidava menetluse salajasus ja konfidentsiaalsus.

2. Ajutine uurimiskomisjon esitab oma aruande Euroopa Parlamendile, mis võib võtta vastu otsuse see kooskõlas lõike 1 sätetega avalikustada.

3. Euroopa Parlament võib edastada Euroopa ühenduste institutsioonidele, asutustele või liikmesriikidele soovitusi, mille parlament on ajutise uurimiskomisjoni aruande alusel vastu võtnud. Neile jääb vabadus teha edastatud soovitude alusel enda jaoks kohaseid järeldusi.

Artikkel 5

Kõik liikmesriikide ametiasutustele edastatud teatised, mille eesmärk on käesoleva otsuse rakendamine, edastatakse neile läbi alaliste esinduste Euroopa Liidus juures.

Artikkel 6

Euroopa Parlamendi, nõukogu või Euroopa Komisjoni taotlusel võib lähtudes saadud kogemustest, ülaltoodud korda muuta nii, et see jõustub peale Euroopa Parlamendi koosseisu ametiaja lõppu.

Artikkel 7

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise päeval.

X LISA

Läbipaistvusregister

A. Artikli 9 lõigete 5–8 rakendussätted

Ainus artikkel

Läbipääsuload

1. Pikaajaline läbipääsuluba on plastkaart, millel on kaardi omaniku foto, perekonna- ja eesnimi ning ettevõtte, organisatsiooni või isiku nimi, kelle heaks kaardi omanik töötab.

Läbipääsuloa omanik peab kandma luba kõikides parlamendi ruumides pidevalt ja nähtaval kohal. Selle kohustuse rikkumise korral võib läbipääsuloa ära võtta.

Läbipääsuload erinevad kujult ja värvilt juhukülastajatele väljastatavatest lubadest.

2. Läbipääsuluba uuendatakse üksnes juhul, kui kaardi omanik on täitnud kodukorra artikli 9 lõikes 6 sätestatud kohustused.

Kaebus, mis on põhjendatud kaalukate asjaoludega ja mis kuulub läbipaistvusregistri loomist käsitlevale kokkuleppele lisatud käitumisjuhendi⁴⁸ kohaldamisalasse, edastatakse läbipaistvusregistri ühissekretariaadile. Parlamendi peasekretär edastab registrist kustutamist käsitlevad otsused kvestoritele, kes langetavad otsuse läbipääsuloa äravõtmise kohta.

Teates kvestorite otsuse kohta üks või mitu läbipääsuluba ära võtta palutakse loa valdajatel või organisatsioonidel, keda nad esindavad, tagastada läbipääsuload parlamendile 15 päeva jooksul alates teate kättesaamisest.

3. Ühelgi juhul ei anna läbipääsuluba selle omanikule õigust osaleda parlamendi või selle organite istungitel või koosolekutel, v.a avalikeks kuulutatud istungitel ja koosolekutel, mille puhul ei anna läbipääsuluba selle omanikule eriõigusi võrreldes kõigi teiste liidu kodanike suhtes kehtivate sissepääsueeskirjadega.

⁴⁸Vt käesoleva lisa B osas oleva kokkuleppe 3. lisa.

B. Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni kokkulepe läbipaistvusregistri loomise kohta organisatsioonidele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes tegelevad ELi poliitika kujundamise ja rakendamisega⁴⁹

Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon (edaspidi „leppeosalised”),

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 11 lõikeid 1 ja 2, Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 295, ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut (edaspidi „aluslepingud”);

arvestades, et Euroopa poliitika kujundajad ei tegutse kodanikuühiskonnast eraldi, vaid peavad esindusühenduste ja kodanikuühiskonnaga avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISELT:

I Läbipaistvusregistri loomine

1. Kooskõlas kohustusega edendada läbipaistvust leppisid leppeosalised kokku ühise läbipaistvusregistri(edaspidi „register”) loomises ja pidamises, et registreerida ja kontrollida organisatsioone ja füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes tegelevad ELi poliitika kujundamise ja rakendamisega.

II Registri põhimõtted

2. Registri loomisel ja pidamisel toetutakse olemasolevatele registreerimissüsteemidele, mis on rajatud ja käivitatud Euroopa Parlamendis 1996. aastal ja Euroopa Komisjonis 2008. aasta juunis ning mida on täiendatud Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni asjakohase ühise töörühma töötulemusi arvestades, aga ka nende kogemustest lähtuvate täienduste ja sidusrühmade ettepanekute valguses, mis kajastuvad Euroopa Komisjoni 28. oktoobri 2009. aasta teatise „Euroopa läbipaistvuse algatus: huvide esindajate register üks aasta hiljem”⁵⁰. See lähenemisviis ei mõjuta ega piira Euroopa Parlamendi eesmärke, mis on välja toodud parlamendi 8.mai 2008. aasta resolutsioonis huvigruppide esindajate (lobistide) tegevust Euroopa institutsioonides käsitleva raamistiku väljatöötamise kohta⁵¹.

3. Registri loomisel ja pidamisel järgitakse liidu õiguse üldisi põhimõtteid, sealhulgas proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.

4. Registri loomisel ja pidamisel järgitakse Euroopa Parlamendi liikmete õigusi täita oma ülesandeid piiranguteta ega takistata parlamendiliikmete valijate pääsu Euroopa Parlamendi ruumidesse.

5. Registri loomisel ja pidamisel ei sekkuta leppeosaliste pädevustesse ega õigustesse ning ei mõjutata nende korralduslikke volitusi.

6. Leppeosalised püüavad kohelda kõiki sarnase tegevusega tegelevaid esindajaid võrdselt ning võimaldavad luua ELi poliitika kujundamise ja rakendamisega tegelevatele organisatsioonidele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele registreerimiseks vajaliku võrdse aluse.

III Registri ülesehitus

7. Register sisaldab järgmist:

⁴⁹ELT L 191, 22.7.2011, lk 29.

⁵⁰KOM(2009)0612.

⁵¹ELT C 271 E, 12.11.2009, lk 48.

- a) suunised:
 - registri kohaldamisala, sobilike tegevuste ja erandite kohta,
 - registreerimiseks avatud jagude kohta (1. lisa),
 - registreerijatel nõutava teabe, sealhulgas finantsandmete avaldamise nõuete kohta (2. lisa);
- b) käitumisjuhend (3. lisa);
- c) kaebuste mehhanism ja käitumisjuhendi rikkumise korral kohaldatavad meetmed , sealhulgas kaebuste uurimise ja käsitlemise menetlus (4. lisa).

IV Registri kohaldamisala

Hõlmatud tegevused

8. Registri kohaldamisalasse kuulub igasugune tegevus (mida ei ole IV osas kohaldamisalast välja jäetud), mille eesmärgiks on otseselt või kaudselt mõjutada ELi institutsioonide poliitika kujundamist või rakendamist ja otsustamisprotsessi, olenemata kasutatavast suhtluskanalist või -vahendist, nagu näiteks allhanked, meedia, lepingud kutseliste vahendajatega, mõttekojad, platvormid, foorumid, kampaaniad ja rohujuuretasandi algatused. Sellise tegevuse hulka võib kuuluda ühenduse võtmine ELi institutsioonide liikmete, ametnike või muude töötajatega, kirjade, infomaterjali või aruteludokumentide ja seisukohti selgitavate dokumentide koostamine, levitamine ja edastamine ning ürituste, kohtumiste või reklaamürituste ja seltskondlike ürituste või konverentside korraldamine, kui kutsed on saadetud ELi institutsioonide liikmetele, ametnikele või muudele töötajatele. Vabatahtlik panustamine ja osalemine ametlikes konsultatsioonides, kus käsitletakse kavandatavaid ELi seadusandlikke või muid õigusakte, ning muud avatud konsultatsioonid kuuluvad samuti registri kohaldamisalasse.

9. Registreerimist eeldatakse õiguslikust seisundist olenemata kõigilt organisatsioonidelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatelt, kelle tegevus kuulub registri kohaldamisalasse⁵²

Hõlmamata tegevused

10. Registri kohaldamisalasse ei kuulu:

- a) tegevus, mis on seotud õigus- ja muu erialase nõustamisega, kuivõrd see on seotud kliendi sellise põhiõiguse kasutamise ja nagu õigus õiglasele kohtupidamisele, sealhulgas õigus kaitselise haldusmenetlustes, mida teostavad advokaadid või teised seotud kutsealade esindajad. Registri kohaldamisalasse ei kuulu (olenemata konkreetsetest osapooltest) järgmised tegevused: nõustamistegevus ja kontaktid ametiasutustega eesmärgiga nõustada klienti seoses üldise õigusliku olukorraga, kliendi konkreetse õigusliku olukorraga või nõustamine kohtuliku või haldusliku algatuse asjakohasuse või lubatavuse suhtes vastavalt kehtivale õigusele; kliendi nõustamine eesmärgiga aidata klienti korraldada oma tegevust kehtiva õiguse kohaselt; kliendi esindamine seoses lepitamise või vahendamise, mille eesmärk on vältida kohtulikku või halduslikku menetlust. See lähenemisviis kehtib kõigi Euroopa Liidu ettevõtlusvaldkondade puhul ega piirdu teatavate konkreetsete menetlustega (nt konkurents). Kui äriühing ja selle nõustajad on ühe poolena osalised konkreetse kohtu- või haldusasjas või menetluses, siis igasugune tegevus,

⁵²Registreerimist ei eeldata liikmesriikide valitsustelt, kolmandate riikide valitsustelt, rahvusvahelistelt valitsustevahelistelt organisatsioonidelt ning nende diplomaatistelt esindustelt.

mis on otseselt seotud selle menetlusega ja mille eesmärgiks ei ole kehtiva õigusliku raamistiku muutmine, ei kuulu registri kohaldamisalasse;

- b) sotsiaalpartnerite tegevus sotsiaalse dialoogi raames (ametiühingud, tööandjate liidud jne), kui nad täidavad neile aluslepingutega antud rolli. See kehtib *mutatis mutandis* kõikide üksuste kohta, mis aluslepingute kohaselt on määratud täitma institutsionaalset rolli;
- c) tegevus, mis on vastuseks ELi institutsiooni või Euroopa Parlamendi liikme otsesele ja individuaalsele päringule, nagu ühekordsed või korrapärased päringud saamaks faktilist teavet, andmeid või eksperdiarvamusi, ja/või individuaalsed kutsed avalikel kuulamistel või nõuandekomiteedes või sarnastel foorumitel osalemiseks.

Erisätted

11. Register ei hõlma kirikuid ja usukogukondi. Registreerimist eeldatakse siiski nende esindustelt või juriidilistelt isikutelt, ametitelt ja võrgustikelt, mis on loodud eesmärgiga esindada neid suhetes ELi institutsioonidega, samuti nende ühendustelt.

12. Register ei hõlma parteisid. Registreerimist eeldatakse siiski parteide loodud või nende poolt toetatavatelt organisatsioonidelt, kelle tegevus kuulub registri kohaldamisalasse.

13. Register ei hõlma kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi. Registreerimist eeldatakse siiski nende esindustelt või juriidilistelt isikutelt, ametitelt ja võrgustikelt, mis on loodud eesmärgiga esindada neid suhetes ELi institutsioonidega, samuti nende ühendustelt.

14. Registreerimist eeldatakse võrgustikelt, platvormidelt ja kollektiivse tegevuse muudelt vormidelt, millel ei ole õiguslikku seisundit või juriidilise isiku staatust, kuid mis *de facto* kujutavad endast organiseeritud mõjutamise allikat ja mille tegevus kuulub registri kohaldamisalasse. Sellisel juhul peavad liikmed määrama enda seast ühe, kes on vastutav kontaktisik suhetes registri haldajaga.

15. Finantsandmete esitamisel registris võetakse arvesse seda tegevust, mis on suunatud kõigile ELi institutsioonidele, ametitele ja organitele, nende liikmetele, ametnikele ja töötajatele. See hõlmab ka tegevust, mis on suunatud liikmesriikide organitele, kes tegutsevad ELi tasandil ja osalevad ELi otsustamisprotsessis.

16. Euroopa võrgustikke, liite, ühendusi ja platvorme kutsutakse üles koostama oma liikmetele ühiseid läbipaistvaid suuniseid, kus määratakse kindlaks registri kohaldamisalasse kuuluv tegevus. Need suunised tuleks avaldada.

V Registreerijate suhtes kohaldatavad eeskirjad

17. Registreerimisel asjaomased organisatsioonid ja üksikisikud

- nõustuvad registrisse kandmiseks antud teabe avaldamisega;
- soostuvad tegutsema kooskõlas käitumisjuhendiga ja vajaduse korral esitavad muu kutsealase käitumisjuhendi teksti, mis on neile siduv;
- tagavad registrisse kandmiseks antud teabe õigsuse;
- on päri sellega, et nende vastu esitatud kaebusi menetletakse registri käitumisjuhendi eeskirjade alusel;

- on nõus sellega, et nende suhtes kohaldatakse käitumisjuhendi rikkumise korral rakendatavaid meetmeid, ning kinnitavad, et kui nad ei täida käitumisjuhendis sätestatud eeskirju, võib nende suhtes kohaldada 4. lisa sätestatud meetmeid;
- võtavad teadmiseks, et leppeosalised võivad taotluse korral ning kohaldades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele⁵³, avaldada kirjavahetuse ja muud dokumendid, mis käsitlevad registreeritute tegevust.

VI Käitumisjuhendi rikkumise korral kohaldatavad meetmed

18. Kui registreeritud või nende esindajad rikuvad käitumisjuhendit, võib see kaasa tuua pärast uurimist, kus võetakse nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ja õigust kaitsele, 4. lisa sätestatud meetmete kohaldamise, nagu registrisoleku peatamise või registrist kustutamise ning vajaduse korral võetakse ära Euroopa Parlamendi läbipääsuload, mis on vastavatele isikutele või nende organisatsioonidele väljastatud. Otsuse selliste meetmete kohaldamiseks võib avaldada registri veebilehel.

19. Igaüks võib kooskõlas 4. lisa sätestatud menetlusega esitada kaalukate asjaoludega põhjendatud kaebuse käitumisjuhendi oletatava rikkumise kohta.

VII Rakendamine

20. Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni peasekretärid vastutavad süsteemi ja toimimisega seotud põhiaspektide järelevalve eest ning võtavad ühisel kokkuleppel vajalikke meetmeid käesoleva lepingu rakendamiseks.

21. Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni teenistused loovad süsteemi rakendamiseks ühise toimimisstruktuuri nimetusega "läbipaistvusregistri ühissekretariaat". See moodustatakse pädevate teenistuste vahel kokku lepitud korras Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ametnikest. Läbipaistvusregistri ühissekretariaat tegutseb Euroopa Komisjoni peasekretariaadi üksuse juhataja koordineerimisel. Läbipaistvusregistri ühissekretariaadi ülesannete hulka kuulub selliste meetmete rakendamine, mis tagavad registri kvaliteetse sisu.

22. Euroopa Parlamendi hoonetesse sisenemist võimaldavate pikaajaliste läbipääsulubade väljastamist ja kontrolli teostab jätkuvalt see institutsioon ise. Selliseid lube väljastatakse ainult üksikisikutele, kes esindavad registri kohaldamisalasse kuuluvaid organisatsioone või töötavad nende organisatsioonide heaks juhul, kui need organisatsioonid või üksikisikud on registreerunud. Registreerimisega ei kaasne siiski automaatselt õigust sellist luba saada.

23. Kuigi süsteemi juhitakse ühiselt, jääb mõlemale leppeosalisele vabadus kasutada registrit sõltumatult enda erieesmärkidel, sealhulgas pakkuda soodustusi, nt avalike arutelude algatamisel või ürituste korraldamisel registreeritutele teabe edastamist.

24. Leppeosalised korraldavad vajalikke koolituse ja sisemise teabevahetuse projekte, et teavitada oma liikmeid ja töötajaid registrist ja kaebemenetlusest.

25. Leppeosalised võtavad asjakohaseid meetmeid, et anda väljapoole teavet registri kohta ja propageerida selle kasutust.

26. Registri andmebaasist avaldatakse Euroopa veebilehel regulaarselt teatud hulk põhiandmeid, mis on kättesaadavad kasutajasõbraliku otsingumootori kaudu. Andmebaasi avalik infosisu on taotluse esitamisel kättesaadav elektroonilisel, masinloetaval kujul.

⁵³ELT L 145, 31.5.2001, lk 43.

27. Pärast konsulteerimist sidusrühmadega esitavad Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni peasekretärid registri toimimise kohta aastaaruande Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vastutavatele asepresidentidele.

VIII Teiste institutsioonide ja organite kaasamine

28. Euroopa Ülemkogu ja nõukogu kutsutakse registriga ühinema. Teisi ELi institutsioone, organeid ja ameteid ergutatakse kasutama seda süsteemi võrdlusvahendina oma suhtluses organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjatega, kes tegelevad ELi poliitika kujundamise ja rakendamisega.

IX Lõppsätted

29. Üleminek osapoolte olemasolevalt registritelt uuele ühisele registrile toimub kaheteistkuulise üleminekuaja jooksul alates ühise registri käivitumise päevast. Käesoleval ajal kummaski süsteemis registreeritud organisatsioonidel ja üksikisikutel palutakse oma registreeringut ühises süsteemis uuendada.

Ühise registri käivitumisel

- on registreeritutel võimalik kanda oma olemasolev registreering üle ühisesse registrisse vabalt valitud kuupäeval, kuid hiljemalt oma Euroopa Komisjoni registrikande uuendamise päeval või neil, kes on registreeritud üksnes Euroopa Parlamendi juures, hiljemalt kaheteistkuulise perioodi möödumisel registri käivitamisest;
- on uue registrikande tegemine või olemasolevate andmete ajakohastamine võimalik üksnes ühises registris.

30. Ühine register vaadatakse läbi hiljemalt kahe aasta möödumisel selle käivitamisest.

1.lisa Läbipaistvusregister – Organisatsioonid ja füüsilisest isikust ettevõtjad, kes tegelevad ELi poliitika kujundamise ja rakendamisega

I jagu – Konsultatsioonifirmad/õigusbürood/füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid

- Alajagu: Konsultatsioonifirmad
Kirjeldus/märkused: Firmad, kes tegutsevad lepingu alusel sellistes valdkondades nagu lobitöö, edendamine, avalikud suhted ja suhted riigiasutustega.
- Alajagu: Õigusbürood
Kirjeldus/märkused: Õigusbürood, kes tegutsevad lepingu alusel sellistes valdkondades nagu lobitöö, edendamine, avalikud suhted ja suhted riigiasutustega.
- Alajagu: Füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid
Kirjeldus/märkused: Füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid või juristid, kes tegutsevad lepingu alusel sellistes valdkondades nagu lobitöö, edendamine, avalikud suhted ja suhted riigiasutustega

II jagu - Asutusesisesed lobiüksused ja äri/kutseliidud

- Alajagu: Äriühingud ja kontsernid

Kirjeldus/märkused: Äriühingud või kontsernid (juriidilise isiku staatusega või ilma) asutusesiseste üksustega, kes tegutsevad oma huvides sellistes valdkondades nagu lobitöö, edendamine, avalikud suhted ja suhted riigi asutustega.

- Alajagu: Äri- ja kutseliidud
- Alajagu: Ametiühingud
- Alajagu: Muud sarnased organisatsioonid

III jagu - Valitsusvälised organisatsioonid

- Alajagu: Valitsusvälised organisatsioonid, platvormid ja võrgustikud ja sarnased organisatsioonid

Kirjeldus/märkused: Mittetulundusorganisatsioonid (juriidilise isiku staatusega või ilma), kes ei sõltu riigiasutustest, parteidest või äriühingutest. Sealhulgas sihtasutused, heategevusorganisatsioonid jms.

IV jagu - Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused

- Alajagu: Mõttekojad ja teadusasutused

Kirjeldus/märkused: Spetsialiseerunud mõttekojad ja teadusasutused, kes käsitlevad Euroopa Liidu tegevus- ja poliitikavaldkondi.

- Alajagu: Akadeemilised asutused

Kirjeldus/märkused: Asutused, mille põhieesmärk on hariduse andmine, kuid kes käsitlevad Euroopa Liidu tegevus- ja poliitikavaldkondi.

V jagu - Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid (NB! Kirikuid endid register ei hõlma.)

- Alajagu: Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid

Kirjeldus/märkused: Juriidilised isikud, bürood või võrgustikud, kelle ülesanne on oma liikmeid esindada.

VI jagu - Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne (NB! Riigiasutusi endid register ei hõlma.)

- Alajagu: Kohalikud, piirkondlikud ja munitsipaalasutused (piirkondlikul tasandil)

Kirjeldus/märkused: Juriidilised isikud, esindused, liidud või võrgustikud, kelle ülesanne on esindada kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi (piirkondlikul tasandil).

- Alajagu: Muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne

Kirjeldus/märkused: Muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad organisatsioonid.

2. lisa Registreerijate esitatav teave

I ÜLD- JA PÕHITEAVE

- organisatsiooni nimi, aadress, telefoninumber, e-posti aadress, veebileht;
- a) andmed isiku kohta, kes seaduslikult vastutab organisatsiooni eest, ja b) organisatsiooni direktori või juhtiva osaniku nimi või vajaduse korral peamine kontaktisik registriga hõlmatava tegevusega seoses; nende isikute nimed, kellele taotletakse läbipääsulubasid Euroopa Parlamendi hoonetesse.⁵⁴
- registri kohaldamisalasse kuuluvate tegevustega seotud isikute (liikmed, töötajad jne) arv;
- eesmärgid/valdkond – huvivaldkonnad – tegevused - riigid, kus tegutsetakse – osalus võrgustikes – registri kohaldamisalasse kuuluv üldteave;
- vajaduse korral liikmete arv (üksikisikud ja organisatsioonid).

II ASJAOMANE TEAVE

A. TEGEVUS

Peamiste õigusaktide ettepanekud, millega seoses eelnenud aastal rakendati läbipaistvusregistri kohaldamisalasse kuuluvat registreerija tegevust.

B. FINANTSTEAVE

Kõik esitatavad finantsnäitajad peaksid hõlmama kogu tegevusaastat, tuginedes viimasele lõpetatud finantsaastale alates registreerimise või registrikande uuendamise kuupäevast.

Topeltarvestus ei ole välistatud. Konsultatsioonifirmade/õigusbüroode/füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultantide poolt finantsandmete esitamine oma klientide kohta (nimekiri ja raamistik) ei vabasta neid kliente nende kohustusest lisada need lepingulised tegevused oma deklaratsiooni, et vältida nende esitatud kulutuste alahindamist.

- Konsultatsioonifirmad/õigusbürood/füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid (1. lisa I jagu): tuleb esitada andmed käibe kohta seoses tegevusega, mis kuulub registri kohaldamisalasse, ning klientide osakaal järgmise raamistiku alusel:
 - Käive eurodes: 0 – 499 999 – Vahemiku suurus eurodes: 50 000
 - Käive eurodes: 500 000 – 1 000 000 – Vahemiku suurus eurodes: 100 000
 - Käive eurodes: > 1 000 000 – Vahemiku suurus eurodes: 250 000.
- Asutusesisesed lobiüksused ja äri/kutseliidud (1. lisa II jagu): tuleb esitada hinnangulised kulud seoses tegevusega, mis kuulub registri kohaldamisalasse.

⁵⁴Seda teavet palutakse registreerijatelt registreerimisprotsessi lõpus, et esitada see Euroopa Parlamendile. Nende üksikisikute nimed, kellele läbipääsuload anti, lisatakse Euroopa Parlamendi ajakohastuste ja teabe alusel automaatselt süsteemi pärast Euroopa Parlamendi otsust lubade andmise kohta. Registreerimisega ei kaasne automaatselt õigust Euroopa Parlamendi läbipääsuloale.

- Valitsusvälised organisatsioonid, mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused - kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid - kohalike, piirkondlike ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalikõiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne (1. lisa III kuni VI jagu): tuleb esitada kogu eelarve koos põhiliste rahastusallikate jaotusega.

Lisaks kõigile registreerijatele: nende rahaliste vahendite suurus ja allikas, mis on saadud ELi institutsioonidelt registreerimisele või registreeringu uuendamisele eelnenud eelarveaastal.

3. lisa Käitumisjuhend

Suhetes ELi institutsioonide ning nende liikmete, ametnike ja teiste töötajatega kohustuvad registreeritud:

- a) teatama alati oma nime ja üksuse või üksused, kelle heaks nad töötavad või keda esindavad; teatama huvidest, eesmärkidest või edendavatest eesmärkidest ja vajaduse korral esitama nende klientide või liikmete andmed, keda nad esindavad;
- b) mitte hankima ega üritama hankida teavet või otsust ebaausal teel või surveavalduse või sobimatu käitumisega;
- c) mitte viitama kolmandate isikutega suheldes ametlikule suhtele ELi või selle institutsioonidega ega omistama oma registreerimisele vale tähendust eesmärgiga eksitada kolmandaid isikuid või ELi ametnikke või teisi töötajaid;
- d) tagama, et teave, mida nad esitavad registreerimisel ja seejärel registri kohaldamisalasse kuuluva tegevuse raames, on neile teadaolevalt täielik, ajakohastatud ja ei ole eksitav;
- e) mitte müüma kolmandatele isikutele ELi institutsioonidelt saadud dokumentide koopiaid;
- f) mitte õhutama ELi institutsioonide liikmeid, ELi ametnikke või teisi töötajaid, või nende liikmete assistente või praktikante rikkuma nende suhtes kohaldatavaid käitumiseeskirju ja -standardeid;
- g) palgates endisi ELi ametnikke või teisi töötajaid või ELi institutsioonide liikmete assistente või praktikante, austama nende töötajate kohustust järgida nende suhtes kohaldatavaid eeskirju ja konfidentsiaalsusnõudeid;
- h) järgima eeskirju, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni endiste liikmete õiguste ja kohustuste kohta;
- i) teavitama neid, keda nad esindavad, oma kohustustest ELi institutsioonide suhtes.

Üksusi esindavad või nende heaks töötavad üksikisikud, kes on Euroopa Parlamendi juures registreeritud eesmärgiga, et neile saaks väljastada isikliku, mitte edasiantava läbipääsuloa Euroopa Parlamendi ruumidesse, on kohustatud:

- j) täpselt järgima Euroopa Parlamendi kodukorra artiklis 9 ja X lisa, samuti I lisa artikli 2 teises lõigus⁵⁵ sätestatud;
- k) neile Euroopa Parlamendi kodukorra I lisa artikli 2⁵⁶ kontekstis antud abi deklareerima sellekohases registris;
- l) võimaliku huvide konflikti vältimiseks saama enne Euroopa Parlamendi liikme assistendiga lepingulise või töösuhte loomist heakskiidu asjaomaselt parlamendiliikmelt või -liikmetelt ning seejärel deklareerima selle registris.

⁵⁵Kodukorra I lisa uus artikkel 5.

⁵⁶Kodukorra artikli 32 lõige 2 ja kodukorra I lisa uue artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punkt g.

4. lisa Kaebuste uurimise ja käsitlemise menetlus

1. etapp: kaebuse esitamine

1. Kaebusi võib esitada täites standardvormi registri veebilehel. See vorm sisaldab teavet registreeritu kohta, kelle suhtes kaebus esitatakse, kaebuse esitaja nime ja kontaktandmeid ning täpsustusi kaebuse kohta, hõlmates põhimõtteliselt kaebuse aluseks olevaid dokumente või muid materjale. Anonüümseid kaebusi arvesse ei võeta.

2. Kaebuses tuuakse ära käitumisjuhendi säte või sätted, mida kaebuse esitaja väitel on rikutud. Kaebusi registrisse kantud teabe kohta käsitletakse väidetena käitumisjuhendi punkti d⁵⁷ rikkumise kohta.

3. Kaebuse esitaja peab põhimõtteliselt esitama kaebuse aluseks olevad dokumendid ja/või muud materjalid.

2. etapp: otsus lubatavuse kohta

4. Läbipaistvusregistri ühissekretariaat:

- a) kontrollib, et kaebuse põhjendamiseks on esitatud piisavalt tõendeid dokumentide, muude materjalide või isiklike avalduste näol; et need tõendid oleksid vastuvõetavad, peaksid nad põhimõtteliselt olema saadud kas registreeritult, kelle suhtes kaebus on esitatud, endalt või kolmandate isikute poolt väljastatud dokumentidest;
- b) otsustab selle kontrollimise alusel kaebuse lubatavuse üle;
- c) registreerib kaebuse, kui leiab, et see on lubatav ja määrab kindlaks tähtaja (20 tööpäeva), millal tuleb vastu võtta otsus kaebuse põhjendatuse kohta.

5. Kui kaebus ei ole lubatav, teavitatakse sellest kaebuse esitajat kirjalikult, tuues ära otsuse põhjendused. Kui kaebus on lubatav, vaadatakse see vastavalt alltoodud menetlusele läbi.

3. etapp: uurimine

6. Pärast kaebuse registreerimist teavitab läbipaistvusregistri ühissekretariaat registreeritud kirjalikult selle registreeritu suhtes esitatud kaebusest ja selle kaebuse sisust ning palub registreeritul 10 tööpäeva jooksul esitada selgitused, argumendid ja muud materjalid enda kaitseks.

7. Läbipaistvusregistri ühissekretariaat kontrollib kogu teavet, mida uurimismenetluse käigus kogutakse.

8. Läbipaistvusregistri ühissekretariaat võib otsustada kuulata ära registreeritu, kelle suhtes on kaebus esitatud, või kaebuse esitaja.

4. etapp: otsus kaebuse kohta

9. Kui uurimine näitab, et kaebus ei ole põhjendatud, teavitab läbipaistvusregistri ühissekretariaat sellest otsusest mõlemaid osapooli. Kui kaebus on põhjendatud, võib registreeritu registrisoleku ajutiselt peatada, et probleemiga tegelemiseks meetmeid kohaldada (vt alltoodud punkte 11 kuni 14), või tema suhtes võib kohaldada meetmeid alates registrisoleku pikaajalisest

⁵⁷Nimetatud punkt d nõuab, et registreeritud peavad suhetes ELi institutsioonide ning nende liikmete, ametnike ja teiste töötajatega „tagama, et teave, mida nad esitavad registreerimisel ja seejärel registri kohaldamisalasse kuuluva tegevuse raames, on neile teadaolevalt täielik, ajakohastatud ja ei ole eksitav”.

peatamisest kuni registrist kustutamise ja vajaduse korral Euroopa Parlamendi läbipääsulubade äravõtmiseni (vt alltoodud 6. ja 7. etappi).

5. etapp: käitumisjuhendi rikkumise korral kohaldatavad meetmed

10. Käitumisjuhendi rikkumise korral võib kohaldada meetmeid alates registrisoleku ajutisest peatamisest kuni registrist kustutamiseni (vt alltoodud tabelit).

11. Kui tehakse kindlaks, et registrisse kantud andmed on valed või puudulikud, peab registreeritu kaheksa nädala jooksul andmed parandama ning selleks ajaks selle registreeritu registrisolek peatatakse. Registrisoleku peatamise ajal ei võeta ära Euroopa Parlamendi läbipääsulube.

12. Kui registreeritu parandab andmed punktis 11 märgitud kaheksa nädala jooksul, siis selle registreeritu registrikanne taasaktiveeritakse. Kui registreeritu punktis 11 märgitud kaheksa nädala jooksul midagi ette ei võta, võib tema suhtes võtta meetmeid.

13. Kui registreeritu taotleb vastavalt punktile 11 andmete parandamiseks ajapikendust, ja esitab selle taotlemiseks piisava põhjenduse, võib peatamise perioodi pikendada.

14. Käitumisjuhendi muudel põhjustel rikkumise korral peatatakse vastava registreeritu registrisolek kaheksaks nädalaks, mille jooksul Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon võtavad vastu lõpliku otsuse võimaliku meetmete kohaldamise kohta.

15. Otsus registreeritu kustutamise kohta registrist toob kaasa ühe- või kaheaastase uuesti registreerimise keelu.

6. etapp: otsus kohaldatavate meetmete kohta

16. Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni pädevad teenistused valmistavad ühiselt ette otsuse eelnõu kohaldatava meetme kohta ja edastavad selle lõpliku otsuse tegemiseks nende institutsioonide peasekretäridele. Teavitatakse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni pädevat asepresidenti.

17. Läbipaistvusregistri ühissekretariaat teavitab viivitamata mõlemaid osapooli (kaebuse esitajat ja registreeritud, kelle suhtes kaebus oli esitatud) otsustatud meetmest ja viib selle meetme ellu.

7. etapp: (vajaduse korral) Euroopa Parlamendi läbipääsulubade äravõtmine

18. Kui registrist kustutamise otsus hõlmab Euroopa Parlamendi läbipääsuloa äravõtmist, edastab Euroopa Parlamendi peasekretär selle vastutavale kvestorile, ning palub tal kinnitada Euroopa Parlamendi läbipääsuloa äravõtmine asjaomaselt organisatsioonilt või üksikisikult.

19. Registreeritul palutakse 15 päeva jooksul tagastada kõik või mõned Euroopa Parlamendi läbipääsuload.

Käitumisjuhendi rikkumise korral kohaldatavate meetmete tabel

Rikkumise liik: Tahtmatu rikkumine, kohe parandatud

Meede: Kirjalik teade, milles kinnitatakse asjaolusid ja nende parandamist

Märke meetme kohta registris: Ei

EP läbipääsuloa äravõtmine: Ei

Rikkumise liik 2: Tahtlik juhendi rikkumine, mille puhul tuleks muuta käitumist või parandada registriandmeid sätestatud tähtaja jooksul

Meede: Ajutine peatamine kuni kuueks kuuks või kuni nõutav parandusmeede on määratud tähtajaks täidetud

Märke meetme kohta registris: Jah, peatamise perioodil

EP läbipääsuloa äravõtmine: Ei

Rikkumise liik 3: Juhendi jätkuv rikkumine (käitumist ei ole muudetud /andmeid ei ole parandatud sätestatud tähtaja jooksul)

Meede: Registrist kustutamine üheks aastaks

Märke meetme kohta registris: Jah

EP läbipääsuloa äravõtmine: Jah

Rikkumise liik 4: Tõsine, tahtlik juhendi rikkumine

Meede: Registrist kustutamine kaheks aastaks

Märke meetme kohta registris: Jah

EP läbipääsuloa äravõtmine: Jah

XI LISA

Ombudsmani kohustuste täitmine

A. Euroopa Parlamendi otsus ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriva ametijuhendi ja üldiste tingimuste kohta⁵⁸

Euroopa Parlament,

võttes arvesse Euroopa ühenduste asutamislepinguid ja eelkõige Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 195 lõiget 4, ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 107d lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni arvamust,

võttes arvesse nõukogu heakskiitu

ning arvestades, et:

Euroopa ühenduste asutamislepingute sätetega tuleb kehtestada ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriv ametijuhend ja üldised tingimused;

tuleb kindlaks määrata ombudsmanile kaebuste edastamise tingimused ja ombudsmani ametitegevuse seosed kohtu- või haldusmenetlusega;

Ombudsmanil, kes võib tegutseda ka omal algatusel, peab olema juurdepääs kõigile vahenditele, mis on vajalikud tema ülesannete täitmiseks; sel eesmärgil on ühenduse institutsioonid ja asutused kohustatud andma ombudsmanile tema nõudel mis tahes teavet ning arvestades, et ombudsman on kohustatud sellist teavet mitte avalikustama; juurdepääs salastatud teabele või dokumentidele, eelkõige tundliku sisuga dokumentidele määruse (EÜ) nr 1049/2001⁵⁹ artikli 9 tähenduses, peaks toimuma kooskõlas ühenduse asjaomase institutsiooni või asutuse julgeolekueeskirjadega; artikli 3 lõike 2 esimeses lõigus osutatud salastatud teavet või dokumente edastavad institutsioonid või asutused peaksid teavitama ombudsmani nende salastatusest; artikli 3 lõike 2 esimeses lõigus nimetatud korra rakendamiseks peaks ombudsman asjaomase institutsiooni või asutusega eelnevalt kokku leppima salastatud teabe või dokumentide ja ametisaladuse hoidmise kohustusega hõlmatud muu teabe käitlemise tingimustes; kui ombudsman leiab, et ta ei saa soovitud abi, teavitab ta sellest Euroopa Parlamenti, kes võtab asjakohased meetmed;

tuleb kehtestada menetluse kord, mida kohaldatakse juhul, kui ombudsmani uurimiste tulemusena tuvastatakse haldusliku omavoli juhtumeid; samuti tuleb kehtestada kord, mille kohaselt ombudsman esitab Euroopa Parlamendile iga-aastase istungjärgu lõpus üksikasjaliku aruande;

ombudsman ja tema personal on kohustatud käsitlema mistahes teavet, mille nad on saanud oma kohustuste täitmisel, konfidentsiaalselt. Sellest hoolimata on ombudsman kohustatud teavitama pädevaid ametiasutusi asjaoludest, mis võivad tema arvates olla seotud karistusõigusega ja mis on talle teatavaks saanud tema uurimiste käigus;

kooskõlas kehtiva siseriikliku õigusega tuleb kehtestada kord, mis loob võimalused koostöö edendamiseks ombudsmani ja liikmesriikide samalaadsete ametiasutuste vahel;

⁵⁸Vastu võetud parlamendi otsusega 9. märtsil 1994 (EÜT L 113, 4.5.1994, lk 15) ja muudetud parlamendi otsustega 14. märtsil 2002 (EÜT L 92, 9.4.2002, lk 13) ja 18. juunil 2008 (ELT L 189, 17.7.2008, lk 25).

⁵⁹Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

ombudsmani nimetab ametisse Euroopa Parlament oma ametiaja alguses kogu oma ametiajaks, valides ta isikute hulgast, kes on Euroopa Liidu kodanikud ning omavad vajalikke tagatise sõltumatuseks ning pädevuseks;

tuleb määrata kindlaks ombudsmani kohustuste täitmise lõpetamise tingimused;

ombudsman peab oma kohustuste täitmisel olema täiesti sõltumatu ning andma ametisse astumisel Euroopa Kohtu ees ametivande, milles ta kinnitab, et järgib oma kohustusi täites seda nõuet; tuleb sätestada ombudsmani kohustustega mittesobivad tegevused, samuti tema töötasu, eesõigused ja puutumatus;

tuleb kehtestada eeskirjad ombudsmani sekretariaadi ametnike ja teenistujate ning sekretariaadi sellekohase eelarve kohta; ombudsmani asukohaks on Euroopa Parlamendi asukoht;

käesoleva otsuse rakendussätete vastuvõtmine kuulub ombudsmani pädevusse; esimese ombudsmani jaoks, kes nimetatakse ametisse pärast Euroopa Liidu lepingu jõustumist, tuleb kehtestada üleminekusätted,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

Artikkel 1

1. Käesolev otsus määrab kindlaks ametijuhendi ja üldised tingimused, mis reguleerivad ombudsmani kohustuste täitmist, kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 195 lõikega 4, Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 107d lõikega 4.
2. Ombudsman täidab oma kohustusi kooskõlas volitustega, mis on asutamislepingutega ühenduse institutsioonidele ja organitele antud.
3. Ombudsman ei või sekkuda pooleliolevasse kohtumenetlusse ega seada kahtluse alla kohtuotsuse õigsust.

Artikkel 2

1. Ombudsmani ülesandeks on eespool nimetatud asutamislepingutes sätestatud tingimustel ja piirides tuvastada haldusliku omavoli juhtumeid ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses (välja on arvatud Euroopa Kohus ja esimese astme kohus, kui need tegutsevad õigusemõistjana) ning annab soovitusi sellise haldusliku omavoli lõpetamiseks. Ombudsmanile ei või esitada kaebust mitte ühegi teise ametiasutuse või isiku tegevuse peale.
2. Iga liidu kodanik või iga füüsiline või juriidiline isik, kes elab või mille registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, võib esitada ombudsmanile otse või Euroopa Parlamendi liikme kaudu kaebuse haldusliku omavoli juhtumi kohta ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses; välja on arvatud Euroopa Kohus ja esimese astme kohus, kui need tegutsevad õigusemõistjana. Ombudsman teavitab asjaomast institutsiooni või asutust kaebuse saamisest viivitamatult.
3. Kaebus peab võimaldama tuvastada selle esitaja isiku ja objekti; kaebuse esitaja võib nõuda, et tema kaebust käsitletaks konfidentsiaalsena.
4. Kaebus tuleb esitada kahe aasta jooksul alates ajast, mil kaebuse aluseks olevad asjaolud said kaebuse esitajale teatavaks, ning enne seda peab kaebuse esitaja olema pöördunud selleks ettenähtud halduskorras asjaomaste institutsioonide ja asutuste poole.
5. Ombudsman võib soovitada kaebuse esitajal esitada kaebus teisele ametiasutusele.
6. Kaebuse esitamine ombudsmanile ei mõjuta edasikaebamise tähtaegu haldus- või kohtumenetluses.

7. Kui ombudsman peab seetõttu, et esitatud asjaolud on või on olnud kohtumenetluse objektiks, tunnistama kaebuse vastuvõetamatuks või lõpetama selle käsitlemise, tuleb selleks ajaks läbi viidud uurimiste tulemused arhiveerida.

8. Ombudsmanile ei või esitada kaebusi ühenduse institutsioonide ja asutuste ning nende ametnike ja muude teenistujate vaheliste töösuhete kohta, välja arvatud juhul, kui asjassepuutuv isik on kasutanud ära kõik ametkonnasisesed nõuete ja kaebuste esitamise võimalused, iseäranis personalieeskirjade artikli 90 lõigetes 1 ja 2 sätestatud menetlused, ning tähtaeg, mille jooksul asjaomane ametiasutus oleks pidanud vastama, on möödunud.

9. Ombudsman peab esimesel võimalusel teavitama kaebuse esitanud isikut tema kaebuse alusel ette võetud sammudest.

Artikkel 3

1. Ombudsman korraldab omal algatusel või kaebuse alusel uurimisi, mida ta peab vajalikuks, et tuvastada väidetavad haldusliku omavoli juhtumid ühenduse institutsioonide ja asutuste tegevuses. Ombudsman teavitab nimetatud tegevusest asjaomast institutsiooni või asutust, mis võib vastuseks anda ombudsmanile kasulikke selgitusi.

2. Ühenduse institutsioonid ja asutused on kohustatud andma ombudsmanile viimase poolt nõutud teavet ja võimaldama talle juurdepääsu asjaomastele dokumentidele. Juurdepääs salastatud teabele või dokumentidele, eelkõige tundliku sisuga dokumentidele määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 9 tähenduses, toimub kooskõlas ühenduse asjaomase institutsiooni või asutuse julgeolekueeskirjadega.

Eelmises lõigus osutatud salastatud teavet või dokumente edastavad institutsioonid või asutused teavitavad ombudsmani nende salastatusest.

Esimeses lõigus nimetatud korra rakendamiseks lepib ombudsman asjaomase institutsiooni või asutusega eelnevalt kokku salastatud teabe või dokumentide ja ametisaladuse hoidmise kohustusega hõlmatud muu teabe käitlemise tingimustes

Liikmesriigi dokumentidele, mis on tunnistatud õigus- või haldusnormide alusel salajaseks, võimaldavad asjaomased institutsioonid ja asutused juurdepääsu ainult juhul, kui kõnealune liikmesriik on eelnevalt andnud selleks oma nõusoleku.

Muudele liikmesriigi dokumentidele võimaldatakse juurdepääs, olles eelnevalt sellest asjaomast liikmesriiki teavitanud.

Kummalgi juhul ei või ombudsman vastavalt artiklile 4 selliste dokumentide sisu avalikustada.

Ühenduse institutsioonide ja asutuste ametnikud ning muud teenistujad peavad ombudsmani nõudel andma tunnistusi. Nad peavad järgima personalieeskirjade asjakohaseid sätteid, eelkõige jääma seotuks ametisaladuse hoidmise kohustusega.

3. Liikmesriikide ametiasutused on kohustatud andma Euroopa ühenduste juures tegutsevate liikmesriikide alaliste esinduste kaudu ombudsmanile tema nõudel mistahes teavet, mis võib aidata tuvastada ühenduse institutsioonide või asutuste haldusliku omavoli juhtumeid, välja arvatud juhtudel, kui selline teave on tunnistatud seaduste või määrustega salajaseks või kui teabe avalikustamine on vastavate sätete alusel keelatud. Viimasel juhul võib kõnealune liikmesriik siiski ombudsmanile selle teabe edastada, seades tingimuseks, et ta kohustub seda mitte avalikustama.

4. Kui ombudsman ei saa soovitud abi, informeerib ta sellest Euroopa Parlamenti, mis võtab kasutusele vastavad meetmed.

5. Ombudsman püüab koostöös asjaomase institutsiooni või asutusega leida võimaluse antud haldusliku omavoli juhtum lahendada ja rahuldada esitatud kaebus.
6. Kui ombudsman tuvastab haldusliku omavoli juhtumi, teavitab ta sellest asjaomast institutsiooni või asutust ning tehes vajadusel soovitude projekti. Institutsioon või asutus, keda sel viisil teavitati, saadab ombudsmanile kolme kuu jooksul oma üksikasjaliku arvamuse.
7. Seejärel saadab ombudsman ettekande Euroopa Parlamendile ja asjaomasele institutsioonile või asutusele. Selles ettekandes võib ombudsman anda omapoolseid soovitusi. Ombudsman teavitab kaebuse esitanud isikut uurimise tulemusest, asjaomase institutsiooni või asutuse poolt avaldatud arvamusest ja kõigist ombudsmani antud soovitudest.
8. Iga-aastase istungjärgu lõpus esitab ombudsman Euroopa Parlamendile aruande oma uurimiste tulemustest.

Artikkel 4

1. Ombudsman ja tema töötajad, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 287 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 194, ei tohi avaldada uurimiste käigus saadud teavet või dokumente. Eelkõige ei tohi nad avaldada ombudsmanile edastatud mis tahes salastatud teavet või dokumente, eelkõige tundliku sisuga dokumente määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 9 tähenduses, või isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktide reguleerimisalasse kuuluvaid dokumente ja muud teavet, mis võiks kahjustada kaebuse esitanud isikut või teisi asjaga seotud isikuid, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist.
2. Kui uurimise käigus selguvad asjaolud, mis võivad ombudsmani hinnangul seonduda kriminaalõigusega, teatab ta sellest liikmesriikide alaliste esinduste kaudu Euroopa ühenduste juures viivitamatult pädevatele siseriiklikele asutustele ja niivõrd, kui võrd juhtum on nende pädevuses, asjaomasele ühenduse institutsioonile, asutusele või talitusele, kelle ülesandeks on võitlus pettuste vastu; vajaduse korral teavitab ombudsman sellest ka ühenduse institutsiooni või asutust, kellel on distsiplinaarvõim asjaomase ametniku või teenistuja üle ning kes võib kohaldada Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artikli 18 teist lõiku. Ombudsman võib samuti teavitada asjaomast ühenduse institutsiooni või asutust asjaoludest, mis seavad nende personali liikme käitumise distsiplinaarsest seisukohast kahtluse alla.

Artikkel 4 a

Ombudsman ja tema töötajad menetlevad taotlusi üldsuse juurdepääsu võimaldamiseks muudele kui artikli 4 lõikes 1 osutatud dokumentidele kooskõlas määruses (EÜ) nr 1049/2001 sätestatud tingimuste ja piirangutega.

Artikkel 5

1. Ombudsmani uurimiste tõhustamiseks ning talle kaebusi esitanud isikute õiguste ja huvide parema kaitse tagamiseks võib ombudsman teha koostööd liikmesriikide samalaadsete ametiasutustega, järgides seejuures kehtivat siseriiklikku õigust. Ombudsman ei või sellega seoses välja nõuda dokumente, millele tal artikli 3 alusel juurdepääs puudub.
2. Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 195 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 107d sätestatud ülesannete piires ja teiste institutsioonide ning asutuste tegevuse dubleerimisest hoidudes võib ombudsman teha samadel tingimustel koostööd liikmesriikide institutsioonide ja asutustega, kelle ülesanne on edendada ja kaitsta põhiõigusi.

Artikkel 6

1. Ombudsman nimetatakse ametisse Euroopa Parlamendi poolt iga Euroopa Parlamendi valimise järel viimasega samaks ametiajaks. Ombudsmani võib ametisse tagasi nimetada.
2. Ombudsman valitakse isikute hulgast, kes on liidu kodanikud, kel on täielikud kodaniku- ja poliitilised õigused, kes on täiesti sõltumatud ning vastavad oma riigi kõrgemas kohtuasutuses töötamiseks vajalikele nõuetele või kellel on tunnustatud pädevus ja kogemus ombudsmani kohustuste täitmiseks.

Artikkel 7

1. Ombudsman lõpetab kohustuste täitmise siis, kui lõpeb tema ametiaeg, kui ta tagasi astub või kui ta ametist tagandatakse.
2. Ombudsman täidab oma kohustusi kuni järgmise ombudsmani ametisse nimetamiseni, välja arvatud ametist tagandamisel.
3. Ombudsmani kohustuste täitmise ennetähtaegsel lõppemisel nimetatakse järgmine ombudsman ametisse kolme kuu jooksul alates ametikoha vabanemisest ülejäänud parlamendi ametiajaks.

Artikkel 8

Euroopa Kohus võib Euroopa Parlamendi taotlusel ombudsmani ametist tagandada, kui ta ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema kohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi tõsisel üleastumises.

Artikkel 9

1. Ombudsman peab oma kohustusi täitma täiesti sõltumatult ja liidu kodanike ning ühenduste üldistes huvides. Oma kohustuste täitmisel ei taotle ta ega võta vastu juhiseid üheltki valitsuselt ega mistahes asutuselt. Ta peab hoiduma igasugusest tegevusest, mis ei ole kooskõlas tema kohustuste olemusega.
2. Ametisse astumisel annab ombudsman ametivande Euroopa Kohtu ees, kinnitades, et ta täidab oma kohustusi täiesti sõltumatult ja erapooletult, täites oma ametiaja jooksul ja pärast seda oma ametist tulenevaid kohustusi ja eriti kohustust käituda ausalt ning väärilt teatud ametikohtade ja soodustuste vastuvõtmisel pärast ametist lahkumist.

Artikkel 10

1. Oma ametiaja jooksul ei tohi ombudsman täita poliitilisi ega haldusalaseid ülesandeid ega töötada ühelgi teisel tasustataval või mittetasustataval ameti- või töökohal.
2. Ombudsmani töötasu, toetuste ja pensioni aste on sama Euroopa Kohtu kohtunikuga.
3. Ombudsmani ning tema sekretariaadi ametnike ja teenistujate suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artikleid 12 kuni 15 ja artiklit 18.

Artikkel 11

1. Ombudsmani abistab sekretariaat, mille juhi nimetab ametisse ombudsman ise.
2. Ombudsmani sekretariaadi ametnike ja teenistujate suhtes kohaldatakse samu määruseid ja eeskirju nagu Euroopa ühenduste ametnike ja teiste teenistujate suhtes. Ametnike ja teenistujate arv määratakse kindlaks igal aastal eelarvemenetluse käigus.

3. Euroopa ühenduste ja liikmesriikide ametnikud, kes määratakse ametikohale ombudsmani sekretariaadis, viiakse sekretariaati üle teenistuse huvides ja neile tagatakse automaatne ennistamine endisele ametikohale.

4. Ombudsmani personali puudutavates küsimustes on ombudsmanil sama staatus nagu on institutsioonidel Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade artikli 1 tähenduses.

Artikkel 12

Kehtetu

Artikkel 13

Ombudsmani asukohaks on Euroopa Parlamendi asukoht.

Artikkel 14

Ombudsman võtab vastu käesoleva otsuse rakendussätted.

Artikkel 15

Esimene ombudsman, kes nimetatakse ametisse pärast Euroopa Liidu lepingu jõustumist, nimetatakse ametisse ülejäänud Euroopa Parlamendi ametiajaks.

Artikkel 16

Kehtetu

Artikkel 17

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Otsus jõustub selle avaldamise päeval.

B. Euroopa ombudsmani otsus rakendussätete vastuvõtmise kohta⁶⁰

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevates rakendussätetes tähendab

- a) „asjaomane institutsioon” ühenduse institutsiooni või asutust, mis on kaebuse või omaalgatusliku uurimise objektiks;
- b) „põhikiri” määrusi ja üldtingimusi, mis reguleerivad ombudsmani kohustuste täitmist;
- c) „konfidentsiaalne” dokumentide ja teabega seoses „ei kuulu avaldamisele”.

⁶⁰Vastu võetud 8. juulil 2002 ja muudetud ombudsmani 5. aprilli 2004 ning 3. detsembri 2008 otsustega.

Artikkel 2

Kaebuste vastuvõtt

2.1 Kaebuste vastuvõtmisel tehakse kindlaks nende esitaja ja sisu, kaebused registreeritakse ja nummerdatakse.

2.2 Kaebuse esitajale saadetakse kinnitus kaebuse kättesaamise kohta, märkides selles ära kaebuse registreerimisnumbri ning juhtumiga tegeleva juristi nime.

2.3 Petitsiooni, mille Euroopa Parlament on petitsiooni esitaja nõusolekul edastanud ombudsmanile, käsitletakse kui kaebust.

2.4 Sobivatel juhtudel ning kaebuse esitaja nõusolekul võib ombudsman edastada kaebuse Euroopa Parlamendile, et sellega tegeletaks kui petitsiooniga.

2.5 Sobivatel juhtudel ning kaebuse esitaja nõusolekul võib ombudsman edastada kaebuse mõnele teisele pädevale asutusele.

Artikkel 3

Kaebuste vastuvõetavus

3.1 Lepingus ja põhikirjas sätestatud kriteeriumide alusel otsustab ombudsman, kas kaebus kuulub tema pädevusse, ja kui kuulub, siis kas selle saab vastu võtta või mitte; ombudsman võib enne otsustamist paluda kaebuse esitajal edastada lisateavet või -dokumente.

3.2 Kui kaebus ei kuulu ombudsmani pädevusse või on vastuvõetamatu, sulgeb ombudsman kaebuse toimiku. Ta teatab kaebuse esitajale oma otsuse ja selle põhjused. Ombudsman võib soovitada kaebuse esitajal pöörduda muu asutuse poole.

Artikkel 4

Vastu võetud kaebuse alusel korraldatav uurimine

4.1 Ombudsman otsustab, kas menetlemiseks vastuvõetud kaebuse puhul on uurimise algatamiseks piisavalt alust.

4.2 Kui ombudsman ei leia, et uurimise algatamiseks oleks piisavat alust, sulgeb ta kaebuse toimiku ning teatab sellest kaebuse esitajale. Ombudsman võib teatada ka asjaomasele institutsioonile.

4.3 Kui ombudsman leiab, et uurimise algatamiseks on piisavalt alust, teatab ta sellest kaebuse esitajale ning asjaomasele institutsioonile. Ta saadab asjaomasele institutsioonile kaebuse koopia ning palub institutsioonil esitada küsimuse kohta oma arvamus kindlaks määratud ajavahemiku jooksul, mis tavaliselt ei ületa kolme kuud. Asjaomasele institutsioonile esitatud palve võib täpsustada kindlaid kaebuse aspekte või küsimusi, mida institutsioonil palutakse oma arvamusavalduses käsitleda.

4.4 Arvamus ei sisalda mis tahes teavet või dokumente, mida institutsioon käsitab konfidentsiaalse(te)na.

4.5 Asjaomane institutsioon võib nõuda, et arvamuse teatud osi avaldatakse ainult kaebuse esitajale. Need osad tuleb selgelt märgistada ja nõuet tuleb põhjendada.

4.6 Ombudsman saadab asjaomase institutsiooni arvamuse kaebuse esitajale, kellel on võimalus esitada ombudsmanile selle kohta oma tähelepanekud kindlaks määratud ajavahemiku jooksul, mis tavaliselt ei ületa ühte kuud.

4.7 Ombudsman korraldab edasisi uurimisi, kui vaja. Punktid 4.3.–4.6. kehtivad ka edasiste uurimiste kohta, v.a asjaomane institutsioon peab tavaliselt vastama ühe kuu jooksul.

4.8 Ombudsman võib kasutada lihtmenetlust, kui peab seda asjakohaseks, eesmärgiga saavutada kiire lahend.

4.9 Pärast uurimise lõppemist lõpetab ombudsman juhtumi põhjendatud otsusega ja teatab sellest kaebuse esitajale ning asjaomasele institutsioonile.

Artikkel 5

Uurimisvolitused

5.1 Vastavalt põhikirjas sätestatud tingimustele võib ombudsman nõuda, et ühenduse institutsioonid ja asutused ning liikmesriikide ametiasutused edastaksid talle mõistliku aja jooksul uurimise jaoks vajalikku teavet ja vajalikke dokumente. Institutsioonid ja asutused peavad selgelt märkima mis tahes teabe ja dokumendid, mida nad käsitavad konfidentsiaalse(te)na.

5.2 Ombudsman võib kontrollida asjaomase institutsiooni toimikut. Asjaomane institutsioon märgistab toimikus selgelt mis tahes dokumendid, mida ta peab konfidentsiaalseteks. Ombudsman võib teha koopia tervest toimikust või toimiku üksikdokumentidest. Ombudsman teatab kaebuse esitajale, et on kontrollinud toimikut.

5.3 Ombudsman võib nõuda, et ühenduse institutsioonide või asutuste ametnikud või muud teenistujad esitaksid põhikirjas ettenähtud tingimustel vajalikke tõendeid. Ombudsman võib otsustada, et isik esitab tõendeid konfidentsiaalselt.

5.4 Ombudsman võib nõuda, et ühenduse institutsioonid ja asutused looksid võimalused uurimise läbi viimiseks kohapeal.

5.5 Ombudsman võib uurimise edu nimel korraldada vajalikke uuringuid või ekspertiise.

Artikkel 6

Sõbralikud lahendid

6.1 Kui ombudsman tuvastab haldusomavoli juhtumi, teeb ta võimalikult tihedat koostööd asjaomase institutsiooniga, püüdes leida sõbraliku lahendi haldusomavoli kõrvaldamiseks ja kaebuse rahuldamiseks.

6.2 Kui ombudsman leiab, et koostöö institutsiooniga on olnud edukas, lõpetab ta juhtumi põhjendatud otsusega. Ta teatab oma otsusest kaebuse esitajale ning asjaomasele institutsioonile.

6.3 Kui ombudsman ei pea sõbralikku lahendi leidmist võimalikuks või kui sõbraliku lahendi leidmise katsed on osutunud edutuks, lõpetab ombudsman juhtumi põhjendatud otsusega, mis võib sisaldada kriitilist märkust, või koostab soovitusettepanekutega ettekande.

Artikkel 7

Kriitilised märkused

7.1 Ombudsman teeb kriitilise märkuse, kui ta leiab, et

- a) asjaomasel institutsioonil ei ole enam võimalik haldusomavoli juhtumit kõrvaldada ning
- b) käsitletaval haldusomavoli juhtumil ei ole laiemaid tagajärgi.

7.2 Kui ombudsman lõpetab juhtumi kriitilise märkusega, teatab ta sellest kaebuse esitajale ja asjaomasele institutsioonile.

Artikkel 8

Aruanded ja soovitused

8.1 Ombudsman koostab asjaomasele institutsioonile soovitusettepanekutega aruande, kui ta leiab, et

- a) asjaomasel institutsioonil on võimalik haldusomavoli kõrvaldada või kui
- b) käsitletud haldusomavoli juhtumil on laiemaid tagajärgi.

8.2 Ombudsman saadab eksemplari oma aruandest ning soovitusettepanekutest asjaomasele institutsioonile ja kaebuse esitajale.

8.3 Asjaomane institutsioon saadab ombudsmanile kolme kuu jooksul oma üksikasjaliku arvamuse. Üksikasjalik arvamus võiks sisaldada ombudsmani otsuse heakskiitmist ning soovitusettepanekute rakendamiseks võetud meetmete kirjeldust.

8.4 Kui ombudsman ei pea talle esitatud üksikasjalikku arvamust rahuldavaks, võib ta koostada haldusomavoli juhtumiga seoses eriettekande Euroopa Parlamendile. Ettekanne võib sisaldada soovitusi. Ombudsman saadab selle ettekande eksemplari asjaomasele institutsioonile ning kaebuse esitajale.

Artikkel 9

Omaalgatuslikud uurimised

9.1 Ombudsman võib otsustada korraldada omaalgatuslikke uurimisi.

9.2 Ombudsmanil on omaalgatuslike uurimiste korral samad uurimisvolitused kui kaebuse alusel algatatud uurimiste korral.

9.3 Menetluskord, mida kohaldatakse kaebuse alusel algatatud uurimise korral, laieneb ka omaalgatuslikule uurimisele.

Artikkel 10

Menetluskord

10.1 Kui kaebuse esitaja seda taotleb, käsitleb ombudsman kaebust konfidentsiaalsena. Kui ombudsman leiab, et kaebuse esitaja või kolmanda isiku huvid vajavad kaitset, võib ombudsman käsitleda kaebust konfidentsiaalsena ka omal algatusel.

10.2 Kui ombudsman peab seda vajalikuks, võib ta võtta meetmed, millega on võimalik tagada kaebuse käsitlemine eelisjärjekorras.

10.3 Kui ombudsmani uuritava juhtumiga seoses algatatakse kohtumenetlus, lõpetab ta juhtumi uurimise. Selle hetkeni korraldatud uurimiste tulemused arhiveeritakse ilma edasise tegevuseta.

10.4 Ombudsman teatab asjaomastele liikmesriikide ametiasutustele ning, kui see on asjakohane, ühenduse institutsioonile või asutusele kuriteo asjaoludest, mida ta võis teada saada oma uurimisel. Samuti võib ombudsman teatada ühenduse institutsioonile või asutusele asjaoludest, mis tema arvates võivad olla aluseks distsiplinaarmenetluse algatamisele.

Artikkel 11

Ettekanded Euroopa Parlamendile

11.1 Ombudsman esitab Euroopa Parlamendile aastaaruande oma kogu tegevuse, sealhulgas uurimiste tulemuste kohta.

11.2 Peale punkti 8.4. alusel esitatavate eriettekannete võib ombudsman esitada Euroopa Parlamendile teisi eriettekandeid, kui ta peab seda talle asutamislepingute ja põhikirjaga antud volituste täitmiseks vajalikuks.

11.3 Ombudsmani aastaaruanded ja eriettekanded võivad sisaldada soovitusi, mille esitamist peab ombudsman vajalikuks talle asutamislepingute ja põhikirjaga antud volituste täitmiseks.

Artikkel 12

Koostöö liikmesriikide ombudsmanide ning teiste sarnaste ametiasutustega

Ombudsman võib teha koostööd liikmesriikide ombudsmanide ning teiste sarnaste ametiasutustega, eesmärgiga tõsta omaenda uurimiste ning ka liikmesriikide ombudsmanide ja sarnaste ametiasutuste uurimiste tõhusust ning korraldada paremini Euroopa Liidu ja Euroopa Ühenduse õigusest tulenevate õiguste ja huvide kaitset.

Artikkel 13

Kaebuse esitaja õigus tutvuda oma toimikuga

13.1 Kaebuse esitajal on õigus tutvuda ombudsmani poolt peetava toimikuga, mis käsitleb tema kaebust, võttes arvesse alljärgnevas punktis 13.3. sätestatud piiranguid.

13.2 Kaebuse esitaja võib kasutada oma õigust toimikuga tutvuda toimiku asukohas. Ta võib nõuda ombudsmanilt kogu toimiku või toimikus sisalduvate üksikute dokumentide koopaid.

13.3 Kaebuse esitajal puudub juurdepääs järgmisele:

- a) dokumentidele, mis on saadud punktides 5.1. või 5.2. sätestatud korra alusel ja mis märgiti ombudsmanile esitamisel konfidentsiaalseiks;
- b) tõenditele, mis anti konfidentsiaalselt punkti 5.3. kohaselt.

Artikkel 14

Üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele dokumentidele

14.1 Üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele avaldamata dokumentidele on tagatud määruses (EÜ) nr 1049/2001⁶¹ üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ning vastavalt alljärgnevas punktis 14.2. sätestatud tingimustele ja piirangutele.

14.2 Üldsuse esindajad võivad taotleda juurdepääsu ombudsmani valduses olevatele uurimisega seotud dokumentidele tingimusel, et kaebuse esitaja nõudel või vastavalt punktile 10.1. ombudsmani otsusel ei ole kaebust nimetatud konfidentsiaalseks. Juurdepääsu ei anta järgmisele:

- a) dokumentidele, mis on saadud punktides 5.1. või 5.2. sätestatud korra alusel ja mis märgiti ombudsmanile esitamisel konfidentsiaalseiks;

⁶¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001.a määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

- b) tõenditele, mis anti konfidentsiaalselt punkti 5.3. kohaselt;
- c) asjaomase institutsiooni arvamuse ja mis tahes edasiste uuringute vastuste osadele, mida asjaomane institutsioon on vastavalt punktile 4.5. lubanud avaldada ainult kaebuse esitajale. Taotlejale teatatakse põhjus või põhjused, miks asjaomane institutsioon piirangu seadis;
- d) dokumendile, mille avaldamine takistaks toimuvat uurimist.

14.3 Dokumentidele juurdepääsu taotlused esitatakse kirjalikult (kirja, faksi või e-posti teel) ja piisava üksikasjalikkusega, et tuvastada taotletavat dokumenti.

14.4 Juurdepääs antakse kas kohapeal või koopia esitamise teel. Ombudsman võib nõuda koopiatega esitamise eest mõistlikku tasu. Tasu arvutamise viisi tuleb põhjendada.

14.5 Üldsuse juurdepääsu taotluste otsused tehakse 15 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Erandjuhtudel võidakse käsitlusaega pikendada 15 tööpäeva võrra; taotlejale teatatakse käsitlusaja pikendamisest eelnevalt ja põhjendatakse üksikasjalikult.

14.6 Kui dokumendile juurdepääsu taotlus lükatakse osaliselt või täielikult tagasi, põhjendatakse tagasilükkamist.

Artikkel 15

Keeled

15.1 Ombudsmanile võib kaebuse esitada asutamislepingu mis tahes keeles. Ombudsman ei ole kohustatud tegelema kaebustega, mis on esitatud muus keeles.

15.2 Ombudsmani korraldatava menetluse keel on üks asutamislepingu keeltest; kaebuse käsitlemisel on selleks keel, milles kirjutati kaebus.

15.3 Ombudsman otsustab, mis dokumendid tuleb koostada menetluskeeles.

Artikkel 16

Aruannete avaldamine

16.1 Euroopa ombudsman avaldab Euroopa Liidu Teatajas kõik aastaaruannete ning eriettekannete vastuvõtmisega seotud teadaanded, märkides seejuures, kuidas saab lugeda dokumentide terviktekste.

16.2 Mis tahes aruanded, ettekanded ja ombudsmani otsuste kokkuvõtted, mis käsitlevad konfidentsiaalseid kaebusi, peavad olema avaldatud viisil, mis ei võimalda kaebuse esitaja isiku tuvastamist.

Artikkel 17

Jõustumine

17.1 Käesoleva otsuse jõustumisega muutuvad 16. oktoobril 1997 vastu võetud rakendussätted kehtetuks.

17.2 Käesolev otsus jõustub 1. jaanuaril 2003.

17.3 Euroopa Parlamendi presidendile teatatakse käesoleva otsuse vastuvõtmisest. Teadaanne avaldatakse ka Euroopa Liidu Teatajas.

XII LISA

Pettuste, korrupsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamine

Euroopa Parlamendi otsus pettuste, korrupsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluse suhtes esitatavate nõuete ja tingimuste kohta⁶²

Euroopa Parlament,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 199,

võttes arvesse Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 25,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 112,

võttes arvesse parlamendi kodukorda, eriti selle artikli 186 punkti c,⁶³

ning arvestades, et:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999⁶⁴ ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999⁶⁵ Euroopa Pettustevastase Ameti toimetatavate juurdluste kohta sätestavad, et ameti ülesandeks on algatada ja viia läbi haldusjuurdlusi kõikides Euroopa Ühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingutega või nende alusel loodud institutsioonides, asutustes, ametites ja ametkondades (edaspidi “institutsioonides ja asutustes”);

Euroopa Komisjoni moodustatud Euroopa Pettustevastase Ameti vastutusalasse kuuluvad peale finantshuvide kaitse ka tegevused, mis aitavad kaitsta ühenduse huve selliste tegude korral, mille tulemuseks võib olla haldus- või kriminaalmenetluse algatamine;

tuleks avardada pettustevastase võitluse ulatust ja suurendada selle tõhusust, kasutades haldusjuurdluse valdkonnas olemasolevaid kogemusi;

eelnevast tulenevalt peaksid kõik institutsioonid ja asutused, lähtudes nende halduslikust autonoomiast, usaldama sisejuurdluse korraldamise Euroopa Pettustevastasele Ametile, eesmärgiga tuvastada rasked ametikohustuste rikkumise juhtumid, mis võivad endast kujutada ühenduste ametnike ja teenistujate poolset ametikohustuste täitmata jätmist vastavalt Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade ja Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi “personalieeskirjad”) artiklile 11 ja artikli 12 teisele ja kolmandale lõikele, artiklitele 13, 14 ja 16 ning artikli 17 esimesele lõikele, kui see kahjustab ühenduste huve ja võib kaasa tuua distsiplinaar- või, vajaduse korral, kriminaalmenetluse, või tõsiseid üleastumisi, vastavalt personalieeskirjade artiklile 22, või personalieeskirjade subjektide ringist väljaspool asuvate Euroopa Parlamendi liikmete või töötajate poolset samalaadset ametikohustuste täitmata jätmist;

sellised uurimised tuleb läbi viia kooskõlas Euroopa ühenduste asutamislepingute asjaomaste sätetega, eelkõige privileegide ja immunitetide protokolliga, ja nende sätete rakendussätetega ning personalieeskirjadega;

⁶²Vastu võetud 18. novembril 1999.

⁶³Nüüd: artikli 215 punkt c.

⁶⁴EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁶⁵EÜT L 136, 31.5.1995, lk 8.

sellised uurimised tuleb kõigis ühenduse institutsioonides ja asutustes läbi viia samadel tingimustel; selle ülesande andmine Euroopa Pettustevastasele Ametile ei tohiks mõjutada institutsioonide ja asutuste endi kohustusi ega mingil viisil vähendada asjaomaste isikute õiguslikku kaitset;

kuni personalieeskirjade muutmiseni tuleb kehtestada kord, mis näeb ette institutsioonide ja asutuste liikmete, juhtide, ametnike ja teenistujate vahelise koostöö sisejuurdluse tõrgeteta läbiviimiseks,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

Artikkel 1

Kohustus teha ametiga koostööd

Euroopa Parlamendi peasekretär, teenistused ja kõik ametnikud ning teenistujad on kohustatud tegema ameti esindajatega täielikku koostööd ja andma talle uurimiseks vajaliku abi. Eelnevat silmas pidades on nad kohustatud edastama ameti esindajatele kogu vajaliku teabe ja andma vajalikud selgitused.

Ilma et see piiraks Euroopa ühenduste asutamislepingute asjakohaste sätete, eelkõige privileegide ja immuuniteetide protokoll, ja nende rakendussätete kohaldamist, on parlamendiliikmetel kohustus teha ametiga täielikku koostööd.

Artikkel 2

Kohustus esitada teavet

Euroopa Parlamendi ametnik või teenistuja, kes saab teada tõenditest, mille alusel võib eeldada võimalikke pettuse-, korrupsiooni- või muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse juhtumite esinemist või raskete ametikohustuste rikkumise juhtude esinemist, mis võivad endast kujutada ühenduste ametnike ja teenistujate poolset ametikohustuste täitmata jätmist, mis võib kaasa tuua distsiplinaar- või, vajaduse korral, kriminaalmenetluse, või personalieeskirjade subjektide ringist väljaspool asuvate Euroopa Parlamendi liikmete, juhtide või töötajate samalaadset ametikohustuste täitmata jätmist, peab teavitama sellest viivitamatult oma teenistuse juhti, peadirektorit või juhul, kui ta peab seda vajalikuks, oma peasekretäri või otse Euroopa Pettustevastast Ametit või juhul, kui tegemist on ametniku, teenistuja või personali liikmega, kelle suhtes personalieeskirjad ei kehti, või kui tegemist on parlamendiliikme poolse samalaadse ametikohustuste rikkumisega, peab ta teavitama sellest Euroopa Parlamendi presidenti.

Euroopa Parlamendi president, peasekretär, peadirektorid ja teenistuste juhid edastavad viivitamatult ametile kõik neile teadaolevad tõendid, mille alusel võib eeldada esimeses lõikes nimetatud juhtumite olemasolu.

Euroopa Parlamendi ametnikke ega teenistujaid ei tohi kohelda esimeses ja teises lõikes nimetatud teabe edastamise tõttu ebaõiglaselt või diskrimineerivalt.

Parlamendiliikmed, kes saavad teada esimeses lõikes nimetatud asjaoludest, teavitavad sellest Euroopa Parlamendi presidenti või, kui nad peavad seda vajalikuks, otse Euroopa Pettustevastast Ametit.

Käesoleva artikli kohaldamine ei piira õigusaktides või Euroopa Parlamendi kodukorras sätestatud konfidentsiaalsusnõuete kohaldamist.

Artikkel 3

Julgeolekubüroo abi

Euroopa Pettustevastase Ameti direktori taotluse alusel osutab Euroopa Parlamendi julgeolekubüroo ametile tema uurimiste läbiviimisel abi.

Artikkel 4

Puutumatus ja õigus ütluste andmisest keelduda

Sätted, mis reguleerivad parlamendiliikmete parlamentaarset puutumatus ja õigust ütluste andmisest keelduda, kehtivad muudatusteta.

Artikkel 5

Huvitatud poolele teatamine

Kui kahtluse alla satub parlamendiliige, ametnik või teenistuja, teavitatakse vastavat isikut sellest viivitamatult, välja arvatud juhul kui see võib uurimise läbiviimist kahjustada. Mingil juhul ei tohi pärast uurimise lõppemist teha nimelisi Euroopa Parlamendi liikmele, ametnikule või teenistujale osutavaid kokkuvõtteid, ilma et huvitatud isikule oleks antud võimalus väljendada kõigi temaga seotud asjaolude kohta oma arvamust.

Juhul, kui uurimise huvides on vajalik selle salajasus ja kui on vajalik teostada siseriikliku õigusasutuse pädevusse kuuluvat uurimistoimingut, võib Euroopa Parlamendi liikme, ametniku või teenistuja oma seisukohti esitada kutsumise kohustuse täitmise edasi lükata; parlamendiliikme puhul on selleks vajalik presidendi ning ametniku või teenistuja puhul peasekretäri nõusolek.

Artikkel 6

Teave uurimise lõpetamise kohta edasisi meetmeid võtmata

Kui pärast sisejuurdluste teostamist ei ole võimalik süüdistatud Euroopa Parlamendi liikme, ametniku või teenistuja suhtes kohtuasja algatada, lõpetatakse tema suhtes algatatud sisejuurdluste edasise tegevuseta Euroopa Pettustevastase Ameti direktori otsusega, kes teavitab sellest huvitatud isikut kirjalikult.

Artikkel 7

Puutumatus äravõtmine

Riigi politsei- või õiguskaitseasutuse taotlus Euroopa Parlamendi ametniku või teenistuja kohtupuutumatus äravõtmiseks seoses võimalike pettuse-, korrupsiooni- või muu õigusvastase tegevuse juhtumitega edastatakse arvamuse saamiseks Euroopa Pettustevastase Ameti direktorile. Kui esitatakse Euroopa Parlamendi liikme puutumatus äravõtmise taotlus, siis Euroopa Pettustevastasele Ametile antakse sellest teada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle Euroopa Parlamendis vastuvõtmise päeval.

XIII LISA

Euroopa Parlamendi ja komisjoni kokkulepe nõukogu otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ja mida on muudetud otsusega 2006/512/EÜ) rakendamise korra kohta

Euroopa Parlamendi teavitamine

1. Vastavalt otsuse 1999/468/EÜ⁶⁶ artikli 7 lõikele 3 informeerib komisjon korrapäraselt Euroopa Parlamenti komiteemenetlusest⁶⁷, järgides edastamissüsteemi läbipaistvust ja tõhusust ning edastatud teabe ja menetluse eri etappide määratlemist tagavat korda. Selleks saab Euroopa Parlament samal ajal ja samadel tingimustel kui komiteede liikmed komiteede koosolekute päevakorra projektid, rakendusmeetmete eelnõud, mis on nendele komiteedele esitatud asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt vastu võetud põhiõigusaktide alusel, hääletustulemused, koosolekute protokollide kokkuvõtted ning nende asutuste loetelu, kuhu liikmesriikide esindajaks määratud isikud kuuluvad.

Register

2. Komisjon seab sisse registri, mis sisaldab kõiki Euroopa Parlamendile edastatud dokumente⁶⁸. Euroopa Parlamendil on sellele registrile vahetu juurdepääs. Vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artikli 7 lõikele 5 tehakse kõigi Euroopa Parlamendile edastatud dokumentide viited üldsusele kättesaadavaks.

3. Vastavalt kohustustele, mille komisjon võttis oma avalduses otsuse 1999/468/EÜ artikli 7 lõike 3 kohta⁶⁹, ja kui vastav tehniline kord on vastu võetud, võimaldab lõikes 2 ette nähtud register eelkõige järgmist:

- teha selgelt kindlaks sama menetluse alla kuuluvad dokumendid ja näidata ära kõik rakendusmeetmes menetluse eri etappidel tehtud muudatused;
- näidata ära menetluse etappi ja ajakava;
- teha selgelt vahet meetmete eelnõul, mille Euroopa Parlament saab vastavalt teabeõigusele samal ajal kui komiteede liikmed, ja lõplikul eelnõul, mis järgneb komitee arvamusele, mis edastatakse Euroopa Parlamendile;
- näidata ära kõik muudatused, mis on tehtud võrreldes Euroopa Parlamendile juba edastatud dokumentidega.

4. Kui pärast käesoleva kokkuleppe jõustumisega algavat ülemineku perioodi jõuavad Euroopa Parlament ja komisjon järeldusele, et süsteem toimib ja on rahuldav, hakatakse dokumente Euroopa Parlamendile edastama elektroonilise teate abil koos viidaga lõikes 2 ette nähtud registrile. Kõnealune otsus tehakse kahe institutsiooni presidentide vahelise kirjavahetuse teel. Ülemineku perioodil edastatakse dokumendid Euroopa Parlamendile elektronkirja manusena.

5. Lisaks sellele nõustub komisjon edastama Euroopa Parlamendile vastutava parlamendikomisjoni taotluse korral teavitamise eesmärgil selliste põhiõigusaktide konkreetseid

⁶⁶EÜT L 184, 17.7.1999, lk. 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁶⁷Käesolevas kokkuleppes viitab sõna „komitee” vastavalt otsusele 1999/468/EÜ asutatud komiteedele, välja arvatud juhul, kui on täpsustatud, et viidatakse muule komiteele.

⁶⁸Registri sisseseadmise tähtaeg on 31. märts 2008.

⁶⁹ELT C 171, 22.7.2006, lk 21.

rakendusmeetmete eelnõud, mis on Euroopa Parlamendi jaoks erilise tähtsusega, kuigi neid ei võetud vastu asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt. Need meetmed kantakse lõikes 2 ette nähtud registrisse ja sellest teavitatakse Euroopa Parlamenti.

6. Lisaks lõikes 1 nimetatud protokollide kokkuvõtetele võib Euroopa Parlament taotleda juurdepääsu komiteede koosolekute protokollidele⁷⁰. Komisjon uurib iga taotlust eraldi Euroopa Parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete raamkokkuleppe⁷¹ 1. lisa sätestatud konfidentsiaalsuseeskirjade kohaselt.

Konfidentsiaalsed dokumendid

7. Konfidentsiaalseid dokumente käideldakse vastavalt sisemisele halduskorrale, mille iga institutsioon töötab välja kõigi vajalike tagatiste garanteerimiseks.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 8 kohased Euroopa Parlamendi resolutsioonid

8. Vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklile 8 võib Euroopa Parlament põhistatud resolutsioonis osutada sellele, et asutamislepingu artikliga 251 sätestatud menetluse kohaselt vastu võetud põhiõigusakti rakendusmeetmete eelnõu ületab selles põhiõigusaktis sätestatud rakendusvolitusi.

9. Euroopa Parlament võtab sellise põhistatud resolutsiooni vastu vastavalt oma kodukorrale; Euroopa Parlamendil on selleks aega üks kuu alates lõpliku rakendusmeetmete eelnõu kättesaamisest nendes keeleversioonides, milles need asjaomase komitee liikmetele esitati.

10. Euroopa Parlament ja komisjon lepivad kokku, et on asjakohane määrata alaliselt lühem tähtaeg teatavat liiki kiireloomuliste rakendusmeetmete puhul, mille kohta tuleb usaldusväärse juhtimise huvides teha otsus lühema aja jooksul. See kehtib eelkõige teatavat liiki meetmete kohta, mis on seotud välistegevusega, sealhulgas humanitaar- ja hädaabiga, tervise ja ohutuse kaitsega, transpordi turvalisuse ja ohutusega ning riigihanke eeskirjadest tehtavate eranditega. Voliniku ja vastutava parlamendikomisjoni esimehe kokkuleppega sätestatakse asjaomaste meetmete liigid ja kohaldatavad tähtajad. Sellise kokkuleppe võib ükskõik kumb pool igal ajal tühistada.

11. Ilma et see piiraks lõikes 10 nimetatud juhtumeid, on tähtaeg lühem kiireloomulistel juhtudel ja juhul, kui meetmed on seotud igapäevaste haldusküsimustega ja/või kui meetmetel on lühike kehtivusaeg. Erakordselt kiireloomulistel juhtudel, eelkõige juhul, kui tegemist on rahvatervise küsimusega, võib tähtaeg olla väga lühike. Vastutav komisjoni liige määrab asjakohase tähtaja ja märgib ära sellise tähtaja määramise põhjused. Euroopa Parlament võib sellistel juhtudel kasutada menetlust, millega delegeeritakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 8 kohaldamine vastutavale parlamendikomisjonile, kes võib saata komisjonile asjakohase tähtaja jooksul vastuse.

12. Niipea kui komisjoni talitused prognoosivad, et võib osutada vajalikuks saata lõigete 10 ja 11 kohaste meetmete eelnõu komiteele, hoiatavad nad mitteametlikult vastutava(te) parlamendikomisjoni(de) sekretariaati. Niipea kui esialgne meetmete eelnõu on saadetud komitee liikmetele, teavitavad komisjoni talitused vastutava(te) parlamendikomisjoni(de) sekretariaati nende kiireloomulisusest ja tähtaegadest, mida kohaldatakse alates lõpliku eelnõu esitamisest.

13. Pärast seda, kui Euroopa Parlament on vastu võtnud lõikes 8 osutatud resolutsiooni või andnud lõikes 11 osutatud vastuse, teavitab vastutav komisjoni liige Euroopa Parlamenti või vajaduse korral vastutavat parlamendikomisjoni meetmetest, mida komisjon selle osas võtta kavatseb.

⁷⁰Vt Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 19. juuli 1999. aasta otsust kohtuasjas T-188/97: Rothmans v. komisjon, EKL 1999, lk II-2463.

⁷¹EÜT C 117 E, 18.5.2006, lk 123.

14. Lõigete 10–13 kohased andmed kantakse registrisse.

Kontrolliga regulatiivmenetlus

15. Kui kohaldatakse kontrolliga regulatiivmenetlust, teavitab komisjon pärast komitees toimunud hääletust Euroopa Parlamenti kohaldatavatest tähtaegadest. Kui lõikest 16 ei tulene teisiti, hakatakse neid tähtaegu arvestama alates sellest, kui Euroopa Parlament on saanud kätte kõik keeleversioonid.

16. Kui kohaldatakse lühemaid tähtaegu (otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 5 punkt b) ja tungivald kiireloomulistel juhtudel (otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõige 6), hakatakse tähtaegu arvestama alates sellest kuupäevast, kui Euroopa Parlament sai kätte rakendusmeetmete lõpliku eelnõu nendes keeleversioonides, milles need komitee liikmetele esitati, välja arvatud juhul, kui parlamendikomisjoni esimees esitab vastuväiteid. Igal juhul püüab komisjon edastada kõik keeleversioonid Euroopa Parlamendile võimalikult kiiresti. Niipea kui komisjoni talitused prognoosivad, et võib osutada vajalikuks saata artikli 5a lõike 5 punkti b või lõike 6 kohaste meetmete eelnõu komiteele, hoiatavad nad mitteametlikult vastutava(te) parlamendikomisjoni(de) sekretariaati.

Finantsteenused

17. Vastavalt oma avaldusele otsuse 1999/468/EÜ artikli 7 lõike 3 kohta kohustub komisjon finantsteenuste osas:

- tagama, et komitee koosolekut juhtiv komisjoni ametnik teavitab Euroopa Parlamenti viimase taotlusel pärast iga koosolekut võimalikest aruteludest, mis käsitlesid sellele komiteele esitatud rakendusmeetmete eelnõu;
- andma suulise või kirjaliku vastuse kõikidele küsimustele, mis puudutavad komiteele esitatud rakendusmeetmete eelnõu käsitlevaid arutelusid.

Samuti tagab komisjon, et seoses kogu finantsteenuste sektoriga (kaasa arvatud väärtpaberid, pangad, kindlustus, pensionid ja raamatupidamine) täidetakse kohustusi, mille ta võttis Euroopa Parlamendi 5. veebruari 2002. aasta täiskogu istungil⁷² ja mida ta kinnitas 31. märtsi 2004. aasta täiskogu istungil⁷³, ning neid kohustusi, millele viidatakse volinik Bolkesteini poolt 2. oktoobril 2001. aastal Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni esimehele saadetud kirja⁷⁴ punktides 1–7.

Parlamendi töö ajakava

18. Kui ei kohaldata lühemaid tähtaegu ja tegemist ei ole kiireloomulise juhtumiga, võtab komisjon käesoleva kokkuleppe alusel rakendusmeetmete eelnõusid edastades arvesse vaheaegu (suvine vaheaeg, talvine vaheaeg ja Euroopa Parlamendi valimised) Euroopa Parlamendi töös, et tagada, et Euroopa Parlament saaks kasutada oma eelisõiguse otsuses 1999/468/EÜ ja käesolevas kokkuleppes sätestatud tähtaegade piires.

Euroopa Parlamendi ja komisjoni koostöö

19. Mõlemad institutsioonid väljendavad valmisolekut teineteist abistada, et tagada igakülgne koostöö konkreetsete rakendusmeetmetega tegelemisel. Selleks seatakse sisse asjakohased sidemed haldustasandil.

⁷²EÜT C 284 E, 21.11.2002, lk 19.

⁷³ELT C 103 E, 29.4.2004, lk 446 ja Euroopa Parlamendi 31. märtsi 2004. aasta täiskogu istungi stenogrammi punkt „Hääletus”.

⁷⁴EÜT C 284 E, 21.11.2002, lk 83.

Varasemad kokkulepped

20. Käesolevaga asendatakse Euroopa Parlamendi ja komisjoni 2000. aasta kokkulepe nõukogu otsuse 1999/468/EÜ rakendamise korra kohta⁷⁵. Euroopa Parlament ja komisjon loevad järgmised kokkulepped asendatuks ning need ei ole seega nende osas kehtivad: 1988. aasta Plumbi/Delorsi kokkulepe, 1996. aasta Samlandi/Williamsoni kokkulepe ja 1994. aasta *modus vivendi*⁷⁶.

⁷⁵EÜT L 256, 10.10.2000, lk. 19.

⁷⁶EÜT C 102, 4.4.1996, lk 1.

XIV LISA

Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepe⁷⁷

Euroopa Parlament⁷⁸ ja Euroopa Komisjon (edaspidi „institutsioonid”),

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut (ELi leping), Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artiklit 295, ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut (edaspidi „aluslepingud”);
- võttes arvesse institutsioonidevahelisi kokkuleppeid ja institutsioonidevahelisi suhteid reguleerivaid tekste;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi kodukorda⁷⁹, eriti selle artikleid 105, 106 ja 127 ning VIII ja XIV lisa;
- võttes arvesse komisjoni valitud presidendi 15. septembril 2009 ja 9. veebruaril 2010 esitatud poliitilisi suuniseid ja tehtud asjakohaseid avaldusi ning komisjoni liikmete kandidaatide avaldusi, mille nad tegid kuulamiste ajal parlamendikomisjonides,

A. arvestades, et Lissaboni leping tugevdab liidu otsustusprotsessi demokraatlikku õiguspärasust;

B. arvestades, et institutsioonid peavad liidu õiguse tõhusat ülevõtmist ja rakendamist väga tähtsaks;

C. arvestades, et käesolev raamkokkulepe ei mõjuta parlamendi, komisjoni ega liidu ühegi muu institutsiooni ega organi volitusi ega õigusi, vaid püüab tagada nende õiguste võimalikult tõhusa ja läbipaistva teostamise;

D. arvestades, et käesolevat raamkokkulepet tuleks tõlgendada kooskõlas aluslepingutega loodud institutsioonilise raamistikuga;

E. arvestades, et komisjon võtab nõuetekohaselt arvesse aluslepingutega parlamendile ja nõukogule antud ülesandeid, eelkõige pidades silmas punktis 9 kehtestatud võrdse kohtlemise põhimõtet;

F. arvestades, et on vajalik ajakohastada 2005. aasta mais sõlmitud raamkokkulepe⁸⁰ ja asendada see järgmise tekstiga,

lepivad kokku järgmises:

I. KOHALDAMISALA

1. Parlamendi ja komisjoni uue eripartnerluse paremaks kajastamiseks lepivad institutsioonid kokku järgmistes meetmetes, et tugevdada komisjoni poliitilist vastutust ja õiguspärasust, laiendada konstruktiivset dialoogi, parandada teabe vahetamist institutsioonide vahel ning koostööd menetluste ja planeerimise alal.

Samuti lepivad nad kokku konkreetsetes sätetes:

⁷⁷ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

⁷⁸Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2010. aasta otsus.

⁷⁹ELT L 44, 15.2.2005, lk 1.

⁸⁰ELT C 117 E, 18.5.2006, lk 125.

- komisjoni kohtumiste kohta riiklike ekspertidega vastavalt 1. lisa sätetatuale,
- konfidentsiaalse teabe edastamise kohta parlamendile vastavalt 2. lisa sätetatuale,
- rahvusvaheliste lepingute üle läbirääkimiste pidamise ja nende sõlmimise kohta vastavalt 3. lisa sätetatuale, ning
- komisjoni tööprogrammi ajakava kohta vastavalt 4. lisa sätetatuale.

II. POLIITILINE VASTUTUS

2. Pärast Euroopa Ülemkogu poolt kandidaadiks ülesseadmist esitab komisjoni presidendi kandidaat parlamendile oma ametiaja poliitilised suunised, et parlamendiga oleks võimalik enne kandidaadi valimise hääletust olemasoleva teabe põhjal arvamusi vahetada.

3. Parlament võtab kodukorra artikli 106 kohaselt komisjoni ametisseastuva presidendiga ühendust aegsasti enne uue komisjoni ametissenimetamisele nõusoleku andmise menetluse algust. Parlament võtab arvesse ametisseastuva presidendi märkusi.

Komisjoni liikme kandidaadid tagavad kogu asjaomase teabe avalikustamise vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 245 sätestatud sõltumatuse kohustusele.

Menetlused viiakse läbi viisil, mis tagab kogu ametisseastuva komisjoni avatud, õiglase ja järjepideva hindamise.

4. Komisjoni iga liige võtab poliitilise vastutuse tegevuse eest oma vastutusallas, ilma et see piiraks komisjoni kollegiaalsuse põhimõtet.

Komisjoni president vastutab täielikult sellise võimaliku huvide konflikti kindlakstegemise eest, mille tõttu komisjoni liige ei ole võimeline oma ülesandeid täitma.

Samuti vastutab komisjoni president järgnevate sellises olukorras võetavate meetmete eest ja teavitab viivitamata kirjalikult parlamendi presidenti.

Komisjoni liikmete osalemist valimiskampanias reguleeritakse volinike tegevusjuhendiga.

Komisjoni liikmed, kes osalevad Euroopa Parlamendi valimiste kandidaadina aktiivselt valimiskampanias, peaksid võtma palgata valimispuhkust alates viimase valimiste-eelse osaistungjärgu lõpust.

Komisjoni president teavitab parlamenti õigeaegselt puhkuse andmise otsusest ning sellest, milline komisjoni liige võtab puhkuse ajaks üle puhkusele mineva voliniku kohustused.

5. Kui parlament palub komisjoni presidendil avaldada mõnele komisjoni liikmele umbusaldust, siis kaalub president tõsiselt, kas nõuda selle liikme tagasiastumist vastavalt ELi lepingu artikli 17 lõikele 6. President kas nõuab selle liikme tagasiastumist või selgitab oma sellekohast keeldumist parlamendi ees järgmisel osaistungjärgul.

6. Kui komisjoni ametiaja jooksul on vaja vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 246 teisele lõigule mõni komisjoni liige asendada, kaalub komisjoni president enne nõukogu otsuse heakskiitmist tõsiselt parlamendiga toimunud konsulteerimise tulemusi.

Parlament tagab, et tema menetlus kulgeb nii kiiresti kui vaja, et komisjoni president saaks enne uue komisjoni liikme ametissenimetamist kaaluda tõsiselt parlamendi arvamust.

Samamoodi kaalub komisjoni president ELi toimimise lepingu artikli 246 kolmanda lõigu kohaselt parlamendi arvamust tõsiselt juhul, kui komisjoni järelejäänud ametiaeg on lühike.

7. Kui komisjoni president kavatseb ELi toimimise lepingu artikli 248 kohaselt komisjoni liikmete kohustused ametiaja jooksul ümber jaotada, teavitab ta parlamenti asjakohase parlamentaarse konsulteerimise eesmärgil õigeaegselt tehtavatest muudatustest. Presidendi otsus vastutusalad ümber jaotada võib jõustuda kohe.

8. Kui komisjon esitab ettepaneku volinike tegevusjuhendi läbivaatamiseks seoses huvide konflikti või eetilise käitumisega, küsib ta parlamendi arvamust.

III. KONSTRUKTIIVNE DIALOOG JA TEABEVAHETUS

i) Üldsätted

9. Komisjon tagab, et ta kohaldab parlamendi ja nõukogu võrdse kohtlemise põhimõtet, eelkõige seoses juurdepääsuga koosolekutele ning dokumentide ja muu teabe edastamisega, eriti õigusloome- ja eelarveküsimustes.

10. Komisjon võtab oma pädevuse piires meetmeid parlamendi paremaks kaasamiseks, et võtta võimalikult suures ulatuses arvesse parlamendi seisukohti ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas.

11. Parlamendi ja komisjoni eripartnerlust rakendatakse järgmiselt:

- komisjoni president osaleb parlamendi palvel esimeeste konverentsil vähemalt kaks korda aastas, et arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi;
- komisjoni president arutab parlamendi presidendiga korrapäraselt tähtsamaid horisontaalseid küsimusi ja peamisi õigusakti ettepanekuid. See dialoog peaks hõlmama ka parlamendi presidendi kutsumist osalema volinike kolleegiumi koosolekutel;
- komisjoni president või institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav asepresident kutsutakse osalema esimeeste konverentsil või komisjonide esimeeste konverentsil, kui arutatakse täiskogu istungite päevakorra koostamise, parlamendi ja komisjoni suhete või õigusloome või eelarvega seotud konkreetseid küsimusi;
- igal aastal toimuvad kohtumised esimeeste konverentsi ja komisjonide esimeeste konverentsi ning volinike kolleegiumi vahel, et arutada asjakohaseid küsimusi, sealhulgas komisjoni tööprogrammi koostamist ja rakendamist;
- esimeeste konverents ja komisjonide esimeeste konverents teavitavad komisjoni õigel ajal institutsioonidevahelise mõõtmega arutelude tulemustest. Parlament teavitab komisjoni ka täielikult ja korrapäraselt selliste koosolekute tulemustest, millel käsitletakse osaistungjärkude ettevalmistamist, võttes arvesse komisjoni seisukohti. See ei piira punkti 45 kohaldamist;
- institutsioonide peasekretärid kohtuvad korrapäraselt, et tagada asjakohase teabe regulaarne vahetus kahe institutsiooni vahel.

12. Iga komisjoni liige tagab korrapärase ja otsese teabevahetuse komisjoni liikme ja asjaomase parlamendikomisjoni esimehe vahel.

13. Komisjon ei avalikusta ühtki õigusakti ettepanekut ega ühtki olulist algatust või otsust parlamenti sellest eelnevalt kirjalikult teavitamata.

Komisjoni tööprogrammi alusel määravad institutsioonid ühisel kokkuleppel eelnevalt kindlaks olulised algatused, mida tutvustatakse parlamendi täiskogu istungil. Komisjon tutvustab neid algatusi reeglina kõigepealt täiskogu istungil ja alles pärast seda üldsusele.

Samamoodi määravad nad kindlaks ettepanekud ja algatused, mille kohta esitatakse teave esimeeste konverentsil või mis edastatakse asjakohasel viisil asjaomasele parlamendikomisjonile või selle esimehele.

Need otsused võetakse vastu institutsioonide vahel punktis 11 ette nähtud regulaarse dialoogi käigus ning neid ajakohastatakse korrapäraselt, võttes igati arvesse võimalikke poliitilisi arenguid.

14. Kui komisjoni sisedokumenti, millest parlamenti ei ole vastavalt käesolevale raamkokkuleppele teavitatud, levitatakse väljaspool institutsioone, võib parlamendi president nõuda, et asjaomane dokument edastataks viivitamata parlamendile, et teatada sellest igale parlamendiliikmele, kes seda nõuab.

15. Komisjon esitab täieliku teabe ja dokumentatsiooni koosolekute kohta, mis ta on pidanud riiklike ekspertidega liidu õigusakte, sealhulgas mittesiduvaid õigusakte ja delegeeritud õigusakte ette valmistades ja rakendades. Komisjon võib kutsuda nendele koosolekutele ka parlamendi eksperte, kui parlament seda soovib.

Vastavad sätted on sätestatud 1. lisas.

16. Kolme kuu jooksul pärast parlamendi resolutsiooni vastuvõtmist esitab komisjon parlamendile kirjaliku teabe meetmete kohta, mida on võetud vastuseks konkreetsetele parlamendi resolutsioonides esitatud nõudmistele, sealhulgas juhtudel, kui komisjon ei ole saanud parlamendi seisukohti järgida. Seda ajavahemikku võib lühendada, kui taotlus on kiireloomuline. Seda ajavahemikku võib pikendada ühe kuu võrra, kui taotlus eeldab põhjalikumaid tööd ja see on nõuetekohaselt põhjendatud. Parlament tagab, et teavet levitatakse laialdaselt institutsiooni sees.

Parlament püüab vältida suuliselt või kirjalikult vastatavate küsimuste esitamist teemadel, mille kohta komisjon on juba teatanud parlamendile oma seisukoha kirjalikus järeleataises.

Komisjon kohustub andma aru kõikide ELi toimimise lepingu artikli 225 alusel ettepaneku esitamist käsitlevate taotluste (õigusloomega seotud algatusraport) konkreetsete järelemeetmete kohta kolme kuu jooksul alates vastava resolutsiooni vastuvõtmisest täiskogus. Komisjon esitab õigusakti ettepaneku hiljemalt ühe aasta jooksul pärast taotluse esitamist või lisab selle oma järgmise aasta tööprogrammi. Kui komisjon ei esita ettepanekut, põhjendab ta seda üksikasjalikult parlamendile.

Komisjon võtab ka kohustuse teha tihedat ja varast koostööd parlamendiga kõigi kodanikualgatuse teel esitatud õigusloomealgatuste taotluste korral.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse puhul kohaldatakse punktis 31 toodud erisätteid.

17. Kui õigusaktidega seotud algatused, soovitused või taotlused esitatakse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 289 lõikele 4, teatab komisjon parlamendile taotluse korral oma seisukoha nende ettepanekute suhtes asjaomase parlamendikomisjoni ees.

18. Institutsioonid lepivad kokku teha koostööd riikide parlamentidega suhtlemise valdkonnas.

Parlament ja komisjon teevad koostööd, et rakendada ELi toimimise lepingu protokoll nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta. Nimetatud koostöö hõlmab kokkuleppeid, mis käsitlevad riikide parlamentide poolt esitatud põhjendatud arvamuste vajaduse korral tõlkimist.

Kui ELi toimimise lepingu protokoll nr 2 artiklis 7 nimetatud piirmäärad on saavutatud, esitab komisjon riikide parlamentide esitatud kõigi põhjendatud arvamuste tõlked koos oma seisukohaga.

19. Komisjon edastab parlamendile nimekirja eksperdirühmadest, mis on moodustatud, et abistada komisjoni tema algatusõiguse teostamisel. Nimekirja ajakohastatakse korrapäraselt ja see avalikustatakse.

Selles raamistikus teavitab komisjon sobilikul viisil pädevat parlamendikomisjoni tema esimehe konkreetsel ja põhjendatud nõudmisel selliste rühmade tegevusest ja koosseisust.

20. Asjakohaste mehhanismide kaudu peavad institutsioonid konstruktiivset dialoogi olulistes haldusküsimustes, eelkõige küsimustes, mis mõjutavad otseselt parlamendi haldust.

21. Parlament küsib komisjoni arvamust, kui ta teeb ettepaneku oma kodukorra nende punktide muutmiseks, mis käsitlevad suhteid komisjoniga.

22. Kui vastavalt käesolevale raamkokkuleppele edastatav teave on konfidentsiaalne, kohaldatakse 2. lisa sätteid.

ii) Rahvusvahelised lepingud ja laienemine

23. Parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult rahvusvahelisi lepinguid käsitlevate läbirääkimiste ja nende sõlmimise kõikidel etappidel, kaasa arvatud läbirääkimisjuhiste kindlaksmääramisest. Komisjon tegutseb viisil, mis tagab komisjoni ELi toimimise lepingu artiklist 218 tulenevate kohustuste igakülgse täitmise ja võtab arvesse iga institutsiooni rolli vastavalt ELi lepingu artikli 13 lõikele 2.

Komisjon kohaldab 3. lisa sätetestatud korda.

24. Punktis 23 osutatud teave esitatakse parlamendile piisavalt vara, et võimaldada tal vajaduse korral oma seisukohta väljendada ning et võimaldada komisjonil võtta parlamendi seisukohti võimalikult suures ulatuses arvesse. Üldjuhul esitatakse see teave parlamendile vastutava parlamendikomisjoni kaudu ja vajaduse korral täiskogu istungil. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel esitatakse see teave rohkem kui ühele parlamendikomisjonile.

Parlament ja komisjon kohustuvad seadma sisse asjakohased menetlused ja tagatised konfidentsiaalse teabe edastamiseks komisjonilt parlamendile vastavalt 2. lisa sätetele.

25. Institutsioonid tunnustavad, et nende erinevate institutsiooniliste ülesannete tõttu esindab komisjon Euroopa Liitu rahvusvahelistel läbirääkimistel, välja arvatud ühise välis- ja julgeolekupoliitika puhul ning muudel aluslepingutes ette nähtud juhtudel.

Kui komisjon esindab liitu rahvusvahelistel konverentsidel, soodustab komisjon parlamendi taotlusel vaatljastaatusega parlamendiliikmete delegatsiooni lisamist liidu delegatsioonidesse, et ta saaks viivitamatult täielikku teavet konverentsi käigust. Komisjon kohustub parlamendi delegatsiooni vajaduse korral süstemaatiliselt teavitama läbirääkimiste tulemustest.

Parlamendiliikmed ei või nendel läbirääkimistel otseselt osaleda. Komisjon võib anda neile vaatljastaatuse õiguslike, tehniliste ja diplomaatiliste võimaluste kohaselt. Keeldumise korral teavitab komisjon parlamenti selle põhjustest.

Lisaks sellele hõlbustab komisjon parlamendiliikmete osalemist vaatljastena kõigil komisjoni pädevusse kuuluvatel asjakohastel koosolekutel enne ja pärast läbirääkimisistungeid.

26. Samadel tingimustel teavitab komisjon parlamenti süstemaatiliselt mitmepoolsete rahvusvaheliste lepingutega, milles liit on üks lepinguosaline, loodud organite koosolekutest ja hõlbustab parlamendi liikmete osalemist liidu delegatsioonidesse kuuluvate vaatljastena nendel koosolekutel, kui nendes organites tehakse parlamendi heakskiitu nõudvaid otsuseid või otsuseid, mille rakendamine võib eeldada õigusaktide vastuvõtmist seadusandliku tavamenetluse kohaselt.

27. Komisjon annab ka rahvusvahelistele konverentsidele saadetavasse liidu delegatsiooni kuuluvale parlamendi delegatsioonile nendel juhtudel juurdepääsu kõigile liidu delegatsiooni vahenditele vastavalt institutsioonidevahelise hea koostöö üldpõhimõttele ja võttes arvesse kättesaadavat logistikat.

Parlamendi president saadab hiljemalt neli nädalat enne konverentsi algust komisjoni presidendile ettepaneku parlamendi delegatsiooni lisamiseks liidu delegatsiooni, nimetades parlamendi delegatsiooni juhi ja delegatsiooni kuuluvate parlamendiliikmete arvu. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib tähtaega erandkorras lühendada.

Parlamendi delegatsiooni kuuluvate parlamendiliikmete ja abitöötajate arv on proportsionaalne liidu delegatsiooni üldsuurusega.

28. Komisjon hoiab parlamenti igati kursis ühinemisläbirääkimiste käiguga ning eelkõige põhiaspektide ja arengutega, et võimaldada parlamendil õigeaegselt asjaomaste menetluste kaudu oma seisukohti väljendada.

29. Kui parlament võtab punktis 28 osutatud küsimustes vastu soovitusel vastavalt kodukorra artikli 90 lõikele 4 ja kui komisjon otsustab mõjuvatel põhjustel, et ta ei saa sellist soovitusel toetada, selgitab ta põhjuseid parlamendi ees täiskogu istungil või asjaomase parlamendikomisjoni järgmisel koosolekul.

iii) Eelarve täitmine

30. Enne kui komisjon annab rahastajate kohtumisel uusi finantskohustusi kaasa toovaid ja eelarvepädevate institutsioonide nõusolekut nõudvaid finantslubadusi, teavitab ta eelarvepädevaid institutsioone ja vaatab läbi nende märkused.

31. Seoses ELi toimimise lepingu artiklis 319 käsitletud eelarve täitmise iga-aastase heakskiitmisega edastab komisjon kõnealuse aasta eelarve täitmise kontrollimiseks kogu vajaliku teabe, mida vastavalt parlamendi kodukorra VII lisale eelarve täitmise heakskiitmise menetluse eest vastutava parlamendikomisjoni esimees komisjonilt sellel eesmärgil nõuab.

Kui ilmnevad uued aspektid seoses eelmiste aastatega, mille kohta heakskiit on juba antud, edastab komisjon kogu vajaliku teabe asja kohta, et leida mõlemale poolele vastuvõetav lahendus.

iv) Suhted reguleerivate ametitega

32. Reguleerivate ametite tegevusdirektori koha kandidaadid peaksid osalema kuulamistel parlamendikomisjonides.

Lisaks sellele püüavad komisjon ja parlament jõuda 2009. aasta märtsis loodud detsentraliseeritud asutusi käsitleva institutsioonidevahelise tööühma arutelude raames ühise lähenemisviisini, mis käsitleb asutuste rolli ja asendit liidu institutsioonilisel maastikul, ning ühiste suunisteni, mis käsitlevad nende loomist, struktuuri ja tegevust ning finants-, eelarve-, kontrolli- ja juhtimisküsimusi.

IV. KOOSTÖÖ SEADUSANDIKE MENETLUSTE JA KAVANDAMISE ALAL

i) Komisjoni tööprogramm ja Euroopa Liidu programmide koostamine

33. Komisjon algatab liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamise, et saavutada institutsioonidevahelised kokkulepped.

34. Komisjon esitab igal aastal oma tööprogrammi.

35. Institutsioonid teevad koostööd vastavalt 4. lisas sätestatud ajakavale.

Komisjon võtab arvesse parlamendi prioriteete.

Komisjon esitab piisavad üksikasjad selle kohta, mis on tema tööprogrammi igas punktis ette nähtud.

36. Kui komisjon ei suuda esitada mõnda kõnealuse aasta tööprogrammis ettenähtud ettepanekut või ei järgi oma tööprogrammi, esitab ta selle kohta selgituse. Institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav komisjoni asepresident kohustub komisjonide esimeeste konverentsil korrapäraselt aru andma, andes ülevaate komisjoni tööprogrammi poliitilisest rakendamisest kõnealusel aastal.

ii) Õigusaktide vastuvõtmise menetlused

37. Komisjon kohustub hoolega läbi vaatama parlamendis vastu võetud õigusakti ettepaneku muudatusi, et võtta neid võimalikus muudetud ettepanekus arvesse.

Esitades oma arvamuse parlamendi muudatuste kohta vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294, kohustub komisjon võimalikult suurel määral arvestama teisel lugemisel vastu võetud muudatusi; kui ta otsustab mõjuvatel põhjustel ja pärast kolleegiumis arutamist selliseid muudatusi mitte vastu võtta või toetada, selgitab ta parlamendi ees oma otsust ja igal juhul oma arvamuses parlamendi muudatuste kohta, nagu on ette nähtud ELi toimimise lepingu artikli 294 lõike 7 punktis c.

38. Parlament võtab endale kohustuse arutades algatust, mille on esitanud vähemalt üks neljandik liikmesriikidest vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 76, mitte võtta vastu raportit vastutavas komisjonis enne, kui komisjon on esitanud algatuse kohta oma arvamuse.

Komisjon kohustub esitama oma arvamuse sellise algatuse kohta 10 nädala jooksul pärast algatuse esitamist.

39. Enne kui komisjon võtab tagasi ettepaneku, mille kohta parlament on juba võtnud seisukoha esimesel lugemisel, esitab ta selle kohta aegsasti üksikasjaliku selgituse.

Komisjon vaatab oma ametiaja alguses läbi kõik menetluses olevad ettepanekud, et need poliitiliselt kinnitada või tagasi võtta, võttes nõuetekohaselt arvesse parlamendi seisukohti.

40. Parlamendiga konsulteerimist nõudvate eriliste seadusandlike ja muude menetluste, näiteks ELi toimimise lepingu artiklis 148 sätestatud menetluse puhul toimib komisjon järgmiselt:

- i) võtab meetmeid parlamendi paremaks kaasamiseks, et parlamendi seisukohti saaks arvesse võtta nii palju kui võimalik ja eelkõige tagada, et parlamendil on piisavalt aega komisjoni ettepanekut kaaluda;
- ii) tagab, et nõukogu organitele meenutatakse õigeaegselt, et nad ei sõlmiks ettepanekute suhtes poliitilist kokkulepet enne, kui parlament on oma arvamuse vastu võtnud. Komisjon palub lõpetada arutelu ministrite tasemel pärast seda, kui nõukogu liikmetele on antud mõistlikult aega parlamendi arvamuse läbivaatamiseks;
- iii) tagab, et nõukogu järgib Euroopa Liidu Kohtu poolt väljatöötatud eeskirju, mille kohaselt tuleb parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu teeb komisjoni ettepanekusse olulisi muudatusi. Komisjon teatab parlamendile kõigist nõukogule esitatud meeldetuletustest vajaduse kohta uuesti konsulteerida;
- iv) kohustub vajaduse korral parlamendis tagasi lükatud õigusakti ettepaneku tagasi võtma. Kui mõjuvatel põhjustel ja pärast kolleegiumis arutamist otsustab komisjon

oma ettepaneku juurde jääda, selgitab ta parlamendi ees tehtavas avalduses selle otsuse põhjuseid.

41. Õigusloome kavandamise parandamiseks kohustub parlament toimima järgmiselt:
- i) kavandama oma päevakorra õigusloomega seotud osi, viies need kooskõlla komisjoni kehtiva tööprogrammiga ja selle programmi kohta vastu võetud resolutsioonidega, et eelkõige parandada prioriteetsete arutelude kavandamist;
 - ii) kui see tuleb menetlusele kasuks, pidama seadusandliku tavamenetluse puhul esimesel lugemisel oma seisukohta vastu võttes ja nõuandemenetluse puhul oma arvamust vastu võttes kinni mõistlikest tähtaegadest;
 - iii) võimaluse korral nimetama tulevaste ettepanekute jaoks raportöörid niipea, kui komisjoni tööprogramm on vastu võetud;
 - iv) kaaluma absoluutses eelisjärjekorras uuesti konsulteerimise taotlusi, tingimusel et talle on edastatud kogu vajalik teave.

iii) Parema õigusloomega seotud küsimused

42. Komisjon tagab, et mõju hindamised viiakse läbi tema vastutusel läbipaistva menetluse teel, mis tagab sõltumatu hindamise. Mõju hindamise tulemused avaldatakse õigeaegselt, võttes arvesse mitmeid eri stsenaariume, sealhulgas „mitte midagi muuta” võimalust, ning esitatakse üldiselt asjaomasele parlamendikomisjonile ELi toimimise lepingu protokollide nr 1 ja 2 kohase liikmesriikide parlamentidega konsulteerimise perioodi jooksul.

43. Valdkondades, milles parlament on tavaliselt õigusloomesse kaasatud, kohaldab komisjon mittedivulgeid õigusakte siis, kui see on asjakohane, ning nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel pärast seda, kui parlament on saanud oma seisukohta avaldada. Komisjon esitab parlamendile üksikasjaliku selgituse selle kohta, kuidas tema seisukohti on ettepaneku vastuvõtmisel arvesse võetud.

44. Et tagada liidu õiguse ülevõtmise ja kohaldamise parem järelevalve, püüavad komisjon ja parlament ülevõtmiseks kehtestada kohustuslikud vastavustabelid ning siduvad tähtajad, mis direktiivide puhul ei tohiks tavaliselt ületada kahte aastat.

Lisaks eriaruannetele ja aastaaruandele liidu õiguse kohaldamise kohta teeb komisjon parlamendile kättesaadavaks kokkuvõtliku teabe kõikidest rikkumismenetlustest alates ametliku teatamise kirjast, sealhulgas kui parlament soovib, siis iga juhtumi kohta eraldi, ja järgides konfidentsiaalsusnõudeid, eelkõige Euroopa Liidu Kohtu poolt tunnustatud konfidentsiaalsust käsitlevaid sätteid rikkumismenetlustega seotud küsimustes.

V. KOMISJONI OSALEMINE PARLAMENDI MENETLUSTES

45. Kui komisjonil palutakse kohal olla, peab ta kohalolekut parlamendi täiskogu istungitel või muude organite koosolekutel teiste samal ajal toimuvate ürituste või esitatud kutsete suhtes prioriteetseks.

Komisjon püüab eelkõige tagada, et komisjoni liikmed on alati kohal täiskogu istungitel, kus arutatakse nende vastutusalasse kuuluvaid päevakorrapunkte, kui parlament seda palub. See kehtib esialgsete päevakorra projektide suhtes, mille esimeeste konverentsi eelneval osaistungjärgul kinnitas.

Parlament püüab reeglina tagada, et osaistungjärgu päevakorrapunkte, mis kuuluvad komisjoni liikme vastutusalasse, arutatakse koos.

46. Parlamendi taotlusel nähakse ette regulaarselt toimuv infotund komisjoni presidendiga. Infotund koosneb kahes osast: esimene osa koosneb spontaanselt teabe vahetamisest fraktsioonide juhtide või nende esindajate vahel; teine osa on pühendatud poliitilisele teemale, mis on eelnevalt kokku lepitud hiljemalt vastavale osaistungjärgule eelneva nädala neljapäeval, kuid küsimusi ei valmistata ette.

Lisaks võetakse praeguse infotunni ümberkujundamise eesmärgil kasutusele infotund komisjoni liikmetega, sealhulgas välissuhete eest vastutava komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga, järgides komisjoni presidendiga peetava infotunni mudelit. Infotunnis käsitletakse komisjoni vastava liikme vastutusala.

47. Komisjoni liikmed kuulatakse nende taotlusel ära.

Institutsioonid lepivad kokku institutsioonide vahel kõneaja eraldamise üldeeskirjades, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 230 kohaldamist.

Institutsioonid lepivad kokku, et nende soovituslikust kõneaja eraldamisest tuleks kinni pidada.

48. Selleks et tagada komisjoni liikmete kohalolu, kohustub parlament tegema oma parima, et järgida oma lõplikke päevakorra projekte.

Kui parlament muudab oma lõplikku päevakorra projekti või kui ta paigutab punkte päevakorras osaistungjärgu piires ümber, teatab parlament sellest viivitamata komisjonile. Komisjon teeb kõik, mis võimalik, et tagada vastutava komisjoni liikme kohalolu.

49. Komisjon võib teha ettepaneku lisada päevakorda punkte hiljemalt esimeeste konverentsi kohtumisel, kus otsustatakse istungi lõpliku päevakorra projekt. Parlament võtab selliseid ettepanekuid täielikult arvesse.

50. Parlamendikomisjonid püüavad järgida oma päevakorra projekti ja päevakorda.

Iga kord, kui parlamendikomisjon oma päevakorra projekti või päevakorda muudab, teatatakse sellest viivitamata komisjonile. Parlamendikomisjonid püüavad eriti järgida mõistlikke tähtaegu, mis võimaldavad komisjoni liikmetel nende koosolekutel kohal olla.

Kui komisjoni liikme kohalolekut parlamendikomisjoni koosolekul selgesõnaliselt ei nõuta, tagab komisjon, et teda esindab sobiliku tasandi pädev ametnik.

Parlamendikomisjonid püüavad oma tegevust koordineerida, vältida samal teemal üheaegselt peetavaid koosolekuid ning hoiduda päevakorrast kõrvalekaldumisest, et komisjon saaks tagada piisava esindatuse taseme.

Kui komisjoni ettepanekut käsitleva parlamendikomisjoni koosolekul palutakse osaleda kõrge taseme ametnikul (peadirektor või direktor), võib komisjoni esindaja aruteludes sõna võtta.

VI. LÕPPSÄTTED

51. Komisjon kinnitab oma kohustust vaadata võimalikult kiiresti läbi õigusaktid, mida ei kohandatud kontrolliga regulatiivmenetlusele enne Lissaboni lepingu jõustumist, et ta saaks hinnata, kas neid vahendeid tuleks kohandada ELi toimimise lepingu artikliga 290 kasutusele võetud delegeeritud õigusaktide süsteemiga.

Lõppeesmärk on saavutada lepingule täielikult vastav delegeeritud aktide ja rakendusaktide järjepidev süsteem, milleni peaks jõudma, hinnates järk-järgult praegu kontrolliga

regulatiivmenetluse alla kuuluvate meetmete laadi ja sisu, et kohandada neid õigel ajal ELi toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud korraga.

52. Käesoleva raamkokkuleppe sätted täiendavad paremat õigusloomet käsitlevat institutsioonidevahelist kokkulepet⁸¹, kuid ei mõjuta seda ega piira institutsioonidevahelise kokkuleppe edasist läbivaatamist. Ilma et see piiraks eelseisvat läbirääkimisi parlamendi, komisjoni ja nõukogu vahel, kohustuvad parlament ja komisjon leppima kokku peamistes muudatustes, mis kavatakse esitada eelseisvatel läbirääkimistel paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe Lissaboni lepinguga sätestatud uute sätetega kohandamise üle, võttes arvesse kehtivaid tavaid ja käesolevat raamkokkulepet.

Institutsioonid lepivad kokku ka vajaduses tugevdada praegust institutsioonidevahelist kontaktimehhanismi parema õigusloome osas poliitilisel ja tehnilisel tasandil, et tagada tulemuslik institutsioonidevaheline koostöö parlamendi, komisjoni ning nõukogu vahel.

53. Komisjon kohustub algatama kiiresti liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamise, et saavutada institutsioonidevahelised kokkulepped ELi lepingu artikli 17 kohaselt.

Komisjoni tööprogramm on komisjoni panus liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamisse. Kui komisjon on tööprogrammi vastu võtnud, tuleks korraldada parlamendi, nõukogu ja komisjoni kolmepoolne kohtumine, mille eesmärk on jõuda kokkuleppele liidu programmide koostamises.

Sellega seoses ja niipea, kui parlament, nõukogu ja komisjon on jõudnud kokkuleppele liidu programmide koostamises, vaatavad parlament ja komisjon läbi käesoleva raamkokkuleppe programmide koostamist käsitlevad sätted.

Parlament ja komisjon kutsuvad nõukogu üles alustama nii kiiresti kui võimalik arutelusid ELi lepingu artiklis 17 sätestatud liidu programmide koostamise üle.

54. Institutsioonid hindavad perioodiliselt käesoleva raamkokkuleppe ja selle lisade praktilist rakendamist. Hindamine viiakse läbi 2011. aasta lõpuks, võttes arvesse praktilist kogemust.

1. lisa Komisjoni kohtumised riiklike ekspertidega

Käesolevas lisas sätestatakse raamkokkuleppe punkti 15 rakendamise üksikasjalikud sätted.

1. Kohaldamisala

Raamkokkuleppe punkti 15 sätteid kohaldatakse järgmiste kohtumiste suhtes:

komisjoni koosolekud, mis toimuvad komisjoni asutatud eksperdirühmade raames, kuhu kutsutakse ametiasutusi kõikidest liikmesriikidest, kui need on seotud liidu õigusaktide, sealhulgas mittesiduvate ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja rakendamisega;

komisjoni erakorralised koosolekud, kuhu kutsutakse riiklike eksperte kõikidest liikmesriikidest, kui need on seotud liidu õigusaktide, sealhulgas mittesiduvate ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja rakendamisega.

⁸¹ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

Komiteemenetluse komiteede koosolekud ei kuulu käesoleva lisa sätete kohaldamisalasse, ilma et see piiraks praegust ja tulevast erikorda parlamendile antava teabe kohta komisjoni rakendusvolituste kasutamise kohta⁸²

2. Parlamendile esitatav teave

Komisjon kohustub saatma parlamendile samad eespool nimetatud kohtumiste dokumendid, kui ta saadab liikmesriikide ametiasutustele. Komisjon saadab need dokumendid, kaasa arvatud päevakorrad, parlamendi toimivasse postkasti samal ajal, kui need saadetakse riiklikele ekspertidele.

3. Parlamendi ekspertide kutsumine kohtumistele

Parlamendi taotlusel võib komisjon otsustada paluda parlamendil saata oma eksperdid osalema 1. punktis määratletud komisjoni kohtumistel riiklike ekspertidega.

⁸²Euroopa Parlamendile antav teave komiteemenetluse komiteede töö kohta ja parlamendi eelisõigused komiteemenetluse läbiviimises on selgelt määratletud teistes õigusaktides: 1) Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (ELT L 184, 17.7.1999, lk 23) 2) parlamendi ja komisjoni vaheline 3. juunil 2008. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe komiteemenetluse kohta ning 3) ELi toimimise lepingu artikli 291 rakendamiseks vajalikud õigusaktid.

2. lisa Konfidentsiaalse teabe edastamine parlamendile

1. Kohaldamisala

1.1. Käesolev lisa reguleerib punktis 1.2 määratletud konfidentsiaalse teabe edastamist komisjonilt parlamendile ja selle käsitlemist seoses parlamendi õiguste ja pädevuste teostamisega. Institutsioonid tegutsevad kooskõlas vastastikuse siira koostöö kohustustega ning täieliku vastastikuse usalduse vaimus, täites rangelt asjaomaseid aluslepingu sätteid.

1.2. „Teave” – mis tahes kirjalik või suuline teave, olenemata selle kandjast ja autorist.

1.2.1. „Konfidentsiaalne teave” – „ELi salastatud teave” ja „muu konfidentsiaalne teave”, mida ei ole salastatud.

1.2.2. „ELi salastatud teave” – igasugune teave ja materjal, mis on liigitatud kui „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET”, „SECRET UE”, „CONFIDENTIEL UE” või „RESTREINT UE” või millele on kantud samaväärne riiklik või rahvusvaheline salastatuse kategooria tähistus ning mille loata avaldamine võib eri määral kahjustada liidu huve või ühte või mitut liikmesriiki, olenemata sellest, kas selline teave on pärit liidust või saadud liikmesriikidelt, kolmandatelt riikidelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt.

- a) „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET” – kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib väga tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
- b) „SECRET UE” – kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
- c) „CONFIDENTIEL UE” – kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
- d) „RESTREINT UE” – kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib negatiivselt mõjutada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi huve;

1.2.3. „Muu konfidentsiaalne teave” – igasugune muu konfidentsiaalne teave, kaasa arvatud teave, millele laieneb ametisaladuse hoidmise kohustus ja mida on taotlenud parlament ja/või mille on edastanud komisjon.

1.3. Komisjon tagab, et parlamendile antakse juurdepääs konfidentsiaalsele teabele vastavalt käesoleva lisa sätetele, kui ta saab mõnelt parlamendi punktis 1.4 nimetatud organilt või ametikandjalt taotluse konfidentsiaalse teabe edastamise kohta. Lisaks võib komisjon edastada parlamendile mis tahes konfidentsiaalse teabe omal algatusel vastavalt käesoleva lisa sätetele.

1.4. Käesoleva lisaga seoses võivad komisjonilt nõuda konfidentsiaalset teavet järgmised isikud:

- parlamendi president;
- asjaomaste parlamendikomisjonide esimehed;
- juhatus ja esimeeste konverents, ning
- rahvusvahelisest konverentsist osavõtvasse liidu delegatsiooni kuuluva parlamendi delegatsiooni juht.

1.5. Käesoleva lisa kohaldamisalast jäetakse välja teave rikkumismenetluste ja konkurentsimenetluste kohta, kui nende kohta ei ole tehtud komisjoni lõplikku otsust või Euroopa Liidu Kohtu otsust parlamendi punktis 1.4 nimetatud organi või ametikandja taotluse laekumise kuupäevaks, ja teave, mis käsitleb liidu finantshuvide kaitset. See ei piira raamkokkuleppe punkti 44 ja parlamendi eelarvekontrolli valdkonda kuuluvate õiguste kohaldamist.

1.6. Käesolevaid sätteid kohaldatakse, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuse 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ (üksikasjalike sätete kohta, mis reguleerivad Euroopa Parlamendi uurimisõiguse täitmist)⁸³ kohaldamist ning komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsuse 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom (millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF))⁸⁴ asjakohaste sätete kohaldamist.

2. Üldsätted

2.1. Punktis 1.4 osutatud parlamendi organi või ametikandja taotlusel edastab komisjon sellele parlamendi organile või ametikandjale nõutava kiirusega kogu konfidentsiaalse teabe, mis on vajalik parlamendi eelisõiguste ja pädevuste teostamiseks. Vastavalt oma volitustele ja kohustustele järgivad institutsioonid:

- põhilisi inimõigusi, sealhulgas õigust õiglasele kohtumõistmisele ja eraelu puutumatus kaitsele;
- kohtu- ja distsiplinaarmenetlusi reguleerivaid sätteid;
- ärisaladuse ja kaubandussuhete kaitset;
- liidu huvide kaitset, eelkõige seoses avaliku julgeoleku, kaitse, rahvusvaheliste suhete, rahalise stabiilsuse ja finantshuvidega.

Vaidluste korral esitatakse küsimus lahendamiseks institutsioonide presidentidele.

Riigi, institutsiooni või rahvusvahelise organisatsiooni konfidentsiaalne teave edastatakse ainult tema nõusolekul.

2.2. ELi salastatud teave edastatakse parlamendile ning parlament käsitleb ja kaitseb seda vastavalt teiste liidu institutsioonide ja eelkõige komisjoni poolt kohaldatavatele ühiste julgeoleku miinimumstandarditele.

Komisjon tagab oma teabe salastamisel asjakohase salastatuse taseme kohaldamise vastavalt rahvusvahelistele standarditele ja määratlustele ning oma sisekorrale, võttes nõuetekohaselt arvesse parlamendi vajadust pääseda juurde salajastele dokumentidele, et teostada tulemuslikult oma pädevusi ja eelisõigusi.

2.3. Kui teabe konfidentsiaalsuse või selle asjakohase salastatuse taseme suhtes on kahtlusi või kui selle edastamiseks vastavalt ühele punktis 3.2 osutatud võimalusele on vaja sätestada asjakohane kord, konsulteerivad institutsioonid üksteisega viivitamata enne dokumendi edastamist. Konsulteerimisel esindab parlamenti asjaomase taotluse esitanud parlamendiorgani esimees, vajadusel koos raportööriga, või ametikandja. Komisjoni esindab komisjoni liige, kes vastutab selle valdkonna eest, pärast konsulteerimist julgeolekuküsimuste eest vastutava komisjoniliikmega. Vaidluste korral esitatakse küsimus lahendamiseks institutsioonide presidentidele.

⁸³EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.

⁸⁴EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20.

2.4. Kui punktis 2.3 osutatud menetluse lõpul ei ole kokkuleppele jõutud, palub parlamendi president vastuseks taotluse esitanud parlamendiorgani või ametikandja põhjendatud taotlusele komisjonil edastada nõuetekohaselt osutatud asjakohase tähtaja jooksul kõnealune konfidentsiaalne teave, valides selleks korra käesoleva lisa punktis 3.2 sätestatud võimaluste hulgast. Enne selle tähtaja lõppu teatab komisjon kirjalikult parlamendile oma lõpliku seisukoha. Parlamendile jääb õigus vajaduse korral kohtusse pöörduda.

2.5. ELi salastatud teabele antakse juurdepääs vastavalt isikute julgeolekukontrolli suhtes kohaldatavatele eeskirjadele.

2.5.1. Juurdepääsu teabele, mis kuulub salastatuse kategooriatesse „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET”, „SECRET UE” ja „CONFIDENTIAL EU”, võib anda ainult parlamendi ametnikele ja nendele parlamendi fraktsioonide töötajatele, kelle jaoks see on vältimatu, kelle on parlamendiorgan või ametikandja eelnevalt kindlaks määranud kui teadmismajadusega isikud ja kes on läbinud nõuetekohase julgeolekukontrolli.

2.5.2. Seoses parlamendi eelisõiguste ja pädevustega antakse nendele parlamendiliikmetele, kes ei ole läbinud julgeolekukontrolli, juurdepääs dokumentidele, mis kuuluvad salastatuse kategooriasse „CONFIDENTIEL UE”, ühisel kokkuleppel kindlaks määratud tegutsemiskorras, mis hõlmab allkirjastatud kinnitust mitte avaldada kõnealuste dokumentide sisu kolmandatele isikutele.

Juurdepääs salastatuse kategooria „SECRET UE” dokumentidele antakse parlamendiliikmetele, kes on läbinud asjakohase julgeolekukontrolli.

2.5.3. Komisjoni toetusel kehtestatakse kord, mis tagab, et parlament saab võimalikult kiiresti kätte julgeolekukontrolli raames vajalikud riigi ametiasutuste töö tulemused.

Taotlusega üheaegselt teatatakse nende isikute kategooria või kategooriad, kellele antakse juurdepääs konfidentsiaalsele teabele.

Enne juurdepääsu andmist kõnealusele teabele instrueeritakse iga isikut teabe konfidentsiaalsustasemes ja sellest tulenevates julgeolekualastes kohustustes.

Seoses käesoleva lisa läbivaatamise ja tulevase julgeolekukorraga, millele osutatakse punktides 4.1 ja 4.2, vaadatakse julgeolekukontrolli läbimine uuesti läbi.

3. Konfidentsiaalsele teabele juurdepääsu ja selle käsitlemise kord

3.1. Kooskõlas punktis 2.3 ja vajaduse korral punktis 2.4 sätestatud menetlustega edastatav konfidentsiaalne teave tehakse kättesaadavaks komisjoni presidendi või liikme vastutusel taotluse esitanud parlamendiorganile või ametikandjale järgmistel tingimustel:

Parlament ja komisjon tagavad konfidentsiaalse teabe registreerimise ja jälgitavuse.

Salastatuse kategooriasse „CONFIDENTIEL UE” ja „SECRET UE” kuuluv ELi salastatud teave edastatakse komisjoni peasekretariaadi keskregistrist vastavale pädevale parlamendi teenistusele, kes vastutab selle kokkulepitud korras kättesaadavaks tegemise eest taotluse esitanud parlamendiorganile või ametikandjale.

Salastatuse kategooriasse „TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET” kuuluva ELi salastatud teabe edastamise suhtes kohaldatakse täiendavat korda, milles lepivad kokku komisjon ning taotluse esitanud parlamendiorgan või ametikandja ja mille eesmärk on tagada niisuguse salastatusega samaulatuslik kaitsetase.

3.2. Ilma et see piiraks punktide 2.2 ja 2.4 ning punktis 4.1 osutatud tulevase julgeolekukorra sätete kohaldamist, sätestatakse juurdepääs ja teabe konfidentsiaalsuse säilitamise kord ühisel

kokkuleppel enne teabe edastamist. Asjaomase poliitikavaldkonna eest vastutava komisjoniliikme ja taotluse esitanud asjaomase parlamendiorgani (mida esindab selle esimees) või ametikandja ühise kokkuleppega sätestatakse ühe punktides 3.2.1 ja 3.2.2. sätestatud võimaluse valimine, et tagada asjakohane konfidentsiaalsuse tase.

3.2.1. Seoses konfidentsiaalset teavet saavate isikutega tuleks sätestada üks järgmistest võimalustest:

- absoluutselt erandlikel põhjustel õigustatud juhtudel ainult parlamendi president;
- juhatus ja/või esimeeste konverents;
- asjaomase parlamendikomisjoni esimees ja raportöör;
- kõik asjaomase parlamendikomisjoni liikmed (täis- ja asendusliikmed);
- kõik parlamendi liikmed.

Kõnealust konfidentsiaalset teavet ei tohi avaldada ega edastada ühelegi teisele isikule ilma komisjoni nõusolekuta.

3.2.2. Seoses konfidentsiaalse teabe käsitlemise korraga tuleks sätestada järgmised võimalused:

- a) tutvuda dokumentidega turvalises lugemissaalis, kui teabe salastatuse kategooriaks on määratud „CONFIDENTIEL UE” või rangem kategooria;
- b) korraldada kinnine koosolek, millest võtavad osa ainult juhatuse liikmed, esimeeste konverentsi liikmed või pädeva parlamendikomisjoni täis- ja asendusliikmed ning parlamendi ametnikud ja need parlamendi fraktsioonide töötajad, kelle on koosoleku juhataja eelnevalt kindlaks määranud kui teadmismajadusega isikud, kelle kohalolek on vältimatu ja kes on läbinud nõutaval tasemel julgeolekukontrolli, võttes arvesse järgmisi tingimusi:
 - dokumendid võivad olla nummerdatud, need võib koosoleku alguses välja jagada ja selle lõppedes taas kokku koguda. Märkmete ja fotokoopiategemine nendest dokumentidest on keelatud;
 - koosoleku protokollis ei mainita salajase küsimuse arutelu.

Enne edastamist võib dokumentidelt eemaldada kõik isikuandmed.

Parlamendi teabesaajatele suuliselt edastatava konfidentsiaalse teabe suhtes kohaldatakse samaväärset kaitsetaset nagu kirjaliku konfidentsiaalse teabe suhtes. See võib hõlmata kõnealuse teabe saaja kinnitust mitte avaldada selle sisu kolmandatele isikutele.

3.2.3. Kui kirjaliku teabega tuleb tutvuda turvalises lugemissaalis, tagab parlament, et järgmised nõuded on täidetud:

- konfidentsiaalse teabe turvaline säilitamissüsteem;
- turvaline lugemissaal ilma koopiamašinate, telefonide, fakside, skannerite või muude dokumentide paljundamiseks või edastamiseks ette nähtud tehniliste seadmeteta jms;
- turvasätted, mis reguleerivad juurdepääsu lugemissaalile, sealhulgas juurdepääsuregistrisse allkirja andmise nõue ja kinnitus mitte levitada läbi vaadatud konfidentsiaalset teavet.

3.2.4. Ülaltoodu ei välista muu institutsioonide vahel kokkulepitud korra kohaldamist.

3.3. Selle korra rikkumisel kohaldatakse parlamendiliikmete suhtes parlamendi kodukorra VIII lisas sätestatud sanktsioone käsitlevaid sätteid ning parlamendi ametnike ja teiste töötajate suhtes personalieeskirjade ⁸⁵ artikli 86 või Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artikli 49 asjakohaseid sätteid.

4. Lõppsätted

4.1. Komisjon ja parlament võtavad kõik käesoleva lisa sätete rakendamiseks vajalikud meetmed.

Komisjoni ja parlamendi pädevad talitused teevad selleks tihedat koostööd käesoleva lisa rakendamisel. See hõlmab konfidentsiaalse teabe jälgitavuse kontrollimist ning kohaldatava julgeolekukorra ja standardite perioodilist ühist jälgimist.

Parlament kohustub vajaduse korral kohandama oma sise-eeskirju, et rakendada käesolevas lisas sätestatud julgeolekueeskirju, mis käsitlevad konfidentsiaalset teavet.

Parlament kohustub võtma võimalikult kiiresti vastu tulevase julgeolekukorra ning kontrollima seda korda ühisel kokkuleppel komisjoniga, et kehtestada samaväärsed julgeolekustandardid. Nii jõustatakse käesolev lisa seoses järgmisega:

- konfidentsiaalse teabe käsitlemist ja säilitamist käsitlevad tehnilised sätted ja standardid, sealhulgas julgeolekumeetmed füüsilise ja töötajate julgeoleku, dokumentide kaitse ja IT-julgeoleku valdkonnas;
- luuakse spetsiaalne järelevalvekomitee, mis koosneb julgeolekukontrolli nõuetekohaselt läbinud liikmetest, kes võivad käsitleda ELi salastatud teavet, mis kuulub salastatuse kategooriasse „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET”.

4.2. Parlament ja komisjon vaatavad käesoleva lisa läbi ning vajaduse korral kohandavad seda hiljemalt raamkokkuleppe punktis 54 osutatud ajal, võttes arvesse arengut järgmistes valdkondades:

- tulevane julgeolekukord, mis hõlmab parlamenti ja komisjoni;
- muud kokkulepped või õigusaktid, mis puudutavad institutsioonidevahelist teabe edastamist.

⁸⁵Nõukogu 29. veebruari 1968 . aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed.

3. lisa Läbirääkimised rahvusvaheliste lepingute üle ja nende sõlmimine

Käesolevas lisas kehtestatakse parlamendi teavitamise üksikasjalik kord seoses raamkokkuleppe punktides 23, 24 ja 25 osutatud läbirääkimistega rahvusvaheliste lepingute üle ja nende sõlmimisega:

- 1) Komisjon teatab parlamendile oma kavatsusest teha ettepanek alustada läbirääkimisi samal ajal, kui ta teavitab sellest nõukogu.
- 2) Kui komisjon esitab ettepaneku läbirääkimisjuhiste eelnõu kohta, et nõukogu võtaks selle vastu, esitab ta selle kooskõlas raamkokkuleppe punkti 24 sätetega samaaegselt parlamendile.
- 3) Komisjon võtab läbirääkimiste käigus nõuetekohaselt arvesse parlamendi märkusi.
- 4) Komisjon teavitab kooskõlas raamkokkuleppe punkti 23 sätetega parlamenti regulaarselt ja viivitamata läbirääkimiste käigust kuni lepingu parafeerimiseni ning selgitab, kas ja kuidas parlamendi märkused läbiräägitavasse teksti sisse viidi ja kui seda ei tehtud, siis miks.
- 5) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille sõlmimiseks on vaja parlamendi nõusolekut, esitab komisjon parlamendile läbirääkimiste käigus kogu asjakohase teabe, mille ta edastab ka nõukogule (või nõukogu määratud erikomiteele). See teave hõlmab vastuvõetud läbirääkimisjuhiste muudatusettepanekute eelnõu, läbiräägitavate tekstide eelnõu, kokkulepitud artikleid, lepingu parafeerimise kokkulepitud kuupäeva ning parafeeritava lepingu teksti. Komisjon edastab parlamendile samuti nagu nõukogule (või nõukogu määratud erikomiteele) ka kõik kolmandalt osapoolelt saadud asjassepuutuvad dokumendid, kui teabe koostaja on andnud selleks nõusoleku. Komisjon hoiab vastutavat parlamendikomisjoni kursis läbirääkimiste arenguga ning selgitab eelkõige, kuidas on võetud arvesse parlamendi seisukohti.
- 6) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille sõlmimiseks ei ole vaja parlamendi nõusolekut, tagab komisjon, et parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult ning edastatakse teave, mis hõlmab vähemalt läbirääkimisjuhiste eelnõu, vastuvõetud läbirääkimisjuhiseid, järgnenud läbirääkimiste käiku ja läbirääkimiste lõpetamist.
- 7) Komisjon annab kooskõlas raamkokkuleppe punkti 24 sätetega parlamendile õigeaegselt põhjalikku teavet, millal rahvusvaheline leping parafeeritakse ning teavitab parlamenti võimalikult vara, millal ta kavatses teha nõukogule ettepaneku lepingu esialgse kohaldamise kohta ning selle põhjustest, välja arvatud juhul, kui kiireloomulistel põhjustel ei ole see võimalik.
- 8) Komisjon teavitab nõukogu ja parlamenti samaaegselt ning aegsasti kavatsusest teha nõukogule ettepanek rahvusvahelise lepingu peatamiseks ja selle põhjustest.
- 9) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingus sätestatud nõusolekumenetlust, teavitab komisjon parlamenti samuti täielikult enne lepingu muudatuste heakskiitmist, milleks nõukogu on erandkorras andnud volituse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 7.

4. lisa Komisjoni tööprogrammi ajakava

Komisjoni tööprogrammile lisatakse järgnevate aastate õigusloome ettepanekute ja õigusloomega mitteseotud ettepanekute loetelu. Komisjoni tööprogramm hõlmab kõnealusele aastale järgnevat aastat ning selles esitatakse üksikasjalik teave komisjoni järgnevate aastate prioriteetide kohta. Komisjoni tööprogramm võib olla parlamendiga peetava struktureeritud dialoogi alus, mille eesmärk on jõuda kokkuleppele.

Komisjoni tööprogramm hõlmab ka kavandatavaid algatusi mittesiduvate õigusaktide, tagasivõtmise ja lihtsustamise valdkonnas.

1. Konkreetse aasta esimesel poolaastal peavad komisjoni liikmed vastavate parlamendikomisjonidega pidevat regulaarset dialoogi komisjoni kõnealuse aasta tööprogrammi rakendamise ja komisjoni tulevase tööprogrammi ettevalmistamise üle. Iga parlamendikomisjon annab dialoogi põhjal komisjonide esimeeste konverentsile aru selle dialoogi tulemustest.
2. Komisjonide esimeeste konverents peab paralleelselt regulaarseid arvamuste vahetusi institutsioonidevaheliste suhete eest vastutava komisjoni asepresidendiga, et hinnata komisjoni kehtiva tööprogrammi rakendamist, arutada komisjoni tulevase tööprogrammi ettevalmistamist ning hinnata asjaomaste parlamendikomisjonide ja komisjoni liikmete vahel peetava kahepoolse dialoogi tulemusi
3. Juunis esitab komisjonide esimeeste konverents esimeeste konverentsile kokkuvõtva aruande, mis peaks sisaldama nii komisjoni tööprogrammi rakendamise kontrolli tulemusi kui ka parlamendi prioriteete komisjoni järgmise tööprogrammi jaoks, ja parlament teavitab sellest komisjoni.
4. Selle kokkuvõtva aruande põhjal võtab parlament juuli osaistungjärgul vastu resolutsiooni, milles kirjeldatakse lühidalt tema seisukohta ning esitatakse eelkõige õigusloomega seotud algatusraportitel põhinevad taotlused.
5. Iga aasta septembri esimese osaistungjärgu ajal viiakse läbi liidu olukorda käsitlev arutelu, mille käigus teeb komisjoni president ettekande, hinnates käesolevat aastat ja vaadeldes järgnevate aastate prioriteete. Selleks esitab komisjoni president samal ajal parlamendile kirjalikult peamised elemendid, millest juhendatakse komisjoni järgmise aasta tööprogrammi ettevalmistamisel.
6. Septembri algusest alates võivad pädevad parlamendikomisjonid ja asjaomased komisjoni liikmed kohtuda, et vahetada üksikasjalikumalt arvamusi tulevaste prioriteetide üle igas poliitika valdkonnas. Kohtumised lõpevad vastavalt komisjonide esimeeste konverentsi ja volinike kolleegiumi kohtumisega ning esimeeste konverentsi ja komisjoni presidendi kohtumisega.
7. Oktoobris võtab komisjon vastu järgmise aasta tööprogrammi. Seejärel esitab komisjoni president selle tööprogrammi parlamendile asjakohasel tasandil.
8. Parlament võib pidada arutelu ja võtta vastu resolutsiooni detsembri osaistungjärgul.
9. Ajakava kehtib iga regulaarse programmi tsükli kohta, välja arvatud parlamendi valimise aastatel, mis langevad kokku komisjoni ametiaja lõpuga.
10. Ajakava ei piira tulevast kokkulepet institutsioonidevaheliste programmide koostamise kohta.

XV LISA

Määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1049/2001, 30. mai 2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele⁸⁶

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 255 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁸⁷

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras⁸⁸

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu lepingu artikli 1 teises lõigus on talletatud avalikkuse põhimõtte tõdemusega, et leping tähistab uut etappi Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomises, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.

(2) Avalikkus võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Avalikkus aitab tugevdada demokraatia ja põhivabaduste austamise põhimõtet, nagu need on sätestatud ELi lepingu artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

(3) Euroopa Ülemkogu Birminghami, Edinburghi ja Kopenhaageni istungjärkudel tehtud otsused rõhutasid vajadust muuta liidu institutsioonide töö läbipaistvamaks. Käesolev määrus konsolideerib algatused, mida institutsioonid on juba teinud, et muuta otsustamisprotsess läbipaistvamaks.

(4) Käesoleva määruse eesmärk on rakendada võimalikult täieulatuslikult ellu avalikkuse õigus juurde pääseda dokumentidele ning sätestada sellise juurdepääsu üldpõhimõtted ja piirangud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 2.

(5) Kuna dokumentidele juurdepääsu küsimust ei ole käsitletud Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingus ega Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingus, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon vastavalt Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsioonile nr 41 kahe kõnealuse lepinguga hõlmatud tegevust käsitlevate dokumentide puhul juhinduma käesolevast määrusest.

(6) Tuleks tagada ulatuslikum juurdepääs dokumentidele juhtudel, kui institutsioonid toimivad seadusandjana, sealhulgas delegeeritud volituste alusel, säilitades samal ajal institutsioonide otsustamisprotsessi tõhususe. Sellised dokumendid tuleks võimalikult laiaulatuslikult teha vahetult kättesaadavaks.

(7) Vastavalt ELi lepingu artikli 28 lõikele 1 ja artikli 41 lõikele 1 kehtib juurdepääsuõigus ka dokumentide suhtes, mis käsitlevad ühist välis- ja julgeolekupoliitikat ning politseikoostööd ja õigusalasest koostööd kriminaalasjades. Kõik institutsioonid peaksid järgima oma turvaeeskirju.

(8) Tagamaks käesoleva määruse täielik kohaldamine liidu kogu tegevuse suhtes, peaksid kõik institutsioonide loodud asutused kohaldama käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid.

⁸⁶EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

⁸⁷EÜT C 177 E, 27.6.2000, lk 70.

⁸⁸Euroopa Parlamendi 3. mai 2001. aasta arvamus ja nõukogu 28. mai 2001. aasta otsus.

(9) Teatavate dokumentide suhtes tuleks nende eriti tundliku sisu tõttu võimaldada erirežiimi. Selliste dokumentide sisust Euroopa Parlamendi teavitamise kord tuleks kehtestada institutsioonidevahelise kokkuleppega.

(10) Saavutamaks institutsioonide töös suuremat avalikkust, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võimaldama juurdepääsu mitte ainult enda koostatud dokumentidele, vaid ka neile saabunud dokumentidele. Sellega seoses meenutatakse, et Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsiooni nr 35 kohaselt võib liikmesriik taotleda, et komisjon või nõukogu ei avaldaks kõnealusest riigist saabunud dokumendi sisu kolmandatele isikutele ilma tema eelneva nõusolekuta.

(11) Põhimõtteliselt peaksid kõik institutsioonide dokumendid olema üldsusele kättesaadavad. Tuleks siiski teha erandeid, et kaitsta teatavaid üldisi ja erahuve. Institutsioonidel peaks olema õigus kaitsta vajaduse korral oma sisemisi nõupidamisi ja arutelusid, et tagada võime täita oma ülesandeid. Erandite hindamisel peaksid institutsioonid kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse õigusaktides sisalduvaid põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta.

(12) Kõik eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu institutsioonide dokumentidele, peaksid olema kooskõlas käesoleva määrusega.

(13) Tagamaks, et juurdepääsuõigust järgitakse täies ulatuses, tuleks kohaldada kaheetapilist haldusmenetlust ning lisaks neile kohtumenetluse võimalust või võimalust esitada kaebus ombudsmanile.

(14) Kõik institutsioonid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et teavitada üldsust uutest jõustunud sätetest ja anda oma töötajatele väljaõpe, et need saaksid abistada kodanikke nende õiguste kasutamisel käesoleva määruse alusel. Et muuta kodanikele nende õiguste kasutamine hõlpsamaks, peaksid kõik institutsioonid võimaldama juurdepääsu dokumentide registrile.

(15) Kuigi käesoleva määruse eesmärgiks ega tagajärjeks ei ole muuta siseriiklike õigusakte, mis käsitlevad juurdepääsu dokumentidele, on siiski selge, et lojaalse koostöö põhimõtte alusel, mis reguleerib institutsioonide ja liikmesriikide vahelisi suhteid, peaksid liikmesriigid kandma hoolt, et nad ei takistaks käesoleva määruse nõuetekohast kohaldamist, ning järgima institutsioonide turvaeeskirju.

(16) Käesolev määrus ei piira liikmesriikide, kohtute ja uurimisasutuste seniseid õigusi tutvuda dokumentidega.

(17) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 3 näeb iga institutsioon oma kodukorras ette konkreetsed sätted juurdepääsu kohta tema dokumentidele; seetõttu tuleks nõukogu 20. detsembri 1993. aasta otsust 93/731/EÜ üldsuse juurdepääsu kohta nõukogu dokumentidele,⁸⁹ komisjoni 8. veebruari 1994. aasta otsust 94/90/ESTÜ, EÜ, Euratom üldsuse juurdepääsu kohta komisjoni dokumentidele,⁹⁰ Euroopa Parlamendi 10. juuli 1997. aasta otsust 97/632/EÜ, ESTÜ, Euratom üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi dokumentidele⁹¹ ja Schengeni dokumentide konfidentsiaalsuse eeskirju vajaduse korral muuta või nad kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE.

⁸⁹EÜT L 340, 31.12.1993, lk 43. Otsust on viimati muudetud otsusega 2000/527/EÜ (EÜT L 212, 23.8.2000, lk 9).

⁹⁰EÜT L 46, 18.2.1994, lk 58. Otsust on muudetud otsusega 96/567/EÜ, ESTÜ/Euratom (EÜT L 247, 28.9.1996, lk 45).

⁹¹EÜT L 263, 25.9.1997, lk 27.

Artikkel 1 Eesmärk

Käesoleva määruse eesmärk on:

- a) määrata kindlaks põhimõtted, tingimused ning üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad EÜ asutamislepingu artiklis 255 ettenähtud juurdepääsuõigust Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni (edaspidi "institutsioonid") dokumentidele, nõnda et neile dokumentidele oleks tagatud võimalikult laiaulatuslik juurdepääs,
- b) kehtestada eeskirjad, mis tagavad selle õiguse võimalikult hõlpsalt kasutamise, ning
- c) soodustada head haldustava dokumentidele juurdepääsu tagamisel.

Artikkel 2 Juurdepääsuõigusega isikud ja reguleerimisala

1. Kõigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega, arvestades käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid.

2. Institutsioonid võivad samu põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid arvestades tagada juurdepääsu dokumentidele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole mõnes liikmesriigis.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi institutsiooni käsutuses olevate dokumentide suhtes, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades.

4. Ilma et see piiraks artiklite 4 ja 9 kohaldamist, tehakse dokumendid üldsusele kättesaadavaks kas kirjaliku taotluse alusel või otse elektroonilises vormis või registri kaudu. Eelkõige tehakse artikli 12 kohaselt vahetult kättesaadavaks seadusandliku menetluse käigus koostatud ja saadud dokumendid.

5. Tundliku sisuga dokumentide suhtes, nagu need on määratletud artikli 9 lõikes 1, kohaldatakse vastavalt nimetatud artiklile erirežiimi.

6. Käesolev määrus ei piira üldsuse õigust pääseda juurde institutsioonide valduses olevatele dokumentidele, mis tulenevad rahvusvahelise õiguse dokumentidest või institutsioonide poolt nende rakendamiseks vastuvõetud õigusaktidest.

Artikkel 3 Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) dokument - sisu, mis olenemata teabekandjast (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena) käsitleb küsimusi, mis on seotud institutsiooni vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega;
- b) kolmas isik - iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, sealhulgas liikmesriigid, muud ühenduse või ühendusevälised institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

Artikkel 4 Erandid

1. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

- a) avalikke huve seoses:

- avaliku julgeolekuga,
 - kaitsepoliitiliste ja sõjaliste küsimustega,
 - rahvusvaheliste suhetega,
 - ühenduse või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;
- b) eraelu puutumatust ja isikupuutumatust, eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktidega.

2. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

- füüsilise või juriidilise isiku ärihuve, sealhulgas intellektuaalomandit,
- kohtumenetlust ja õigusnõustamist,
- kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärki,

välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

3. Keelatakse juurdepääs dokumendile, mille institutsioon on koostanud oma sisekasutuseks või mille institutsioon on saanud ning mis käsitleb küsimust, milles institutsioon ei ole veel otsust teinud, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks oluliselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

Juurdepääs dokumentidele, mis sisaldavad sisekasutuseks esitatud arvamusi osana asjaomase institutsiooni sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest, keelatakse isegi pärast otsuse tegemist, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks tõsiselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

4. Kolmandate isikute dokumentide puhul konsulteerib institutsioon kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada lõike 1 või 2 erandit, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada.

5. Liikmesriik võib taotleda, et institutsioon ei avaldaks kõnealusest liikmesriigist pärit dokumenti ilma tema eelneva nõusolekuta.

6. Kui mõni eranditest hõlmab ainult osa dokumendist, avalikustatakse dokumendi ülejäänud osad.

7. Lõigetes 1 kuni 3 sätestatud erandeid kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on dokumendi sisust lähtuvalt õigustatud. Erandeid võib kohaldada maksimaalselt 30 aasta jooksul. Dokumentide puhul, mille suhtes kehtivad erandid ja mis käsitlevad eraelu puutumatust või ärihuve, ning tundliku sisuga dokumentide puhul võib vajaduse korral jätkata erandi kohaldamist ka pärast selle tähtaja lõppu.

Artikkel 5 Liikmesriikide valduses olevad dokumendid

Kui liikmesriik saab taotluse tema valduses oleva dokumendi kohta, mis on pärit mõnelt institutsioonilt, ning kui ei ole ilmne, kas dokument tuleb avaldada või ei tohi seda avaldada, konsulteerib liikmesriik asjaomase institutsiooniga, et teha otsus, mis ei sea ohtu käesoleva määruse eesmärkide saavutamist.

Selle asemel võib liikmesriik suunata taotluse institutsioonile.

Artikkel 6 Taotlused

1. Dokumentidele juurdepääsu taotlused esitatakse mistahes kirjalikus vormis, sealhulgas elektroonilises vormis, ühes EÜ asutamislepingu artiklis 314 osutatud keeltest ning piisava täpsusega, et institutsioon võiks dokumendi kindlaks teha. Taotleja ei ole kohustatud taotlust põhjendama.
2. Kui taotlus ei ole piisavalt täpne, palub institutsioon taotlejal taotlust täpsustada ning abistab taotlejat selles, andes näiteks teavet avalike dokumendiregistrite kasutamise kohta.
3. Kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib institutsioon taotlejaga mitteametlikult nõu pidada, et leida õiglane lahendus.
4. Institutsioonid annavad kodanikele teavet ja abi selle kohta, kuidas ja kuhu dokumentidele juurdepääsu taotlused tuleb esitada.

Artikkel 7 Esialgsete taotluste lahendamine

1. Dokumendile juurdepääsu taotlus lahendatakse viivitamata. Taotlejale saadetakse kinnitus taotluse kättesaamise kohta. 15 tööpäeva jooksul alates taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab selle juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused ning teatab taotlejale tema õigusest esitada kordustaotlus käesoleva artikli lõike 2 kohaselt.
2. Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates teha kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata.
3. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.
4. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, annab see taotlejale õiguse esitada kordustaotlus.

Artikkel 8 Kordustaotluste lahendamine

1. Kordustaotlus lahendatakse viivitamata. 15 tööpäeva jooksul alates sellise taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab selle juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused. Osalise või täieliku keeldumise korral teavitab institutsioon taotlejat tema käsutuses olevatest õiguskaitsevahenditest, nimelt võimalusest algatada kohtumenetlus institutsiooni vastu ja/või esitada kaebus ombudsmanile kooskõlas EÜ asutamislepingu artiklitega vastavalt 230 ja 195.
2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.
3. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, loetakse see eitavaks vastuseks ja see annab taotlejale õiguse algatada institutsiooni vastu kohtumenetlus ja/või esitada kaebus ombudsmanile EÜ asutamislepingu vastavate sätete alusel.

Artikkel 9 Tundliku sisuga dokumentide käitlemine

1. Tundliku sisuga dokumendid on dokumendid, mis pärinevad institutsioonidest või nende loodud asutustest, liikmesriikidest, kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest ning mis on liigitatud kui "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL" vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele, mis kaitsevad Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades, eelkõige avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes.

2. Artiklites 7 ja 8 sätestatud korras esitatud taotlusi pääseda juurde tundliku sisuga dokumentidele lahendavad üksnes isikud, kellel on õigus tutvuda kõnealuste dokumentidega. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 2 kohaldamist, annavad need isikud hinnangu ka selle kohta, millised viited tundliku sisuga dokumentidele kantakse avalikku registrisse.

3. Tundliku sisuga dokumendid kantakse registrisse ja avalikustatakse üksnes nende nõusolekul, kellelt dokument pärineb.

4. Institutsioon, kes otsustab keelata juurdepääsu tundliku sisuga dokumendile, põhjendab seda otsust viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.

5. Liikmesriigid võtavad kohaseid meetmeid tagamaks, et kui lahendatakse taotlusi, mis käsitlevad juurdepääsu tundliku sisuga dokumentidele, järgitakse käesoleva artikli ja artikli 4 põhimõtteid.

6. Tundliku sisuga dokumente käsitlevad institutsioonide eeskirjad avalikustatakse.

7. Komisjon ja nõukogu informeerivad Euroopa Parlamenti tundliku sisuga dokumentidest institutsioonide vahel kokku lepitud korras.

Artikkel 10 Juurdepääs dokumendile taotluse põhjal

1. Taotleja pääseb dokumentidele juurde kas nendega kohapeal tutvumiseks või saades nendest koopia, sealhulgas võimaluse korral elektrooniline koopia, vastavalt taotleja soovile. Taotlejalt võib nõuda koopia tegemis- ja saatmiskulude tasumist. See tasu ei tohi ületada koopiategemise ja saatmise tegelikku maksumust. Kohapealne konsultatsioon, koopiad alla 20 A4 formaadis leheküljest koosnevatest dokumentidest ja vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu on tasuta.

2. Kui asjaomane institutsioon on dokumendi juba avalikustanud ja see on taotlejale hõlpsasti kättesaadav, võib institutsioon täita oma kohustuse tagada dokumentidele juurdepääs sellega, et teatab taotlejale, kuidas omandada soovitud dokumenti.

3. Dokumendid esitatakse nende olemasolevas redaktsioonis ja vormis (sealhulgas elektrooniliselt või alternatiivses vormis, näiteks rahvusvahelises pimedate kirjas, suures kirjas või lindil), võttes täielikult arvesse taotleja soove.

Artikkel 11 Registrid

1. Kodanike käesolevast määrusest tulenevate õiguste elluviimiseks tagavad kõik institutsioonid üldsuse juurdepääsu dokumentide registrile. Juurdepääs registrile tuleks tagada elektroonilises vormis. Viited dokumentidele kantakse registrisse viivitamata.

2. Iga dokumendi kohta sisaldab register viitenumbrit (sealhulgas vajaduse korral institutsioonidevahelist viidet), teemat ja/või dokumendi sisu lühikirjeldust ning kuupäeva, mil see saadi või koostati ja registrisse kanti. Viited esitatakse viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.

3. Institutsioonid võtavad viivitamata vajalikke meetmeid, et koostada register, mis saab kasutuskõlblikuks 3. juuniks 2002.

Artikkel 12 Vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu

1. Institutsioonid teevad võimaluste piires dokumendid üldsusele vahetult juurdepääsetavaks elektroonilises vormis või registri kaudu vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele.

2. Eelkõige tuleks teha vahetult juurdepääsetavaks seadusandlikud dokumendid, see tähendab dokumendid, mis on koostatud või saadud liikmesriikides või liikmesriikide jaoks siduvate õigusaktide vastuvõtmismenetluse käigus, kui artiklitest 4 ja 9 ei tulene teisiti.

3. Võimaluse korral tuleks teha vahetult juurdepääsetavaks ka muud dokumendid, eelkõige need, mis on seotud poliitika või strateegia väljatöötamisega.

4. Kui registri kaudu ei anta vahetut juurdepääsu, näidatakse registris võimalikult täpselt, kus dokument asub.

Artikkel 13 Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamine

1. Kui käesoleva määruse artiklitest 4 ja 9 ei tulene teisiti, avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas lisaks EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 ning Euratomi asutamislepingu artikli 163 esimeses lõigus osutatud õigusaktidele järgmised dokumendid:

- a) komisjoni ettepanekud;
- b) ühised seisukohad, mille nõukogu võtab vastu EÜ asutamislepingu artiklites 251 ja 252 osutatud korras, ning nende ühiste seisukohtade aluseks olevad põhjendused, samuti Euroopa Parlamendi seisukohad selles menetluses;
- c) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud raamotsused ja otsused;
- d) kooskõlas ELi lepingu artikli 34 lõikega 2 nõukogu kehtestatud konventsioonid;
- e) liikmesriikide vahel EÜ asutamislepingu artikli 293 alusel alla kirjutatud konventsioonid;
- f) ühenduse poolt või kooskõlas ELi lepingu artikliga 24 sõlmitud rahvusvahelised kokkulepped.

2. Võimaluse korral avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas järgmised dokumendid:

- a) EÜ asutamislepingu artikli 67 lõike 1 või ELi lepingu artikli 34 lõike 2 alusel nõukogule esitatud liikmesriigi algatused;
- b) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud ühised seisukohad;
- c) muud direktiivid peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 osutatute, muud otsused peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikes 1 osutatute, soovitusel ja arvamused.

3. Iga institutsioon võib oma kodukorras ette näha, millised dokumendid veel tuleb avaldada *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 14 Teavitamine

1. Kõik institutsioonid võtavad nõutavaid meetmeid, et teavitada üldsust tema käesolevast määrusest tulenevatest õigustest.

2. Liikmesriigid teevad kodanike teavitamisel institutsioonidega koostööd.

Artikkel 15 Institutsioonide haldustavad

1. Institutsioonid arendavad välja head haldustavad, et hõlbustada käesoleva määrusega tagatud juurdepääsuõiguse kasutamist.
2. Institutsioonid moodustavad institutsioonidevahelise komitee, mille ülesandeks on tutvuda hea tavaga, lahendada võimalikke konflikte ja arutada edasist arengut seoses üldsuse juurdepääsuga dokumentidele.

Artikkel 16 Dokumentide paljundamine

Käesolev määrus ei piira olemasolevate autoriõigusealaste eeskirjade kohaldamist, mis võivad piirata kolmanda isiku õigust avalikustatud dokumente paljundada või kasutada.

Artikkel 17 Aruanded

1. Kõik institutsioonid avaldavad igal aastal aruande eelmise aasta kohta, kus on näidatud, kui mitmel puhul on institutsioon keelanud juurdepääsu dokumentidele, selliste keeldumiste põhjused ning registreeritud kandmata tundliku sisuga dokumentide hulk.
2. Hiljemalt 31. jaanuariks 2004 avaldab komisjon aruande käesoleva määruse põhimõtete rakendamise kohta ning annab soovitusi, sealhulgas teeb vajaduse korral ettepanekuid käesoleva määruse uuesti läbivaatamiseks ja esitab institutsioonide poolt võetavate meetmete programmi.

Artikkel 18 Rakendusmeetmed

1. Kõik institutsioonid kohandavad oma kodukorra käesolevale määrusele. Kohandused jõustuvad 3. detsembril 2001.
2. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest uurib komisjon Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajalooarhiivide üldsusele kättesaadavaks tegemist käsitleva nõukogu 1. veebruari 1983. aasta määruse (EMÜ, Euratom) nr 354/83⁹² vastavust käesolevale määrusele, et tagada dokumentide võimalikult laiulatuslik säilitamine ja arhiivimine.
3. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest uurib komisjon olemasolevate dokumentidele juurdepääsu käsitlevate eeskirjade vastavust käesolevale määrusele.

Artikkel 19 Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 3. detsembrist 2001.

⁹²EÜT L 43, 15.2.1983, lk 1.

XVI LISA

Parlamendiliikmete käitumisreeglite tõlgendamise suunised

1. Tuleb vahet teha nähtaval käitumisel, mis on sallitav, kui see ei ole solvav ja/või laimav, jääb mõistlikesse piiridesse ja ei põhjusta konflikti, ning käitumisel, mis aktiivselt häirib parlamentaarset tegevust.

2. Parlamendiliikmed vastutavad parlamendiliikmetele kohaldatavate käitumisreeglite igasuguste rikkumiste eest, mille on parlamendi ruumides toime pannud nende poolt tööle võetud või parlamenti kutsutud isikud.

Presidendil või tema esindajatel on distsiplinaarvolitused nimetatud isikute või mis tahes muude parlamendi ruumides viibivate parlamendiväliste isikute suhtes.

XVII LISA

Euroopa Komisjoni heakskiitmise suunised

1. Kogu komisjoni koosseisu parlamendi nõusolekuhääletusele panemisel kohaldatakse järgmisi põhimõtteid, kriteeriume ja korda:

a) Hindamise alused

Parlament hindab volinikukandidaate nende üldise asjatundlikkuse, Euroopale pühendumise ja isikliku sõltumatuse alusel. Ta hindab teadmisi kavandatud vastutusosalal ja suhtlemisoskust.

Parlament võtab eelkõige arvesse sugude võrdsset esindatust. See võib väljenduda selles, kuidas ametisseastuv president vastutusosalad jaotab.

Parlament võib küsida igasugust asjakohast teavet, mis aitab teha otsust volinikukandidaatide sobivuse kohta. Ta ootab majanduslike huvidega seotud teabe täielikku avaldamist. Volinikukandidaatide majanduslike huvide deklaratsioonid saadetakse kontrollimiseks õigusasjade eest vastutavale komisjonile.

b) Kuulamised

Iga volinikukandidaat kutsutakse üheks kuulamiseks asjaomase parlamendikomisjoni või - komisjonide ette. Kuulamised on avalikud.

Kuulamisi korraldab esimeeste konverents komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel põhjal. Täpsema korralduse eest vastutavad iga komisjoni esimees ja koordinaatorid. Võidakse nimetada raportöörid.

Jagatud vastutusosalade korral tehakse asjaomaste komisjonide kaasamiseks asjakohased korraldused. On kolm võimalust:

- i) kui volinikukandidaadi vastutusala kuulub üheainsa parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulab volinikukandidaati ainult kõnealune parlamendikomisjon (vastutav komisjon);
- ii) kui volinikukandidaadi vastutusala kuulub enam-vähem võrdsel määral rohkem kui ühe parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulavad volinikukandidaati need parlamendikomisjonid ühiselt (ühiselt kuulavad komisjonid); ning
- iii) kui volinikukandidaadi vastutusala kuulub peamiselt ühe parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda ja ainult vähesel määral vähemalt ühe teise parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulab volinikukandidaati suurima pädevusega parlamendikomisjon, kaasates teise(d) parlamendikomisjoni(d) (kaasatud komisjonid).

Selle korra osas peetakse igakülgset nõu Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendiga.

Parlamendikomisjonid esitavad volinikukandidaatidele kirjalikud küsimused aegsasti enne kuulamisi. Igale volinikukandidaadile esitatakse kaks komisjonide esimeeste konverentsi poolt koostatud ühist küsimust, esimene neist käsitleb üldist asjatundlikkust, Euroopale pühendumist ja isiklikku sõltumatust ning teine küsimus vastutusala juhtimist ja koostööd parlamendiga. Vastutav komisjon koostab kolm muud küsimust. Ühiselt kuulavate komisjonide puhul on neil mõlemal õigus kahe küsimuse koostamiseks.

Igaks kuulamiseks kavandatakse kolm tundi. Kuulamised toimuvad sellistel asjaoludel ja tingimustel, mis annavad volinikukandidaatidele võrdse ja erapooletu võimaluse ennast ja oma arvamusi tutvustada.

Volinikukandidaatidel palutakse esineda suulise avasõnavõtuga, mille pikkus on kuni 15 minutit. Võimaluse korral rühmitatakse kuulamisel esitatavad küsimused teemade kaupa. Põhiosa kõneajast eraldatakse fraktsioonidele, kohaldades vajalike muudatustega artiklit 149. Kuulamised tuleks korraldada nii, et arendada pluralistlikku poliitilist dialoogi volinikukandidaatide ja parlamendiliikmete vahel. Enne kuulamise lõppu tuleks volinikukandidaatidele anda võimalus lühikeseks lõppsõnaks.

Kuulamised edastatakse audiovisuaalselt reaalajas. Kuulamiste indekseeritud salvestis avalikustatakse 24 tunni jooksul avalikus registris.

c) Hindamine

Pärast kuulamist kogunevad komisjoni esimees ja koordinaatorid viivitamatult iga volinikukandidaadi hindamiseks. Need koosolekud on kinnised. Koordinaatoritel palutakse hinnata, kas volinikukandidaadid sobivad nende arvates komisjoni koosseisu ja kas nad sobivad täitma neile määratud konkreetseid ülesandeid. Komisjonide esimeeste konverents koostab hindamist hõlbustava näidisvormi.

Komisjonide ühiste kuulamiste puhul tegutsevad asjaomase komisjoni esimees ja koordinaatorid kogu menetluses ühiselt.

Iga volinikukandidaadi kohta koostatakse üks hinnang. Sellesse lisatakse kõikide kuulamisse kaasatud komisjonide arvamused.

Kui parlamendikomisjonid vajavad lisateavet hinnangu vormistamiseks, kirjutab president nende nimel Euroopa Komisjoni ametisseastuvale presidendile. Koordinaatorid võtavad tema vastuse arvesse.

Kui koordinaatorid ei saavuta hinnangu andmisel konsensust, või kui seda taotleb üks fraktsioon, kutsub komisjoni esimees kokku komisjoni täiskoosseisu koosoleku. Viimase abinõuna paneb komisjoni esimees mõlemad otsused salajasele hääletusele.

Komisjonide hinnang võetakse vastu ja avalikustatakse 24 tunni jooksul alates kuulamisest. Komisjonide esimeeste konverents kontrollib hinnanguid ja edastab need seejärel esimeeste konverentsile. Kui ei otsustata taotleda lisateavet, kuulutab esimeeste konverents pärast arvamuste vahetamist kuulamised lõppenuks.

Komisjoni ametisseastuv president esitleb kogu volinikukandidaatide kolleegiumit ja selle programmi parlamendi istungil, millest kutsutakse osa võtma Euroopa Ülemkogu eesistuja ja nõukogu eesistuja. Esitlusele järgneb arutelu. Arutelu lõppedes võib mis tahes fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada resolutsiooni ettepaneku. Kohaldatakse artikli 110 lõikeid 3, 4 ja 5.

Pärast resolutsiooni ettepaneku hääletamist otsustab parlament hääletamise teel, kas anda nõusolek Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendi ja volinikukandidaatide kui terviku ametissenimetamiseks või mitte. Parlament teeb otsuse nimelisel hääletusel antud häälte enamusega. Ta võib lükata hääletuse edasi järgmisele istungile.

2. Euroopa Komisjoni ametiaja jooksul koosseisus või vastutusvalade jaotuses tehtavate oluliste muudatuste korral kohaldatakse järgmist korda:

- a) kui ametikoht on vaja täita tagasiastumise, ametist tagandamise või surma korral, kutsub parlament volinikukandidaadi viivitamatult kuulamisele lõikes 1 sätestatud tingimustel;
- b) uue liikmesriigi ühinemise korral kutsub parlament volinikukandidaadi kuulamisele lõikes 1 sätestatud tingimustel;
- c) kui vastutusalad jagatakse olulisel määral ümber, kutsutakse asjaomased liikmed enne uute kohustuste võtmist vastavate parlamendikomisjonide ette.

Erandina lõike 1 punkti c kaheksandas lõigus sätestatud menetlusest toimub hääletus täiskogu istungil üheainsa liikme ametissenimetamisel salajase hääletusena.

XVIII LISA

Algatusraportite koostamise loa andmise kord

ESIMEESTE KONVERENTSI OTSUS 12. DETSEMBER 2002⁹³

Esimeeste konverents,

võttes arvesse kodukorra artikleid 25, 27, 119, 120, 35, 42, 45, 47, 48, 50, artikli 202 lõiget 2 ja artikli 205 lõiget 2;

võttes arvesse komisjonide esimeeste konverentsi ja parlamendireformi töörühma ettepanekut;

arvestades, et pärast esimeeste konverentsi 12. detsembri 2007. aasta otsust tuleks konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsust muuta,

OTSUSTAB JÄRGMIST:

Artikkel 1

Üldsätted

Reguleerimisala

1. Käesolevat otsust kohaldatakse järgmiste algatusraporti kategooriate suhtes:
 - a) õigusloomega seotud algatusraportid, mis koostatakse EÜ asutamislepingu artikli 192 ja kodukorra artikli 42 alusel;
 - b) strateegiaraportid, mis koostatakse komisjoni iga-aastases õigusloome- ja töökavas sisalduvate õigusloomega mitteseotud strateegiliste ja prioriteetsete algatuste põhjal;
 - c) õigusloomega mitteseotud algatusraportid, mida ei koostata Euroopa Liidu mõne teise institutsiooni või asutuse dokumendi põhjal või mis koostatakse Euroopa Parlamendile teavitamise eesmärgil edastatud dokumendi põhjal, ilma et see piiraks artikli 2 lõike 3 kohaldamist;
 - d) iga-aastased tegevus- ja seireraportid (loetletud 1. lisas)^{94,95};
 - e) rakendusraportid ELi õigusaktide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohta ning nende rakendamise ja jõustamise kohta liikmesriikides.

⁹³Otsust muudeti esimeeste konverentsi 26. juuni 2003. aasta otsusega ja konsolideeriti 3. mail 2004. aastal. Otsust muudeti uuesti 15. juuni 2006. aasta ja 13. novembri 2007. aasta täiskogu istungil vastuvõetud otsuste ning esimeeste konverentsi 14. veebruari 2008. aasta ja 15. detsembri 2011. aasta otsuste tulemusel.

⁹⁴Parlamendikomisjonid, kes kavatsevad koostada iga-aastaseid tegevus- ja seireraporteid vastavalt kodukorra artikli 119 lõikele 1 või vastavalt muudele õigusnormidele (esitatud 2. lisas), teavitavad sellest eelnevalt komisjonide esimeeste konverentsi, näidates eelkõige ära aluslepingutest ja muudest õigusnormidest, sealhulgas Euroopa Parlamendi kodukorrast tuleneva õigusliku aluse. Komisjonide esimeeste konverents teavitab seejärel esimeeste konverentsi. Kõnealuste raportite koostamiseks antakse luba automaatselt ja nende suhtes ei kehti artikli 1 lõikes 2 nimetatud kvoot.

⁹⁵Oma 7. aprilli 2011. aasta otsuses märkis esimeeste konverents, et käesoleva otsuse 1. ja 2. lisas loetletud iga-aastaste tegevus- ja seireraportite baasil koostatud algatusraporteid käsitletakse strateegiaraportitena kodukorra artikli 48 lõike 2 teise alalõigu tähenduses.

Kvoot

2. Igas parlamendikomisjonis võib samaaegselt koostamisel olla kuni kuus algatusraportit. Allkomisjonidega komisjonide kvooti suurendatakse kolme raporti võrra allkomisjoni kohta. Need täiendavad raportid koostab allkomisjon.

Kvoot ei kehti järgmiste raportite puhul:

- õigusloomega seotud algatusraportid;
- rakendusraportid; iga parlamendikomisjon võib koostada ühe rakendusraporti aastas.

Minimaalne ajavahemik enne vastuvõtmist

3. Luba taotleval parlamendikomisjonil ei tohi võtta kõnealust raportit vastu loa andmise kuupäevale järgneva kolme kuu jooksul või teavitamise korral kolme kuu jooksul alates komisjonide esimeeste konverentsi selle koosoleku kuupäevast, mil raportist teada anti.

Artikkel 2

Loa andmise tingimused

1. Esitatav raport ei tohi käsitleda valdavalt analüüsi- ja uurimistegevust hõlmavaid teemasid, mida saab käsitleda muul viisil, nt uuringutega.

2. Esitatavas raportis ei tohi käsitleda teemasid, mille kohta täiskogu on viimase 12 kuu jooksul juba raporti vastu võtnud (v.a erandjuhul, kui on ilmnunud uued asjaolud, mis õigustavad teema korduvat käsitlemist).

3. Euroopa Parlamendile teavitamise eesmärgil edastatud dokumendi põhjal koostatavate raportite puhul kehtivad järgmised tingimused:

- alusdokumendiks peab olema Euroopa Liidu institutsiooni või asutuse ametlik dokument ja
 - a) see peab olema parlamendile ametlikult edastatud konsulteerimise või teavitamise eesmärgil või
 - b) olema avaldatud huvitatud osapooltega konsulteerimise raames *Euroopa Liidu Teatajas* või
 - c) tegemist peab olema Euroopa Liidu institutsiooni või asutuse poolt ametlikult Euroopa Ülemkogule esitatud dokumendiga või ülemkogu koostatud dokumendiga;
- dokument peab olema edastatud kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes;
- loataotlus tuleb esitada hiljemalt neli kuud pärast kõnealuse dokumendi edastamist Euroopa Parlamendile või pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Menetlus

Automaatne loaandmine

1. Luba antakse automaatselt pärast komisjonide esimeeste konverentsi teavitamist taotlusest

- rakendusraportite puhul;
- 1. lisas loetletud iga-aastaste tegevus- ja seireraportite puhul.

Komisjonide esimeeste konverentsi roll

2. Nõuetekohaselt põhjendatud loataotlused esitatakse komisjonide esimeeste konverentsile, kes kontrollib taotluste vastavust artiklites 1 ja 2 esitatud kriteeriumitele ning artiklis 1 sätestatud kvoodile. Kõikides taotlustes märgitakse ära raporti liik ja täpne pealkiri ning alusdokumendid (kui on olemas).

3. Strateegiaraportite koostamise loa taotlused rahuldab komisjonide esimeeste konverents pärast võimalike pädevusvaidluste lahendamist. Esimeeste konverents võib fraktsiooni spetsiaalse taotluse korral loa tühistada kuni parlamendi nelja töönädala jooksul.

4. Komisjonide esimeeste konverents edastab esimeeste konverentsile loa saamiseks taotlused selliste õigusloomega seotud algatusraportite ja õigusloomega mitteseotud algatusraportite koostamiseks, mis on hinnangu kohaselt kooskõlas kriteeriumite ja määratud kvootidega. Komisjonide esimeeste konverents teavitab samal ajal esimeeste konverentsi võimalikest 1. ja 2. lisas loetletud iga-aastastest tegevus- ja seireraportitest, rakendusraportitest ning strateegiaraportitest, mille koostamiseks on luba antud.

Esimeeste konverentsi loaandmine ja pädevusvaidluste lahendamine

5. Esimeeste konverents teeb otsuse õigusloomega seotud algatusraportite ja õigusloomega mitteseotud algatusraportite koostamise loa taotluste kohta kuni parlamendi nelja töönädala jooksul pärast taotluste edastamist komisjonide esimeeste konverentsi poolt, v.a juhul, kui esimeeste konverents otsustab tähtaega erakorralistel põhjustel pikendada.

6. Kui parlamendikomisjoni pädevus koostada raport vaidlustatakse, teeb esimeeste konverents parlamendi kuue töönädala jooksul otsuse komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel alusel või selle puudumisel komisjonide esimeeste konverentsi esimehe soovitusel alusel. Kui nimetatud ajavahemiku jooksul ei ole esimeeste konverents otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks⁹⁶.

Artikkel 4

Kodukorra artikli 50 kohaldamine - menetlus kaasatud komisjonide osalusel⁹⁷

1. Taotlused kodukorra artikli 50 kohaldamiseks esitatakse hiljemalt esmaspäeval, mis eelneb komisjonide esimeeste konverentsi koosolekule, mille käigus vaadatakse läbi algatusraportite koostamise taotlused.

2. Komisjonide esimeeste konverents vaatab algatusraportite koostamise ja artikli 50 kohaldamise taotlused läbi igakuisel koosolekul.

3. Kui asjaomased komisjonid ei jõua kokkuleppele taotluse osas kodukorra artikli 50 kohaldamiseks, teeb esimeeste konverents parlamendi kuue töönädala jooksul otsuse komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel alusel või selle puudumisel komisjonide esimeeste konverentsi

⁹⁶Lõige lisati pärast 15. juuni 2006. aasta täiskogu istungil vastuvõetud otsust kodukorra artikli 48 tõlgendamise kohta.

⁹⁷Artikkel lisati esimeeste konverentsi 26. juuni 2003. aasta otsusega.

esimehe soovitusel. Kui nimetatud ajavahemiku jooksul ei ole esimeeste konverents otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks⁹⁸.

Artikkel 5

Lõppsätted

1. Kui parlamendi ametiaeg hakkab lõppema, tuleb algatusraporti taotlused esitada hiljemalt valimistele eelneva aasta juulis. Pärast seda tähtaega rahuldatakse ainult nõuetekohaselt põhjendatud erakorralised taotlused.

2. Komisjonide esimeeste konverents esitab iga kahe ja poole aasta järel esimeeste konverentsile aruande algatusraportite osas tehtud edusammude kohta.

3. Käesolev otsus jõustub 12. detsembril 2002. aastal. Otsusega tühistatakse ja asendatakse järgmised otsused:

- esimeeste konverentsi 9. detsembri 1999. aasta otsus, mis käsitleb kodukorra artikli 48 tähenduses algatusraportite koostamiseks loa andmise korda, ning esimeeste konverentsi 15. veebruari ja 17. mai 2001. aasta otsused nimetatud otsuse lisa ajakohastamise kohta;
- esimeeste konverentsi 15. juuni 2000. aasta otsus, mis käsitleb teiste Euroopa Liidu institutsioonide või asutuste poolt Euroopa Parlamendile teavitamise eesmärgil edastatud dokumentide alusel raportite koostamiseks loa andmise korda.

1 LISA Iga-aastased tegevus- ja seireraportid, mille suhtes kohaldatakse automaatset loaandmist ja kuue samaaegselt koostatava raporti piirmäära (vastavalt otsuse artikli 1 lõikele 2 ja artiklile 3)

Aruanne inimõiguste kohta maailmas ja ELi poliitika kohta selles küsimuses - (väliskomisjon)

Euroopa Liidu relvaekspordi toimimisjuhendi rakendussätte 8 kohane nõukogu aastaaruanne - (väliskomisjon)

Aruanne ühenduse õiguse järelevalve ja kohaldamise kohta - (õiguskomisjon)

Parem õigusloome – subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamine - (õiguskomisjon)

Raport AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee töö kohta - (arengukomisjon)

Aruanne põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus - (kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon)

Aruanne meeste ja naiste võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus - (naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon)

Integreeritud lähenemisviis meeste ja naiste võrdõiguslikkusele parlamendikomisjonide töös (aastaaruanne)- (naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon)

Aruanne ühtekuuluvuse kohta - (regionaalarengukomisjon)

Ühenduse finantshuvide kaitse – pettustevastane võitlus - (eelarvekontrollikomisjon)

⁹⁸Lõige lisati pärast 15. juuni 2006. aasta täiskogu istungil vastuvõetud otsust kodukorra artikli 48 tõlgendamise kohta.

EIP aastaaruanne - (eelarvekontrollikomisjon / majandus- ja rahanduskomisjon – iga kahe aasta järel)

Majandus- ja rahaliidu riikide rahandus - (majandus- ja rahanduskomisjon)

Majanduslik olukord Euroopas: ettevalmistav raport poliitika koondsuuniste, eriti majanduspoliitika üldsuuniste kohta - (majandus- ja rahanduskomisjon)

EKP aastaaruanne - (majandus- ja rahanduskomisjon)

Konkurentsipoliitika aruanne - (majandus- ja rahanduskomisjon)

Aastaaruanne siseturu tulemustabeli kohta - (siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon)

Aastaaruanne tarbijakaitse kohta - (siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon)

Aastaaruanne Solviti kohta - (siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon)

2 LISA Iga-aastased tegevus- ja seireraportid, mille suhtes kohaldatakse automaatset loaandmist ja mis sisaldavad viidet kodukorrale (kuue samaaegselt koostatava raporti piirmäär ei kohaldata)

Iga-aastane aruanne üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi dokumentidele (artikli 104 lõige 7) - (julgeoleku-, justiits- ja siseasjade komisjon)

Aruanne Euroopa tasandi erakondade kohta (artikli 210 lõige 6) - (põhiseaduskomisjon)

Raport petitsioonikomisjoni arutelude kohta (artikli 202 lõige 8) - (petitsioonikomisjon)

Raport ombudsmani aastaaruande kohta (artikli 205 lõike 2 teine lause) - (petitsioonikomisjon)

XIX LISA

Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel

Eesmärgid ja põhimõtted

1. Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon pööravad erilist tähelepanu ELi asjadest teavitamise parandamisele, et aidata Euroopa kodanikel kasutada oma õigust osaleda demokraatias liidus, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik, järgides pluralismi, osalemise, avatuse ja läbipaistvuse põhimõtteid.
2. Kolm institutsiooni soovivad aidata lähendada seisukohti Euroopa Liidu kui terviku teavitamisalaste prioriteetide küsimuses, edendada ELi lähenemisviisi lisaväärtust Euroopa teemasid käsitleva teavitamise puhul, hõlbustada teabe ja parimate tavade vahetamist ning edendada institutsioonidevahelist sünergiat kõnealuste prioriteetidega seotud tegevuses, samuti hõlbustada vajaduse korral nii ELi institutsioonide kui ka liikmesriikide vahelist koostööd.
3. Kolm institutsiooni mõistavad, et Euroopa Liidu asjadest teavitamine eeldab ELi institutsioonide ja liikmesriikide poliitilist pühendumust ning et liikmesriigid vastutavad ise oma kodanike ELi asjadest teavitamise eest.
4. Kolm institutsiooni usuvad, et Euroopa asjadega seotud teavitustegevus peaks andma igapäevase juurdepääsu õiglasele ja mitmekülgsel Euroopa Liitu käsitlevale teabele ning võimaldama kodanikel kasutada oma õigust avaldada oma seisukohti ja osaleda aktiivselt avalikus arutelus Euroopa Liidu küsimustes.
5. Kolm institutsiooni edendavad oma teavitustegevuses keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse austamist.
6. Kolm institutsiooni on poliitiliselt pühendunud eespool nimetatud eesmärkide saavutamisele. Nad julgustavad teisi ELi institutsioone ja organeid nende jõupingutusi toetama ning soovi korral nimetatud lähenemisviisi elluviimisele kaasa aitama.

Partnerlusel põhinev lähenemisviis

7. Kolm institutsiooni tunnistavad, kui tähtis on tegeleda ELi asjadest teavitamisega liikmesriikide ja ELi institutsioonide vahelise partnerluse abil, et tagada võimalikult laia avalikkuse asjakohasel tasandil tõhus teavitamine ja objektiivse teabe andmine.

Nad soovivad arendada välja sünergia riikide, piirkondlike ja kohalike ametivõimudega ning kodanikuühiskonna esindajatega.

Sel eesmärgil soovivad nad edendada partnerlusel põhinevat pragmaatilist lähenemisviisi.

8. Seoses sellega tulevad nad meelde, kui tähtsat rolli mängib institutsioonidevaheline teaberühm, mis on institutsioonide jaoks kõrgetasemeliseks raamistikuks, et soodustada poliitilist arutelu ELiga seotud teabe ja teavitustegevuse teemal sünergia ja vastastikuse täiendavuse edendamiseks. Seda silmas pidades saab institutsioonidevaheline teaberühm, mille kaasesimeesteks on Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni esindajad ja mille töösse on vaatlejatena kaasatud ka Regioonide Komitee ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, kokku põhimõtteliselt kaks korda aastas.

Koostööraamistik

Kolm institutsiooni kavatsevad teha koostööd järgmistele alustele tuginedes:

9. Austades iga ELi institutsiooni ja liikmesriigi isiklikku vastutust oma teavitusstrateegia ja -prioriteetide vallas, määravad kolm institutsiooni igal aastal institutsioonidevahelise teaberühma raames kindlaks piiratud arvul ühiseid teavitusprioriteete.
10. Need prioriteetidid tuginevad teavitusprioriteetidele, mille on kindlaks määranud ELi institutsioonid ja organid, järgides oma sisemenetlusi ning täiendades vajadust mööda liikmesriikide strateegilisi seisukohti ja jõupingutusi selles vallas ja võttes arvesse kodanike ootusi.
11. Kolm institutsiooni ja liikmesriigid püüavad edendada asjakohast toetust kindlaksmääratud prioriteetidest teavitamisele.
12. Liikmesriikides ja ELi institutsioonides teavitamise eest vastutavad talitused peaksid omavahel koostööd tegema, et tagada ühiste teavitusprioriteetide ning ELi asjadest teavitamisega seotud muude tegevuste edukas elluviimine, tuginedes vajaduse korral asjakohasele halduskorrale.
13. Institutsioonidel ja liikmesriikidel soovitatakse vahetada teavet muude ELiga seotud teavitustegevuste teemal, eelkõige institutsioonide ja organite kavandatud valdkondlike teavitustegevuste osas, kui nende tulemuseks on teavituskampaniad liikmesriikides.
14. Komisjonil palutakse anda iga aasta alguses teistele ELi institutsioonidele aru eelmisel aastal ühiste teavitusprioriteetide rakendamisel tehtud peamiste edusammude kohta.
15. Käesolevale poliitilisele deklaratsioonile kirjutati alla kahe tuhande kaheksanda aasta oktoobrikuu kahekümne teisel päeval.

XX LISA

Kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlev Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 13. juuni 2007. aasta ühine deklaratsioon (EÜ asutamislepingu artikkel 251)⁹⁹

ÜLDPÕHIMÕTTED

1. Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon (edaspidi koos "institutsioonid") märgivad, et praegune tava, mis hõlmab kõnelusi nõukogu eesistujariigi, komisjoni ja Euroopa Parlamendi asjaomaste komisjonide esimeeste ja/või raportööride ning lepituskomitee kaasesimeeste vahel, on osutunud tõhusaks.

2. Institutsioonid kinnitavad, et seda tava, mis on välja kujunenud kaasotsustamismenetluse kõikidel etappidel, tuleks ka edaspidi ergutada. Institutsioonid kohustuvad oma töömeetodid läbi vaatama, et kasutada veelgi tulemuslikumalt ära kaasotsustamismenetluse kõiki võimalusi, nagu on sätestatud EÜ asutamislepingus.

3. Käesolevas ühises deklaratsioonis selgitatakse neid töömeetodeid ja nende järgimise praktilist korda. Deklaratsioon täiendab institutsioonidevahelist kokkulepet parema õigusloome kohta¹⁰⁰ ja eelkõige selle kaasotsustamismenetlust käsitlevaid sätteid. Institutsioonid kohustuvad selliseid kohustusi täiel määral järgima kooskõlas läbipaistvuse, vastutuse ja tõhususe põhimõtetega. Erilist tähelepanu peaksid institutsioonid sealjuures pöörama õigusaktide lihtsustamist käsitlevate ettepanekute osas tehtavatele edusammudele, järgides samas ühenduse õigustikku.

4. Institutsioonid teevad kogu menetluse vältel heas usus koostööd, et oma seisukohti nii palju kui võimalik kooskõlastada ja rajada sellega teed kõnealuse õigusakti vastuvõtmiseks võimaluse korral menetluse varajases etapis.

5. Seda eesmärki silmas pidades teevad institutsioonid asjakohaste institutsioonidevaheliste kontaktide abil koostööd, et jälgida töö edenemist ja analüüsida lähenemise astet kaasotsustamismenetluse kõikides etappides.

6. Institutsioonid kohustuvad kooskõlas oma sisemise töökorraldusega vahetama regulaarselt teavet kaasotsustamismenetluses olevaid ettepanekuid puudutavate edusammude kohta. Institutsioonid tagavad nii palju kui võimalik oma töökavade kooskõlastamise, et võimaldada menetluste läbiviimist ühtsel ja kooskõlastatud viisil. Seetõttu püüavad nad koostada õigusaktide eri ettepanekute lõpliku vastuvõtmiseni viivate etappide soovitusliku ajakava, järgides samas täiel määral otsustamisprotsessi poliitilist iseloomu.

7. Kaasotsustamise raames toimub institutsioonidevaheline koostöö sageli kolmepoolsete kohtumiste vormis (nn trioloogid). See süsteem on näidanud oma elujõulisust ja paindlikkust, suurendades märkimisväärselt kokkuleppe saavutamise võimalusi esimese ja teise lugemise etapil, samuti aidates kaasa lepituskomitee töö ettevalmistamisele.

8. Sellised kolmepoolsed kohtumised toimuvad harilikult mitteametlikus vormis. Neid võib korraldada menetluse kõikidel etappidel ja erineval esindatuse tasemel, sõltuvalt kavandatava arutelu olemusest. Iga institutsioon määrab kooskõlas oma sisemise töökorraga kohtumisel osalejad, määratleb oma läbirääkimismandaadi ja teavitab õigeaegselt teisi institutsioone kohtumiste korrast.

⁹⁹ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

¹⁰⁰ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

9. Võimaluse korral edastatakse kõik järgneval kohtumisel arutatavate kompromisstekstide eelnõud eelnevalt kõigile osalejatele. Läbipaistvuse suurendamiseks antakse Euroopa Parlamendis või nõukogus toimuvatest kolmepoolsetest kohtumistest teada sobival viisil.

10. Nõukogu eesistuja püüab osaleda parlamendikomisjonide koosolekutel. Eesistuja kaalub hoolikalt mistahes taotlusi edastada vajadusel teavet nõukogu seisukoha kohta.

ESIMENE LUGEMINE

11. Institutsioonid teevad heas usus koostööd oma seisukohtade lähendamisel võimalikult suurel määral, et õigusaktid saaks võimaluse korral vastu võtta esimesel lugemisel.

Kokkulepe Euroopa Parlamendi esimesel lugemise etapil

12. Seatakse sisse asjakohased kontaktid, et hõlbustada menetluste läbiviimist esimesel lugemisel.

13. Komisjon aitab sellistele kontaktidele kaasa ning kasutab konstruktiivselt oma algatusõigust, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada, võttes arvesse institutsioonidevahelist tasakaalu ja talle asutamislepinguga antud ülesandeid.

14. Kui mitteametlikel kolmepoolsetel läbirääkimistel jõutakse kokkuleppele, edastab COREPERi esimees asjaomase parlamendikomisjoni esimehele kirja teel üksikasjad kokkuleppe sisu kohta komisjoni ettepaneku muudatuse ettepanekute kujul. Kirjas märgitakse nõukogu valmisolekut nõustuda sellise tulemusega pärast keelelis-õiguslikku kontrolli, kui Euroopa Parlamendi täiskogu selle hääletusel kinnitab. Kirja koopia edastatakse komisjonile.

15. Kui küsimuse menetlemisega jõutakse ilmselt esimesel lugemisel lõpule, tuleks kokkuleppe sõlmimise kavatsusest teatada nii vara kui võimalik.

Kokkulepe nõukogu ühise seisukoha etapil

16. Kui Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel kokkuleppele ei jõuta, võib kontakte jätkata, et saavutada kokkulepe ühise seisukoha etapil.

17. Komisjon aitab sellistele kontaktidele kaasa ning kasutab konstruktiivselt oma algatusõigust, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada, võttes arvesse institutsioonidevahelist tasakaalu ja talle asutamislepinguga antud ülesandeid.

18. Kui sellel etapil jõutakse kokkuleppele, märgib asjaomase parlamendikomisjoni esimees kirjas COREPERi esimehele oma soovitus täiskogule nõukogu ühine seisukoht pärast selle kinnitamist nõukogus ning keelelis-õiguslikku kontrolli muudatusteta vastu võtta. Kirja koopia edastatakse komisjonile.

TEINE LUGEMINE

19. Nõukogu selgitab õigusakti vastuvõtmise põhjendustes võimalikult selgelt põhjusi, millest tulenevalt on ta ühise seisukoha vastu võtnud. Euroopa Parlament võtab oma teisel lugemisel neid põhjusi ning komisjoni arvamust võimalikult suurel määral arvesse.

20. Enne ühise seisukoha edastamist püüab nõukogu Euroopa Parlamendi ja komisjoniga konsulteerides välja selgitada selle edastamise kuupäeva, et tagada õigusloomemenetluse maksimaalne tõhusus teisel lugemisel.

Kokkulepe Euroopa Parlamendi teise lugemise etapil

21. Asjakohaseid kontakte jätkatakse niipea, kui nõukogu ühine seisukoht on Euroopa Parlamendile edastatud, et saavutada poolte seisukohtade parem mõistmine ja viia sellega õigusloomemenetlus võimalikult kiiresti lõpule.

22. Komisjon aitab sellistele kontaktidele kaasa ning esitab oma arvamuse eesmärgiga Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada, võttes arvesse institutsioonidevahelist tasakaalu ja talle asutamislepinguga antud ülesandeid.

23. Kui mitteametlikel kolmepoolsetel läbirääkimistel jõutakse kokkuleppele, edastab COREPERi esimees asjaomase parlamendikomisjoni esimehele kirja teel üksikasjad kokkuleppe sisu kohta nõukogu ühise seisukoha muudatusettepanekute kujul. Kirjas märgitakse nõukogu valmisolekut nõustuda sellise tulemusega pärast keelelis-õiguslikku kontrolli, kui Euroopa Parlamendi täiskogu selle hääletusel kinnitab. Kirja koopia edastatakse komisjonile.

LEPITUS

24. Kui selgub, et nõukogul ei ole võimalik kõikide Euroopa Parlamendi teise lugemise muudatusettepanekutega nõustuda ja kui nõukogu on valmis esitama oma seisukoha, korraldatakse kolmas kolmepoolne kohtumine. Iga institutsioon määrab kooskõlas oma sisemise töökorraga kohtumisel osalejad ja määratleb oma läbirääkimismandaadi. Komisjon teatab mõlemale delegatsioonile võimalikult varajasel etapil oma kavatsustest seoses oma arvamusega Euroopa Parlamendi teise lugemise muudatusettepanekute kohta.

25. Kolmepoolsed kohtumised toimuvad kogu lepitusmenetluse kestel eesmärgiga leida lahendused lahtistele küsimustele ja valmistada ette pinnast lepituskomitees kokkuleppele jõudmiseks. Kolmepoolsete kohtumiste tulemusi arutatakse institutsioonide koosolekutel, kus need ka võimaluse korral heaks kiidetakse.

26. Lepituskomitee kutsub kokku nõukogu eesistuja kokkuleppel Euroopa Parlamendi presidendiga ning võttes arvesse asutamislepingu sätteid.

27. Komisjon osaleb lepitusmenetluses ja teeb kõik vajalikud algatused selleks, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada. Selliste algatuste seas võivad olla kompromisstekstide eelnõud, milles kajastuvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohad, võttes arvesse komisjonile asutamislepinguga antud ülesandeid.

28. Lepituskomiteed juhivad ühiselt Euroopa Parlamendi president ja nõukogu eesistuja. Lepituskomitee koosolekuid juhatavad kaasesimehed kordamööda.

29. Lepituskomitee koosolekute toimumisajad ja päevakorra määravad kindlaks kaasesimehed ühiselt, eesmärgiga tagada lepituskomitee tulemuslik töö kogu lepitusmenetluse vältel. Komisjoniga konsulteeritakse selleks ettenähtud ajal. Euroopa Parlament ja nõukogu määravad lepitusmenetluse sobivad toimumiskuupäevad ning teavitavad nendest komisjoni.

30. Kaasesimehed võivad lepituskomitee mistahes koosoleku päevakorda võtta mitu eelnõu. Lisaks peamistele teemadele (nn B-punktid), mille osas ei ole veel kokkuleppele jõutud, võib lepitusmenetluse avada ja/või ilma aruteluta sulgeda muudel teemadel (nn A-punktid).

31. Pidades kinni asutamislepingus sätestatud ajalistest piirangutest, võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu võimalikult suurel määral arvesse ajakava planeerimisega seotud nõudeid, eelkõige nõudeid, mis tulenevad vaheaegadest institutsioonide tegevuses ja Euroopa Parlamendi valimistest. Igal juhul peab tegevuse vaheaeg olema võimalikult lühiajaline.

32. Lepituskomitee koguneb vaheldumisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu ruumides, et tagada võimaluste, sealhulgas tõlkevõimaluste kasutamise võrdne jaotus.
33. Lepituskomiteele tehakse kättesaadavaks komisjoni ettepanek, nõukogu ühine seisukoht ja komisjoni arvamus selle kohta, Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud ja komisjoni arvamus nende kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu delegatsioonide ühine töödokument. Töödokument peaks võimaldama kasutajatel kaalul olevaid küsimusi hõlpsasti kindlaks teha ja nendele selgelt viidata. Üldjuhul esitab komisjon oma arvumuse kolme nädala jooksul pärast Euroopa Parlamendi hääletustulemuse ametlikku kättesaamist ja hiljemalt lepitusmenetluse alguseks.
34. Kaasesimehed võivad esitada tekste lepituskomiteele heakskiitmiseks.
35. Kokkulepe ühise teksti osas koostatakse lepituskomitee koosolekul või selle järel kaasesimeeste vahelise kirjade vahetamise teel. Kirjade koopiad edastatakse komisjonile.
36. Kui lepituskomitee saavutab ühise teksti osas kokkuleppe, esitatakse see pärast õiguslikku ja keelelist viimistlemist kaasesimeeste ametlikuks heakskiitmiseks. Erandjuhtudel võib tähtaegadest kinnipidamiseks esitada kaasesimeeste heakskiitmiseks ühise teksti eelnõu.
37. Kaasesimehed edastavad heakskiidetud teksti Euroopa Parlamendi presidendile ja nõukogu eesistujale ühiselt allkirjastatud kirja teel. Kui lepituskomitee ei suuda ühise teksti osas kokkuleppele jõuda, teavitavad kaasesimehed Euroopa Parlamendi presidenti ja nõukogu eesistujat sellest ühiselt allkirjastatud kirja teel. Selliseid kirju käsitletakse ametlike teadetena. Nende kirjade koopiad edastatakse teavitamise eesmärgil komisjonile. Lepitusmenetluse vältel kasutatud töödokumentidega on pärast menetluse lõppemist võimalik tutvuda iga institutsiooni dokumendiregistris.
38. Euroopa Parlamendi ja nõukogu peasekretariaadid tegutsevad ühiselt lepituskomitee sekretariaadina koostöös komisjoni peasekretariaadiga.

ÜLDSÄTTED

39. Kui Euroopa Parlament või nõukogu peab vajalikuks laiendada asutamislepingu artiklis 251 sätestatud tähtaegu, teavitab ta sellest vastavalt teise institutsiooni presidenti või eesistujat ja komisjoni.
40. Kui esimesel või teisel lugemisel või lepitusmenetluse käigus jõutakse kokkuleppele, viimistlevad kokkulepitud teksti Euroopa Parlamendi ja nõukogu keelelis-õiguslikud teenistused, tegutsedes tihedas koostöös ja vastastikusel kokkuleppel.
41. Mistahes kokkulepitud teksti ei tehta muudatusi ilma Euroopa Parlamendi ja nõukogu selgesõnalise kokkuleppeta asjakohasel tasemel.
42. Teksti viimistlemisel võetakse arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu erinevaid menetlusi, pidades eelkõige silmas institutsioonisiseste menetluste tähtaegu. Institutsioonid kohustuvad mitte kasutama õigusaktide keelelis-õiguslikuks viimistlemiseks ette nähtud aega arutelu taasalumiseks sisuliste küsimuste üle.
43. Euroopa Parlament ja nõukogu lepivad kokku nende institutsioonide poolt ühiselt ettevalmistatud tekstide ühise esitusviisi osas.
44. Institutsioonid kohustuvad kaasotsustamismenetlusel vastu võetavates õigusaktides kasutama nii palju kui võimalik vastastikuselt vastuvõetavaid standardsätteid, eriti

rakendamisevolituste kasutamise (kooskõlas nn komiteemenetluse otsusega¹⁰¹), õigusaktide jõustumise, ülevõtmise ja kohaldamise ning komisjoni algatusõiguse järgimise osas.

45. Institutsioonid püüavad korraldada ühise pressikonverentsi, et teatada esimesel või teisel lugemisel või lepitusmenetluse käigus saavutatud õigusloomeprotsessi edukast tulemusest. Samuti püüavad nad välja anda ühiseid pressiteateid.

46. Pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt kaasotsustamismenetluse teel õigusakti vastuvõtmist esitatakse tekst allkirjastamiseks Euroopa Parlamendi presidendile ja nõukogu eesistujale ning nende institutsioonide peasekretärile.

47. Euroopa Parlamendi presidendile ja nõukogu eesistujale esitatakse tekst allkirjastamiseks nende vastavas keeles ning võimaluse korral allkirjastavad nad teksti ühisel tseremoonial, mis korraldatakse igakuiselt oluliste õigusaktide allkirjastamiseks meedia juuresolekul.

48. Ühiselt allkirjastatud tekst edastatakse avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas. Avaldamine toimub harilikult kahe kuu jooksul pärast õigusakti vastuvõtmist Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt.

49. Kui üks institutsioon avastab tekstis (või mõnes keeleversioonis) kirja- või ilmse vea, teavitab ta sellest viivitamata teisi institutsioone. Kui viga puudutab Euroopa Parlamendi või nõukogu poolt veel vastu võtmata õigusakti, valmistavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu keelelis-õiguslikud teenistused tihedas omavahelises koostöös ette vajaliku paranduse. Kui viga puudutab õigusakti, mille üks või mõlemad nendest institutsioonidest on juba vastu võtnud ning sõltumata sellest, kas see on juba avaldatud või mitte, võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu ühisel kokkuleppel vastu paranduse, mis koostatakse vastavalt kummagi institutsiooni asjakohasele menetlusele.

¹⁰¹Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23). Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

XXI LISA

Seadusandliku tavamenetluse dokumentide üle peetavate läbirääkimiste eeskiri¹⁰²

1. Sissejuhatus

Käesolevas eeskirjas esitatakse Euroopa Parlamendis kehtivad üldpõhimõtted läbirääkimiste pidamise kohta seadusandliku tavamenetluse kõikidel etappidel. Eesmärk on suurendada läbirääkimiste läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, eelkõige menetluse varasel etapil¹⁰³. Eeskiri täiendab kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevat parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni¹⁰⁴, milles keskendutakse põhjalikumalt nende institutsioonide vahelistele suhetele.

Parlamendis on nii esimesel kui ka teisel lugemisel toimuvate läbirääkimiste puhul peamine vastutav organ vastutav parlamendikomisjon.

2. Otsus alustada läbirääkimisi

Üldiselt kasutab parlament kõiki seadusandliku tavamenetluse igal etapil pakutavaid võimalusi. Otsus püüda saavutada kokkulepe õigusloomeprotsessi varasel etapil tehakse iga juhtumi puhul eraldi ja seejuures võetakse arvesse iga õigusakti ettepaneku eripära. Otsus peab olema poliitiliselt põhjendatud, arvestades näiteks poliitilisi prioriteete, ettepaneku selget või tehnilist olemust, kiireloomulist olukorda ja/või eesistuja suhtumist kõnealusesse õigusakti ettepanekusse.

Raportöör tutvustab võimalust alustada nõukoguga läbirääkimisi tervele parlamendikomisjonile ja otsus vastavalt toimida tehakse laia konsensuse alusel või vajaduse korral hääletuse teel.

3. Läbirääkimisrühma koosseis

Parlamendikomisjoni otsus alustada nõukogu ja komisjoniga kokkuleppe saavutamiseks läbirääkimisi hõlmab ka otsust parlamendi läbirääkimisrühma koosseisu kohta. Üldpõhimõtte kohaselt arvestatakse poliitilist tasakaalu ja kõik fraktsioonid on läbirääkimistel esindatud vähemalt töötajate tasemel.

Parlamendi peasekretariaadi asjaomane teenistus vastutab läbirääkimiste praktilise korralduse eest.

4. Läbirääkimisrühma volitused

Tavaliselt tuginevad parlamendi läbirääkimisrühma volitused parlamendikomisjonis või täiskogul vastu võetud muudatusettepanekutele. Parlamendikomisjon võib määrata kindlaks ka läbirääkimiste prioriteedid ja tähtaja.

Erandjuhul, kui läbirääkimised esimese lugemise kokkuleppe saavutamiseks toimuvad enne hääletust parlamendikomisjonis, annab parlamendikomisjon parlamendi läbirääkimisrühmale juhiseid.

5. Kolmepoolsete kohtumiste korraldamine

¹⁰²Heaks kiidetud esimeeste konverentsil 18. septembril 2008.

¹⁰³Erilist tähelepanu tuleb pöörata läbirääkimistele, mis toimuvad nendel menetluse etappidel, kus nähtavus parlamendis on väga piiratud. See kehtib järgmiste läbirääkimiste puhul: esimesel lugemisel enne parlamendikomisjonis toimuvat hääletust, kui eesmärk on saavutada esimese lugemise kokkulepe; pärast parlamendi esimest lugemist, kui eesmärk on saavutada varane teise lugemise kokkulepe.

¹⁰⁴Vt lisa XX.

Põhimõtteliselt ja läbipaistvuse suurendamiseks antakse Euroopa Parlamendis ja nõukogu toimuvatest kolmepoolsetest kohtumistest teada.

Kolmepoolsetel kohtumistel toimuvate läbirääkimiste alus on üks ühine dokument, milles esitatakse vastava institutsiooni seisukoht iga üksiku muudatusettepaneku kohta ja mis sisaldab ka kolmepoolsetel kohtumistel väljajagatud võimalikke kompromisstekste (nt väljakujunenud tava kasutada neljaveerulist dokumenti). Võimaluse korral edastatakse järgneval kohtumisel arutamiseks esitatud kompromisstekstid eelnevalt kõikidele osalejatele.

Vajaduse korral tuleks parlamendi läbirääkimisrühmale tagada suuline tõlge¹⁰⁵.

6. Tagasiside ja otsus saavutatud kokkuleppe kohta

Pärast iga kolmepoolset kohtumist annab läbirääkimisrühm parlamendikomisjonile läbirääkimiste tulemustest aru ja annab tema käsutusse kõik väljajagatud tekstid. Kui see ei ole ajaliselt võimalik, kohtub läbirääkimisrühm põhjaliku ülevaate andmiseks variraportööridega, vajaduse korral koos koordinaatoritega.

Parlamendikomisjon arutab võimalikku saavutatud kokkulepet või uuendab läbirääkimisrühma volitusi juhul, kui läbirääkimisi on vaja jätkata. Kui see ei ole ajaliselt võimalik, eriti teise lugemise etapil, teevad otsuse kokkuleppe kohta raportöör ja variraportöörid, vajaduse korral koos parlamendikomisjoni esimehe ja koordinaatoritega. Läbirääkimiste lõpu ja täiskogu hääletuse vahele jäetakse piisavalt aega, et fraktsioonid saaksid välja töötada oma lõpliku seisukoha.

7. Abi

Läbirääkimisrühmale antakse kõik vajalikud vahendid, et ta saaks oma tööd nõuetekohaselt teha. See peaks hõlmama nn haldusabirühma, mis on moodustatud parlamendikomisjoni sekretariaadist, raportööri poliitilisest nõunikust, kaasotsustamismenetluse sekretariaadist ja õigusteenistusest. Olenevalt õigusakti ettepanekust ja läbirääkimiste etapist võib rühma laiendada.

8. Lõplik vormistamine

Parlamendi ja nõukogu kokkuleppe kinnitatakse kirjalikult ametlikus kirjas. Kokkulepitud tekstidesse ei tehta muudatusi ilma Euroopa Parlamendi ja nõukogu selgesõnalise kokkuleppeta asjakohasel tasemel.

9. Lepitus

Käesolevas eeskirjas kehtestatud põhimõtted kehtivad ka lepitusmenetluses, mille puhul on parlamendis peamine vastutav organ parlamendi delegatsioon.

¹⁰⁵Kooskõlas juhatase 10. detsembri 2007. aasta otsusega.

MÄRKSÕNALOEND

Märksõnaloendis kasutatakse järgmist tähistussüsteemi: Araabia numbrid tähistavad vastavaid kodukorra artikleid, Rooma numbrid tähistavad vastavaid kodukorra lisasid; kodukorra lisade osi, artikleid või lõikeid tähistatakse Araabia numbrite, Rooma numbrite või tähtedega.

- A -

Aastaaruanne	119
Aastaaruanne liidu õiguse kohaldamise kohta	119
Ajutine istungi juhataja	12
Ajutiste kaheteistkümnendike süsteem	75 f
AKV	VII.II
Algatus	
- algatusraport	41, 48, 50
- Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel	42
- kodanikualgatus	197 a, 203 a, XIV
- liikmesriigi algatus	44
- õigusloomealgatus	35 - 36, 41 - 42
Allkomisjonid	188, 190
Aluspõhimõtted	9, 74 e, VII.XVIII
Ametiaeg	
- ametikandjate ametiaeg	17
- parlamendiliikmete ametiaeg	4
Ametid	
- konsulteerimine	126
Ametikandjad	12 - 18, 20 - 21, 152 - 153
Ametikandjate valimine	
- asepresidendid	15
- kvestorid	16
- president	14
Ametikohtade loetelu (peasekretariaat)	23, 207
Ametissenimetamine	
- eriesindajad	93
- Euroopa Keskpank	109
- hääletuskord	169
- kontrollikoja liikmed	108
- välisdelegatsioonide juhid	95
Arhiivid	179, 203
Aruanne	
- Euroopa Komisjoni aruanne	119
- liidu õiguse kohaldamine	119
- liikmesriigi algatuse kohta	44
- suuline aruanne	52, 56 - 57, 142
- teiste institutsioonide aruanded	119
Arutelu	
- avalduse alusel	110
- edasilükkamine	172, 177
- erakorraline	141
- inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumised	122, 137, IV
- lõpetamine	172, 176
- menetlus ilma aruteluta	46, 138

- ühine	143
Arutelu ja hääletuse edasilükkamine	172, 177
Arvamused	
- arvamuse küsimine	43 - 44
- komisjoni arvamus	37, 38, 46, 49 - 50, 121, 188, 202 - 203, VI.1, VII
- nõukogu soovitude kohta	83
- parlamendi arvamus	55, 90, 96, 105, 108 - 109, 119, 142, 195
- vähemuse arvamus	52, 185
Asendusliikmed	187
Asepresidendid	
- valimine ja mandaat	13, 15, 17 - 19
- ülesanded	21 - 23, 25, 68, 75 c - 75 d, 104, 131, 197 a
Assistendid	9, 193, X
Avaistung	3, 12, 134
Avaldused	110, 113, 123
- Euroopa Keskpang	109, 113
- Euroopa Komisjon	53, 110
- Euroopa Komisjoni presidendi kandidaat	105
- Euroopa Ülemkogu	110
- kontrollikoda	108, 112
- majanduslike huvide deklaratsioon	9, 19, 32, I
- nõukogu	110
Avatus ja läbipaistvus	29, 103 - 104, I

- B -

Bülletään	29
-----------------	----

- C -

COSAC	131
-------------	-----

- D -

Delegatsioonid	23, 146
- ad hoc	25
- alalised	25, 198
- juht	28
- parlamentaarsetes ühiskomisjonides	200
- parlamentidevahelised	198, VII.II
Delegatsioonide juhtide konverents	28
Delegeeritud õigusaktid	87 a, 88 a
Demokraatia	38 a, 74 e, 81, 122, 209 - 210, IV
Dialog nõukoguga	58, 63
Dokumendid	
- juurdepääs	103 - 104, 148, VIII.A, VIII.B, VIII.C, XV
- kehtetuks muutumine	214
- konfidentsiaalsed	VIII
- seadusandlikud	43
- väljajagamine	144, 148
Dokumentidega tutvumine	5
Dokumentide väljajagamine	144, 148, 179, IV

Edasikaebamine	153 - 154
Eelarve	75 a - 76, 78, VI, VII.IV , VII.V
- kontroll parlamendis	75 - 75 f
- täitmise kontroll	78, 112
- täitmisele heakskiidu andmine	76 - 77, 112, VI, VII.V
Eelarvestus	79
Eelarve täitmisele heakskiidu andmine	
- Euroopa Komisjon	76
- kontrollikoja avaldus	112
- muud asutused	77
- otsused	VI
- parlamendi president	77
- parlament	80
Eesõigused ja puutumatus	5 - 7, 207, VII.XVI
Endised parlamendiliikmed	6, 9, I, X
Erakorraline arutelu	141
Eriesindajad	93
Erikomisjonid	184, 188, 190
Esimeeste konverents	
- aruandekohustus	29
- koosseis	24
- küsimused	29
- ülesanded	19, 25, 153, 210
Esimene lugemine	36 - 37, 38 - 39, 43, 53 - 59, 71
- hääletus	55
- järeelmeetmed	58 - 59
- kokkulepped	70 - 71, XX
- komisjonietapp	37, 38, 39, 45 - 50, 52 - 54
- lõpetamine	53, 55
- täiskoguetapp	55 - 57
Esimese lugemise kokkulepped	70 - 71, XX, XXI
Esitamine	
- muudatusettepanekud	156
- vastuvõetamatus	172, 174
Ettepanekud	
- Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek	107
- menetlusega seotud	172
- resolutsiooni ettepanekud ...	47 - 49, 58, 74 e, 78, 85, 98, 110, 115, 120, 122, 157, 202, 214, IV
Euroopa Keskpank	
- ametissenimetamised	109
- avaldused	113
- kirjalikult vastatavad küsimused	118
Euroopa kodanikualgatus	197 a, 203 a, XIV
Euroopa Komisjon	
- aastaaruanne	119
- aastaaruanne liidu õiguse kohta	119
- arvamuse küsimine	43
- avaldused	110 - 111
- eelarve täitmisele heakskiidu andmine	76
- ettepaneku muudatusettepanekute vastuvõtmine	57

- ettepaneku muutmine	53, 59, 81
- ettepaneku tagasilükkamine	56, 87, 179
- ettepaneku tagasivõtmine	39, 56, 58, 65
- järeelmeetmed	58 - 59
- kõneaeg	149
- küsimused	115 - 117, II
- liikmed	106, XIV
- liikme tagasiastumine	XIV
- läbirääkimisvolitused	90
- parlamendi teavitamine	VIII.E, XIV
- president	105
- raamkokkulepe	VIII.E, XIV
- rakendusvolitused	88, XIII, XIV.2
- seisukoht muudatusettepanekute suhtes	54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- tööprogramm	35
- umbusalduse avaldamise ettepanek	107
- valimine	106
- volinikukandidaatide programm	105
- õigusloome- ja töökava (vt Tööprogramm)	
Euroopa Komisjoni asepresident/ kõrge esindaja	96, 116
Euroopa Komisjoni president (valimine)	105
Euroopa Liidu Kohus	
- kohtumenetlused	128, 204, 206, VI.6
- nimetamised	107 a
Euroopa Liidust väljaastumine	74 d
Euroopa Liidu Teataja ...	23, 30, 72, 74, 75 e, 104, 117 - 118, 179 - 181, 185, 204, VI, VIII, IX, XI, XV, XVIII, XX
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee	9, 124
Euroopa Nõukogu	199
Euroopa Nõukogu parlamentaarne assamblee	199
Euroopa tasandi erakonnad	208 - 210
- ekslikult makstud summade tagasinõudmine	209
- juhatuse volitused ja kohustused	209
- presidendi volitused ja kohustused	208
- programm	210
- rahastamise lõpetamine	209
- rakenduseeskirjad	23
- sõltumatutest väljapaistvatest isikutest koosnev komitee	210
- tehniline abi	209
- vastutava komisjoni volitused ja kohustused	210
Euroopa Ülemkogu	110
Euroopa Ülemkogu eesistuja	106, 110, 117, 149
Europol	VII.XVII
Eurorühm	II

- F -

Finantshuvid	
- liit	10, XII
Finantskalkulatsioon	45, 47
Finantsmõju	38, 96
Finantsprotokoll	90
Finantsraamistikuga kokkusobivus	38, 45, 47

Fraktsioonid	30 - 31, 33 - 34
- liikmete vahetumine	186 - 187
- moodustamine	30
- tegevus	31
- õiguslik staatus	31
Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed	33, 186 - 187, 192

- H -

Huvide konflikt	I
Huvigrupid	9, X
Hääletus	158 - 161, 163 - 165, 167 - 171, 176
- edasilükkamine	56, 172, 179
- elektrooniline hääletus	168
- esimene lugemine	55
- hääleõigus	164
- häälte võrdne jagunemine	14 - 15, 22, 159
- istumajäämise ja püstitõusmisega	165
- järjekord	20, 55, 158, 161
- kehtivus	155
- kolmas lugemine	69
- komisjon	187, 195
- kord	158, 195
- käe tõstmisega	165
- lõplik	54, 166
- muudatusettepanekud	156, 161 - 162
- nimeline hääletus	20, 48, 75 d, 160, 167 - 169, 195
- osade kaupa	20, 160, 163
- põhimõtted	160
- raport	37, 54, 56, 106
- salajane hääletus	169, 186
- selgitused	20, 110, 170
- teine lugemine	64 - 66, 72
- vaidlused	171
- ühine hääletus	20, 83, 160 - 161
Häälte võrdne jagunemine	159
Hümn	213

- I -

Iga-aastane õigusloomekava	35, 42 - 43
Infotund	
- komisjonis	197
- täiskogul	116, II
Inimõigused	74 e, 81, 98, 122, 209 - 210, IV
Institutsioonidevahelised kokkulepped	127, 215, VIII.B, VIII.C, XIV.4
Institutsioonidevahelised läbirääkimised seadusandlikus menetluses	70
Isiklikud avaldused	151
Istungid	133
- audiovisuaalne ülekanne	182
- avalikkus	179, 181 - 182
- avalik läbiviimine	96, 179, 181, 193 - 194, VIII.A

- katkestamine või lõpetamine	140, 152, 154, 172, 178
- käitumine	23, 145 - 154
- protokoll	179
- stenogramm	181
- toimumiskoht	135
Istungisaal (pääs istungisaali)	145
Istungite ja koosolekute toimumiskoht	135
Istungite läbiviimine	23, 145 - 154
Istungjärgud	133 - 134

- J -

Juhatus

- aruandekohustus	29
- esialgse eelarvestuse projekt	23, 79
- komisjonid	185, 191, I, VIII.A
- koosseis	17 - 18, 22
- küsimused	29
- ülesanded	8 - 9, 23, 146 - 147, 153 - 154, 197 a, 209
Juhtlause	213
Juhtorganid	22 - 29
Juurdepääs dokumentidele	39, 103 - 104, 148, VIII.B, VIII.C, VIII.E, XV
Järelevalvevolitused	88, 128

- K -

Kaasatud komisjonid	50, 56, 88 - 88 a, 197 a
Kandidaatide esitamine	
- asepresidendid	15
- Euroopa Keskpang	109
- Euroopa Komisjoni president	105
- komisjonid	186
- kvestorid	16
- ombudsman	204
- parlamendi ametikandjad	13 - 16, 186
- parlamendi president	14
- volinikukandidaadid	106, XVII
Keeled	23, 87 a, 146 - 147, 185, 201, XI
Kehtetuks muutumine	
- dokumendid	214
- muudatusettepanekud	156 - 157
Kiireloomulisus	142
Kingitused ja sarnased soodustused	I
Kirjalikud deklaratsioonid	
- registrisse kantud	123
- stenogrammidele lisatud	149
Kodanikualgatus	197 a, 203 a, XIV
Kodanikualgatuses seotud avalikud kuulamised	197 a
Kodukord	
- institutsioonidevahelised kokkulepped	127
- kodukorda puudutavad märkused	173
- kohaldamine	211, VII.XVIII

- muutmine	212, VII.XVIII
Kodukorda puudutavad märkused	20, 173
Kohtade jaotus istungisaalis	34
Kohtumenetlused	128
Kokkukutsumine	
- komisjonid	193
- parlament	134
Kolmandad riigid	
- AKV	VII.II
- liiduga assotsieerunud	200
- suhted kolmandate riikidega	25, 200
- ühinemislepingud	74 c, 81
- ühinemisläbirääkimised	74 c, 200, XIV.4
Kolmas lugemine	
- komisjonide ühised koosolekud	51
- lepitus	67 - 68, 79 a, XX
- tähtaegade pikendamine	62
- täiskoguetapp	69
- ühine tekst	69
Kolmepoolsed kohtumised finantsküsimustes	75 c
Komisjonid	45 - 52, 183 - 197, VII
- alalised komisjonid	183
- allkomisjonid	188, 190
- arvamused	49 - 50
- asendusliikmed	187
- dialoog nõukoguga	63
- erakorraline koosolek	97
- erikomisjonid	184
- esimees	27, 52, 88, 185, 191
- esimene lugemine	37, 38, 39, 53 - 54
- hääletus	195 - 196
- infotund	197
- juhatus	52, 191
- kaasatud	50, 56, 88 a, XVII
- kolmas lugemine	67 - 68, XX
- koosolekud ...	23, 46, 63, 96, 103, 106, 108 - 109, 113, 135, 162, 187, 190 - 191, 193 - 194, VIII.A
- koosolekute toimumiskoht	135
- koosseis	25, 186
- lepitus	67 - 69, XX
- liikmed	186, 191
- menetlus	63, 193 - 197
- moodustamine	183 - 185, IX
- nõuandvad	49, 188, 195
- parandused	216
- parlamentaarsed ühiskomisjonid	200
- protokoll	103, 194
- pädevusvaidlus	188
- raport	45, 47 - 48, 50, 52, 56 - 57
- tagasisaatmine	175
- teine lugemine	61 - 63
- täiskogul esitatud muudatusettepanekud	162
- uurimiskomisjonid	25, 185 - 186, 188, IX

- vastutav komisjon	42 - 43, 63
- volitused	183 - 184, 188, VII
- volituste kontrollimine	3, 189, VII.XVI
- õigused	186 - 187
- ühised koosolekud	51, 88 a, 188
- ühiselt kuulavad	XVII
- ülesanded	25, 188, VII
Komisjonide esimeeste konverents	28, 197 a
Komisjonide koordinaatorid	192, I, XVII
Komisjonide ühised koosolekud	51, 88 a, 197 a
Komisjonile edastamine	
- esimene lugemine	43
- parandused	216
- teine lugemine	63
Komisjonile tagasisaatmine	
- eelarve täitmisele heakskiidu andmine	VI.5
- Euroopa Komisjoni ettepanekud	
. hääletuse edasilükkamine (Euroopa Komisjoni poolt üle võtmata muudatused)	57
. tagasilükkamine	56
. teine lugemine	63
- menetlusega seotud ettepanekud	172
- nõukogu seisukoht	43
- parandused	216
Komiteemenetlus	XIII
Kompromissmuudatusettepanekud	57, 63, 66, 160 - 161
Konfidentsiaalsus	5, 9, 23, 29, 103, 185, 205, VIII.A, VIII.B, VIII.C, VIII.E, IX, XV
Konsulteerimine	43 - 44
- ELi (või Euroopa) asutused	126
- Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 140	83
- Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee	124
- liikmesriikide algatustel põhinevad seadusandlikud menetlused	44
- raport	45
- Regioonide Komitee	125
- uuesti	59
- ÜVJP	96
Kontrollikoda	VI.1, VII.V
- avaldused	112
- liikmete ametissenimetamine	108
Kontrollimine	
- volituste kontrollimine	3, 12, 189, VII.XVI
- õigusliku aluse kontrollimine	37
Koostöö	
- tõhustatud koostöö	74 g
Kord istungisaalis	145, 152 - 154, XVI
Korraldused	152, 154, XVI
- sanktsioonid	153 - 154
- viivitamatult võetavad meetmed	152
Korruptsioon	10, XII
Kuulamised	23, 106, 185, 192 - 193, 197 a, 202, 204, XVII
Kvestorid	
- aruandekohustus	29
- küsimused kvestoritele	29
- majanduslikud huvid	

- töörühmadele antud toetuse register	32
- valimine ja mandaat	13, 16 - 19
- ülesanded	9, 22 - 23, 26, X
Kvoorum	155, 195
Kõneaja eraldamine	122, 149, IV
- sinine kaart	149
Kõrge esindaja - vt Euroopa Komisjoni asepresident/kõrge esindaja	
Kõrvaldamine	
- delegatsioonist	153
- istungisaalist	153
- komisjonist	193, VIIIA
Käitumine	
- käitumisjuhend	9, X, XVI
- käitumisreeglid	9, 152, XVI
Käitumisjuhend	9, 19, I, X
Käitumisreeglid	9, 152
Küsimused	
- Euroopa Keskpangale	118, III
- infotund	116
- juhatusetele, esimeeste konverentsile ja kvestoritele	29
- kirjalikult vastatavad	117 - 118, III
- lühikesed ja täpselt sõnastatud	110 - 111
- pooleliolevad	214
- prioriteetsus	117
- suuliselt vastatavad koos aruteluga	115

- L -

Laiendatud töörühmad	32, I
Lepingud	74 c, 81, VII.XVIII
- lihtsustatud läbivaatamine	74 b, II
- tavaline läbivaatamine	74 a, II
Lepitus	
- eelarve	75 d
- kolmas lugemine	67 - 69
- lepituskomitee koosseis ja menetlus	68
Lihtsustatud menetlus	46, 138
Liidu esindamine välissuhetes	
- eriesindajad	93
- Euroopa Komisjoni asepresident/kõrge esindaja	96
Liidu sümbolid	213
Liidu õigus	
- kodifitseerimine	86
- kohaldamine	128, 185, VII.XVI, IX, XIV.2
- lihtsustamine	86 - 87
- uuesti sõnastamine	87
Liikmed	1 - 9, 136
- Euroopa Keskpank	109
- Euroopa Komisjon	106, XIV
- komisjon	185 - 186, IX
- kontrollikoda	108
- põhimäärus	VII.XVI
Lipp	213

Lisad	212, 215
Lugemised	37, 38, 39 - 40, 42 - 50, 52 - 59, 61 - 69, 71 - 73
Lõplik õiguslik ja keeleline vormistamine	71, 74, 180, XX
Läbipaistvus	9
- parlamendiliikmete majanduslikud huvid	9, I
- parlamendis	5, 9, 23, 29, 103 - 104, 185, 203, VIII, IX, XVII
- register	9, X
- seadusandlikus protsessis	39
Läbipääsuload	9, X
Läbirääkimisvolitused	90
Lühiettekan dega menetlus	48, 139

- M -

Majanduslikud huvid	
- parlamendiliikmed	9, I
Majanduspoliitika	114
Mandaat	2, VII.XVI
Menetlus	
- eelarvemenetlus	75 a - 75 f, 78, VII.IV
- eelarve täitmisele heakskiidu andmine	76 - 77, 80
- ettepanekud	20, 172
- hääletus	138, 158 - 159, 195
- ilma muudatusettepanekute ja aruteluta	46, 138
- järelmeetmed	58 - 59, 185
- kiireloomulisus	142
- komisjonis	45 - 50, 52, 63, 67 - 68, 162, 191, 193 - 195, 197, 216, VIII.A
- lepitusmenetlus	67 - 69, 75 d, XX
- lihtsustatud	46, 138
- nõusolekumenetlus	73, 74 c, 81, 90
- seadusandlik menetlus	35 - 37, 38, 39 - 40, 42 - 50, 52 - 59, 61 - 69, 71 - 73, 81, 83 - 87, 88, 128, 216, XX
- vabatahtlike kokkulepete kontrollimine	85
Menetlusega seotud sõnavõttud	172 - 178
Menetlus Euroopa Liidu Kohtus	128, 204, 206, VI.6
Mitmeaastane finantsraamistik	75
Muudatusettepanekud	156
- esitamine	156, 195
- Euroopa Komisjoni seisukoht	54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- hääletamise järjekord	161
- keeled	146 - 147, 156
- kehtetuks muutumine	156 - 157
- komisjon	162, 195
- kompromissmuudatusettepanekud	57, 63, 66, 160 - 161
- menetlus ilma muudatusettepanekuteta	46, 138
- märgistamine konsolideeritud tekstis	180
- suulised muudatusettepanekud	97, 156, 195
- tagasivõtmine	156
- trükkimine	156
- tutvustamine	156
- tähtajad	156
- täiskogul esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine komisjonis	162
- vastuvõetavus	20, 87, 157

- vastuvõtmine	57
- väljajagamine	156
- ülevõtmine	156
Muutmise	
- kodukord	211 - 212
- õigusakti ettepanek	53

- N -

Nõukogu	
- avaldused	110
- konsulteerimine	43, 45
- koosolekud	40
- kõneaeg	149
- küsimused	115 - 117, II
- seisukoht	61
- soovitusel nõukogule	97, 121
- vastutava komisjoni dialoog nõukoguga	58, 63
Nõukogu eesistuja	63, 72, 107, VIII, XVII, XX
Nõukogu seisukoht	
- edastamine	61 - 63
- heakskiitmine	72, 158
- komisjonile tagasisaatmine	43
- muudatusettepanekud	66, 158
- tagasilükkamine	63, 65, 158, 179
Nõusolekumenetlus	74 c, 74 e, 74 g, 81, 90
Nõutav hääletenamus ja nõutav arv parlamendiliikmeid	
- Ametikandjate valimine	
. asepresident	13
. kandidaatide esitamine	13
. kvestorid	13
. president	13
- Ametisse nimetamine	
. Euroopa Keskpank (hääletuse edasilükkamise taotlus)	109
. Euroopa Komisjon (liikmed)	106
. Euroopa Komisjon (president)	105
. kontrollikoda (hääletuse edasilükkamise taotlus)	108
. ombudsman (ametissenimetamine)	204
. ombudsman (ametist tagandamine)	206
- delegeeritud õigusaktid	87 a
- Ettepanekute esitamine	
. resolutsiooni ettepanekud	
- eelarve täitmisele heakskiidu andmata jätmise	VI.4
- Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused	110
- inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumiste arutelu	122
- suuliselt vastatavad küsimused aruteluga	115
. umbusalduse avaldamise ettepanek	107
- Euroopa tasandi erakonnad	210
- Komisjonide ja fraktsioonide moodustamine	
. fraktsioonid	30
. uurimiskomisjonid	185 - 186
- Lisad	215
- Muudatusettepanekud	

. esitamine	156
. kodukord	212
. lõplik päevakorra projekt	140
. vastuseis kõikides ametlike keeltes väljajagamata muudatusettepaneku hääletusele .	146
- 147, 156	
- Parlamendi otsused	
. Euroopa Kohtule esitatud hagi	128
. kompromissmuudatusettepaneku hääletusele panemise kohta	161
. nõusolekumenetlus	81
. rahvusvahelised lepingud	90
. umbusalduse avaldamise ettepanek (vastuvõtmine)	107
. õigusloomealgatus	42, 44
. ühinemine	74 c
. ühine seisukoht	
- muudatusettepanekud	66
- tagasilükkamine	65
. ühine tekst	69
- rakendusaktid	88
- rakendusmeetmed	
- Rikkumise kindlakstegemine	74 e
- Soovitused nõukogule	121
- Taotlused	
. arutelu edasilükkamine	177
. arutelu lõpetamine	176
. hääletuse edasilükkamine	177
. inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumiste arutelu	122
. istungi katkestamine või lõpetamine	178
. kiireloomulisus	142
. komisjonile tagasisaatmine	175
. kvoorumi kontrollimine	155
. nimeline hääletus	167
. parlamendi kokkukutsumine	134
. päevakord	
- erakorraline arutelu	141
- punkti arutamine ilma muudatusettepanekuteta	138
- punkti kohta muudatusettepanekute esitamise lubamine	138
. uuesti konsulteerimine	59
. uurimiskomisjoni moodustamine	185
- Vastuväited	
. hääletusjärjekorra muutmine	161
. kodukorra tõlgendamine	211
. komisjoni soovitused ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta	97
. kõikides ametlike keeltes väljajagamata muudatusettepaneku hääletus	156
. päevakord	
- ilma muudatusettepanekute ja aruteluta käsitletavat punktide	138
- Volituste (ennetähtaegne) lõpetamine	19

- O -

OLAF	10
Ombudsman	204 - 206
- ametist tagandamine	206
- tegevus	205, XI

- valimine	204
Osaistungjärgud	133 - 134

- P -

Parandused	180, 216
Parlamendi ametiaeg	133
Parlamendid	
- liikmesriikide parlamendid	25, 130 - 131
- põhjendatud arvamused	38 a
- parlamentide konverentsid	132
Parlamendi erakorraline istung	134
Parlamendi esindamine nõukogu koosolekutel	40
Parlamendi koosseis	74 f
Parlamendiliikmed	1 - 9, 136
- ametiaeg	4
- assistendid	X
- fraktsioonilise kuuluvuseta	33
- kulud	8
- majanduslikud huvid	9, I
- põhimäärus	8 - 9, 48, I, VII, XVI
- tegevusest kõrvaldamine	153
Parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelev nõuandekomitee	I
Parlamendiliikmete mitteametlikud rühmad	32, I
Parlamendi president	
- valimine	13 - 14, 17 - 18
- ülesanded	19 - 20, 23, 73, 111, 116, 122, 126, 128, 149 - 150, 153, 156 - 157, 171, 173, 179, 197 a, 208, 210, 216, I, II, IV, XVI
Parlamendi seisukoha järelmeetmed	58 - 59
Parlamendi töö häirimine	152 - 153, XVI
Parlamentaarsed ühiskomisjonid	200
Parlamentide konverents	132
Parlamentidevahelised delegatsioonid	198
Peasekretär	4, 9, 23, 73, 79, 145, 147, 152, 207, 209, I, X
Petitsioonid	201 - 203 a, 214, VII.XX
Petitsioonide elektrooniline register	202
Pettused	10, XII
Pettuste ja korruptsiooni tõkestamine	10, XII
Pooleliolevad küsimused	214
Proportsionaalsus	38 a
Protokoll	
- esimeeste konverents	29
- istungid	87 a, 136, 148 - 149, 152, 155, 159, 167 - 169, 179
- juhatus	29
- komisjonid	194, VIII.A
Puutumatus	5 - 7, VII.XVI
Puutumatus e äravõtmine	6 - 7
Põhivabadused	74 e, 81
Põhiõigused	36, 81, VII.XVII
Põhiõiguste harta	36, 103
Päevakord	
- komisjoni päevakord	4, 63, 117 - 118, 193, VIII.A
- lõplik projekt	122, 138, 140, XIV

- muutmine	140, 175, 177
- projekt	25, 137 - 138
- punktide kandmine päevakorda ...	7, 52, 57 - 58, 64, 69, 87 a, 97, 115, 122, 137 - 138, 141 - 142, 175, 188, 204, II, IV, VI.4
- vastuvõtmine	140 - 141
Päevaraha	8, 153
Pääs	
- istungisaali	145
- parlamendi ruumidesse	9, XVI
- rõdule	145

- R -

Raamatupidamisaruandlus	79, 80, VII.IV, VII.V
Rahalised vahendid	80
Rahapoliitika	113
Rahvusvahelised lepingud	90 - 91
Rakendusaktid	88 - 88 a, 128
Rakendusmeetmed	88 - 88 a, 128, XIII
Raport	
- algatusraport	25, 41 - 42, 48, 50, 74 e, 119 - 120, XVIII
- konsulteerimise kohta	45
- liikmesriigi algatuse kohta	44
- muu kui seadusandlik	47
- raporti projekt	52
- resolutsiooni ettepaneku põhjal	120
- seadusandlik raport	45, 55
- strateegiaraport	48, XVIII
- suuline aruanne	52, 56 - 57, 142
- teine raport	56 - 57
- uurimiskomisjoni raport	185, IX
- vaheraport	81
- vähemuse arvamus	52, 185
Raportöör ja arvamus koostaja	4, 19, 23, 43, 45 - 47, 49, 52, 57 - 58, 61, 63, 65, 68, 86, 87 a - 88, 142, 158, 160 - 161, 172, 185, 195, XVII
Regioonide Komitee	9, 125
Register	
- huvigrupid	9, X
- parlamendi dokumendid	104, XV
- parlamendiliikmete huvid	
- petitsioonid	201 - 202
- töörühmadele antud toetus	32
Resolutsiooni ühissetpanek	110, 115, 122
Riikide parlamendid	
- koostöö	130
- põhjendatud arvamus	38 a
- suhted	23
Rikkumised	
- aluspõhimõtete rikkumine	74 e
- inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumine	122, 137, IV

- S -

Salajasus	5, VIII.B, VIII.C, VIII.E, XV
Sanktsioonid	153 - 154, I
Seadusandlik algatus	35, 41 - 42, 44
Seadusandlik menetlus .	35 - 37, 38, 39 - 40, 42 - 50, 52 - 59, 61 - 69, 71 - 73, 81, 83 - 87, 88, 128, 216, XIV.2, XX
Seadusandlik resolutsioon	44 - 45, 55 - 57, 158
Seadusandlikud dokumendid	43
Seisukoht	
- Euroopa Komisjoni seisukoht	44, 54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- nõukogu seisukoht	61
- parlamendi seisukoht	58
Sekretariaat	23, 207
- fraktsioonid	31
- fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed	33
Selgitused	45, 47, 49, 156, 212
Selgitused hääletuse kohta	20, 170
Sinine kaart	149
Soovitused	42, 64, 81, 120 - 121, 123
- läbirääkimisvolitused	90
- majanduspoliitika üldsuunised	114
- nõukogule	97, 121
- nõukogult Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 alusel	83
- pärast uurimist	185
- teisele lugemisele	63 - 64
- ühinemislepingud	74 c, 81, 200
- ÜVJP	96 - 97
Stenogramm	181
Subsidiaarsus	37, 38 a, 44
Suhted teiste institutsioonidega	25, 34, 105 - 107, 108 - 125, 127
Suuline tõlge	146
Sõnavõtjad	
- kõneaeg	110, 115, 140 - 142, 150 - 151, 153, 172 - 173, 179, XVII
- kõneaja eraldamine	122, 149, IV
- sõnavõtjate nimekiri	176
Sõnavõtjate nimekiri	176

- T -

Tagasilükkamine	
- Euroopa Komisjoni ettepanek	56, 87, 179
- nõukogu seisukoht	63, 65, 158, 179
Teabeturve	VIII.E
Teaduslikud arvamused	126
Teadusuuringud	126
Teine lugemine	43, 61 - 66, 72
- hääletus	64 - 66, 72, 158
- kokkulepped	70, 72, XX
- komisjonide ühised koosolekud	51
- komisjonietapp	61 - 63
- lõpetamine	64
- soovitus teisele lugemisele	63 - 64

- tähtaegade pikendamine	62
- täiskoguetapp	64 - 66, 72
Teine raport	56 - 57, 175
Teise lugemise kokkulepped	70, 72, XX, XXI
Teise lugemise muudatusettepanekud	70, 72, XXI
Tundlik teave	5, VIII.B, VIII.C, VIII.E, XV
Tundliku teabe edastamine	VIII.B, VIII.E
Tõhustatud koostöö liikmesriikide vahel	74 g, 81
Tähtajad	
- arutelu ja hääletus	144
- muudatusettepanekud	156, 161
- nimeline hääletus	167
- osade kaupa hääletus	163
- raport	52
- teise ja kolmanda lugemise tähtaja pikendamine	62, 69
Täiskogu	
- eelarve	75 a - 76
- esimene lugemine	55 - 57, 69
- kolmas lugemine	69
- muudatusettepanekud	49 - 50, 156, 162
- protokoll	179
- stenogramm	181
- teine lugemine	64 - 66, 72
Tööplaan	137 - 138, 140, 142 - 144
Tööprogramm	35
Tööturu osapoolte dialoog	84

- U -

Umbusalduse avaldamine	107
Uuesti menetlemine parlamendis	58 - 59
Uurimine	185, IX
Uurimis- ja teabehankimislähetused	188
Uurimiskomisjonid	25, 185 - 186, 188, IX

- V -

Vaatlejad	11
Vabad ametikohad	4, 18, 186
Vabatahtlikud kokkulepped	85
Vaheraport	81
Valimine	
- asepresidendid	13, 15, 18
- Euroopa Komisjon	106, XVII
- Euroopa Komisjoni president	105
- kvestorid	13, 16 - 18
- ombudsman	204
- parlament	1, 214
- president	13 - 14, 17 - 18
Variraportöörid	192
Vastuvõetamatus (esitamine)	172, 174
Vastuvõetavus	

- kirjalikult vastatavad küsimused	117
- küsimused	116
- muudatusettepanekud	20, 66, 157, 161
Vastuvõetud tekstid	180
Vastuvõetud õigusaktid	73
Vastuvõetud õigusaktide allakirjutamine	73
Veebileht	29, 32, 104, 182, I, X
Volitused (kontrollimine)	3, 12, 189
Volituste (ennetähtaegne) lõpetamine	19, 153
Volituste kontrollimine	VII.XVI
Vähemuse arvamus	52, 185
Välispoliitika	96 - 97, VII.I

- Õ -

Õiguslik alus

- esimene lugemine	37
- Euroopa Komisjoni ettepanek (muutmine)	59
- rahvusvahelised lepingud	90
- seadusandlik algatus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel	42
- vastutav komisjon	VII.XVI
Õigusloome- ja töökava (vt Tööprogramm)	
Õigusriigi põhimõte	38 a, 74 e, 81, 122, 209 - 210, IV

- Ü -

Üheminutilised sõnavõttud	150, 179
Ühine arutelu	143
Ühinemine	
- lepingud	74 c, 81, 200
- läbirääkimised	74 c, 200, XIV.4
Ühine tekst	69
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)	96 - 97, VII.I, VIII.B
Üldsuse juurdepääs dokumentidele	29, 103 - 104, XV